ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΟΥ ΓΕΝ. ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ ἐξέλιξη τῆς κατάστασης καί τά καθήκοντα τοῦ ΔΣΕ . . . . σελ. 597
ΜΗΤΣΟΥ ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗ: Τά Οχτάχρονα τοῦ ΕΑΜ . . . . » 604
ΓΟΥΣΙΑ: Ἐπιχειρήσεις Δυτ. Γράμμου Ἡ μάχη τοῦ Ταλόνου ἀπό 5)8)8)49) . 607
Α. ΒΛΑΝΤΑ: Ἡ ταχτική τοῦ ἐχθροῦ στό 1949 . . . . » 610
Δ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ: Συμπεράσματα ἀπό τή δράση τοῦ πυροβολικοῦ Γράμμου στίς μάχες ἀπό 2-12)8)49 . . . . . »
ΒΑΓΓΕΛΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (ΦΩΚΑ) » 617
Ἡ μάχη τῆς Πόρτας Ὀσμάν τῆς 28)8)49 » 621
ΑΧΙΛΛΕΑ ΠΕΤΡΙΤΗ: Ἀπ' τήν ταχτική μας στό Σοῦλι . . . . » 624
ΔΗΜΗΤΡΗ ΒΕΛΙΣΑΡΗ: Οἱ μάχες στό Δυτικό Γράμμο 1306, Ἀη-Λιά Κάμενικ, Ἅγιο Χριστόφορο Πυρσόγιαννη » 627
ΣΤΑΜΑΤΗ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ἡ Κομματική πολιτική δουλειά στίς μάχες τοῦ Δυτικοῦ Γράμμου . . . . . » 631
ΗΛΙΑ ΑΧΙΛΛΕΑ — ΓΙΑΝΝΑΔΗ ΘΩΜΑ: Ἡ μάχη τῆς Κουκουβίτσανας 12)8)49 . . . . » 644
ΤΣΟΥ-ΝΤΕ: Ὁ ἀπελευθερωτικός ἀγώνας τοῦ Κινέζικου λαοῦ . . . . » 647
Σ. ΜΠΟΓΚΝΤΑΝΩΦ: Τό δοξασμένο τμῆμα τῶν ἐνόπλων σοβιετικῶν δυνάμεων (Μετάφραση) . . . . » 650
Λ. ΚΟΤΛΙΑΚΩΒ: Ἐρωτήσεις καί ἀπαντήσεις Σχέδια γιά τήν ὑποτίμηση τῆς λίρας . . . . » 654
Χρονικά . . . . » 658
Ἐσωτερική Ἐπισκόπηση . . . . » 661
Ἐξωτερική Ἐπισκόπηση . . . . » 662

9

ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ 1949

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ—ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β' | *ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 9* | *ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ* 1949

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ Δ.Σ.Ε.

Ὁ ΔΣΕ ἔδωσε τόν Αὔγουστο τοῦ 1949 στό Βίτσι καί στό Γράμμο δυό μεγάλες μάχες. Ὅλες οἱ μονάδες κρούσης τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ καί συγκεκριμμένα ἡ Ι, ΙΙ, ΙΙΙ, VIII, IX, X, XI καί XV Μεραρχίες του, μαζί μέ 150 ἀεροπλάνα καί 130 πυροβόλα, χτύπησαν τίς δυνάμεις τοῦ ΔΣΕ πού ὑπεράσπιζαν τούς χώρους αὐτούς. Οἱ μάχες στό Βίτσι καί στό Γράμμο πῆραν πολύ μεγάλη σφοδρότητα. Ὁ μοναρχοφασισμός εἶχε τρομαχτικές ἀπώλειες στίς μάχες αὐτές. Τελικά ὅμως κατόρθωσε νά καταλάβει τό Βίτσι καί τό Γράμμο.

Ἡ ἐπιτυχία τοῦ μοναρχοφασισμοῦ στό Βίτσι καί στό Γράμμο ὀφείλεται στήν ἀνοιχτή καί ξετσίπωτη ἀμερικανοαγγλική ἐπέμβαση στήν Ἑλλάδα. Ἡ ἐπέμβαση αὐτή ἐκμεταλλεύτηκε καί χρησιμοποίησε τίς ἀλλαγές πού παρουσιάζει ἡ κατάσταση μέσα στό 1949. Καί οἱ ἀλλαγές αὐτές σημειώνονται μέ τήν ὑπογραφή τοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου καί τό ἀνοιχτό πέρασμα τῆς κλίκας τοῦ Τίτο στό στρατόπεδο τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ. Ὁ ἀμερικανοαγγλικός ἰμπεριαλισμός, ὅσο νοιώθει νά κλονίζεται τό ἔδαφος κάτω ἀπτά πόδια του, τόσο πιό πολύ βιάζεται στήν προετοιμασία τοῦ πολέμου, τόσο πιό προκλητικός γίνεται. Ἡ προκλητικότητά του στά Βαλκάνια εἰδικά μεγαλώνει μέ τήν προδοσία τοῦ Τίτο. Ἀπεναντίας, τό μέτωπο τῆς δημοκρατίας καί τῆς εἰρήνης, πού οἱ δυνάμεις του ἀναπτύσσονται συνεχῶς, ἐπιμένει στήν πολιτική τῆς χαλάρωσης τῆς διεθνοῦς ἔντασης καί τῆς ἐξασφάλισης τῆς εἰρήνης. Μέσα στίς συνθῆκες αὐτές δημιουργήθηκε ἕνας συσχετισμός τῶν δυνάμεων πού συγκρούονται στήν Ἑλλάδα, δυσμενής γιά τό λαϊκοδημοκρατικό κίνημα. Ὁ μοναρχοφασισμός φέτος ἐφοδιάστηκε πολύ καλύτερα ἀπό πέρυσι σέ μέσα καί ὑλικό, ἔτσι πού ἡ σχετική δυσαναλογία ξεπέρασε κατά πολύ τήν περυσινή. Στή φετεινή ἀναμέτρηση οἱ ἀμερικάνοι ἐμπρηστές τοῦ πολέμου δοκίμασαν νέα καταστροφικά ὅπλα ἐναντίον τοῦ ΔΣΕ, σύμφωνα μέ τίς ἀποκαλύψεις τῆς ἐγγλέζικης ἐφημερίδας «Σάντε Κρόνικλ». Ἀπό τήν ἄλλη μεριά ἡ προδοσία τοῦ Τίτο δημιούργησε γενικώτερες δυσκολίες στή βοήθεια πού οἱ Λ.Δ. ἐξασφάλιζαν στόν ἀγωνιζόμενο ἑλληνικό λαό. (Εἶναι γνωστό ὅτι ἡ βοήθεια αὐτή δέν εἶχε τό χαρακτήρα στρατιωτικής βοήθειας πού παρέχει στό μοναρχοφασισμό ὁ ἰμπεριαλισμός καί εἴτανε περιορισμένης ἔκτασης). Ὁ Τίτο μᾶς στέρησε πολύτιμες ἐφεδρείες. Στό τέλος, ὄχι μόνο ἔφησε τό μο-

ναρχοφασισμό νά χρησιμοποιήσει τό γιουγκοσλαβικό έδαφος γιά νά χτυπήσει άπό τά πλευρά τό ΔΣΕ στό Καϊμακτσαλάν, άλλά καί μέ δική του δύναμη μας χτύπησε πισώπλατα στό Βίτσι. Είναι ολοφάνερο πώς ο ειδικός λόγος στήν αλλαγή του συσχετισμού τών δυνάμεων στήν Ελλάδα πρός όφελος του μοναρχοφασισμού, είναι ή τιτική προδοσία.

Οί μαχητές του ΔΣΕ καί τά στελέχη του πολέμησαν γενικά καλά, στίς μάχες του Βίτσι καί του Γράμμου. Ή αντίστασή μας στά Πολένατα, τό Μάλι—Μάδι καί Άη—Δημήτρη, στό Τσάρνο, στό Τσαγκός Καραούλ καί στό Δυτ. Γράμμο (Άγιος Χριστόφορος—Κάμενικ), είναι άπτίς καλύτερες μάχες πούδωσε ό ΔΣΕ στά τρία χρόνια της ύπαρξής του. Οί μαχητές μας πρέπει νάναι περήφανοι γιατί πολέμησαν παλληκαρίσια. Καί μόνο κάτω άπτήν απόλυτη ύπεροχή του έχθρου άναγκάστηκαν νά αποσυρθούν άπτίς θέσεις αυτές. Όμως οί μάχες του Βίτσι καί του Γράμμου, όπως καί οί προηγούμενες μάχες του 1948, θά παραμείνουν πολύτιμη κληρονομιά γιά τό ΔΣΕ καί θά φωτίζουν τήν παραπέρα δράση του.

Μέσα στό 1949 καί ιδιαίτερα στίς μάχες του Βίτσι καί του Γράμμου έγιναν ορισμένα λάθη (τά λάθη του Κλιμακίου πού μας στέρησαν πολύτιμες έφεδρείες, οί άδυναμίες μας νά καταλάβουμε τίς πόλεις της Έδεσσας καί της Φλώρινας, ό έλιγμός του Απρίλη στό Γράμμο, πού άν γίνονταν μέ περισσότερες δυνάμεις, θά μας έπέτρεπε νά κρατήσουμε τό Σμόλικα καί νά καταλάβουμε τό Βόϊο, τά λάθη του Λέσιτς καί της Πόρτας Όσμάν κλπ κλπ). Τά λάθη αυτά είχαν τήν έπίδρασή τους στήν έξέλιξη τών μαχών, δυσκόλεψαν τή θέση μας, μά δέν καθόρισαν τά λάθη αυτά τό αποτέλεσμα τών μαχών στό Βίτσι καί τό Γράμμο. Τά λάθη όμως αυτά πρέπει νά τά μελετάμε καί νά βγάζουμε τά ανάλογα συμπεράσματα πού θά μας βοηθήσουν ν' ανεβάσουμε τήν πολεμική μας έπίδοση.

1. Η ΓΡΑΜΜΗ ΤΟΥ ΚΚΕ—ΟΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ 5ης ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ.

Οί αποφάσεις της 5ης Ολομέλειας της ΚΕ του ΚΚΕ (30—31 Γενάρη 1949), έδωσαν σωστή έχτίμηση της τότε κατάστασης, ξεκαθάρισαν τά λάθη του Κόμματος στήν πρώτη κατοχή, όξυναν τήν πάλη του Κόμματος ενάντια στό συνθηκολόγο οππορτουνισμό πού έπιζητούσε τή διάλυση του ΔΣΕ καί άνοιξαν ρωμαλέα προοπτική μέ τό σύνθημα: «Γιά νά κερδίσουμε μέσα στό 1949 έμείς τήν καμπή στήν έσωτερική μας έξέλιξη». Ή πραγματοποίηση του συνθήματος αυτού έπέβαλε στό Κόμμα νά λύσει πρώτ' άπ' όλα τό πρόβλημα τών έφεδρειών (οί αποφάσεις της 5ης Ολομέλειας έλεγαν ότι πάνω στό ζήτημα αυτό ολόκληρο τό Κόμμα θάδινε έξετάσεις) νά βελτιώσει τήν πολεμική του έπίδοση, ν' ανοίξει τό δεύτερο μέτωπο στή Νότια Ελλάδα καί τό τρίτο μέτωπο στίς πόλεις καί τήν κατεχόμενη ύπαιθρο. Μόνο κάτω άπ' τίς προϋποθέσεις αυτές θά μπορούσε νά γίνει ή στροφή στά 1949. Νά γίνει τό 1949 ό αποφασιστικός χρόνος της νίκης.

Ή γραμμή πού έβαλε ή 5η Ολομέλεια της Κ.Ε. του ΚΚΕ ήταν σωστή, γιατί στηρίζονταν στά συμπεράσματα άπ' τίς μάχες πού δώσαμε στά 1948, στήν ολόπλευρη κρίση του μοναρχοφασισμού, οικονομική—πολιτική στρατιωτικοπολεμική—ήθικοπολιτική καί στή διεθνή κατάσταση πού έπικρατούσε τότε. Γι' αυτό βοήθησε τό ΔΣΕ νά σημειώσει μιά σειρά άπό ά-

πιτυχίες (Καρπενήσι, ἑλιγμός τοῦ Γράμμου) καί νά προχωρήσει παραπέρα στή διαμόρφωσή του, σάν ταχτικός λαϊκός ἐπαναστατικός στρατός. Στήν πορεία τῆς στρατιωτικῆς καί πολιτικῆς προετοιμασίας γιά τήν ἀντιμετώπιση τῆς μοναρχοφασιστικῆς ἐκστρατείας τοῦ 1949, τό Κόμμα μας ἔρριξε τά συνθήματα: «Στό Βίτσι ὁ ἐχθρός δέν θά περάσει», «Ὁ Γράμμος θά γίνει καί φέτος ὁ τάφος τοῦ μοναρχοφασισμοῦ». Τά συνθήματα αὐτά ἦταν ἐπίσης σωστά. Γιατί στούς χώρους αὐτούς πολεμήσαμε καλά τόν περασμένο χρόνο, εἴχαμε γερή οχύρωση, πιό ἄρτιο ὁπλισμό, περισσότερη πεῖρα καί τήν ἀπόφαση να νικήσουμε τόν ἐχθρό.

Δυό μῆνες μετά τήν 5η Ὁλομέλεια ὑπογράφηκε τό βορειοατλαντικό σύμφωνο. Ἡ ὑπογραφή τοῦ συμφώνου αὐτοῦ δημιουργοῦσε μιά καινούργια κατάσταση στά Βαλκάνια. Ἔδειχνε ὅτι ὁ ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμός προχωροῦσε στό ἔργο τῆς προετοιμασίας τοῦ πολέμου μέ γοργά βήματα καί ὅτι θά ἐπέμενε στό αντισοβιετικό του προγεφύρωμα στήν Ἑλλάδα. Τήν κατάσταση αὐτή δυσκόλευε ἀκόμη περισσότερο ἡ προδοσία τοῦ Τίτο πού ξεμασκαρεύτηκε ὁλοκληρωτικά στά 1949, ἰδιαίτερα στό ἑλληνικό ζήτημα, σάν ἀνοιχτός πράχτορας τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ καί χτύπησε πισώπλατα τόν ἀγώνα τοῦ ΔΣΕ.

Οἱ ἀλλαγές πού παρουσίασε ἡ κατάσταση στά Βαλκάνια, κυρίως μέ τήν προδοσία τοῦ Τίτο, δέν μᾶς ἐπέτρεψαν νά πραγματοποιήσουμε τήν προοπτική μας: Νά γίνει τό 1949 ὁ χρόνος τῆς στροφῆς γιά τό λαϊκοδημοκρατικό μας κίνημα. Ἐδῶ ὅμως πρέπει νά ὑπογραμμίσουμε ὅτι δέν εἴδαμε ἔγκαιρα τίς ἀλλαγές πού εἴχαμε στό συσχετισμό τῶν δυνάμεων καί τίς συνέπειές τους γιά τό κίνημά μας, ὑπῆρχε σέ μᾶς καί μιά ὑποτίμηση τοῦ ἐχθροῦ. Αὐτό ἐκδηλώθηκε μέ τό ὅτι ἐνῶ βλέπαμε σωστά ὅτι ὁ μοναρχοφασισμός θά μᾶς χτυποῦσε φέτος μέ περισσότερες καί ἄρτια ἐξοπλισμένες δυνάμεις, (μάζες πυρ)κοῦ καί ἀεροπορίας) δέν ὑπολογίζαμε σωστά πῶς θ' ἀντιμετωπίσουμε τίς δυνάμεις αὐτές. Ἡ ἐκτίμησή μας ὅτι ἡ μεγαλύτερη ἀδυναμία τοῦ ἐχθροῦ εἶναι τό ἠθικό τοῦ στρατοῦ του εἶναι σωστή. Ὅμως δέν εἴδαμε ὅτι ὁ μοναρχοφασισμός μέ τή βία καί τήν ἀπάτη θά μποροῦσε νά τραβήξει τούς στρατιῶτες ἐναντίον μας καί νά τούς πετσοκόψει γιά νά πετύχει τό σκοπό του. Κι' αὐτό ἔγινε. Οἱ φαντάροι πολέμησαν στό Βίτσι καί στό Γράμμο. Ὁ μοναρχοφασισμός ξεπέρασε τήν ὀξύτητα πού παρουσίαζε ἡ κρίση τοῦ ἠθικοῦ τοῦ στρατοῦ του πού δημιουργήθηκε στά τέλη 1948 ἀρχές 1949. Ἡ ὁλόπλευρη ὅμως κρίση τοῦ μοναρχοφασισμοῦ καί εἰδικά τοῦ ἠθικοῦ τοῦ μισθοφορικοῦ του στρατοῦ συνεχίζεται.

2. Η 5η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ Ο ΟΠΠΟΡΤΟΥΝΙΣΜΟΣ

Ἡ 5η Ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε τοῦ ΚΚΕ ἄνοιξε μεγάλο μέτωπο ἐνάντια στόν ὀππορτουνισμό, πού ἐκδηλώθηκε μέσα στίς γραμμές τοῦ ΔΣΕ μέ διάφορες μορφές. Ὁ ὀππορτουνισμός, τή στιγμή πού ἡ μοναρχοφασιστική πλουτοκρατική ὀλιγαρχία περνοῦσε καί περνάει ὁλόπλευρη κρίση ἔβλεπε σταθεροποίηση τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ καθεστῶτος. Ζητοῦσε νά διαλύσουμε τόν ταχτικό στρατό μας σέ μικροομάδες καί ἔτσι νά τόν καταστρέψουμε. Ἐνῶ ἡ κατάσταση σήκωνε δράση ταχτικοῦ πολέμου πού ἀποτελεῖ ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιά τή νίκη.

Ὁ ὀππορτουνισμός δέν πιστεύει στίς δυνάμεις τοῦ λαοῦ καί τή νίκη μας. Υἱοθετεῖ τήν τροτσκιστική ἀντεπαναστατική «θεωρία» [illegible] κήσει ἡ λαϊκή ἐπανάσταση [illegible]

λάδα χρειάζεται ή κρατική ένίσχυση τής Σ.Ε. καί τών άλλων Λαϊκών Δημοκρατιών. Καί έφ' όσον δέν μπορεί νά δοθεί ή κρατική αύτή ένίσχυση, πρέπει νά σταυρώσουμε τά χέρια καί νά ύποταχθούμε.

Ή λενινιστική θεωρία γιά τήν έπανάσταση, ξετινάζοντας τήν τροτσκιστική θεωρία γιά τήν άνάγκη τής ένοπλης έξωτερικής βοήθειας γιά τήν έπιτυχία τής έπανάστασης, ύποστηρίζει ότι ή πορεία καί ή τύχη τής έπανάστασης σέ μιά χώρα έπιρεάζεται άπό τή διεθνή κατάσταση καί τόν παγκόσμιο συσχετισμό τών δυνάμεων καί έχει άνάγκη άπό τή διεθνή άλληλεγγύη. Ό σ. Μάο Τσέ Τούγκ γράφει στό άρθρο του «Ή δικτατορία τής Λαϊκής Δημοκρατίας»: «Στήν έποχή πού ύπάρχει ίμπεριαλισμός, μιά γνήσια λαϊκή έπανάσταση, σέ όποιαδήποτε χώρα, δέν μπορεί νά νικήσει χωρίς τήν ίδιαίτερη βοήθεια τών έπαναστατικών δυνάμεων όλου τού κόσμου. Χωρίς αύτή τή βοήθεια κι' άν καταχτήσει τή νίκη, δέ θά μπορέσει έπίσης νά τήν στερεώσει». Άλλο όμως πράγμα διεθνής άλληλεγγύη καί βοήθεια τού παγκόσμιου προλεταριάτου καί άλλο ένοπλη κρατική βοήθεια πού ζητάνε οί τροτσκιστές όππορτουνιστές γιά νά κρύψουν τήν προδοσιά τους. Ή λενινιστική θεωρία τής προλεταριακής έπανάστασης καθορίζει τίς έσωτερικές προϋποθέσεις γιά τή νίκη τής έπανάστασης. Όμως μπορεί έσωτερικά ό συσχετισμός τών δυνάμεων νάναι εύνοϊκός, ή πολιτική τού Κόμματος νάναι σωστή καί ή έπανάσταση νά σκοντάψει σέ δυσκολίες έξ αίτίας τής έξωτερικής κατάστασης. Τέτοια είναι ή περίπτωση τής Έλλάδας τώρα. Τό Γενάρη τού 1949 είτανε διαφορετική ή κατάσταση.

Τό πέρασμά μας σήμερα, έπειτα άπό τήν έπιτυχία τού μοναρχοφασισμού στό Βίτσι καί στό Γράμμο, στόν παρτιζάνικο πόλεμο, δέν άποτελεί καθόλου δικαίωση τού όππορτουνισμού. α) Γιατί ή μορφή αύτή πάλης θάναι προσωρινή, έπιβλήθηκε άπό όρισμένες συνθήκες πού πιστεύουμε ότι γρήγορα θ' άλλάξουν, γιά νά περάσουμε πάλι στόν ταχτικό πόλεμο καί β) Γιατί ό όππορτουνισμός μέ τή δικαιολογία τών μικροομάδων, ήθελε τήν όλοκληρωτική διάλυση τού άντάρτικου.

Ό όππορτουνισμός, όπως έκδηλώθηκε στό Δ.Σ.Ε. στήν πράξη καί τή «θεωρία» μέ τήν έλλειψη πίστης στίς δυνάμεις τής έπανάστασης, τούς σατραπισμούς καί τίς άλλες σεχταριστικές καί γραφειοκρατικές έκδηλώσεις, ζητάει τήν ύποταγή τού λαϊκού μας κινήματος στήν άμερικανοκρατία. Είναι πανικόβλητος μπροστά στίς προσωρινές δυσκολίες, άνέχεται κάθε είδος ύπερβασίες μέσα στίς γραμμές μας, έξασθενίζει τήν πειθαρχία τού ΔΣΕ. Δέν κάνει καμμιά πάλη ένάντια στίς άντιλαϊκές έκδηλώσεις, πού ούσιαστικά τίς άνέχεται καί τίς τροφοδοτεί. Δέ θέλει νάχουμε ταχτικό έπαναστατικό στρατό, γιατί δέ θέλει τή νίκη τού ΔΣΕ.

Οί όππορτουνιστές μέ διάφορες ό καθένας δικαιολογίες ζητάνε τή διάλυση τού ΔΣΕ καί τήν ύποταγή μας στήν άμερικανοκρατία καί στούς μοναρχοφασίστες ύποταχτικούς.

Ό όππορτουνισμός συνθηκολόγησε καί προδίνει τό λαϊκοεπαναστατικό μας κίνημα. Γι' αύτό πρέπει νά χτυπηθεί κατακέφαλα καί νά έξοντωθεί.

3. Η ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΟΥ ΤΙΤΟ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ

Ή προδοσία τής κλίκας Τίτο χτύπησε πισώπλατα τόν άγώνα τού ΔΣΕ. Σχεδόν άπό τότες πού άρχισε τό άντάρτικο, έκανε ότι μπορούσε γιά νά σταματήσει τήν όρμητική του άνάπτυξη, έστελνε πράχτορες πού έκαναν διαλυτική δράση μέσα στίς γραμμές μας καί είχαν σάν κύρια άποστολή νά διασπάσουν τήν ένότητα άνάμεσα

στούς ἕλληνες καί τούς σλαβομακεδόνες. Καί ὅταν ἡ γνωστή ἀπόφαση τοῦ Γραφείου Πληροφοριῶν ξεσκέπασε τήν προδοσία τῆς κλίκας τοῦ Τίτο, τότε οἱ ἀντεπαναστάτες αὐτοί χτυποῦσαν ἀνοιχτά τόν ἀγώνα τοῦ ΔΣΕ. Στά Σκόπια ἐγκαθίδρυσαν τή διασπαστική ὁμάδα τοῦ Γκότσε—Κεραμιτζῆ, πού καθοδηγοῦσε τή διαλυτική δουλειά στό ΔΣΕ. Ὀργάνωναν συστηματικά τίς λιποταξίες μέ τά συνθήματα «Ὁ ἀγώνας τοῦ ΔΣΕ εἶναι καταδικασμένος σέ ἀποτυχία» ,«Εἶναι κορόϊδα ὅσοι πολεμοῦν στό ΔΣΕ», «Θά κάνουμε Μεραρχία (;) στά Σκοπια γιά νά ἀπελευθερώσει τη Μακεδονία» κλπ. Ἔστελναν πράχτορες γιά νά ὀργανώσουν λιποταξίες, ἔπιαναν στελέχη τοῦ ΔΣΕ καί τοῦ ΝΟΦ (Καϊμακτσαλάν καί ἀλλοῦ) καί πολλά ἄλλα. Ἡ τροτσκιστική ἀντεπαναστατική κλίκα τοῦ Τίτο ἔκλεισε τά σύνορα γιά νά δώσει ἐπιχειρήματα στή μοναρχοφασιστική «θεωρία» ὅτι ὁ ἀγώνας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ὀφείλεται ὄχι στά ζητήματα πού τοῦ δημιούργησαν, μά στήν «ἔξωθεν ἐνίσχυση», βοήθησε τούς μοναρχοφασίστες νά μᾶς χτυπήσουν ἀπό σερβικό ἔδαφος στό Καϊμακτσαλάν (συνάντηση μοναρχοφασιστῶν καί σέρβων ἀξιωματικῶν στό Ποποβολόσι), καί τελικά μᾶς χτύπησε μέ βαρειά ὅπλα στή μάχη τοῦ Βίτσι. Μέχρις αὐτοῦ ἔφθασε τό κατάντημα καί ἡ ἀθλιότητα τῶν τιτικῶν προδοτῶν.

Ἡ προδοσιά τοῦ Τίτο εἶναι τό μεγαλύτερο χτύπημα ἐνάντια στό ΔΣΕ. Ἀποθράσυνε τόν ἀμερικάνικο ἰμπεριαλισμό, πού μέ σύμμαχο τόν Τίτο χτυποῦσε ἀπτά νῶτα τό ΔΣΕ. Ἡ προδοσιά τοῦ Τίτο μᾶς στέρησε ἀπό πολύτιμες ἐφεδρεῖες. Δέν χωράει καμμιά ἀμφιβολία ὅτι χωρίς τήν προδοσιά τοῦ Τίτο καί οἱ περυσινές μάχες θἄχαν καλλίτερη ἐξέλιξη, μά προπαντός φέτος ὁ ἐχθρός δέ θά μᾶς ἔβγαζε ἀπό τό Γράμμο καί τό Βίτσι. Ἄλλωστε αὐτό ὁ μοναρχοφασισμός τό χρησιμοποίησε ἀνοιχτά στήν προπαγάνδα του στή διάρκεια τῶν μαχῶν, (συνθήματα: «μαζί μέ τήν Γιουγκοσλαβία θά σᾶς διώξουμε ἀπό τό Βίτσι—Γράμμο») καί ἡ ψευτοκυβέρνηση τῆς Ἀθήνας δήλωσε μέ τό στόμα τοῦ Τσαλδάρη καί Βενιζέλου ὅτι χωρίς τόν Τίτο δέν θἄχαν τίς ἐπιτυχίες τοῦ Βίτσι καί τοῦ Γράμμου. Ὥστε τά πράγματα εἶναι καθαρά.

Τό Κόμμα μας χτύπησε ἀπό τήν ἀρχή τή θέση τῆς κλίκας Τίτο, υἱοθέτησε τήν ἀπόφαση τοῦ Γραφείου Πληροφοριῶν, (δές σχετική ἀπόφαση τῆς 4ης Ὁλομέλειας τῆς Κ.Ε.) καί ἔβαλε τό ζήτημα αὐτό στά μέλη τοῦ Κόμματος.

Τό Κόμμα μας δέν εἶχε ἀπτήν ἀρχή αὐταπάτες γιά τό χαραχτῆρα τῆς τάσης τοῦ Τίτο. Λογάριαζε ὅμως πώς μποροῦσε ὁ Τίτο κάτω ἀπό τήν πίεση τῆς κοινῆς γνώμης ἐσωτερικά καί ἐξωτερικά, νά μήν ἔφθανε ἐκεῖ πού ἔφθασε. Γι' αὐτό καί χειρίστηκε μέ προσοχή τό ζήτημα τοῦ Τίτο γιά νά ἐξουδετερώσει τίς ἐπικίνδυνες συνέπειες πού θἄ εἶχε γιά τόν ἔνοπλο ἀγώνα μας. Οἱ τιτικοί ὅμως προδότες ἔρριξαν τή μάσκα, ἔκαναν ὅτι μποροῦσαν γιά νά βοηθήσουν τούς ἀμερικάνους ἀφέντες τους καί μᾶς χτύπησαν ἀνοιχτά μέ τά ὅπλα. Ὁ ἴδιος ὁ Τίτο δήλωσε ἐπανειλημμένα τό τελευταῖο διάστημα ὅτι «τό ἀντάρτικο κίνημα στήν Ἑλλάδα ὁδηγεῖται στήν καταστροφή», καί μέ τά λόγια του αὐτά ἐπιβεβαίωσε τόν προδοτικό ἀντεπαναστατικό ρόλο πού ἔπαιξε αὐτός καί ἡ κλίκα του στόν ἀγώνα τοῦ ΔΣΕ

4. Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ Η ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΟΥ ΔΣΕ

Εἴπαμε πιό πάνω ὅτι ἡ διεθνής κατάσταση παρουσιάζει ὁρισμένες δυσκολίες για τά Βαλκάνια πού ὀφείλονται κύρια στήν προδοσία τῆς κλίκας τοῦ Τίτο. Γενικά ὅμως ἡ διεθνής κατάσταση εἶναι καλή. Τό στρατόπεδο τῆς δη-

μοκρατίας καί τοῦ σοσιαλισμοῦ εἶναι κατά πολύ ἰσχυρότερο ἀπό τό στρατόπεδο τῆς ἰμπεριαλιστικῆς ἀντίδρασης.

Σέ παγκόσμια κλίμακα ὁ συσχετισμός τῶν δυνάμεων εἶναι πρός ὄφελος τῆς Δημοκρατίας καί τοῦ σοσιαλισμοῦ. Οἱ ἐπιτυχίες τοῦ σοσιαλισμοῦ στήν ΕΣΣΔ καί ἡ γρήγορη πραγματοποίηση τοῦ πρώτου μεταπολεμικοῦ πεντάχρονου σχεδίου, ἡ νίκη τῆς κινέζικης ἐπανάστασης πού ἄλλαξε τήν ὄψη τοῦ κόσμου στήν Ἀσία, τό κίνημα τῶν ὀπαδῶν τῆς εἰρήνης πού ἀγκαλιάζει 700 ἑκατομμύρια λαοῦ, οἱ ἐπιτυχίες τῶν Λαϊκῶν Δημοκρατιῶν καί ἡ ἀνάπτυξη τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος στίς καπιταλιστικές χῶρες καί τίς ἀποικίες κλπ. κλπ. δείχνουν πώς προχωροῦν μέ γρήγορους ρυθμούς οἱ δυνάμεις τῆς παγκόσμιας ἐπανάστασης καί τοῦ σοσιαλισμοῦ.

Ἀπ' τήν ἄλλη μεριά τό ἰμπεριαλιστικό στρατόπεδο παραδέρνει μέσα στή γενική κρίση του καί ἔχουμε παραπέρα ὄξυνση τῶν ἀντιθέσεων μέσα στούς ἰμπεριαλιστές. Τό σχέδιο Μάρσαλ καί τό δόγμα Τρούμαν ἀπότυχαν. Ὁ ἰμπεριαλισμός εἶναι ἀνίκανος νά λύσει κανένα ἀπό τά μεγάλα προβλήματα πού ἀπασχολοῦν τούς λαούς καί καταφεύγει ὁλοένα στό δρόμο τῆς προετοιμασίας τοῦ πολέμου.

Ὁ συσχετισμός αὐτός ἀνάμεσα στίς δυνάμεις τοῦ σοσιαλισμοῦ καί τῆς ἰμπεριαλιστικῆς ἀντίδρασης δείχνει, ὅπως εἶπε ὁ σ. Μπουλγκάνιν στήν 5η ἐπέτειο τῆς ἀντιφασιστικῆς ἐξέγερσης τοῦ βουλγάρικου λαοῦ, ὅτι, ὁ τ ι δ ή π ο τ ε κ ι' ἄ ν ἐ π ι χ ε ι ρ ή σ ο υ ν ο ἱ ἐ χ θ ρ ο ί μ α ς, τ ό μ έ λ λ ο ν ἀ ν ή κ ε ι σ έ κ ε ί ν ο υ ς π ο ύ ε ἶ ν α ι π ι σ τ ο ί σ τ ό Λ ε ν ι ν ι σ μ ό κ α ί ἀ κ ο λ ο υ θ ο ῦ ν χ ω ρ ί ς π α ρ έ κ κ λ η σ η τ ή δ ι δ α σ κ α λ ί α τ ο ῦ Λ έ ν ι ν — Σ τ ά λ ι ν.

Ἡ εὐνοϊκή αὐτή διεθνής κατάσταση θά βοηθήσει νά ξεπεραστοῦν οἱ προσωρινές δυσκολίες πού δημιουργήθηκαν στά Βαλκάνια μέ τήν προδοσία τοῦ Τίτο.

5. Η ΔΟΥΛΕΙΑ ΜΑΣ ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ

Ἕνας παράγοντας πού ἐπέδρασε ἀρνητικά στήν πορεία τῆς δεύτερης ἐθνικῆς μας ἀντίστασης καί στή δράση τοῦ ΔΣΕ, εἶναι ἡ κατάσταση στίς πόλεις. Ὅπως εἶναι γνωστό, δέν κατορθώσαμε νά βγάλουμε πολλούς ἀντάρτες ἀπ' τίς πόλεις κι' αὐτό συντέλεσε στό νά μή δημιουργήσουμε τίς ἀπαραίτητες στρατηγικές ἐφεδρεῖες.

Στήν πρώτη χιτλεροφασιστική κατοχή, οἱ πόλεις, μέ ἐπικεφαλῆς τήν Ἀθήνα καί τόν Πειραιά, ἔπαιξαν σπουδαῖο ρόλο. Ἡ ἔνοπλη πάλη τοῦ ΕΛΑΣ στά βουνά συνοδεύονταν ἀπό ἕνα μαζικό κίνημα στίς πόλεις γιά τήν ἐπιβίωση καί ἐνάντια στή χιτλερική ἐπιστράτευση καί μέ τή δράση τῶν ἀνταρτῶν στίς πόλεις.

Στή δεύτερη ἀμερικανοαγγλική κατοχή προσπαθήσαμε νά κάνουμε τό ἴδιο σ' τίς πόλεις. Α ὐ τ ό ἦ τ α ν σ ο β α ρ ό λ ά θ ο ς. Οἱ πόλεις δέν μποροῦσαν γιά τούς λόγους πού ἔχουν σχέση μέ τόν χαραχτήρα τοῦ ἀγώνα στή δεύτερη κατοχή, (ἐμφύλιος πόλεμος), νά ἀναπτύξουν μαζικό κίνημα καί ἔνοπλη δράση ὅπως στήν πρώτη κατοχή. Τότες ὁ ἐθνικοαπελευθερωτικός χαραχτήρας τοῦ κινήματος ξεσήκωσε στήν πόλη ὅλα τά στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ ἐκτός ἀπό μερικούς ἐθνοπροδότες. Ἡ ἀμερικανοκρατία δημιούργησε στή δεύτερη κατοχή ἕνα γερό ἀστυνομικό μηχανισμό μέσα στίς πόλεις καί μέ τά ἀδιάκοπα χτυπήματα (δεκάδες χιλιάδες φυλακισμένοι καί ἐξόριστοι, ἀδιάκοπες θανατικές καταδίκες, βασανιστήρια, προδοσίες, κλπ), κατόρθωσε νά ἀδυνατίσει τό κίνημά μας μέσα στίς πόλεις. Ἐπίσης μέ τά μέτρα πού πῆραν οἱ ἀμερικανοί γιά τό τράβηγμα τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυ-

σμού στίς πόλεις μπόρεσαν νά δυναμώσουν περισσότερο τά άστυνομικά μέτρα μέσα σ' αύτές. Ό μοναρχοφασισμός δέν κατόρθωσε νά καταχτήσει ίδεολογικά τίς μάζες τοϋ έργαζόμενου λαοϋ. Όμως μέ τά μέτρα του μπόρεσε νά έμποδίσει τή δράση τους γιά τήν ένίσχυση τοϋ άγώνα τοϋ ΔΣΕ.

Τό λάθος τό δικό μας είναι ότι νομίσαμε πώς οί πόλεις μπορούσαν νά παίξουν τό ρόλο τους τής πρώτης κατοχής. Ένώ έγκαιρα έπρεπε νά βγάλουμε άπό τίς πόλεις καί τήν ύπαιθρο ένα μεγάλο μέρος τών στελεχών καί τών όπαδών μας (τουλάχιστο αύτούς πού ό μοναρχοφασισμός τούς έρριξε στίς φυλακές καί τά ξερονήσια), νά τόν τοποθετήσουμε στόν κατάλληλο χώρο—καί ύπήρχαν τέτοιες δυνατότητες—καί στήν κατάλληλη στιγμή νά τούς χρησιμοποιήσουμε. Έτσι θά λύναμε άπ' τήν άρχή τό πρόβλημα τών έφεδρειών.

Ή κατάσταση χειροτέρεψε στίς πόλεις άπ' τίς άδυναμίες τών στελεχών μας νά προσαρμόσουν τή δουλειά τους στίς καινούργιες συνθήκες, άπ' τίς όππορτουνιστικές άντιλήψεις καί τήν παθητικότητα πού έπεκράτησε σέ όρισμένα άπ' αύτά, (παράδειγμα ή Ε.Π. τής Κ. Ο. Άθήνας πού καθαιρέθηκε άπτό Π.Γ. τοϋ Κόμματος), πράγμα πού διευκόλυνε τό μοναρχοφασισμό νά κάνει καλλίτερα τή δουλειά του στίς πόλεις καί νά άδυνατίσει πολύ τή δράση μας.

6. ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Ό μοναρχοφασισμός θριαμβολόγησε άρκετά γιά τίς έπιτυχίες του στό Βίτσι καί στό Γράμμο. Όμως άπ' τήν πρώτη στιγμή είναι ύποχρεωμένος νά όμολογήσει, (δηλώσεις Κανελλόπουλου, Ρέντη καί άλλων), ότι ή κατάσταση είναι σοβαρή καί τό μέλλον παρουσιάζεται σκοτεινόν. Ό πρόεδρος τής ψευτοκυβέρνησης τής Άθήνας άνακοίνωσε ότι ούτε σκέψη ύπάρχει γιά τήν κατάργηση τοϋ ψηφίσματος «περί μέτρων άσφάλειας» καί θά διατηρηθεί ό στρατιωτικός νόμος. Ό Παπάγος ζητάει άπ' τούς φαντάρους νάχουν τό «δείχτη στή σκανδάλη». Ώστε;

Τά πράγματα είναι καθαρά. Ή κατάσταση πού δημιούργησε τό άντάρτικο καθόλου δέν άλλαξε ποιοτικά. Ό μοναρχοφασισμός είναι άνίκανος νά λύσει κανένα άπό τά μεγάλα προβλήματα τοϋ λαου, δέν μπορεί νά δώσει ψωμί, ύποφερτό μεροκάματο καί μισθούς στούς έργαζόμενους. Έκεϊνο πού μπορεί νά προσφερει στό λαό είναι μόνο έμφύλιος πόλεμος, αίμα καί καινούργια Μακρονήσια. Γι' αύτό καί ό ένοπλος άγώνας συνεχίζεται καί θά συνεχιστεί μέχρι τή νίκη Ό ΔΣΕ παραμένει σάν ταχτικός λαϊκός έπαναστατικός στρατός. Τό πέρασμα άπ' τόν ταχτικό πόλεμο στόν παρτιζάνικο πόλεμο δέν μπορεί νά κρατήσει πολύ. Μπορεί νά δημιουργηθοϋν—ίσως καί γρήγορα—συνθήκες πού θά μάς έπιτρέψουν νά ξαναπεράσουμε στόν ταχτικό πόλεμο.

Μέσα στό έσωτερικό τής Έλλάδας θάχουμε όξυνση τών άντιθέσεων στό μοναρχοφασιστικό στρατόπεδο. Άρχισαν κιόλας οί φαγωμάρες άνάμεσα στούς ψευτοϋπουργούς τής κυβέρνησης τής Άθήνας. Οί προδότες έργατοκάπηλοι καλοϋν τούς έργάτες νά δώσουν κι' άλλες θυσίες. Οί έργάτες όμως ξεσηκώνονται. Θά άναπτυχθοϋν οί μαζικοί λαϊκοί άγώνες.

Σ' όλη τήν Έλλάδα άκούγονται τά όπλα τοϋ ΔΣΕ. Οί παρτιζάνικες όμάδες μας χτυποϋν άδιάκοπα τόν έχθρό. Προετοιμάζουν τή δράση τών μεγάλων τμημάτων μας. Οί προοπτικές είναι πραγματικά σκοτεινές γιά τό μοναρχοφασισμό. Τό μέλλον άνήκει στό ΔΣΕ. Ή νίκη είναι δική μας.

ΤΑ ΟΧΤΑΧΡΟΝΑ ΤΟΥ Ε. Α. Μ.

Τοῦ σ. ΜΗΤΣΟΥ ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗ

Στίς 27)9)49 κλείνουνε ὀχτώ χρόνια ἀπό τότε πού συστήθηκε τό ΕΑΜ.

Σέ μιά κρίσιμη καμπή τῆς ἱστορίας τοῦ ἔθνους ξεφύτρωσε ὁ συνασπισμός πού ἄξια πῆρε τόν τίτλο τῆς νέας Φιλικῆς Ἑταιρίας.

Τά στήθεια τοῦ ἔθνους βάραινε ὁ φοβερός βραχνᾶς τῆς σκλαβιᾶς. Τό τεταρτοαυγουστιανό καθεστώς τῶν θαυμαστῶν τοῦ Χίτλερ διαλύοντας τό μετωπο εἶχε ἀνοίξει τό δρόμο γιά τούς ξένους ἐπιδρομεῖς. Ἡ βασιλική κυβέρνηση φεύγοντας γιά τό ἐξωτερικο ἔκανε πολύ χαραχτηριστική χειρονομία. Παρέδινε στούς χιτλεροφασίστες καταχτητές τούς ἕλληνες αντιφασίστες. Τό νόημα τῆς χειρονομίας αὐτῆς ἤτανε πώς ὁ ἑλληνικός μοναρχοφασισμός, πιστός στά κοινά ἰδανικά του μέ τό χιτλερισμό, δέν ἔπαψε οὔτε στιγμή νά ἐλπίζει σέ μιά πιθανή συμμαχία τῶν ἐγγλέζων ἀφεντικῶν του μέ τό Χίτλερ κατά τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης. Τά κόμματα τῆς πλουτοκρατικῆς ὀλιγαρχίας προπαγάνδιζαν ἀνοιχτά τό σύνθημα τῆς ὑποταγῆς καί τοῦ ραγιαδισμοῦ. Μέσα σέ τέτοιες στιγμές ἀκούστηκε ἐλπιδοφόρο τό σάλπισμα τῆς ἀντίστασης ἐναντίον τοῦ καταχτητή. Ἤτανε τό κήρυγμα τοῦ ΕΑΜ πού ἱδρύθηκε μέ πρωτοβουλία τοῦ ΚΚΕ.

Τό ΕΑΜ στή σημαία του ἔγραψε: Ἕνωση τοῦ ἔθνους μέ σκοπό τήν πάλη γιά τήν ἐθνική καί λαϊκή κυριαρχία. Σάν ἰδέα, σά γραμμή, σάν ὀργάνωση τό Ἐθνικό Ἀπελευθερωτικό Μέτωπο ἀνταποκρίθηκε σέ μιά ζωτική ἀνάγκη τοῦ ἔθνους, τήν ἀνάγκη πού ὑπογράμμιζε τό ἱστορικό γράμμα τοῦ σ. Ζαχαριάδη ὅταν ἐκδηλώθηκε ἡ ἰταλοφασιστική ἐπιδρομή κατά τῆς Ἑλλάδας. Αὐτό ἐξηγεῖ καί τήν καταπληχτική σταδιοδρομία του. Μέσα σέ σύντομο χρονικό διάστημα ὀργάνωσε μέσα στίς γραμμές πάνω ἀπό ἕνάμισυ ἑκατομμύριο πατριῶτες. Δημιούργησε τόν ΕΛΑΣ πού ἔγραψε καινούργιες σελίδες δόξας στήν ἱστορία τοῦ ἔθνους. Ἵδρυσε τήν ΕΠΟΝ πού διαπαιδαγώγησε τήν τεράστια πλειοψηφία τῆς νεολαίας μέ τίς καλύτερες ἐθνικές παραδόσεις. Ξύπνησε τίς κρυμμένες δημιουργικές δυνάμεις τῆς γυναίκας. Κάτω ἀπό τή σημαία του συγκεντρώθηκε ἡ πλειοψηφία τοῦ ἔθνους μ' ἐπικεφαλῆς τήν ἐργατική τάξη. Τό ΕΑΜ ἔβαλε τά θεμέλια τῆς λαϊκῆς ἐξουσίας μέ τήν αὐτοδιοίκηση καί τή λαϊκή δικαιοσύνη. Μέ ὁδηγητή τό ΕΑΜ ὁ ἑλληνικός λαός ξεσηκώθηκε ἐναντίον τῶν ξένων καταχτητῶν καί τῶν ντόπιων προδοτῶν καί τό 1944, ὅταν ὁ δοξασμένος Σοβιετικός Στρατός σάρωνε στά Βαλκάνια τίς χιτλερικές ὀρδές, κυνήγησε τούς ξένους ἐπιδρομεῖς καί ἀπελευθέρωσε τήν πατρίδα του.

Στήν ἱστορία τῆς Ἑλλάδας τό ΕΑΜ σημείωσε ἀποφασιστικό σταθμό. Ἡ ἱστορική ἀποστολή πού πραγματοποίησε τό ΕΑΜ εἶναι ἡ ὑπερνίκηση τῆς διάσπασης τῶν λαϊκῶν δυνάμεων. Τή διάσπαση αὐτή ἐκμεταλλευόντανε οἱ κυρίαρχες τάξεις γιά νά ξεζουμίζουν νά ξεπουλοῦν καί νά προδίνουν τόν ἑλληνικό λαό. Μέ τό ΕΑΜ ἔγινε ριζική ἀνακατάταξη τῶν πολιτικῶν δυνάμεων. Μέ τήν ἴδια τους τήν πικρή πεῖρα οἱ λαϊκές μάζες διδάχτηκαν τί ἄξιζαν τά κόμματα τῆς πλουτοκρατικῆς ὀλιγαρχίας. Γύρισαν τίς πλάτες τους στά κόμματα πού πρόδωσαν τήν πατρίδα καί προσανατολίστηκαν ὁριστικά πρός τήν ἐργατική τάξη καί τό Κόμμα της, πού ἀναδείχτηκαν πρωταθλητές τῆς πάλης γιά τήν ἐθνική λευτεριά. Κάτω ἀπό τήν ἡγεμονία τοῦ προλεταριάτου ὁ ἑλληνικός λαός συνεχίζει τό σκληρό του ἀγώνα γιά τήν ἐθνική καί κοινωνική του ἀπολύτρωση. Ἐξαιρετικά σκληρός καί βασανιστικός εἶναι ὁ δρόμος τῆς Ἑλλάδας πρός τή δημοκρατική καί σοσιαλιστική της ἀναγέννηση κυρίως ἐξαιτίας τῆς ἰμπεριαλιστικῆς πίεσης. Ἡ βασική ὅμως προϋπόθεση γιά τήν νίκη, ἡ ἐξασφάλιση τῆς ἡγεμονίας τοῦ προλεταριάτου πάνω στά πλατειά λαϊκά στρώμματα, ἔχει κερδιθεῖ ἀπό τά πρῶτα ἀκόμη χρόνια τῆς ὕπαρξης τοῦ ΕΑΜ.

***

Τό ἔργο τοῦ ΕΑΜ δέ σβύνει. Ἡ ἰδεολογική πολιτική ψυχολογική ἀναμόρφωση, πού ἔγινε στούς ἀνθρώπους μέσα στό σχολειό τῆς σκληρῆς αἱματηρῆς ἀντιφασιστικῆς πάλης βασικά δέν ξεγίνεται. Μπορεῖ βέβαια ἕνα μέρος ἀπό τά μεσαῖα στρώμματα πού ἀκολούθησαν τό ΕΑΜ νά ζαλίζεται σέ ὁρισμένες δύσκολες καμπές τοῦ λαϊκοῦ δημοκρατικοῦ μας κινήματος νά ταλαντεύεται καί νά παρασέρνεται ἀπό τήν ἐχθρική προπαγάνδα γιά ἕνα χρονικό διάστημα. Νά γυρίσει ὅμως στήν παλιά πολιτική στρούγγα ἡ πλειοψηφία τοῦ λαοῦ πού ἀκολούθησε τό ΕΑΜ εἶναι ἀδύνατο. Ὁ παλιός πολιτικός κόσμος πού βγῆκε ξανά στήν ἐπιφάνεια χάρη στήν ἔνοπλη ξενική ἰμπεριαλιστική

ἐπέμβαση νοσταλγεῖ τά περασμένα. Θέλει νά ξανακερδίσει τό χαμένο κύρος του καί τήν ἐπιρροή του στά λαϊκά στρώματα. Νοιώθει ὅμως πώς αὐτό εἶναι κάτι τό ἀνεδαφικό καί ζητάει τήν ξενική βοήθεια γιά νά στηρίζεται στήν ἐξουσία καί μεταχειρίζεται ἀνήκουστα μέσα φασιστικής βίας γιά νά κρατάει ὑποταγμένο τό λαό. Ἔξω ἀπό τό Κ.Κ.Ε. καί τά σύμμαχα ἐαμικά κόμματα δέν ὑπάρχει στήν Ἑλλάδα κόμμα πού νά μή στηρίζεται στούς ξένους γιά τήν ἄνοδό του στήν ἐξουσία καί γιά τήν διατήρησή του σ' αὐτήν. Αὐτό ἄλλωστε τό ὁμολογᾶνε οἱ ἴδιοι οἱ ἀντίπαλοί μας. Νά τί γράφει σχετικά μ' αὐτό ὁ ἀρχηγός τοῦ Νέου κόμματος Μαρκεζίνη, προστατευόμενος τοῦ παλατιοῦ, πολιτικός σύμβουλος τοῦ ὑποψηφίου δικτάτορα Παπάγου στήν Ἑστία τῆς 3)8)49: «Ἐνῷ ἀπό τῶν ἐκλογῶν εἴχομεν ἄχρι τοῦδε δέκα κυβερνητικάς μεταβολάς ἤ ἀνασχηματισμούς, οὐδεμία ἐξ αὐτῶν ὑπῆρξεν ἀποτέλεσμα ἀποδοκιμασίας τῆς κυβερνήσεως διά ψηφοφορίας. Οὐδεμία δηλ. κυβέρνησις ἔπεσεν εἰς τήν βουλήν. Καί θά ἦτο δυνατό τις νά προσθέσει καί οὐδεμία ἐσχηματίσθη εἰς τήν βουλήν».

Τήν προσπάθεια γιά διάσπαση τῶν λαϊκῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων θελήσανε νά βοηθήσουνε κι' οἱ σοσιαλδημοκράτες σάν τό Σβῶλο καί Τσιριμῶκο πού σήκωσαν τή σημαία τῆς τρίτης δύναμης γιά νά κρύψουνε τή λιποταξία τους ἀπό τό στρατόπεδο τῶν λαϊκῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων. Ἰδιαίτερα ἐπίμονη ἤτανε ἡ σχετική τους ἐπιδίωξη σ' ὁρισμένες δύσκολες καμπές τῆς πορείας τοῦ κινήματός μας. Ὕστερ' ἀπό τή στρατιωτική μας ἧττα τό Δεκέμβρη τοῦ 1944 οἱ λιποτάχτες τῆς ἡρωϊκῆς λαϊκῆς ἀντίστασης ἐναντίον τῶν Ἄγγλων, καταπιάστηκαν νά διασπάσουν καί νά διαλύσουν τό ΕΑΜ. Τό λογάριαζαν πολιτικά ἑτοιμοθάνατο καί βιαζόντανε νά τό κληρονομήσουν. Τά πράματα ὅμως τούς ἀπογοητέψανε πικρά. Φύγανε ἀπό τό συνασπισμό τοῦ ΕΑΜ μ' ἕνα μικρό ἀριθμό στελεχῶν ἀπό πανικόβλητους μικροαστούς. Ἡ πλατειά μάζα τῶν ἐαμιτῶν ἔμεινε πιστή στό ΕΑΜ καί καταδίκασε μέσα στή συνείδησή της ὁριστικά τούς ντροπιασμένους λιποτάχτες καί προδότες τοῦ λαϊκοῦ δημοκρατικοῦ κινήματος. Τό ΕΑΜ ἀποδείχτηκε ἀκατανίκητο. Εἶχε δημιουργήσει πιά μιά λαμπρή ἱστορία, πού οὔτε νά ξεγραφτεῖ ἤτανε δυνατό οὔτε καί νά λερωθεῖ μέ τήν καμπάνια τῆς ψευτιᾶς καί τῆς συκοφαντίας ὅσο κι' ἄν σεγκοντάρονταν ἡ καμπάνια αὐτή ἀπό τούς ἀποστάτες τοῦ ἐαμικοῦ κινήματος Ἐλδίτες. Τό ΕΑΜ δέν εἶχε μόνο μιά ἱστορία ἀντάξια μέ τίς καλύτερες ἐθνικές παραδόσεις. Ἀλλά ἀκολουθοῦσε καί μέσα στίς νέες συνθῆκες πολιτική, πού ἀνταποκρινόντανε στούς πόθους καί τά συμφέροντα τοῦ λαοῦ. Ἄξονας τῆς πολιτικῆς αὐτῆς ἤτανε ἡ ὁμαλή, εἰρηνική ζωή καί ἀνάπτυξη τοῦ τόπου μέ στέριο βάθρο τῆς ὁμαλότητα αὐτῆς, τό σεβασμό τῆς ἐθνικῆς καί τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τό ΕΑΜ ἀπέμενε ἡ ἐλπίδα κι' ἡ ἀπαντοχή τοῦ λαοῦ γιά τή λαοκρατική καί σοσιαλιστική του ἀναγέννηση καί ἀναδημιουργία. Μέσα στίς δύσκολες συνθῆκες τῆς μεταβαρκιζιανῆς τρομοκρατίας τό ΕΑΜ ρίζωσε πιό πολύ μέσα στίς μάζες μέ τήν πολιτική του τῆς λαϊκῆς συμφιλίωσης καί τῆς εἰρήνευσης τοῦ τόπου. Τό ΕΑΜ ἐπέμεινε στήν εἰρήνευση τῆς Ἑλλάδας. Παράλληλα ὅμως διακήρυχνε πώς κανείς δέν μπορεῖ ν' ἀρνηθεῖ τό δικαίωμα στούς ἀγωνιστές τῆς ἐθνικῆς μας ἀντίστασης νά ὑπερασπίσουν τή ζωή τους, τήν τιμή τους, τήν τιμή καί τή ζωή τοῦ ἔθνους. Ὁ Δ.Σ.Ε. πού ξεπήδησε σάν κίνημα ἄμυνας ἐναντίον τῆς ἀφηνιασμένης δολοφονικῆς φασιστικῆς τρομοκρατίας καί τῆς καταπάτησης τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας εἶναι συνεχιστής τοῦ ἔργου τοῦ ΕΛΑΣ. Τό ΕΑΜ καί μετά τό ξέσπασμα τῆς δεύτερης ἔνοπλης ἐθνικῆς μας ἀντίστασης δέν ἀπαρνήθηκε τήν πολιτική τῆς λαϊκῆς συμφιλίωσης.

Ἡ ΠΔΚ μένει πιστή στήν ἐαμική πολιτική πού ἀποτελεῖ τή μοναδική σωτήρια πολιτική γιά τήν Ἑλλάδα καί ταυτόχρονα εἶναι συμβολή στήν ὑπόθεση τῆς παγκόσμιας εἰρήνης. Ἐδῶ βρίσκεται τό μυστικό τῆς ἀκατανίκητης δύναμής μας.

* * *

Μέ τή φετεινή ἐπιτυχία τοῦ μοναρχοφασισμοῦ στό Βίτσι καί τό Γράμμο, ξανά ὀργιάζει ἡ καμπάνια τῆς ἐχθρικῆς θριαμβολογίας. Ὁ λαός ὅμως πού συνήθισε στίς ἐχθρικές τυμπανοκρουσίες, ξέρει νά ἐχτιμήσει τήν ἀξία τους. Ἄλλωστε ὁ μοναρχοφασισμός δέν κρύβει τίς ἀνησυχίες του. Δέν μπορεῖ νά ὑποστηρίξει πώς πέτυχε στρατηγική νίκη ἐναντίον τοῦ Δ.Σ.Ε. ἀφοῦ δέ μπόρεσε νά ἐξοντώσει τίς δυνάμεις του. Εἶναι φανερό πώς ὅτι πέτυχε φέτο ἡ ἀμερικανοκρατία στήν Ἑλλάδα, τό χρωστάει ὄχι στίς ἀνύπαρχτες ὀργανικές δυνάμεις τοῦ μοναρχοφασισμοῦ ἀλλά στήν ἀναπάντεχη ἐνίσχυση πού εἶχε μέ τήν ἐπαίσχυντη προδοσία τοῦ Τίτο. Ὁ μοναρχοφασισμός δέν ἔπαψε νά στηρίζει τίς ἐλπίδες του γιά ὁριστική συντριβή τοῦ Δ.Σ. στήν ἔνοπλη ἰμπεριαλιστική ἐπέμβαση στήν Ἑλλάδα καί τά Βαλκάνια. Γι' αὐτό βγάζει ἀφρούς λύσσας ἐναντίον τῶν Λαϊκῶν Δημοκρατιῶν τῆς Ἀλβανίας καί τῆς Βουλγαρίας. Συκοφαντεῖ, ἀπειλεῖ, προκαλεῖ, γιά νά προετοιμάσει τό ἔδαφος στήν ἔνοπλη ἀμερικάνικη ἐπέμβαση. Στό μεταξύ ὁ ἀρχιστράτηγος Παπάγος ἀναγγέλνει καινούργια ἐκστρατεία τοῦ μισθοφορικοῦ στρατοῦ. Τούτη τή φορά ἐναντίον τοῦ Δ.Σ. τῆς Εὔβοιας. (Ἡ Εὔβοια εἶναι γνωστό πώς εἶναι νησί πού βρίσκεται ἑκατοντάδες χιλιόμετρα μακρυά ἀπό τά βόρεια σύνορα. Τό γεγονός ὅτι ὁ μοναρχοφασισμός ὀργανώνει

ολόκληρη εκστρατεία ενάντια στά νησιά, αποδείχνει πώς τό ξεσήκωμα ενάντιον τού μοναρχοφασισμού καί τής αμερικανοκρατίας είναι γενικό καί δέν πρόκειται καθόλου γιά «έξωθεν» επίθεση κατά τής Ελλάδας όπως σπιλίζει ή μ)φασιστική προπαγάνδα). Τά στρατοδικεία τής κυβέρνησης τής Αθήνας συνεχίζουν καί δυναμώνουν τό όργιο τών νόμιμων δολοφονιών σέ σημείο πού καί ή αντιδραστική εφημερίδα Έκόνομιστ τού Λονδίνου, αναγκάζεται νά διαμαρτυρηθεί. Οι εγκάθετοι τής αμερικανοκρατίας κυβερνήτες τής Αθήνας καταρτίζουν νομοσχέδιο πού προβλέπει τήν ίδρυση σ' όλη τήν Ελλάδα χιλιάδων στρατοπέδων κατά τό πρότυπο τού στρατοπέδου τού Μακρονησιού. Οι κοινοί αγύρτες καί λωποδύτες, κατά τήν έκφραση μιάς αντικομμουνιστικής εφημερίδας τής Αγγλίας, πού διορίστηκαν στίς διοικήσεις τών εργατικών σωματείων, καλούνε τούς εργάτες καί υπαλλήλους νά ετοιμαστούνε γιά καινούργιες θυσίες.

Άπ' αφορμή τίς προτάσεις τής Σ.Ε. τού Μάη 1949 γιά τήν ειρήνευση τής Ελλάδας, ή αμερικάνικη εφημερίδα «Σατερντέϊ Ίβνιγκ Πόστ» έγραφε πώς ή Ελλάδα έχει φοβερή ανάγκη από ειρήνη. Ό πόλεμος καί ή αιματοχυσία πού συνεχίζεται χωρίς σχεδόν διακοπή εδώ καί 9 χρόνια απειλούνε τήν ίδια τή φυσική ύπόσταση τού έθνους. Οι ερημώσεις καί οι καταστροφές πήρανε τρομακτικές διαστάσεις. Πάνω από 2 εκατομμύρια άνθρωποι στερούνται τά μέσα διατροφής. Τά ορφανά καί απροστάτευτα παιδιά ξεπερνάνε τίς 300 χιλιάδες. Σ' εκατοντάδες χιλιάδες φτάνουν τά θύματα πολέμου. Αντίς γιά ειρήνη ό μοναρχοφασισμός καί ή αμερικανοκρατία προσφέρουνε στόν ελληνικό λαό πείνα, ερήμωση, καταστροφή, ομαδικές εχτελέσεις καί ατέλειωτο πόλεμο.

Μπορεί ό μοναρχοφασισμός νά θέλει νά τά παρουσιάσει τά πράγματα ανάποδα. Ανέβηκε στήν εξουσία χάρη στήν ένοπλη ξενική επέμβαση. Κρατιέται σ' αυτή μέ τή βοήθεια τών ξένων. Ό Βάϊμαν, σύμβουλος τής Ενιαίας Επιτροπής τού Κογκρέσσου τών Ε.Π.Α. εκθέτοντας τά συμπεράσματά του από τή μελέτη τής κατάστασης τής Ελλάδας διαπιστωνε, σύμφωνα μέ τίς πληροφορίες πού δημοσίεψαν οι «Τάϊμς τής Νέας Ύόρκης», τόν Απρίλη τού 1949, πώς ή διατήρηση στήν εξουσία τής σημερινής ελληνικής κυβέρνησης οφείλεται αποκλειστικά καί μόνο στήν υποστήριξη τών Ε.Π.Α. Ό ίδιος ό Τρούμαν στήν τελευταία του έκθεση στό Κογκρέσσο αναγνωρίζει πώς «ή ελληνική κυβέρνηση εξακολουθεί νά εξαρτάται απολύτως από τή συνεχιζόμενη αμερικάνικη βοήθεια». Καί όμως ό μοναρχοφασισμός δέν ντρέπεται νά χαραχτηρίζει τή λαϊκή αντίσταση ενάντια στό εγκάθετο καθεστώς τών αμερικάνων σάν εξωτερική επίθεση κατά τής νόμιμης ελληνικής κυβέρνησης. Έκαψαν οι εγκάθετοι τής ξενοκρατίας τήν Ελλάδα ολάκερη, αμερικάνικο προτεχτοράτο. Προδίνουν τόν αγώνα τού Κυπριακού λαού, κάνουν αηδιαστικούς τεμενάδες μπροστά στούς τούρκους μπασιμπουζούκους πού ζητάνε τά νησιά μας. Παζαρεύουν τή Σαλονίκη μέ τόν καινούργιο τους σύμμαχο τόν Τίτο. Παρ' όλ' αυτά έχουνε τό θράσος νά μιλάνε γιά κομμουνιστικά σχέδια κατά τής εδαφικής ακεραιότητας τής Ελλάδας. Απειλή κατά τής ακεραιότητας τής Ελλάδας σύμφωνα μέ τήν μοναρχοφασιστική προπαγάνδα είναι ή αναγνώριση από τό Κ.Κ.Ε. στούς μακεδόνες τού δικαιώματος νά ζούνε λεύτεροι κι' αφέντες στήν πατρική τους γή. Ή πολιτική δηλ., πού ίσα ίσα δένει τό μακεδονικό λαό μέ τόν ελληνικό καί τήν Ελλάδα καί ανατρέπει τά καταχτητικά σχέδια τού Τίτο κατά τής ελληνικής Μακεδονίας, χαραχτηρίζεται σάν προδοτική. Ό κόσμος τής εθνικής προδοσίας, τών τροφίμων τών Κατσάμπηδων καί Μπουλοσάκηδων, τών λαθρεμπόρων καί καταχραστών, τρέμει τήν αναμέτρηση μαζύ μας σέ λεύτερες εκλογές εγγυημένες από παρατηρητές τών τεσσάρων μεγάλων δυνάμεων σύμφωνα μέ τό σοβιετικό σχέδιο γιά τήν ειρήνευση τής Ελλάδας καί όμως ξεδιάντροπα παρουσιάζεται σάν εκπρόσωπος τής ιδέας τής δημοκρατίας.

Τό καθεστώς τής εθνικής προδοσίας, τής φασιστικής θηριωδίας, τής πρωτόφαντης ηθικής εξαχρείωσης, παρά τή θριαμβολογία του, καμμιά προοπτική πραγματικής σταθεροποίησης δέν μπορεί νάχει. Δέ θά τό βοηθήσει ούτε τώρα ή συνηγορία τού Σβώλου καί Τσιριμώκου πού ξελαρυγγίζονται γιά τήν κομμουνιστική επιβολή κατά τής Μακεδονίας καί προβάλλουνε εγγυητές τής ακεραιότητας καί ανεξαρτησίας τής Ελλάδας τούς τυράννους τού κυπριακού λαού καί τούς νέους γκαουλάϊτερ τού τόπου. Φυσικά δέν επιτρέπεται ποτές, καί πολύ περισσότερο σήμερα, νά υποτιμήσουμε τόν εχθρό καί τίς δυνατότητές του. Ό σ. Ζαχαριάδης στήν εισήγησή του στήν 5η ολομέλεια τής Κ.Ε. τού ΚΚΕ τό Γενάρη τού 1949 τόνιζε: «Μιλάμε όλοι καί επαναλαμβάνουμε σέ όλους τούς τόνους ότι ό μοναρχοφασισμός περνά βαθειά, αγιάτρευτη κρίση. Εδώ πρέπει νά θυμόμαστε καλά τά λόγια τού Λένιν ότι γιά τήν κεφαλαιοκρατία δέν υπάρχει αδιέξοδος κατάσταση». Μελετώντας μέ προσοχή τήν πείρα τής οχτάχρονης ιστορίας τού ΕΑΜ, βγάζοντας τ' απαραίτητα διδάγματα τής πείρας αυτής, οι εαμίτες θά δικαιώσουν τίς ελπίδες πού δέν έπαψε νάχει ό λαός στήν ιστορική αποστολή τού ΕΑΜ.

Σεπτέμβρης 1949.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΝ. ΓΡΑΜΜΟΥ

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΤΣΑΡΝΟΥ ΑΠΟ 5—8)8)49

Τοῦ σ. ΓΟΥΣΙΑ, Ἀντιστράτηγου

Α' ΕΧΘΡΟΣ

1) Ὁ ἐχθρός ἄρχισε τίς ἐπιχειρήσεις του στόν Ἀν. Γράμμο ἀπό τίς 2)8 μέχρι 9)8)49. Σκοπός τοῦ ἐχθροῦ ἦταν νά καταλάβει τό συγκρότημα τοῦ Τσάρνου, ν' ἀποδιώξει τά τμήματά μας πέρα ἀπό τόν Ἀλιάκμονα, ἔτσι νά κάνει ἀνίκανες τίς δυνάμεις τοῦ Γράμμου νά ἐπέμβουν τή στιγμή πού θά ἔκανε τίς ἐπιχειρήσεις του στό Βίτσι.

2) Ἐχθρικές δυνάμεις καί μέσα:

Στόν Ἀν. Γράμμο ὅλη ἡ Ι Μ.Φ.Σ. Μεραρχία. Σά μετόπισθέν του για κάλυψη τῆς ἐχθρικῆς ἐπίθεσης ἡ ΙΧ ΜΦΣ Μεραρχία στό χῶρο Τσοτύλι, Νεάπολη, Δαμασκηνιά, Ὄρλιακ, Ὄντρια. Ἡ 77 Ταξιαρχία καί τό 8ο ἐλαφρό σύνταγμα πεζικοῦ στό χῶρο Σμόλικα—Ἐρταχώρι κ. ἅ.

Στό Δ. Γράμμο ἡ VIII ΜΦΣ Μεραρχία σύν τήν 72 Ταξιαρχία.

Μόνο στόν Ἀν. Γράμμο σαράντα πεδινά ὀρειβατικά καί 4 βαρειά πυροβόλα. Εἰκοσιπέντε ἀεροπλάνα.

3) Παραπλανητικές ἐνέργειες τοῦ ἐχθροῦ:

Ὁ ἐχθρός μέ μιά σειρά ἐνέργειές του προσπάθησε νά μᾶς παραπλανήσει.

α) Παρουσίασε μεγάλες κινήσεις αὐτοκινήτων καί μεταγωγικῶν στόν τομέα Κόνιτσας τίς παραμονές τῶν ἐπιχειρήσεων (πάνω ἀπό 2000 αὐτοκίνητα).

β) Παραπλανητικές ἐπιθετικές ἐνέργειες τοῦ ἐχθροῦ στό Δ. Γράμμο (Πυρσόγιαννη, Θεοτόκο, Πηγαδίτσα, Γκοσπρίτσιο).

γ) Χρησιμοποίηση καπνογόνων ἀπό σύνορα—Ἀλεβίτσα μέχρι Πύργο Κοτύλης—Ἐρταχώρι για κάλυψη τῆς μετακίνησης καί συγκέντρωσης τῶν δυνάμεων καί μέσων του.

4) Τακτική τοῦ ἐχθροῦ στίς ἐπιχειρήσεις Τσάρνου

Τα βασικώτερα χαρακτηριστικά τῆς τακτικῆς τοῦ ἐχθροῦ σ' αὐτές τίς μάχες συνοψίζονται στά παρακάτω:

α) Κύρια κατεύθυνση ἐπίθεσης τοῦ ἐχθροῦ ὁ τομέας Καψάλι—Ταμπούρι—Λευκάδι μέ κύριο ἀντικειμενικό σκοπό τήν κατάληψη τοῦ Τσάρνου. Ἡ κατάληψη τοῦ Τσάρνου τοῦ ἔδινε τή δυνατότητα σέ συνέχεια νά ξηλώσει τή διάταξή μας πρός Πασσούλι καί Καρασούλι.

Στήν κύρια κατεύθυνση ὁ ἐχθρός ἐπιτέθηκε μέ τό σύνολο τῶν δυνάμεων τῆς Ι ΜΦΣ Μεραρχίας καί συγκέντρωσε ὅλα τά μέσα του.

β) Προώθηση τῶν ἐχθρικῶν τμημάτων ἐπίθεσης κατά τή διάρκεια τῆς νύχτας κοντά στή διάταξή μας. Μέ τό ξημέρωμα ὕστερα ἀπό γερή προπαρασκευή πυροβολικοῦ ἄρχισε τήν ἐπίθεσή του.

γ) Κλιμάκωση μεγάλων ἐχθρικῶν δυνάμεων κατά βάθος γιά τροφοδοσία τῆς ἐπίθεσής του κατά διαδοχικά κύματα μέχρι τήν κατάληψη τοῦ ἀντικειμενικοῦ σκοποῦ.

δ) Βολές προστασίας τοῦ ἐχθρικοῦ πυροβολικοῦ στά πλευρά τῆς ἐπιθετικῆς του διάταξης γιά ματαίωση πλευρικῶν χτυπημάτων μας.

ε) Συγκεντρωτικά πυρά προπαρασκευῆς καί ὑποστήριξης πυροβολικοῦ καί ἀεροπορίας πάνω στόν ἀντικειμενικό σκοπό. Χρησιμοποίησε ἀντιαρματικά καί ὀρειβατικά πυροβόλα γιά ἄμεση βολή γιά καταστροφή τῶν πολυβολείων μας. Σοβαρή χρησιμοποίηση καπνογόνων γιά κάλυψη τῆς ἐπίθεσής του μέχρι τό ὅριο ἀσφάλειας τοῦ ἐχθρικοῦ πυροβολικοῦ.

Συνέχιση τῆς ὑποστήριξης τῆς ἐπίθεσης πέρα ἀπό τό ὅριο ἀσφάλειας τοῦ πυροβολικοῦ μέ πολυβολισμούς, ρουκετοβολισμούς ἀεροπορίας γιά νά ἐλαττώσει τήν ἀπόσταση τῆς ἐφόδου τοῦ πεζικοῦ.

Βολές ἀπαγόρευσης τοῦ ἐχθρικοῦ πυροβολικοῦ στά πίσω ἀπό τή διάταξή μας γιά παρεμπόδιση μετακίνησης ἐφεδρειῶν μας, καταστροφή πυροβόλων μας, καί τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ τῶν τμημάτων μας.

Β' ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΧΘΡΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΣΗΣ

1) Ὀργανωτεχνική προετοιμασία μας:

α) Ἡ ὀχύρωση εἶχε προχωρήσει ἀρκετά καλά, κυκλική καί σέ βάθος σέ βασικά σημεία τῆς τοποθεσίας.

β) Δόθηκε σωστή διάταξη τῶν δυνάμεων, μέσων καί ἐφεδρειῶν.

γ) Καλό σχέδιο πυρός, προετοιμασμένο νά ἐκδηλωθεῖ καί τή νύχτα καί τήν ἡμέρα, [illegible] μέ νά μποροῦμε νά πετυχαίνουμε συγκέντρωση τῶν μέσων μας στό σημεῖο πού θά κρίνουμε ὅτι γίνεται ἡ κύρια προσπάθεια τοῦ ἐχθροῦ.

δ) Όργάνωση παρατηρητηρίων μέ πλάγια παρατήρηση.

ε) Όργάνωση τών μέσων διαβιβάσεων (τηλέφωνα, άσυρμάτους, φωτοβολίδες, συνδέσμους κλπ).

στ) Έγκαιρη έκπαίδευση τών τμημάτων τής διάταξης σέ τακτικά θέματα στό συγκεκριμένο έδαφος καί ίδιαίτερα γιά τίς περιπτώσεις έχθρικών βομβαρδισμών, χρήση καπνογόνων, έχθρικής διείσδυσης στά σημεία στηρίγματος τής διάταξής μας, γιά άγώνα χαρακωμάτων κλπ.

ζ) Ήθικοπολιτική προετοιμασία μαχητών καί στελεχών γιά τή σημασία τής μάχης.

η) Όργάνωση τών ύπηρεσιών έφοδιασμοῦ καί ύγειονομικοῦ

2) Τακτική μας:

α) Μέ τήν καλή όργάνωση τών πληροφοριών καί τά μέτρα άσφάλειας, ό έχθρός δέ μπόρεσε νά μάς παραπλανήσει οὔτε νά μάς αίφνιδιάσει. Σωστά είδαμε πρός ποιά κατεύθυνση θά έκδήλωνε τήν κύρια προσπάθεια ό έχθρός. Πρός αὐτή τήν κατεύθυνση είχαμε προσανατολίσει τίς έφεδρείες μας καί τό μεγαλύτερο μέρος τοῦ πυροβολικοῦ μας.

β) Ή περιπολιακή καί ένεδρευτική δράση τών τμημάτων μας κοντά στίς έχθρικές θέσεις μάς έδωσε τή δυνατότητα νά άντιληφθοῦμε τήν έχθρική έπίθεση καί νά προσδιορίσουμε τίς κατευθύνσεις έπίθεσης τοῦ έχθροῦ.

γ) Μέ τήν τακτική πού ένεργοῦσε ό έχθρός, μάζα δυνάμεων καί μέσων σέ στενό μέτωπο γιά νά φέρει γρήγορο άποτέλεσμα, άνεξάρτητα άπό άπώλειες, μπόρεσε σέ πέντε ὥρες ὕστερα άπό σκληρή πάλη νά καταλάβει τίς προχωρημένες μας θέσεις στά Καψάλια—Ταμπούρι. Μπροστά σ' αὐτό, ή διεύθυνση τής έπιχείρησης μιά άπό τίς καλύτερες δυνάμεις της τίς έφεδρικές, τήν 108 Ταξιαρχία τήν τοποθετεῖ άμέσως στό Τσάρνο. Ή ένέργεια αὐτή ήταν ή πιό ένδεδειγμένη καί έπαιξε άποφασιστικό ρόλο στό νά άποτύχουν τά σχέδια τοῦ έχθροῦ. Θά ήταν λάθος άν τίς δυνάμεις πού άποσύρθηκαν άπό τίς προωθημένες θέσεις τίς βάζαμε στό Τσάρνο. Γιατί οί δυνάμεις αὐτές έκτός πού ήταν λίγο τσαλακωμένες, μά θά ήταν άδύνατο νά προλάβουν νά πιάσουν θέσεις, νά τάξουν τά ὅπλα τους. Έτσι ό έχθρός θά τίς άνάτρεπε γρήγορα γιατί θά τίς εὕρισκε άπροετοίμαστες. Σ' αὐτές τίς περιπτώσεις πρέπει νά ύπάρχει άλλη γερή δύναμη καί ό έχθρός νά σταματήσει σέ καινούργιο γερό τεῖχος.

δ) Κατά τή διάρκεια τής προπαρασκευής τοῦ έχθροῦ τό τμήμα μας μέσα άπό τά πολυβολεία χτυποῦσε τόν έχθρό μέ τά πολυβόλα, όλμους κλπ. γιά νά μήν προχωρεῖ. Ταυτόχρονα τό πυροβολικό μας έκανε άνασχέσεις καί έμπόδιζε τόν έχθρό έκμεταλλευόμενος τήν προπαρασκευή νά προχωράει. Μόλις τελείωνε ή προπαρασκευή ὅλο τό τμήμα έβγαινε στά χαρακώματα καί μ' ὅλα τά μέσα του χτυποῦσε τόν έπιτιθέμενο έχθρό. Μιά όρισμένη έφεδρική δύναμη πού κρατοῦσε ό διοικητής τοῦ ύψώματος τή στιγμή πού ό έχθρός άνέβαινε στά πολυβολεία, άμέσως μέ πάντζερ καί χειροβομβίδες έκανε άντεπίθεση καί άνέτρεπε τό προχωρημένο έχθρικό τμήμα.

ε) Παρά τό μπαράζ τοῦ έχθρικοῦ πυροβολικοῦ καί άεροπορίας πού είχε σάν άποτέλεσμα νά καταστρέφονται οί τηλεφωνικές γραμμές μας, πετύχαμε μέ πολλούς τρόπους νά διατηρήσουμε τήν έπαφή μέ τά τμήματα πού μάχονταν, μέ τίς έφεδρείες, μέ τά παρατηρητήρια, μέ τά πυροβόλα. Όπου δέ λειτουργοῦσε τό τηλέφωνο καί ό άσύρματος, έμπαινε άμέσως ό συνθηματικός κώδικας τών φωτοβολίδων. Άκόμα μέ τό διοικητή πού ύπεράσπιζε τό Τσάρνο έξασφαλίσαμε έπαφή μέ τόν παρακάτω τρόπο. Άπό τή θέση τηλεφώνου πού λειτουργοῦσε, γιατί έκεῖ ό έχθρός δέν χτυποῦσε μέ πυροβολικό, είχαμε κλιμακώσει καλούς μαχητές μέχρι σέ σημείο πού μέ τηλεβόα ό διοικητής τοῦ Τσάρνου μάς μετέδινε τήν κατάσταση τοῦ τομέα του. Άκόμα καί ὅταν γιά λίγο χάναμε τήν έπαφή μέ τήν πλάγια παρατήρηση, βλέπαμε τί γίνεται καί δέ σταματοῦσαν τά πυροβόλα καί οί ὅλμοι νά κάνουν τίς άνασχέσεις τους.

στ) Πετύχαμε τό μεγαλύτερο μέρος τοῦ πυροβολικοῦ, όλμοβόλων νά χτυποῦν συγκεντρωτικά στό χῶρο τοῦ Τσάρνου πού γίνονταν ή κύρια προσπάθεια τοῦ έχθροῦ. Αὐτό έγινε γιατί είχε δοθεῖ σωστή διάταξη πού έπέτρεπε στά βαρειά μας ὅπλα νά έπέμβουν συγκεντρωτικά σ' αὐτήν τήν κατεύθυνση.

Ή βολή τών βαρειών ὅπλων μας ύπήρξε άριστη. Έγινε αὐτό γιατί είχαν άπό πρῶτα γίνει οί έπισημάνσεις καί ύπῆρχε συνεχώς καλή παρατήρηση. Ήταν δραστικές συνεχής ό φραγμός σ' ὅλο τό βάθος τής έχθρικής έπιθετικής κίνησης τοῦ έχθροῦ μέχρι καί μπροστά καί πάνω στά πολυβολεία μας. Σέ μιά στιγμή πού ό έχθρός κατόρθωσε ν' άνέβει άπάνω στό Τσάρνο τό πυροβολικό μας χτύπησε άπάνω στά πολυβολεία μας καί ό έχθρός ξανά κατρακύλησε.

ζ) Στό Τσάρνο ύπάρχει πυκνό δάσος μέχρι τήν κορυφή. Ό κίνδυνος διείσδυσης τοῦ έχθροῦ ήταν σοβαρές. Τά τμήματά μας άντιμετώπισαν τό ένδεχόμενο αὐτό μέ προωθημένα τμήματα στό δάσος.

η) Πολύ βοήθησε τό στοιχεῖο τής έπίθεσης. Είδικό έφεδρικό τμήμα, τή στιγμή πού πήγαινε ό έχθρός νά σκαρφαλώσει, μέ όρμητική άντεπίθεση τόν κατρακυλοῦσε. Μέ έλαφρά τμήματα άπό τά πλευρά τοῦ έπιτίθονταν. Μέ δύναμη δύο διλοχιών έγινε άντεπίθεση καί πέταξαν τόν έχθρό μέχρι τό Άνώνυμο. Ή ὕπαρξη τέτοιων δυνάμεων πού στήν κατάλληλη στιγμή θά έξαπολύουν άντεπιθέσεις είναι βασικό στοιχεῖο γιά τήν διατήρηση τοῦ ύψώματος.

Σοβαρό ρόλο έπαιξαν καί τά πλευρικά χτυπή[illegible] ό τά πυρά τών τμημάτων [illegible] τῶν [illegible]

τονικών τμημάτων μας όπως τοῦ Γκάσι, Παληοκόπριας, Μοναστῆρι καί Κοῦλας γιατί ὁ ἐχθρός θερίζονταν ἀπ' ὅλες τίς κατευθύνσεις.

θ) Ἡ Μονάδα ἐφοδιασμοῦ βοήθησε σοβαρά. Παρά τό βομβαρδισμό ἀεροπορίας καί πυροβολικοῦ δούλευε ἀσταμάτητα. Ἐφοδίαζε συνεχῶς τά τμήματα σέ πυρομαχικά, μέ μεγάλη ποσότητα βλημάτων ἐφοδίαζε τά πυροβόλα καί ὅλμους.

ι) Μαχητές καί στελέχη πολέμησαν μέ τέχνη καί παλληκαριά σάν πραγματικοί ἥρωες.

3) Ἀποτελέσματα:

α) Ὁ ἐχθρός δέν πέτυχε τούς σκοπούς του καί ἡ προσπάθειά του πνίγηκε στό αἷμα.

β) Μέ τόν τυχοδιωχτικό τρόπο πού ἐνήργησε εἶχε σοβαρές ἀπώλειες σέ νεκρούς καί τραυματίες. Οἱ ἀπώλειές του φτάνουν τά 60—70ο)ο τῶν ἐπιτιθεμένων δυνάμεων σέ νεκρούς καί τραυματίες. Μερικά τάγματα πού ἡ δύναμή τους ἔφτανε τούς 700 ἔμειναν μέ 120 ἄντρες. Σέ μερικά τάγματα φεύγαν διαλυμένοι οἱ ἄντρες τους χωρίς ὅπλο καί ξεσκούφωτοι καί τούς συγκεντρώναν ὕστερα ἀπό τήν ἐπέμβαση τῆς ΕΣΑ.

γ) Τα λάφυρα πού ἄφησε ὁ ἐχθρός ὑποχωρώντας πανικόβλητος, ξεπερνοῦνε τόν ὁπλισμό δύο ταγμάτων.

4) Ἀδυναμίες:

Βασικώτερη ἀδυναμία πού παρουσιάσαμε ἦταν ἡ παρακάτω:

Ἡ ἀντεπίθεση μέ δύο διλοχίες γιά ἀνατροπή τῆς ἐχθρικῆς ἐπίθεσης καί κατάληψης τοῦ Ἀνώνυμου ἔγινε καθυστερημένα. Ἐνῶ κατά τίς ἀπογευματινές ὧρες ὁ ἐχθρός ἀπό τή μεγάλη αἱμορραγία ἦταν διαλυμένος καί ἦταν ἡ κατάλληλη στιγμή γιά τήν ἀντεπίθεση, δέν ἔγινε τότε, πού θά εἶχε σάν ἀποτέλεσμα νά πιαστοῦν πολλοί αἰχμάλωτοι. Ἀλλά ἔγινε τά μεσάνυχτα μετά ἀπό ἑφτά ὧρες πού εἶχε σάν ἀποτέλεσμα νά φέρει ὁ ἐχθρός καινούργιες δυνάμεις καί νά ἀντικαταστήσει τούς τσακισμένους.

Γ! ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

1) Οἱ σκοποί τοῦ ἐχθροῦ ἀπότυχαν. Ἡ τυχοδιωκτική τακτική του εἶχε σάν ἀποτέλεσμα νά ματώσει φοβερά ἡ Ι ΜΦΣ Μεραρχία.

2) Ἡ ἐπιτυχής ἀντιμετώπιση τοῦ ἐχθροῦ ὀφείλεται:

α) Στό ὅτι ὁ ἐχθρός δέν μπόρεσε νά μᾶς παραπλανήσει καί αἰφνιδιάσει.

β) Στήν καλή ὀργανωτεχνική καί ἠθικοπολιτική προετοιμασία.

γ) Στήν ἔγκαιρη συγκέντρωση δυνάμεων καί μέσων πρός τήν κατεύθυνση πού ἐνέργησε ὁ ἐχθρός.

δ) Στόν καλό συντονισμό τῶν δυνάμεων καί μέσων.

ε) Στή σωστή χρησιμοποίηση τῶν ἐφεδρειῶν καί τίς ἀντεπιθέσεις πού κάθε φορά ἐνεργοῦσαν τά τμήματά μας.

20)9)49

Η ΤΑΧΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ ΣΤΑ 1949

Τοῦ σ. Δ. ΒΛΑΝΤΑ, Ὑποστράτηγου

Μ' αὐτό τό ἄρθρο θά προσπαθήσουμε νά δώσουμε, κάπως περιληπτικά, τά πιό βασικά στοιχεῖα τῆς ταχτικῆς πού χρησιμοποίησε ὁ μοναρχοφασιστικός στρατός στά 1949 καί ἰδιαίτερα στίς μεγάλες μάχες τοῦ Αὐγούστου, στό Βίτσι καί στό Γράμμο. Μιά πιό λεπτομερειακή ἀνάλυση αὐτῆς τῆς ταχτικῆς ξεπερνάει τό σκοπό πού ἐπιδιώκουμε μέ αὐτό τό ἄρθρο. Ὁ σκοπός πού ἐπιδιώκουμε μέ αὐτό τό ἄρθρο εἶναι νά δώσουμε τά βασικά στοιχεῖα τῆς ταχτικῆς τοῦ ἐχθροῦ στά 1949 καί κατά συνέπεια τή βάση γιά παραπέρα λεπτομερειακή ἐξαντλητική ἀνάλυσή της.

Πρέπει νά τονίσουμε πώς ὥς τώρα δέν κάναμε μιά σοβαρή μελέτη τῆς ταχτικῆς τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ. Ἔτσι μποροῦμε νά ποῦμε, πώς στόν πολεμικό τομέα δέν ἐφαρμόζουμε, ὅσο πρέπει, τή μπολσεβίκικη ἀρχή «νά μελετᾶμε ἀδιάκοπα, ἐξαντλητικά τόν ἐχθρό». Ἀπό μιά ἄποψη, αὐτό ἐκφράζει ὑποτίμηση τοῦ ἐχθροῦ, πού αὐτή ἡ ὑποτίμηση εἶναι φανερό πώς εἶναι πολύ ἐπιζήμια στο κίνημά μας. Μελετώντας ἀδιάκοπα ἐξαντλητικά τόν ἐχθρό βγάζουμε σπουδαῖα συμπεράσματα, βρίσκουμε νέες μέθοδες ἐξουδετέρωσης—καταννίκησης τῶν δυσκολιῶν, πού μᾶς βάζει ὁ ἐχθρός, νέους τρόπους νικηφόρας διεξαγωγῆς τοῦ ἐπαναστατικοῦ πολέμου. Ἡ ἔλλειψη συστηματικῆς ἀδιάκοπης μελέτης τῆς ταχτικῆς τοῦ ἐχθροῦ καθρεφτίζεται καί στό περιοδικό μας, «Δημοκρατικός Στρατός». Βγάζουμε, τώρα καί 21 μῆνες, χωρίς διακοπή, τό περιοδικό μας. Ἐκεῖ ἔχουμε γράψει πλῆθος στοιχεῖα γιά τήν ταχτική μας, πού τά περισσότερα μάλιστα γράφτηκαν ἀντισυνομωτικά. Ὅμως γιά τήν ἐπιχειρησιακή ταχτική τοῦ ἐχθροῦ δέν γράψαμε σχεδόν τίποτα. Δέ χρειάζεται νά πεῖ κανείς πολλά, γιά νά καταλάβουμε πόσο ἐπιζήμια εἶναι αὐτή ἡ ἔλλειψη γιά τόν ἀγώνα μας.

Πρίν μποῦμε στήν ἀνάλυση τῆς στρατιωτικῆς-ἐπιχειρησιακῆς ταχτικῆς τοῦ ἐχθροῦ, στά 1949, πρέπει νά γράψουμε δυό λόγια, γιά τήν πολιτική, ἄς τήν ποῦμε ταχτική του. Ὁ στρατηγικός σκοπός τῶν ἀμερικανοάγγλων καταχτητῶν στήν Ἑλλάδα—στρατηγικός σκοπός καί τοῦ μοναρχοφασισμοῦ—ἦταν ἡ ἐξόντωση τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ Ἑλλάδας. Αὐτό ἀποτελοῦσε ἀπαραίτητη προϋπόθεση, γιά νά ἐξασφαλιστεῖ ἡ ἀποικιοποίηση τῆς Ἑλλάδας. Ἡ μετατροπή της σέ ἀμερικανοαγγλικό ἰμπεριαλιστικό προγεφύρωμα, ἐνάντια στή Σοβιετική Ἕνωση καί τή Λαϊκο-δημοκρατική Εὐρώπη. Ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιά τή διατήρηση τοῦ μοναρχοφασισμοῦ στήν ἐξουσία. Ἀπ' αὐτό τό στρατηγικό σκοπό καθορίστηκε γενικά ἡ ταχτική τοῦ ἐχθροῦ καί αὐτό τό σκοπό ἐξυπηρετοῦσε. Ἡ πολιτική ταχτική τοῦ ἐχθροῦ, στά 1949, συνοψίζεται στά παρακάτω:

Π ρ ῶ τ ο. Διαλάλησε σ' ὅλους τούς τόνους, μέ ὅλα τά μέσα, τήν ἀμερικάνικη στρατιωτική, οἰκονομική, πολιτική ἰσχύ, τό ἀκατανίκητό της. Ὅτι μέ κανένα τρόπο οἱ ἀμερικάνοι δέν θά φύγουν ἀπ' τήν Ἑλλάδα. Καί κατά συνέπεια, μάταιος εἶναι ὁ ἀγώνας, ἐνάντια σέ μιά τέτοια δύναμη, μιᾶς χούφτας ἀνταρτῶν, ἤ καί ἀπό ὁλόκληρο τό μικρό ἑλληνικό ἔθνος. Σκοπός ἦταν ἡ ἀποθάρρυνση τῶν πλατειῶν λαϊκῶν μαζῶν καί κατά συνέπεια τό σπάσιμο τῶν διαθέσεών τους γιά πάλη, ἡ ἀπομόνωση τοῦ Δ.Σ.Ε. ἀπό τίς πλατειές λαϊκές μάζες.

Δ ε ύ τ ε ρ ο. Χρησιμοποιήθηκε στόν ἀνώτατο δυνατό βαθμό, διαλαλήθηκε μέ ὅλα τά μέσα τῆς ἐχθρικῆς προπαγάνδας, ἡ ἐπαίσχυντη προδοσία τῆς τροτσκιστικῆς κλίκας τοῦ Τίτο. Σκοπός ἦταν ἐπίσης ἡ ἀποθάρρυνση τῶν πλατειῶν λαϊκῶν μαζῶν, τό ξάλισμα τῶν φαντάρων τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ, τό σταμάτημα τῆς ἀποσυνθετικῆς πορείας στό ἠθικό του, πού τόσο ἔντονα ἐκδηλώθηκε στούς μῆνες Ὀχτώβρη—Νοέμβρη—Δεκέμβρη τοῦ 1948 καί τό Γενάρη—Φλεβάρη τοῦ 1949.

Τ ρ ί τ ο. Ἡ τρομοκρατία στήν Ἑλλάδα κατά τό 1949 ξεπέρασε κάθε προηγούμενο. Ἐξαιρετικά αἱματηρή ἦταν μέσα στό μοναρχοφασιστικό στρατό. Σκοπός ἦταν νά κάμψει τή θέληση τῶν μαζῶν γιά πάλη, νά σταματήσει τήν πορεία ἀποσύνθεσης τοῦ ἠθικοῦ στό μοναρχοφασιστικό στρατό, νά τόν ξαλίσει καί νά τόν ἀναγκάσει νά πολεμήσει.

Τ έ τ α ρ τ ο. Χρησιμοποιήθηκε μέ μεγαλύτερη ἐπιμονή καί ξετσιπωσιά, ὁ ἀνύπαρχτος «σλαβικός κίνδυνος», πού τάχατες ἀπειλοῦσε τήν ἐθνική ἀνεξαρτησία καί τήν ἐδαφική ἀκεραιότητα τῆς Ἑλλάδας. Στό δυνάμωμα αὐτῆς τῆς συκοφαντίας βοήθησε ὅσο μποροῦσε πιό πολύ ἡ τροτσκιστική κλίκα τοῦ Τίτο. Σκοπός αὐτῆς τῆς ἀχαλίνωτης συκοφαντίας ἦταν νά ἀνάψουν τό σωβινισμό μέσα στό μοναρχοφασιστικό στρατό ἐνάντια στή Σοβιετική Ἕνωση καί τίς Λαϊκές Δημοκρατίες, γιά νά τονώσουν ὁ-

σους μποροῦν πιό πολλούς στή σφαγή, τάχατες γιά τήν ὑπεράσπιση τοῦ «ἔθνους» πού κινδύνευε νά καταστραφεῖ καί νά ὑποδουλωθεῖ ἀπό τούς σλάβους. Νά κρυφτεῖ τό γεγονός ὅτι ὑπῆρχε ἀμερικανοαγγλική κατοχή στήν Ἑλλάδα, μέ ὅλα τά ἐπακόλουθά της, π. χ. πείνα, τρομοκρατία, ἀποικιακή ληστεία, ἐθνικός ἐξευτελισμός, κίνδυνος ἐδαφικοῦ ἀκρωτηριασμοῦ καί ἄμεσος κίνδυνος ὁλοκληρωτικῆς ἐθνικῆς καταστροφῆς.

Αὐτά εἶναι τά πιό βασικά στοιχεῖα τῆς πολιτικῆς ταχτικῆς τοῦ μοναρχοφασισμοῦ κατά τό 1949. Πολιτική ταχτική ἐθνοπροδοτική, γκαγκστερική. Ὅμως πρέπει νά δοῦμε, ὅτι αὐτή ἡ πολιτική ταχτική, χάρις στήν προδοσία τῆς τροτσκιστικῆς κλίκας τοῦ Τίτο εἶχε ἀποτελέσματα στό ἠθικό τοῦ λαοῦ στό ἠθικό τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ. Δηλαδή μιά μερίδα τοῦ λαοῦ ἀποθαρρύνθηκε δέν ἔβλεπε δυνατότητες νίκης μας καί οἱ φαντάροι μᾶς πολέμησαν γιατί τούς ζάλισε ἡ μοναρχοφασιστική προπαγάνδα καί τούς τρομοκράτησαν τά αἱματηρά φασιστικά μέτρα πού πάρθηκαν ἐνάντιά τους. Αὐτό εἶχε ἐπίδραση στήν τέτοια ἔκβαση τῶν μαχῶν στό Βίτσι—Γράμμο.

Πρίν νά μποῦμε στήν ἀνάλυση τῆς ἐπιχειρησιακῆς ταχτικῆς τοῦ ἐχθροῦ στά 1949 πρέπει νά τονίσουμε πώς αὐτή ὄχι μόνο δέν παρουσιάζει πρωτοτυπία, ἀλλά ἀντίθετα στέκεται κάτω ἀπό τό μέτριο. Ἀκόμα, στήν ἐπιχειρησιακή ταχτική τοῦ ἐχθροῦ, ἀπό ἄποψη σύλληψης σχεδίου, ὑπάρχουν πολλά στοιχεῖα τυχοδιωχτισμοῦ καί ἀπό ἄποψη ἐχτέλεσης ὑπάρχει ἀνικανότητα, χτηνωδία, χωρίς προηγούμενο. Μόνο ἡ καταθλιπτική ἀριθμητική ἀνισότητα, ἀνάμεσα σέ μᾶς καί στόν ἐχθρό, ἔμψυχων δυνάμεων καί ὑλικῶν μέσων δέν ὁδήγησαν σέ ἐπαίσχυντη συντριβή τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ. Ὅταν κανείς διαθέτει 20 πρός 1 στίς ἔμψυχες δυνάμεις καί περίπου 100 πρός 1 στά ὑλικά μέσα, μπορεῖ νά εἶναι στρατιωτικός σκουριασμένος ντενεκές, πού κάνει βλακεῖες μέ τό τσουβάλι, ἀλλά θά νικήσει τόν ἀντίπαλο. Μήπως μπορεῖ νά περηφανεύεται ἡ μοναρχοφασιστική στρατιωτική ἡγεσία καί ὁ ὑπερστράτηγός της Βάν Φλίτ, γιά τό «στρατηγικό» «ταλέντο» τους, ὅταν π.χ. στόν Ἀνατολικό Γράμμο καί σέ μῆκος μετώπου—πάνω στόν ἐπιτελικό χάρτη—11 χιλιομέτρων χρησιμοποίησε ἐξαντλητικά πάνω ἀπό 4 μεραρχίες πεζικοῦ, πάνω ἀπό 100 πυροβόλα σχεδόν ὅλων τῶν διαμετρημάτων, πάνω ἀπό 150 ἀεροπλάνα καί μάλιστα νέου τύπου καί μέ νέα ὅπλα, πλῆθος ὅλμους, πολυβόλα κλπ μέ ἀλογάριαστη σπατάλη πυρομαχικῶν; Στρατιωτική ἀξία ἤ μιά νοῦλα εἶναι ἐκεῖνος πού ρίχνει μιά ὁλόκληρη ταξιαρχία ἐνάντια σέ ἕνα λόχο τοῦ ἀντιπάλου καί μάλιστα ἀφοῦ ρίξει στίς θέσεις αὐτοῦ τοῦ λόχου 20 καί μερικές φορές 50 χιλ. βλήματα πυροβολικοῦ, δεκάδες βόμβες ἀεροπλάνων καί παρ' ὅλα αὐτά ἤ δέν κατορθώνει νά ἐκτοπίσει αὐτό τό λόχο ἀπό τίς θέσεις του, ἤ τόν ἐχτοπίζει ἀφοῦ ἡ ταξιαρχία χάσει τό μισό καί παραπάνω τῆς δύναμής της; Στρατιωτικές ἀξίες, ἤ κολοκύθια εἶναι π.χ. οἱ ἀξιωματικοί τῆς Υης μοναρχοφασιστικῆς μεραρχίας, ὅταν καί μέ τίς τρεῖς ταξιαρχίες της ἐπετέθηκαν σέ μιά χούφτα ἀνάπηρα παλληκάρια μας στόν τομέα Ἀρ·πηδες ὡς Καρούλ καί ἔχασε σέ μιά μέρα 1500 περίπου ἀπό τή δύναμή της καί οἱ ὑπόλοιποι κυνηγήθηκαν σάν τά ζουλάπια πέρα ἀπό τό Σαραντάπορο; Στρατιωτική ἀξία, ἤ χασάπης εἶναι ἐκεῖνος πού ὕστερα ἀπό τέτοια καταθλιπτική ἀριθμητική ὑπεροχή δυνάμεων καί μέσων φτάνει ὡς τό σημεῖο νά τοῦ μένουν στό τμῆμα ζωντανοί οἱ μισοί καί σέ μερικές περιπτώσεις καμμιά εἰκοσαριά; Νομίζουμε πώς μέ τέτοιο συσχετισμό δυνάμεων καί μέσων, μέ τέτοια χτηνώδικη ἀδιαφορία γιά τή ζωή τοῦ ἀνθρώπου μπορεῖς νά πάρεις ἕνα ὕψωμα, μά αὐτό δέ σημαίνει πώς εἶσαι στρατιωτική ἀξία, ἀλλά ἕνας ἐγκληματίας, ἄθλιος χασάπης. Ποιός μπορεῖ νά ἀμφιβάλει, πώς ἄν διαθέτουμε τή μισή καί λιγότερη ἀπό τήν ἀριθμητική ὑπεροχή τοῦ ἐχθροῦ, σέ ἔμψυχες δυνάμεις καί σέ ὑλικά μέσα θά τελειώναμε τόν πόλεμο, δηλαδή τήν ἀπελευθέρωση τῆς Ἑλλάδας σέ μιά βδομάδα; Ὑπογραμμίζουμε αὐτή τήν ἀλήθεια, γιατί ἡ στρατιωτική μας ἧττα στό Βίτσι καί στό Γράμμο μπορεῖ νά δημιουργήσει τήν ἐντύπωση σέ μερικούς, ὅτι ὁ ἀντίπαλος μᾶς νίκησε μέ τήν στρατιωτική του ἱκανότητα. Ἡ στρατιωτική «ἱκανότητα» τοῦ ἀντιπάλου ἐκφράζεται μέ τήν ἀλογάριαστη σφαγή δεκάδων χιλιάδων φαντάρων τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ, μέ τήν ἀλογάριαστη σπατάλη ὑλικῶν μέσων πού ἁπλόχερα χορηγεῖ ὁ ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμός. Ὅλη ἡ «στρατηγική» ἰδιοφυΐα τῆς μοναρχοφασιστικῆς στρατιωτικῆς ἡγεσίας καί τοῦ ὑπερστρατήγου Βάν Φλίτ συγκεντρώνεται σέ τοῦτο: Νά θυσιαστοῦν ἔστω τά 2/3 τῆς δύναμης τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ, νά ξοδευτοῦν ἀμέτρητα τόνοι ὑλικά, γιά νά ἐχτοπιστοῦν οἱ ἀντάρτες ἀπό τά τσουγγάρια τοῦ Βίτσι καί τοῦ Γράμμου. Ὅλη ἡ στρατηγική καί ταχτική τοῦ ἀντιπάλου στηρίζονταν στήν καταθλιπτική ἀριθμητική ὑπεροχή του, σέ ἔμψυχες δυνάμεις καί ὑλικά μέσα καί στή σαδιστική ἀδιαφορία γιά τή ζωή τῶν φαντάρων τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ.

***

Στήν ταχτική τοῦ ἐχθροῦ μποροῦμε νά δοῦμε τά παρακάτω βασικά στοιχεῖα: Παραπλανητικές διαδόσεις. Πρίν τήν ἀποφασιστική ἀναμέτρηση στό Βίτσι καί στό Γράμμο, ἐπιχειρήσεις ἀπό Νότο πρός Βορρᾶ. Αἰφνιδιασμός. Συστηματικό ψάξιμο τῆς διάταξής μας, πού νά [illegible]

σει τήν ἐπίθεση. Χρησιμοποίηση τῆς νύχτας καί τῶν καπνογόνων. Κλιμάκωση κατά βάθος τῶν δυνάμεών του, πρίν ν' ἀρχίσει τήν ἐπίθεση. Μαζικό παρατεταμένο βομβαρδισμό τῶν θέσεών μας, μέ ὅλα τά μέσα του καί προπάντων μέ πυροβολικό καί ἀεροπορία. Ταχτική χρησιμοποίηση τῶν τάγκς. Χτύπημα σέ πολλές κατευθύνσεις ἤ καί σ' ὅλη τήν περίμετρο τοῦ μετώπου, διάθεση σοβαρῶν δυνάμεων καί στίς δευτερεύουσες κατευθύνσεις. Συγκέντρωση τῶν βασικῶν δυνάμεων καί μέσων σέ μιά κατεύθυνση. Ξαπόλυμα ἐπίθεσης τή νύχτα, χωρίς προπαρασκευή πυροβολικοῦ καί συνδυασμός τέτοιου εἴδους ἐπίθεσης μέ βαθειές διεισδύσεις σοβαρῶν δυνάμεων. Χρησιμοποίηση τῶν ἐδαφῶν ἄλλων χωρῶν. Ἄμεση ἑδραίωση στούς στόχους πού καταλάμβανε καί παραπέρα κίνηση. Ἀδιάκοπη καί πάντοτε χτηνώδικη πίεση πάνω στούς διοικητές τῶν τμημάτων πού ἐπετίθονταν. Χτηνώδικη ἀδιαφορία γιά τίς ἀπώλειες. Ἡ ταχτική τοῦ ἐχθροῦ στά μετόπισθεν τοῦ κυρίου μετώπου κατά τήν διάρκεια τῶν ἐπιχειρήσεων στά κύρια μέτωπα, ἡ ταχτική τοῦ ἐχθροῦ ὅταν βρίσκονταν σε ἄμυνα.

Αὐτά εἶναι, κατά τή γνώμη μας, τά πιό βασικά στοιχεία τῆς ἐπιχειρησιακῆς ταχτικῆς τοῦ ἐχθροῦ, κατά τό 1949. Εἶναι φανερό ὅτι τόσο πλῆθος ζητημάτων ταχτικῆς, μόνο σέ πολύ χοντρές γραμμές μπορεῖ ν' ἀναλυθοῦν. Γι' αὐτό ξανατονίζουμε πώς αὐτή ἡ ἀνάλυση μπορεῖ ν' ἀποτελέσει, μόνο βάση γιά παραπέρα λεπτομερειακή ἐξαντλητική μελέτη.

* * *

Ὁ ἐχθρός εἶναι ἀλήθεια πώς τήν παραπλάνηση τήν ἔχει ἀναγάγει σέ σύστημα. Ἡ παραπλάνηση τοῦ ἀντιπάλου ἀποτελεῖ βασική μέθοδο διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου. Παραπλανῶ τόν ἀντίπαλο σημαίνει, ὅτι τόν ἐμποδίζω ν' ἀντιληφθεῖ τό σχέδιό μου, νά ἐξακριβώσει τίς δυνάμεις καί τά μέσα, τήν κίνηση καί τή σκοπιμότητα αὐτῆς τῆς κίνησης, γενικά τίς προθέσεις μου. Μέσα στούς σκοπούς πού ἐπιδιώκουμε μέ τήν παραπλάνηση εἶναι καί ὁ πόλεμος τῶν νεύρων, ἡ παρεμπόδιση τῆς ἀντίπαλης ἡγεσίας νά πάρει μιά γρήγορη καί σωστή ἀπόφαση. Ὁ ἐχθρός χρησιμοποίησε τούς παρακάτω τρόπους παραπλάνησής μας.

Π ρ ῶ τ ο. Ἐπειδή ἤξερε πώς κάνουμε ραδιοϋποκλοπές ἄφηνε νά μεταβιβάζονται ραδιογραφικά τάχατες κινήσεις τμημάτων του, τάχατες σκέψεις του γιά ἄμεσες ἤ μελλοντικές ἐνέργειές του. Πολλές φορές διοικήσεις μονάδων μας πίστεψαν τίς τέτοιου εἴδους πληροφορίες πού ἔπιρναν ἀπό τόν ἐχθρό, γιατί τίς ἔχαφταν ἀβασάνιστα.

Δ ε ύ τ ε ρ ο. Βαλτοί ἄνθρωποι — πράχτορες τοῦ ἐχθροῦ μίλαγαν «ἐμπιστευτικά» ἤ μέ «ἀφέλεια» σέ κύκλους πού βρίσκονταν καί ἄνθρωποι δικοί μας, γιά τάχατες ἐχθρικές κινήσεις πού θά γίνουν, γιά τάχατες σκέψεις τῶν διοικητῶν τῶν μοναρχοφασιστικῶν μονάδων. Διαδίδοντας αὐτά οἱ μοναρχοφασίστες πράχτορες ἦταν βέβαιοι ὅτι θά ἔφταναν σ' αὐτιά μας.

Τ ρ ί τ ο. Πρίν ν' ἀρχίσουν τήν ἐπίθεση ἔκαναν ἐπίμονα παραπλανητικές κρούσεις σέ διάφορα σημεῖα τοῦ μετώπου, μέ σκοπό νά μᾶς δημιουργήσουν τήν ἐντύπωση πώς ἐκεῖ θά κάνουν τήν ἀποφασιστική προσπάθεια. Πρός τόν ἴδιο σκοπό ἔκαναν στά ἴδια σημεῖα παρατεταμένο βομβαρδισμό καί πολλές φορές συγκέντρωση καί κίνηση τάγκς.

Τ έ τ α ρ τ ο. Ἐπίθεση σέ πολλές κατευθύνσεις, εἴτε καί σ' ὅλη τήν περίμετρο τοῦ μετώπου, γιά κρύψιμο τῆς κατεύθυνσης τοῦ κύριου χτυπήματος, κατά συνέπεια παραπλάνησή μας.

Εἶναι γνωστό ὅτι ὁ ἐχθρός προπαρασκεύασε τή φετεινή ἀποφασιστική ἀναμέτρηση στό Βίτσι καί στό Γράμμο, μέ σειρά ἐκκαθαριστικές —ὅπως τίς ὀνόμασε— ἐπιχειρήσεις, ἀπό Νότο πρός Βορρᾶ. Τέτοιες εἶναι: Οἱ ἐπιχειρήσεις στήν Πελοπόννησο. Οἱ ἐπιχειρήσεις στή Στερεά καί Θεσσαλία. Οἱ ἐπιχειρήσεις στό Καϊμάκτσαλαν. Σκοπός αὐτῶν τῶν ἐπιχειρήσεων, ἦταν ἡ ἐξόντωση τῶν τμημάτων τοῦ ΔΣΕ σ' αὐτά τά μέρη, ἤ τουλάχιστο ἕνα ὑπερβολικό ἀδυνάτισμά τους, γιά νά τά κάνει ἀκίνδυνα κι' ἔτσι νά μπορέσει νά κάνει συγκέντρωση ὅλων τῶν δυνάμεών του στό Βίτσι καί στό Γράμμο, γιά τήν ἀποφασιστική ἀναμέτρηση. Ὁ ἐχθρός πέτυχε τό ἀδυνάτισμα τῶν τμημάτων μας, ἔτσι πού ἦσαν ἀνίκανα νά τόν ἀπειλήσουν σοβαρά ὅταν θά συγκέντρωνε τίς δυνάμεις καί τά μέσα του στό Βίτσι καί στό Γράμμο. Σ' αὐτό τό ἄρθρο δέ μποροῦν ν' ἀναπτυχθοῦν ὅλοι οἱ παράγοντες πού ἐπέτρεψαν στόν ἐχθρό νά κάνει ἀνίκανα τά ἐκεῖ τμήματά μας νά ἐκπληρώσουν τήν ἀποστολή τους. Ἡ ταχτική πού χρησιμοποίησε ὁ ἐχθρός, σ' αὐτές τίς προπαρασκευαστικές ἐπιχειρήσεις γιά τήν κύρια προσπάθειά του στό Βίτσι—Γράμμο στηρίχτηκε βασικά στά ἀκόλουθα: Στό ξεσπίτωμα τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ, πού μετέβαλε τήν ἑλληνική ὕπαιθρο σέ ἔρημο τῆς Σαχάρας καί συνεπῶς ἔκανε ἀδύνατη τή λύση τοῦ προβλήματος τῆς τροφοδοσίας μεγάλων σχετικά τμημάτων τοῦ ΔΣΕ σ' αὐτές τίς περιοχές. Δυσκολίες στόν ἀνεφοδιασμό τῶν ἐκεῖ τμημάτων μας σέ ὁπλισμό καί πυρομαχικά, πού κατάντησε σχεδόν ἄλυτο πρόβλημα, μετά τήν ἀντικατάσταση τοῦ ἀγγλικοῦ ὁπλισμοῦ τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ μέ ἀμερικάνικο. Στηριζόμενος λοιπόν ὁ ἐχθρός προπάντων στόν παράγοντα πεῖνα τῶν τμημάτων μας, ἀκολούθησε τήν παρακάτω ταχτική. Ἔπιανε τίς προσβάσεις καί εἰδικά τίς ὑποχρεωτικές διαβάσεις μεγάλων ὀρεινῶν περιοχῶν μέ μεγάλες δυνάμεις, πυροβολικό καί τάγκς. Στό ἐσωτερικό αὐτοῦ τοῦ μεγάλου χώρου κινοῦσε σχετικά μικρές δυνάμεις, γιά νά [illegible], νά κουράζουν τά τμήματά μας καί νά τά ἐξαντλοῦν-

νουν νά ἐξαντλοῦν τά πυρομαχικά τους. Αὐτά τά κινούμενα ἐχθρικά τμήματα, κατά κανόνα δέν εἶχαν μεταγωγικά καί συνεπῶς κινούμενο ἀνεφοδιασμό σέ τρόφιμα καί πυρομαχικά. Παλιότερα πού ὁ ἐχθρός σ' αὐτούς τούς χώρους εἶχε κινούμενο ἀνεφοδιασμό, λύναμε τό πρόβλημα τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ τῶν ἐκεῖ τμημάτων μας, μέ τήν ἐπίθεση καί λαφυραγώγηση τῶν φαλάγγων ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ ἐχθροῦ. Φέτος ὁ ἐχθρός ἀνεφοδίαζε αὐτά τά κινούμενα τμήματά του, μέσα σ' αὐτούς τούς τελείως ἔρημους χώρους, μέ τ' ἀεροπλάνα καί μόνο γιά μιᾶς μέρας τροφή καί πυρομαχικά. Ἔτσι τά τμήματά μας ὑπόφεραν πολύ ἀπό τήν πείνα, γύμνια, ξυπολυσιά, κούραση, κρύο. Συνέπειες: διαρροή τῶν πιό ἀδύνατων μαχητῶν, σπάσιμο τῶν τμημάτων σέ μικροομάδες καί συνεπῶς ἀποδιοργάνωσή τους, ἤ ἐξαναγκασμό τους ἀπό τήν πείνα νά βγοῦν ἔξω ἀπό τόν ἐχθρικό κλοιό —περνώντας ἀπό τίς ὑποχρεωτικές διαβάσεις πού κρατοῦσε γερά— πού αὐτό μᾶς δημιουργοῦσε ἀπώλειες.

Ἡ ταχτική τοῦ αἰφνιδιασμοῦ χρησιμοποιεῖται συστηματικά ἀπό τόν ἐχθρό. Ποῦ στηρίχτηκε ἡ ταχτική του αἰφνιδιασμοῦ πού ἐφάρμοζε σέ βάρος μας ὁ ἐχθρός; Στό γεγονός ὅτι μεγάλο τομέα τοῦ μετώπου εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νά τόν κρατᾶμε μέ ἐλάχιστες δυνάμεις —ἀπό ἔλλειψη ἀπαραίτητων δυνάμεων— πού αὐτό ἄφηνε κενά στή διάταξή μας. Στήν ἔλλειψη βάθους στή διάταξή μας, πάλι ἀπό ἀνεπάρκεια δυνάμεων. Στήν ὕπαρξη εἰδικῶν ἐχθρικῶν τμημάτων ΛΟΚ, πού ἔχουν ἐκπαιδευτεῖ καί γιά αἰφνιδιασμό. Ὁ ἐχθρός ἐκμεταλλεύεται τήν ὑποτίμηση πού δείχνουμε στά μέτρα ἀσφάλειας. Οἱ βασικές μέθοδες αἰφνιδιασμοῦ πού χρησιμοποιεῖ ὁ ἐχθρός εἶναι οἱ παρακάτω: Π ρ ῶ τ ο. Χρησιμοποίηση χαραδρώσεων, δασωμένων ἐκτάσεων, γενικά σημείων πού φαντάζεται ὁ ἐχθρός πώς δέν τά ὑποψιαζόμαστε, γιά νά βγεῖ κεῖ πού δέν τόν περιμένουμε. Ὅταν ἀντιληφθοῦμε τό ἐχθρικό τμῆμα καί ἀνοίξουμε πυρά δέν ἀπαντάει. Χρησιμοποιεῖ τή μέθοδο τῆς ἀπάτης; π.χ. Ἀναφέρει ὅτι εἶναι τμῆμα τῆς τάδε μονάδας μας, ἀναφέρει τά ὀνόματα στελεχῶν καί μαχητῶν αὐτῆς τῆς μονάδας μας κλπ. πού φροντίζει νά μάθει ἀπό προηγούμενα. Ὅταν πλησιάσει τίς θέσεις μας προσπαθεῖ —μερικές φορές μέ ἐπιτυχία— νά ἐξοντώσει τούς παρατηρητές σακοπούς μας γιά νά μπεῖ χωρίς νά τόν ἀντιληφθοῦμε στό ἐσωτερικό τῆς διάταξής μας. Δ ε ύ τ ε ρ ο. Ἐνεργεῖ σέ πολλά σημεῖα γιά κρύψιμο τῆς κύριας κατεύθυνσης τῆς ἐπίθεσής του. Αὐτό γίνεται καί μέ πεζικό καί μέ πυροβολικό. Τήν ἴδια στιγμή, ἄλλα τμήματα προωθημένα καί συγκεντρωμένα σέ δασωμένα σημεῖα, κοντά στόν ἀντικειμενικό στόχο, ἐπιτίθονται αἰφνιδιαστικά, ὅταν ἐπικρατήσει σέ μᾶς ἡ ἐντύπωση, ὅτι ἡ ἐχθρική ἐπίθεση ἀποκρούστηκε. Τ ρ ί τ ο. Κατά τή διάρκεια τῆς νύχτας, μέ μικρά τμήματα ἀπασχολεῖ συστηματικά ἐπίμονα τίς προωθημένες θέσεις μας, σέ ὁρισμένα σημεῖα τῆς διάταξής μας, ἐνῶ ὁ κύριος ὄγκος τῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων ρίχνεται αἰφνιδιαστικά σέ παράπλευρα σημεῖα. Αὐτός ὁ κύριος ὄγκος δέ σημειώνει τήν κίνησή του μέ πυρά, οὔτε ἀναπτύσσει τίς δυνάμεις, γιά νά μή μᾶς δοθεῖ ἡ δυνατότητα νά σημειώσουμε τήν παρουσία του καί εἰδικά τήν ποσότητα δυνάμεων καί μέσων του. Τ έ τ α ρ τ ο. Ἀλλάζει τίς ὧρες ἐκδήλωσης τοῦ αἰφνιδιασμοῦ γιά νά μᾶς μπερδεύει καί νά μᾶς κουράζει. Π έ μ π τ ο. Μέ ἐνέδρες, ναρκοπέδια κλπ. αἰφνιδιάζει τά τμήματά μας πού πηγαίνουν νά χτυπήσουν ἕνα ἐχθρικό στόχο.

Ὁ ἐχθρός, πρίν νά ἀρχίσει τήν ἐπίθεση ψάχνει συστηματικά τή διάταξή μας, μέ σειρά ἀπό μικροενέργειες. Σκοπός πού ἐπιδιώκει μ' αὐτό τό ψάξιμο εἶναι: Νά ἀποκαλύψει τό σχέδιο πυρός μας. Νά ἐπισημάνει τά ὅπλα μας. Νά ὑπολογίσει τίς ἔμψυχες δυνάμεις μας στό δοσμένο τομέα. Νά βρεῖ τά ναρκοπέδιά μας. Γενικά νά βρεῖ τά ἀδύνατα σημεῖα τῆς διάταξής μας.

Ὁ ἐχθρός χρησιμοποιεῖ τή νύχτα γιά κίνηση δυνάμεων καί μέσων του ὡς κοντά στή διάταξή μας. Χρησιμοποιεῖ τή μέρα καπνογόνα μέ σκοπό. Π ρ ῶ τ ο: Γιά κάλυψη τῶν κινήσεων καί μέσων του πρός τίς γραμμές μας. Πρός τό σκοπό αὐτό ρίχνει καπνογόνα καί στίς θέσεις του καί στίς θέσεις μας. Δ ε ύ τ ε ρ ο: Ρίχνει καπνογόνα στίς θέσεις μας, γιά ἀχρήστευση τῶν παρατηρητηρίων βολῆς τῶν βαρειῶν ὅπλων μας. Τ ρ ί τ ο: Ρίχνει καπνογόνα πάνω στά τμήματά του πού συμπτύσσονται, κάτω ἀπό τήν πίεσή μας, γιά διευκόλυνσή τους στή σύμπτυξη.

Ὁ ἐχθρός, πρίν ἀρχίσει τήν ἐπίθεση, κλιμακώνει τίς δυνάμεις του κατά βάθος. Ἄν πρόκειται γιά ταξιαρχία, τότε βάζει πρῶτο κλιμάκιο τάγμα, δεύτερο κλιμάκιο τάγμα, τρίτο κλιμάκιο τάγμα. Ἔτσι διευκολύνεται στήν τροφοδότηση τῆς ἐπίθεσης. Μόλις ματώσεις καί ἀνατρέψεις τό πρῶτο κλιμάκιο, παίρνει τή θέση του τό δεύτερο καί τό πρῶτο ἀνασυγκροτεῖται πάρα πίσω. Μόλις ματώσεις καί ἀνατρέψεις τό δεύτερο παίρνει τή θέση του τό τρίτο καί πιό πίσω ἀνασυγκροτεῖται τό δεύτερο. Πίσω ἀπό κάθε ἐχθρικό τμῆμα πού ἐπιτίθεται ὑπάρχει τμῆμα «Ἐθνικῆς Στρατιωτικῆς Ἀσφάλειας» (ΕΣΑ) πού μέ τά αὐτόματα ἐκτελεῖ ὅσους φεύγουν καί συγκεντρώνει τά διαλυμένα ἐχθρικά τμήματα, μέ τό αὐτόματο, στούς χώρους ἀνασυγκρότησης.

Ὁ ἐχθρός πρίν ν' ἀρχίσει τήν ἐπίθεση κάνει σφοδρό καί παρατεταμένο βομβαρδισμό, μέ πυροβολικό καί ἀεροπορία. Ὁ ἐχθρός χρησιμοποιεῖ τό πυροβολικό του ἔτσι: Π ρ ῶ τ ο: Βομβαρδισμό γιά παραπλάνηση. Κάποιες φέ-

ριες πρίν ν' ἀρχίσει ἡ ἐπίθεση βομβαρδίζει ἐπίμονα ὁρισμένους τομεῖς τοῦ μετώπου, γιά νά μᾶς δημιουργήσει τήν ἐντύπωση ὅτι κεῖ θά κάνε ἐπίθεση κι' ἔτσι νά μᾶς σπρώξει νά συγκεντρώσουμε ἐκεῖ δυνάμεις καί μέσα. Δεύτερο: Σφοδρό μαζικό παρατεταμένο βομβαρδισμό καταστροφῆς πάνω στούς στόχους, μέχρι τή ζώνη ἀσφάλειας τοῦ ἐπιτιθέμενου πεζικοῦ του. Αὐτός ὁ βομβαρδισμός γίνονταν φέτος πάνω στούς στόχους πού θά ἔκανε ὁ ἐχθρός τήν κύρια προσπάθεια. Πέρυσι γίνονταν βομβαρδισμός σέ ὅλη τή ζώνη τοῦ μετώπου. Ἡ τέτοια χρησιμοποίηση τοῦ πυροβολικοῦ φέτος ὑπαγορεύτηκε, ἀπό τήν ταχτική ἐπίθεσης σέ μιά κατεύθυνση. Ἡ χρησιμοποίηση πέρυσι τοῦ ἐχθρικοῦ πυροβολικοῦ—βομβαρδισμός σ' ὅλη τή ζώνη—ὑπαγορεύτηκε ἀπό τήν ταχτική ἐπίθεσης σ' ὅλη τή γραμμή τοῦ μετώπου, πόλεμος ἀπό τσουγκάρι σέ τσουγκάρι.

Αὐτή ἡ συγκέντρωση πυροβολικοῦ σέ ὁρισμένους στόχους τῆς κύριας κατεύθυνσης τῆς ἐχθρικῆς ἐπίθεσης δέν ἐμπόδιζε τόν ἐχθρό νά κάνει γρήγορη συγκέντρωση πυρῶν σ' ἄλλα σημεῖα. Μέ ὁδηγό μιά πυροβολαρχία συγκέντρωνε τή βολή ὅλων τῶν πυροβόλων ὅπου ἤθελε. Τρίτο: Βολή καταστροφῆς τῶν ὀχυρῶν μας. Αὐτό τό ἔκανε μέ τάγκς, μέ προωθημένα ἀντιαρματικά πυροβόλα θέσεων καί προσπάθησε νά μᾶς μιμηθεῖ στή χρήση τῶν ὀρειβατικῶν πυροβόλων, γιά καταστροφή πολυβολείων, μέ ἄμεση βολή. Ἀπ' αὐτούς τούς τρεῖς τρόπους, μόνο με τά τάγκς ἔφερνε ἀποτελέσματα. Τέταρτο: Βολή ἀνάσχεσης. Τέτοια βολή ἔκανε: Μόλις καταλάμβανε θέσεις μας, γιά νά ἐμποδίσει ἀντεπιθέσεις μας. Μόλις ἐκδηλώναμε ἀντεπιθέσεις. Στήν πρώτη περίπτωση τή βολή τήν ἔκανε ἄμεσα μπρός ἀπό τίς γραμμές του. Στή δεύτερη περίπτωση τήν ἔκανε -κινούμενη- μπρός ἀπό τίς γραμμές μας, πάνω στίς γραμμές μας στούς χώρους πού φαντάζονταν ὅτι ἤταν σταθμευμένα ἐφεδρικά τμήματά μας καί στά ὑποτιθέμενα δρομολόγιά τους, σ' ὅλη τή νεκρή ζώνη ἀνάμεσα σέ μᾶς καί στόν ἐχθρό. Πέμπτο: Βολή φύλαξης τῶν πλευρῶν τοῦ ἐπιτιθέμενου πεζικοῦ του, ἀπό δικιά μας πλευροκόπηση. Ἕχτο: Βολή καταδίωξης ὅταν ὑποχωρούσαμε. Ἕβδομο: Βολή καπνογόνων, πάνω στίς θέσεις του, γιά κρύψιμο συγκέντρωσης καί κίνησης δυνάμεων καί μέσων του, ὡς τό σημεῖο ἐφόδου. Πάνω στίς θέσεις μας γιά ἀχρήστεψη τῆς δικιᾶς μας παρατήρησης. Ὄγδοο: Βολή στά μετόπισθέν μας γιά παρεμπόδιση κίνησης ἐφεδρικῶν τμημάτων καί ἐφοδιασμοῦ. Τό νέο φέτο στό ἐχθρικό πυροβολικό ἤταν: Ὁ ἐχθρός εἶχε περισσότερα πυροβόλα, μέ ἄφθονα βλήματα. Ἡ συγκέντρωση βολῆς σ' ὁρισμένους στόχους, δηλαδή ὄχι βολή στή ζώνη ἀλλά στό σημεῖο.

Ὁ ἐχθρός φέτος χρησιμοποίησε πιό πολλά καί πιό τέλεια ἀεροπλάνα. Ἡ χρησιμοποίηση τῆς ἀεροπορίας ἔγινε φέτος ἔτσι: Πρῶτο: Στήν ἀναγνώριση: Δεύτερο: Σάν ὁδηγός πυροβολικοῦ π.χ. ἐπισήμανση θέσεων τμημάτων μας στήν πρώτη γραμμή, θέσεων ἐφεδρειῶν, κίνηση φαλάγγων κ.λ.π. Τήν ἐπισήμανση τῆς θέσης τήν ἔκανε μέ καπνογόνες βόμβες καί στίς θέσεις αὐτές ἔβαζε τό πυροβολικό καί τά βομβαρδιστικά ἀεροπλάνα. Τρίτο: Στό βομβαρδισμό καί μυδραλιοβολισμό. Τό νέο φέτος στήν ταχτική χρησιμοποίηση τῆς ἀεροπορίας ἤταν ὁ μαζικός παρατεταμένος βομβαρδισμός στήν κατεύθυνση τοῦ κύριου χτυπήματος, στήν ἀδιάκοπη ὕπαρξη ἀεροπορίας πάνω σ' αὐτή τήν κατεύθυνση.

Ὁ ἐχθρός χρησιμοποίησε φέτος—προπάντων στό Βίτσι—πολλά τάγκς. Τά τάγκς μᾶς ἔκαναν ζημιές στήν ὀχύρωσή μας ἀπό ἔλλειψη τῆς ἀπαραίτητης ἀντιαρματικῆς ἄμυνας, π.χ. ἀντιαρματικά πυροβόλα, ἀντιαρματικά ναρκοπέδια, πολλούς καί ἐξασκημένους κυνηγούς ἁρμάτων, τέλεια ἔλλειψη δικῶν μας τάγκς. Φέτος ὁ ἐχθρός κινοῦσε τά τάγκς κατά τόν ἀκόλουθο τρόπο. Μπροστά τό ἐχθρικό πεζικό καί πίσω τά τάγκς.

Τό ἐχθρικό πεζικό κολλοῦσε κοντά στίς γραμμές μας καί τά τάγκς ἔβαζαν ἀπό κοντινή ἀπόσταση τά πολυβολεῖα μας καί τά ἀνατίναζαν. Κίνηση τῶν τάγκς μέ κάλυψή τους μέ καπνογόνα. Ἐχτός ἀπό τήν ἀνεπαρκή ἀντιαρματική ἄμυνά μας, κεῖνο πού ἐπέτρεψε στόν ἐχθρό νά κινεῖ τά τάγκς μέ προστασία πεζικοῦ του εἶναι ἡ ἀνεπάρκεια τῶν δικῶν μας δυνάμεων πού δέ μᾶς ἐπέτρεπε νά κινήσουμε σοβαρές δυνάμεις μας ἔξω ἀπό τά ὀχυρά μας καί μέ ἑλιγμούς νά τσακίσουμε εἴτε νά ἀνατρέψουμε τό ἐχθρικό πεζικό προστασίας τῶν τάγκς, νά ἀπομονώσουμε καί νά καταστρέψουμε τά ἐχθρικά τάγκς. Βασικά, στή χρησιμοποίηση τῶν τάγκς ἀπό τόν ἐχθρό, ὄχι μόνο δέν ὑπάρχει πρωτοτυπία, ἀλλά ἀντίθετα ὑπάρχει πρωτογονισμός κι' αὐτός ἐφαρμόζονταν μέ πολύ δισταγμό.

Ὁ ἐχθρός χτυποῦσε σέ πολλές κατευθύνσεις ἤ καί σ' ὅλη τήν περίμετρο τοῦ μετώπου. Αὐτό γίνονταν μέ μικρές δυνάμεις καί μέσα, μέ σκοπό τήν παραπλάνησή μας, δηλαδή τό κρύψιμο τῆς κατεύθυνσης τοῦ κύριου χτυπήματος. Ὁ ἐχθρός ὅμως φέτος διέθετε σέ μερικές δευτερεύουσες κατευθύνσεις κάπως σοβαρές δυνάμεις, ὄχι ἁπλῶς μέ σκοπό νά μᾶς παραπλανήσει, ἀλλά καί γιά νά κάνει ρῆγμα. Ὅταν πετύχαινε τέτοιο ρῆγμα, ἐκμεταλλευόμενος τή δυνατότητα γρήγορης κίνησης δυνάμεών του, τροφοδοτοῦσε αὐτό τό ρῆγμα.

Σέ σύγκριση μέ τήν περσινή ἐκστρατεία τοῦ μοναρχοφασισμοῦ στό Γράμμο, τό νέο φέτος στήν ταχτική του ἤταν ἡ συγκέντρωση μεγάλων δυνάμεων καί μέσων σέ μιά κατεύθυνση, γιά βαθειά διείσδυση. Αὐτό εἶναι νέο στήν ταχτική τοῦ μο-

ναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ, ἀλλά πολύ παληά μέθοδος στή διεξαγωγή τοῦ πολέμου, πολύ γνωστή σέ ὅσους ἔχουν στοιχειώδικη πολεμική κατάρτιση. Συνεπῶς, ἡ μοναρχοφασιστική στρατιωτική ἡγεσία καί ὁ Βάν Φλίτ δέν ἔκαναν καμμιά ἀνακάλυψη. Αὐτό ἔγινε στό Βίτσι, στόν τομέα Λέσιτς. Αὐτό ἔγινε στό Γράμμο στόν τομέα Πόρτας Ὀσμάν. Ἀφοῦ λοιπόν αὐτό ἦταν τό νέο φέτος στήν ταχτική τοῦ ἐχθροῦ πρέπει νά σταθοῦμε κάπως περισσότερο σ᾽ αὐτό. Πέρυσι, στίς μάχες στό χῶρο τῆς Βόρειας Πίνδου, ἡ ταχτική τοῦ ἐχθροῦ ἦταν ὄχι ἐπίθεση σέ μιά βασική κατεύθυνση, ἀλλά σέ πολλές κατευθύνσεις, ἤ καλύτερα ἐπίθεση σ᾽ ὅλη τή γραμμή τοῦ μετώπου. Αὐτή ἡ ταχτική ὑπαγορεύτηκε ἀπό τήν ἠλίθεια σκέψη ὅτι ἔτσι θά εἶχαν λιγώτερες ἀπώλειες καί ὅτι θά ἐξασκοῦσαν πίεση πάνω στήν ἡγεσία τοῦ μετώπου μας, γιά να τή ζαλίσουν. Τα ἀποτελέσματα αὐτῆς τῆς ταχτικῆς ἦταν ἄγριο μάτωμα τοῦ ἐχθροῦ, χωρίς ἀποτέλεσμα. Διδαγμένη ἡ μοναρχοφασιστική ἡγεσία καί ὁ στρατηγός της Βάν Φλίτ ἀπό τό περυσινό πάθημα, φέτος ἄλλαξε τήν ταχτική της. Ἀντί πόλεμο ἀπό τσουγκάρι σέ τσουγκάρι, δηλαδή πόλεμο σ᾽ ὅλη τή γραμμή τοῦ μετώπου, ἀπό διαδοχικές θέσεις, ἀκολούθησαν τήν ταχτική τῆς συγκέντρωσης μεγάλων δυνάμεων καί μέσων σέ μιά κύρια κατεύθυνση, γιά βαθειά διείσδυση κύκλωσης ἤ τουλάχιστο ἀνατροπῆς μας. Αὐτή ἡ ταχτική πέτυχε φέτος τήν ἀνατροπή μας καί τόν ἐξαναγκασμό μας σέ στρατηγική ὑποχώρηση. Ποῦ στηρίχτηκε ἡ τέτοια ταχτική τοῦ ἐχθροῦ: Βασικά στά ἀκόλουθα: Πρῶτο: Ὁ ἐχθρός ἤξερε πώς φέτος εἶχε ἐπέλθει μιά παραπέρα ἀνατροπή τοῦ συσχετισμοῦ τῶν δυνάμεων, σέ βάρος μας. Ἄλλωστε δέ χρειάζονταν καί πολύ σοφία γιά νά διαπιστωθεῖ αὐτή ἡ παραπέρα ἀνατροπή. Κατά συνέπεια δέ διακινδύνευε μιά βαθειά διείσδυσή του, κύκλωσης εἴτε ἀνατροπῆς μας.

Αὐτή ἡ καταθλιπτική ἀριθμητική ὑπεροχή τοῦ ἐχθροῦ ἀποτελεῖ τον ἀποφασιστικό καθοριστικό παράγοντα τῆς φετεινῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἐχθροῦ. Δεύτερο: Ἡ μοναρχοφασιστική στρατιωτική ἡγεσία ἤξερε ὅτι οἱ φαντάροι τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ δέν θά ἄντεχαν φέτος σέ ἕνα σχετικά μακρόχρονο σκληρό πόλεμο π.χ. 70 μέρες φέτος πόλεμος θά ὁδηγοῦσε στήν ἀποσύνθεση τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ. Τρίτο: Ἡ μοναρχοφασιστική στρατιωτική ἡγεσία ἤξερε — αὐτό ἦταν φανερό — ὅτι τό βάθος τοῦ χώρου μας ἦταν φέτος ἐξαιρετικά μικρό. Συνεπῶς δέν ἔδινε σέ μᾶς τή δυνατότητα ἑλιγμῶν. Ἡ στενότητα τοῦ χώρου, δηλαδή ἡ ἔλλειψη βάθους στό χῶρο μας ἔκανε ὥστε μιά τοπική ἀνατροπή σέ σχετικά μεγάλο βάθος ἔδινε τέλος στόν ἴδιο τό χῶρο πού κρατούσαμε. Αὐτοί ἦταν οἱ παράγοντες, πάνω στούς ὁποίους στηρίχτηκε ἡ νέα ταχτική τοῦ ἐχθροῦ. Σάν σύλληψη σχεδίου ὁ ἐχθρός εἴπαμε πώς δέν παρουσίασε καμμιά πρωτοτυπία καί σάν ἐχτέλεση ἦταν ἄθλια. Τό σχέδιό του εἶχε στοιχεῖα τυχοδιωκτισμοῦ. Γλύτωσε ἀπό καταστροφή μόνο ἀπό τήν καταθλιπτική ἀριθμητική ὑπεροχή του σέ ἔμψυχες δυνάμεις καί ὑλικά μέσα. Δυό παραδείγματα: Μέ τή διείσδυση τοῦ ἐχθροῦ στό Λέσιτς ἀφοῦ κρατούσαμε γερά στό δεξιό καί στό ἀριστερό, μέ ἕνα λιγώτερο ἄνισο συσχετισμό δυνάμεων θά καταστρέφαμε τελείως τρεῖς ἐχθρικές ταξιαρχίες. Μέ τήν ἐχθρική διείσδυση στήν Πόρτα Ὀσμάν, ἐφ᾽ ὅσον κρατούσαμε γερά ἀπό Ἀράπηδες — Καρυές — Πριόνι Τσαγκός Καρασούλι — Μεγάλη Πέτρα — Σκάλα, μέ ἕνα λιγώτερο ἄνισο συσχετισμό δυνάμεων θά μπορούσαμε νά ξαπολύσουμε ἀντεπίθεση κύκλωσης καί καταστροφῆς, ἀπό Τσαγκός Καρασούλι πρός Ἀλεβίτσα. Χαρακτηριστικό τῆς ἀνικανότητας τῆς στρατιωτικῆς ἡγεσίας τοῦ ἀντιπάλου εἶναι ὅτι παρά αὐτή τήν καταθλιπτική ἀριθμητική ὑπεροχή του σέ ἔμψυχες δυνάμεις καί ὑλικά μέσα, παρά τή διείσδυσή του, ἀκριβῶς γιατί εἶχε τέτοια ὑπεροχή, ὅμως δέν κατόρθωσε πουθενά νά κυκλώσει, νά αἰχμαλωτίσει ἤ νά ἐξοντώσει ἔστω μιά μικρή δύναμη τοῦ στρατοῦ μας. Τά ταχτικά μας λάθη, στό Λέσιτς καί στήν Πόρτα Ὀσμάν, μᾶς ἀφαίρεσαν τή δυνατότητα νά πολεμήσουμε ἀκόμα 5—10 μέρες καί νά καταφέρουμε στόν ἐχθρό ἀκόμα 10—15.000 ἀπώλειες. Καθοριστικό ρόλο στήν ἔκβαση τῆς ἀναμέτρησης δέν ἔπαιξαν. Ὁ νέος στρατιωτικός φωστῆρας τοῦ μοναρχοφασισμοῦ Τσιγάντες μπορεῖ νά καμαρώνει γιά τή νέα ταχτική του, στήν ἐφημερίδα «Ἐλευθερία». Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅμως ὅτι ἡ ἀνατροπή μας ἀπό τό Βίτσι — Γράμμο πού κι᾽ αὐτή τήν πλήρωσε ὁ ἐχθρός μέ περίπου 40.000 ἀπώλειες — ἐνῶ οἱ δικές μας ἀντιπροσωπεύουν ἕνα ἐλάχιστο τῶν περυσινῶν μας ἀπωλειῶν — ὀφείλεται στήν καταθλιπτική ἀνατροπή τοῦ συσχετισμοῦ τῶν δυνάμεων, πού ἦρθε σάν ἀποτέλεσμα τῆς Τιτικῆς προδοσίας.

Ὁ ἐχθρός φέτος ἔκανε νυχτερινές ἐνέργειες μέ χαρακτῆρα βαθειῶν διεισδύσεων, μέ σοβαρές δυνάμεις. Αὐτό ἔγινε στό Λέσιτς καί στήν Πόρτα Ὀσμάν. Κύρια αἰτία πού ἐπέβαλε αὐτή τήν ταχτική εἶναι ἡ ποιότητα τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ, πού ἔκανε τήν ἡγεσία του νά τρομάζει τήν ἀναμέτρηση τή μέρα καί προσπαθοῦσε κάτω ἀπό τήν προστασία τῆς νύχτας νά κινήσει μεγάλες δυνάμεις γιά ἀποφασιστική διείσδυση. Σέ τέτοιες νυχτερινές διεισδύσεις δέν χρησιμοποιοῦσε πυροβολικό, γιά νά μήν ἀντιληφθοῦμε τήν κίνηση τῶν δυνάμεων του.

Χαρακτηριστικό τῆς ἀδυναμίας [illegible] χοφασιστικῆς στρατιωτικῆς ἡγεσίας [illegible] γεγονός ὅτι γιά νά φέρει ἀπο[illegible] λεσμα, φέτος χρησιμοποίησε συσ[illegible] τοίχωτα τό ἔδαφος τῶν γειτονικ[illegible]

περφαλάγγιση καί κύκλωση τῶν δυνάμεών μας. Χρησιμοποιώντας ὁ ἐχθρός τό ξένο ἔδαφος, παρέκαμπτε τίς ὀχυρώσεις μας κι' ἔτσι διευκολύνονταν στήν ἀνατροπή μας. Ἐμεῖς δέν μπορούσαμε—γιατί θά κάναμε πράξη ἐχθρική πρός τούς γείτονές μας νά χρησιμοποιήσουμε τό ξένο ἔδαφος καί μέσα σ' αὐτό νά τσακίσουμε, μέ ἑλιγμούς, τόν ἐχθρό. Ὁ ἐχθρός τό ἤξερε καί τό ὑπολόγιζε αὐτό ὅταν παραβίαζε ξένο ἔδαφος. Φυσικά, σχετικά μέ τόν Τίτο, ἐδῶ δέν πρόκειται γιά παραβίαση τοῦ γιουγκοσλάβικου ἐδάφους ἀλλά γιά ἄνοιγμα τῆς πόρτας, ἀπό τήν τροτσκιστική τιτική κλίκα, γιά νά περάσει ὁ σύμμαχός της μοναρχοφασιστικός στρατός.

Ὁ ἐχθρός μόλις καταλάμβανε θέσεις μας, ἀντί νά μᾶς καταδιώξει, φρόντιζε νά ἐδραιωθεῖ σ' αὐτές καί μετά νά συνεχίσει τήν ἐπίθεση. Ἡ ταχτική τῆς ἐδραίωσής του στά σημεία πού μᾶς ἔπαιρνε ὑπαγορεύονταν ἀπό τό φόβο δικῶν μας ἀντεπιθέσεων.

Ἡ μοναδική περίπτωση φέτος, συνέχισης τῆς ἐπίθεσής του, μετά τή διάσπαση τοῦ μετώπου, ἦταν στήν Πόρτα Ὀσμάν. Καί τοῦτο, γιατί ἦταν σίγουρος, ὅτι πίσω ἀπό τήν Πόρτα Ὀσμάν δέν θά συναντοῦσε καμμιά ἀντίσταση. Καί σ' αὐτή ὅμως τήν περίπτωση, πάρ' ὅλο πού δέν συναντοῦσε ἀντίστασή μας δέν τόλμησε νά προχωρήσει στό 2520 πάρ' ὅλο πού οὔτε κεῖ εἴχαμε δυνάμεις, βασικά ἀπό ἔλλειψη ἐφεδρειῶν.

Στή φετεινή ἀναμέτρηση στό Βίτσι-Γράμμο ἦταν χαρακτηριστική ἡ ἀδιάκοπη χτηνώδικη πίεση τῆς μοναρχοφασιστικῆς στρατιωτικῆς ἡγεσίας πάνω στίς παρακάτω διοικήσεις, ἡ χτηνώδικη ἀδιαφορία γιά τή ζωή τῶν φαντάρων τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ, τά χτηνώδικα μέτρα τῆς ΕΣΑ πού ἀκολουθοῦσε τά ἐπιτιθέμενα μοναρχοφασιστικά τμήματα. Ἔχουμε πλῆθος περιπτώσεις πού διοικητές ἔλεγαν: «Ἀπό τό τάγμα μου ἔμειναν οἱ μισοί». Ἀπάντηση. «Μέ τούς ὑπόλοιπους ἀνασυγκρότησε μιά διλοχία καί πολέμα». Καί ἡ ΕΣΑ μέ τά αὐτόματα βοηθοῦσε αὐτή τήν «ἀνασυγκρότηση». «Ἀπό τό τάγμα μου ἔμειναν μόνο 20». Ἀπάντηση. «Πολέμα καί μέ τούς 20». Σέ ὁποιαδήποτε ἄλλη χώρα, πού δέν κυριαρχοῦν οἱ ἀμερικάνοι γκάγκστερς, μέ ὄργανο ἕνα φασιστικό καθεστώς στή δοσμένη χώρα, στρατιωτική ἡγεσία πού χάνει ἀπό τις ἐπιτιθέμενες δυνάμεις της ἔτσι κοροϊδίστικα τίς μισές, θά εἶχε περάσει από στρατοδικεῖο καί συνέχεια θά στήνονταν στόν τοῖχο. Μά ἐδῶ στήν Ἑλλάδα διοικοῦν οἱ ἀμερικάνοι γκάγκστερς μέ ἄθλια ὄργανα τούς μοναρχοφασίστες ἐθνοπροδότες. Γι' αὐτό ἐδῶ ἡ ζωή τῶν ἀνθρώπων εἶναι τό πιό φτηνό τό πιό τιποτένιο πράμμα.

Τό ἀδυνάτισμά μας φέτος στήν ὑπόλοιπη Ἑλλάδα—πρίν ν' ἀρχίσει ἡ ἀποφασιστική ἀναμέτρηση στό Βίτσι καί στό Γράμμο—ἐπέτρεψε στόν ἐχθρό νά συγκεντρώσει γύρω ἀπό τό Βίτσι καί τό Γράμμο, ἀκόμα καί συντάγματα «ἐλαφροῦ πεζικοῦ» ὅπως τά ὀνομάζει. Αὐτό ἔδωσε τή δυνατότητα στόν ἐχθρό νά συγκεντρώσει γιά ἐπίθεση τίς ἑφτά ἀπό τίς ὀχτώ Μεραρχίες πεζικοῦ πού διέθετε καί ἐπιπλέον χρησιμοποίησε σάν τμήματα κρούσης καί ἐλαφριά συντάγματα πεζικοῦ. Ἡ ταχτική πού χρησιμοποίησε στά ἄμεσα μετόπισθεν τοῦ κύριου μετώπου ἦταν ἡ παρακάτω. Ταμπουρώθηκαν δευτερεύουσες δυνάμεις του στά γύρω ἀστικά κέντρα, ἀπό φόβο μήπως σοβαρές δυνάμεις μας ἐλίσσονταν πρός τά κεῖ. Ταμπουρώθηκε μέ ἴδιας ποιότητας δυνάμεις, σέ βασικά σημεία, κατά μῆκος τῶν δρόμων ἀνεφοδιασμοῦ του. Ὀργάνωσε τμήματα συνοδείας τῶν φαλάγγων ἀνεφοδιασμοῦ του, μέ τανκς καί ἴδιας ποιότητας πεζικό. Ξεσπίτωσε καί τόν ἐλάχιστο πληθυσμό πού ἔμενε κοντά στούς ἄξονες κίνησής του καί ἔκαψε τά δάση κατά μῆκος τῶν δρόμων. Ἐρευνοῦσε συστηματικά, μέ ναρκοσυλλέχτες τούς δρόμους, γιά ἀνακάλυψη δικῶν μας ναρκῶν. Ἔκανε μόνιμο ἀσφαλτοοδόστρωμα στούς δρόμους, γιά νά μᾶς δυσκολέψει στήν τοποθέτηση ναρκῶν. Με τήν πυκνή κατοχή τοῦ χώρου ἀπό τά κέντρα ἀνεφοδιασμοῦ του ὡς τό μέτωπο, μέ τό ξεσπίτωμα καί τήν ἐρήμωση τῆς ὑπαίθρου, ἔκανε προβληματική τήν παραμονή καί δράση τμημάτων μας σ' αὐτούς τούς χώρους.

Ἡ ταχτική τοῦ ἐχθροῦ, στά 1949, ὅταν βρίσκονταν σέ ἄμυνα συνοψίζεται στά παρακάτω: Π ρ ῶ τ ο: Κυκλική ὀχύρωση βασικῶν στηριγμάτων, μέ πολυβολεῖα, ὁλόγυρα συρματοπλέγματα πού εἶχαν πλάτος ὡς ἑκατό καί παραπάνω μέτρα καί πού δέν ὑπῆρχε σέ κάθε τέτοιο σημεῖο ἕνας κύκλος συρματοπλεγμάτων ἀλλά δυό καί τρεῖς κύκλοι, δηλαδή ἕνας κύκλος σέ κάθε περιβολή. Συρματοπλέγματα γύρω ἀπό κάθε πολυβολεῖο πού ἄφηναν μόνο μιά στενή εἴσοδο. Δ ε ύ τ ε ρ ο: Πλατύ ναρκοπέδιο γύρω ἀπό κάθε κύκλο συρματοπλεγμάτων. Τ ρ ί τ ο: Πυκνή κυκλική διάταξη δυνάμεων μέ ἐφεδρεία στό κέντρο τοῦ ὀχυρωμένου σημείου. Τ έ τ α ρ τ ο: Ἐνέδρες ἔξω ἀπό τά συρματοπλέγματα. Π έ μ π τ ο: Σχέδιο, γιά φραγμό πυρός, γιά μέρα καί γιά νύχτα, τόσο ἀπό τά ὅπλα τοῦ ὀχυρωμένου σημείου, ὅσο καί ἀπό τό πυροβολικό. Ἕ κ τ ο: Κοντά στά ὀχυρωμένα σημεία, ὕπαρξη ἐφεδρείας, γιά ἐπέμβαση καί πού θά ἐκδηλώνονταν ἐνέργειές μας. Ἕ β δ ο μ ο: Ἀλληλοϋποστήριξη μέ πυρά τῶν ὀχυρωμένων σημείων στήριξης καί κέντρων ἀντίστασης. Ὄ γ δ ο ο: Γιά τις πόλεις καί τά κεφαλοχώρια. Ἐδῶ ὁ ἐχθρός πῆρε τά παρακάτω μέτρα: Περιμάντρωσε τίς πόλεις καί τά κεφαλοχώρια μέ συνεχόμενο πλατύ συρματόπλεγμα μέ ναρκοπέδια. Μερικές πόλεις τίς περιμάντρωσε μέ τείχη σάν τούς Βενετσάνους καί ἔξω ἀπό τά τείχη, συρματοπλέγματα μέ ναρκοπέδια. Στό ἐσωτερικό κάθε πόλης καί κεφαλοχωριοῦ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΟΥ ΣΤΙΣ ΜΑΧΕΣ ΑΠΟ 2-12)8)49

Τοῦ σ. Σ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ, Συνταγματάρχη Πυροβολικοῦ

Στίς πιό πάνω μάχες τά τμήματα τῆς Μονάδας Πυροβολικοῦ Γράμμου ἐκπλήρωσαν μέ ἐπιτυχία τήν ἀποστολή τους. Τόσο στό Δυτικό Γράμμο, ὅσο καί στίς διήμερες μάχες τοῦ Τσάρνο, οἱ πυροβολητές μας, ὅπως λένε οἱ ἴδιοι οἱ μαχητές καί τά στελέχη τοῦ ἡρωϊκοῦ μας Πεζικοῦ, δικαίωσαν πέρα γιά πέρα τίς ἐλπίδες καί τίς ἀπαιτήσεις τοῦ Πεζικοῦ. Μέ τά μαζικά καί ἀρκετά εὔστοχα πυρά τῶν πυροβόλων καί ὅλμοβόλων, βοήθησαν ἀποφασιστικά στό τσάκισμα τῆς ἐχθρικῆς ἐπιθετικῆς προσπάθειας. Αὐτή ἡ σημαντική ἐπιτυχία τοῦ πυροβολικοῦ μας ὀφείλεται βασικά στό γεγονός ὅτι ὅλοι γενικά, μαχητές, μαχήτριες καί στελέχη, πραγματοποίησαν μιά ἀνώτερη ἐπίδοση, ὁ καθένας στόν τομέα τῆς δουλειᾶς του. Πυροβολητές, ἡμιονηγοί, τηλεφωνητές, παρατηρητές, μηχανουργοί πυροβόλων, ἀξιωματικοί βολῆς, διοικητές καί Π. Ἐπίτροποι, ξεπέρασαν αὐτές τίς 10 μέρες τόν προηγούμενο ἑαυτό τους σέ ἀντοχή, ψυχραιμία, ταχύτητα, προσοχή καί πρωτοβουλία. Ὅλοι γενικά ἀντιμετώπισαν τίς δυσκολίες μέ ἀλύγιστη ἐπιμονή, γιατί σέ ὅλους εἶχε γίνει πιά πίστη, πώς ὁ ἐχθρός πρέπει στό Γράμμο νά συντριβεῖ.

Ὅμως σ' αὐτές τίς ἴδιες μάχες, πού ἀληθινά πραγματοποιήσαμε σοβαρές ἐπιτυχίες, παρουσιάσαμε καί μερικές ἐλλείψεις καί λάθη, πού πρέπει νά τά τονίσουμε, γιά νά μήν ξαναπαρουσιαστοῦν στό μέλλον.

Α. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΠΥΡ)ΚΟΥ

Στό Δυτικό Γράμμο (περιοχή Κάμενικ—Ταμπόρ), τό μικρό σχετικά ἀνάπτυγμα τοῦ μετώπου τῆς 107 Ταξιαρχίας μας, ἐπέτρεψε στό πυροβολικό πού διαθέταμε σ' αὐτόν τόν τομέα, νά πάρει ἀπό προηγούμενα μιά τέτοια διάταξη καλή, πού νά μᾶς ἐξασφαλίζει συγκεντρωτικά πυρά σέ ὅλες σχεδόν τίς πιθανές κατευθύνσεις ἐνέργειας τοῦ ἐχθροῦ. Ἔτσι στή διάρκεια τῶν ἐπιχειρήσεων στήν περιοχή αὐτή, δέν παρουσιάστηκε ἀνάγκη ἀναδιάταξης τοῦ πυροβολικοῦ μας καί μπορέσαμε ἐκεῖ νά πετύχου-

---

ὀχύρωσε τά γερά σπίτια καί τά συρματόπλεξε καί ἔφτιαξε πλῆθος πολυβολεῖα ἀπέναντι στούς δρόμους πού τούς ἔβαζαν ἀξονικά καί πού κι' αὐτά τά πολυβολεῖα τά συρματόπλεξε. Καθόριζε κέντρα ἀντίστασης καί ὁλόκληρο σχέδιο ἄμυνας. Ἔ ν α τ ο: Ὀχύρωσε γερά καί ἔβαλε σοβαρές δυνάμεις στά δεσπόζοντα σημεῖα γύρω ἀπό κάθε πόλη καί κεφαλοχώρι καί σέ ἀρκετό βάθος. Δ έ κ α τ ο: Εἶχε σχέδιο κίνησης ἐφεδρειῶν, γιά τήν ἀντιμετώπιση ἐπίθεσής μας στήν κάθε πόλη καί κεφαλοχώρι. Παρ' ὅλα αὐτά, ὅπως εἶναι γνωστό, καταλάβαμε ὁλοκληρωτικά, κάμποσες πόλεις καί κεφαλοχώρια.

***

Αὐτά εἶναι τά πιό βασικά στοιχεῖα τῆς τακτικῆς τοῦ ἐχθροῦ στά 1949. Ξαναεπαναλαμβάνουμε ὅτι δέν παρουσιάζει καμμιά πρωτοτυπία ἡ τακτική τοῦ ἐχθροῦ καί ὅτι ὁ ἐχθρός μᾶς ὑποχρέωσε σέ στρατηγική ὑποχώρηση, μόνο χάρη στήν καταθλιπτική ἀριθμητική ὑπεροχή του, σέ ἔμψυχες δυνάμεις καί ὑλικά μέσα. Ὑπεροχή πού τήν ἐξασφάλισε ὁ μοναρχοφασισμός χάρις στήν προδοσία τῆς τροτσκιστικῆς τιτικῆς κλίκας τοῦ Βελιγραδίου. Μόνο ἕνας ἐπαναστατικός λαϊκός στρατός ὅπως εἶναι ὁ ΔΣΕ, μποροῦσε νά κάνει μιά τέτοια ἄνιση ἀναμέτρηση. Παρά αὐτή τήν καταθλιπτική ἀνισότητα προκαλέσαμε στόν ἐχθρό ἐξαιρετικά βαρειές ἀπώλειες, μέ ἐλάχιστες δικές μας ἀπώλειες. Ὁ στρατηγικός σκοπός τοῦ ἀντιπάλου δέν ἐκπληρώθηκε. Ἡ ἐξόντωση τοῦ ΔΣΕ ξεγλύστρισε σάν χέλι ἀπό τά ἀνίκανα χέρια τῆς μοναρχοφασιστικῆς στρατιωτικῆς ἡγεσίας. Μέ τή στρατηγική μας ὑποχώρηση ἡ ἐπανάστασή μας περνάει σέ νέα φάση. Γρήγορα θά ξαναναμετρηθοῦμε ἀποφασιστικά, νικηφόρα μέ τόν ἐχθρό. Ὁ στρατός μας, ὁ λαϊκοεπαναστατικός τακτικός στρατός μας ὑπάρχει ἀκέραιος. Αὐτό κάνει «ἀβέβαιο καί σκοτεινό» τό μέλλον τοῦ μοναρχοφασισμοῦ καί τῆς ἀμερικανοαγγλικῆς κατοχῆς στήν Ἑλλάδα. Ἕνα σπουδαῖο καί ἄμεσο καθῆκον, γιά κάθε στέλεχος καί μαχητή μας εἶναι ἡ ἀφομοίωση τῆς πλούσιας πολεμικῆς μας πείρας, ἡ κατάχτηση τῆς σταλινικῆς πολεμικῆς ἐπιστήμης. Ἀναλύοντας, μ' αὐτό τό ἄρθρο, τά βασικά στοιχεῖα τῆς τακτικῆς τοῦ ἐχθροῦ τοῦ 1949, πιστεύουμε ὅτι συμβάλουμε στον πλουτισμό τῶν πολεμικῶν μας γνώσεων.

με μιά άποτελεσματική μαζική δράση, χωρίς άνωμαλίες καί διακοπές.

Μιά τέτοια λίγο πολύ μόνιμη διάταξη τοῦ πυρ)κοῦ μας, δέν ἦταν δυνατόν νά ἐξασφαλίσουμε οὔτε στόν Κεντρικό τομέα, οὔτε στόν Ἀνατολικό Γράμμο.

Γιά νά ξεπεράσουμε αὐτή τήν ἀδυναμία ὑποχρεωθήκαμε νά ἐπεξεργαστοῦμε γιά τούς ἄλλους τομεῖς ἕνα σχέδιο ἀναδιάταξης πυρ)κοῦ, πού θά ἔμπαινε φυσικά σέ ἐφαρμογή μετά τήν ἔναρξη τῶν ἐπιχειρήσεων σ' αὐτούς τούς τομεῖς. Στή βάση αὐτοῦ τοῦ σχεδίου ἀναγνωρίστηκαν ἐφεδρικές θέσεις κατά μῆκος τοῦ μετώπου καί κλιμακωτά σέ βάθος καί ἔγινε ὡς ἕνα βαθμό ἡ προπαρασκευή τῆς βολῆς ἀπ' αὐτές τίς θέσεις. Τά γεγονότα, ὅταν ἄρχισαν οἱ ἐπιχειρήσεις, μᾶς ἔδειξαν ὅτι τό σχέδιο αὐτό καί ἡ σχετική προετοιμασία, εἶχαν ἐλλείψεις καί κενά πού μᾶς ἐμπόδισαν, σέ ὁρισμένες περιπτώσεις, νά πετύχουμε σέ μιά σοβαρή κατεύθυνση, τή γρήγορη καί ἀποτελεσματική δράση τοῦ πυροβολικοῦ μας. Τέτοιες ἐλλείψεις καί κενά παρουσιάστηκαν κυρίως στήν περιοχή Ἀνατολικοῦ Γράμμου.

Ὅταν π. χ. ὁ ἐχθρός ἐκδήλωσε τή σοβαρή ἐπιθετική του προσπάθεια στήν κατεύθυνση, Καψάλισ—Ταμπούρι, ἐμεῖς δέν διαθέταμε σ' αὐτόν τόν τομέα παρά μόνον τά πυρά 4 ὀρειβ. πυροβόλων.

Ἐπειδή γενικά δέν θεωρούσαμε πολύ πιθανή αὐτή τήν κατεύθυνση δέν εἴχαμε ἀπό τήν πλευρά τοῦ πυρ)κοῦ προετοιμάσει κατάλληλη θέση γιά ἕνα οὐλαμό ὁλμοβόλων πού βρίσκονταν ταγμένος κοντά στά Ψαριόρικα καί θά μποροῦσε ἀρκετά γρήγορα νά κινηθεῖ γιά νά ἐπέμβει στή μάχη. Στήν περίπτωση αὐτή κάναμε κάπως πρόχειρα τή ἀναδιάταξη τοῦ πυρ)κοῦ μας, βρίσκοντας ὅπως ὅπως ἐκείνη τή στιγμή μιά θέση στά Πηλοπριόνια, πού ἀποδείχτηκε σέ συνέχεια ὄχι τόσο καλή. Ὁρισμένες ἀπρόβλεπτες τεχνικές δυσκολίες (ὄχι καλή παρατήρηση—ἀνάγκη νά κοποῦν δέντρα πού ἐμπόδιζαν τή βολή), ἡ βραδύτητα στήν κίνηση καί μεταφορά τῶν πυρομαχικῶν καί ἡ ἀδεξιότητα ἀπό ἔλλειψη πείρας τοῦ ἐκτελεστή βολῆς, εἶχαν σάν ἀποτέλεσμα νά ἀργήσει ὑπερβολικά ἡ ἔναρξη τῆς βολῆς καί ἀκόμα περισσότερο ἡ προσαρμογή της στό στόχο. Αὐτές οἱ δυσκολίες ξεπεράστηκαν τελικά καί ἡ βολή ταχτοποιήθηκε μέ ἐπέμβαση ἀπό τό παρατηρητήριο τοῦ Διοικητή τῆς Μοίρας, ὅμως τά βλήματα ἔφθασαν στό στόχο σχεδόν κατόπιν ἑορτῆς.

Ἀκόμα μεγαλύτερη καθυστέρηση παρουσιάσαμε στήν ἑτοιμασία μιανῆς ὁλμαρχίας μας, πού συγκροτήθηκε στήν τελευταία στιγμή, βασικά ἀπό μαχητές προερχόμενους ἀπ' τό Πεζικό. Ἐδῶ ὅμως χάσαμε μιά ὁλόκληρη σχεδόν μέρα ἀδικαιολόγητα, ἀπό κακή ὀργάνωση τῆς παραλαβῆς τοῦ ὑλικοῦ καί τῆς μεταφορᾶς του στή θέση βολῆς.

Αὐτές οἱ ἀνωμαλίες καί ἐλλείψεις πού ἀναφέραμε παρά πάνω, εἶχαν σάν ἀποτέλεσμα νά λείψουν οὐσιαστικά τήν πρώτη μέρα τῆς μάχης 5 σωλῆνες ὁλμοβόλων, πού ἄν ἔκαναν κι αὐτοί βολή, πολύ δύσκολα θά κατόρθωνε ὁ ἐχθρός νά σημειώσει τίς πρῶτες καί τελευταῖες ἐπιτυχίες πού σημείωσε σ' αὐτή τή σκληρή μάχη.

Ἐδῶ πρέπει νά τό ποῦμε καθαρά πώς τόσο ἡ Μονάδα Πυροβολικοῦ Γράμμου, ὅσο καί ἡ Μοίρα τῆς περιοχῆς αὐτῆς, δέν εἶχαν ἐξαντλήσει ὁλοκληρωτικά τή μελέτη τῆς ἀναδιάταξης τοῦ πυρ)κοῦ καί δέ βρέθηκαν ἕτοιμοι νά δώσουν γρήγορες καί σωστές λύσεις, μόλις ἄρχισε ἡ ἐπίθεση τοῦ ἐχθροῦ. Οἱ ἀντικειμενικές δυσκολίες (ζῶα—πυρομαχικά—πολύ μειωμένη σύνδεση, ἀσύρματοι ἀπ[illegible] κλπ.), μόνο σέ μικρό ποσοστό μποροῦν νά δικαιολογήσουν αὐτή τήν καθυστέρηση, πού εἶχε τέτοιες ἄσχημες συνέπειες. Ἐκεῖνο πού βγαίνει ἀπ' τή συγκεκριμμένη περίπτωση τῆς μάχης τοῦ Ἀνατολικοῦ Γράμμου, εἶναι πώς παρόμοιες ἐλλείψεις καί κενά θά παρουσιάζονταν ἀσφαλῶς καί στούς ἄλλους τομεῖς, ἄν ἐνεργοῦσε ὁ ἐχθρός καί κεῖ. Ἔτσι γιά νά τά καταφέρουμε πιό καλά στό μέλλον, ἐπιβάλλεται γρήγορα νά πλατύνουμε καί νά ὁλοκληρώσουμε τήν προετοιμασία μας, ἔτσι πού νά λιγοστέψουμε ὅσο εἶναι δυνατό τούς νεκρούς χρόνους καί νά πετύχουμε στήν κάθε ἐνδεχόμενη περίπτωση τήν γρήγορη καί ἀποτελεσματική ἐπέμβαση στή μάχη, τῆς μεγαλύτερης δύναμης μάζας πυροβολικοῦ.

Β. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΠΥΡ)ΚΟΥ—ΠΕΖΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΗΣ ΒΟΛΗΣ

Στίς ἐπάλληλες μάχες τοῦ Δυτικοῦ Γράμμου καί ἀκόμα περισσότερο στίς διήμερες σκληρές μάχες τοῦ Τσάρνο, πού εἴχαμε λύσει σωστά τό πρόβλημα τῆς διάταξης τοῦ πυρ)κοῦ, πετύχαμε πραγματικά μιά μαζική συγκέντρωση πυρῶν πυρ)κοῦ στή βασική κατεύθυνση τῆς ἐπιθετικῆς ἐνέργειας τοῦ ἐχθροῦ. Ἰδιαίτερα στό Τσάρνο πραγματοποιήσαμε μαζικά εὔστοχα καί ἐπίκαιρα πυρά, χωρίς διακοπή στίς 6 καί 7)8 πού εἶχαν καταστρεπτικά ἀποτελέσματα γιά τόν ἐχθρό. Χάρη πρῶτα φυσικά στόν ἡρωισμό τῶν μαχητῶν τοῦ πεζικοῦ μας, μά καί στή συγκέντρωση βολῆς τῶν 9 σωλήνων πυροβόλων καί ὁλμοβόλων μας, τσακίστηκαν 20 περίπου ἐπιθέσεις τοῦ ἐχθροῦ καί τέθηκαν ἐκτός μάχης πάνω ἀπό δυό Ταξιαρχίες του. Καί δῶ ὅμως παρουσιάστηκαν μερικές ἀδυναμίες στή συνεργασία μέ τό πεζικό. Οἱ πιό σοβαρές εἶναι οἱ ἑξῆς.

1) Ὁ Δ)τής τῆς Μονάδας πυρ)κοῦ ἐξακολούθησε καί στίς 6 καί στίς 7)8 νά [illegible] στό Σ. Διοίκησης τῆς [illegible] Μοίρας (κοντά στό Τσάρνο) πού εἶχε τό πλεονέκτημα τῆς

γρήγορης ἐπικοινωνίας μέ συνδέσμους μέ τό τάγμα πεζικοῦ, ὅμως δέν εἶχε ἄμεση προσωπική παρατήρηση στό πεδίο τῆς μάχης.

Τό πιό σωστό θἄταν νά συνοδεύσει τό Διοικητή τῆς ΙΧ Μεραρχίας πού μετέφερε τό σταθμό του σέ καλό πλάγιο παρατηρητήριο. Αὐτό δέν ἔγινε καί ἀπό ἀμέλεια τοῦ Διοικητή Πυρ)κοῦ καί ἀπό μή ἔγκαιρη εἰδοποίηση τοῦ Μεράρχου.

Αὐτή ἡ ἀπομάκρυνση εἶχε σάν ἀποτέλεσμα νά λείψει σέ ὁρισμένες περιπτώσεις ὁ καλός συντονισμός. Οἱ δυό αὐτοί Διοικητές δέν εἶχαν κάθε στιγμή τήν ἴδια εἰκόνα τῆς κατάστασης καί μερικές φορές ἔδιναν στά τμήματα τοῦ πυροβολικοῦ κάπως ἀντικρουόμενες διαταγές.

2) Δέν εἶχε ἐξασφαλισθεῖ μέ φωτοβολίδες καί ἄλλα συνθηματικά, ἡ ἐπαφή τῶν πλάγιων παρατηρητηρίων, καί τῆς Διοίκησης μέ τό τάγμα Πεζικοῦ πού ἀντιμετώπιζε τήν κύρια ἐχθρική προσπάθεια. Ἔτσι στή διάρκεια τῆς μάχης κάμποσες φορές πού χάβονταν οἱ τηλεφωνικές γραμμές, δέν εἴχαμε καμμιά πληροφορία ἤ ἔνδειξη πάνω στήν ἐξέλιξη τῆς κατάστασης.

Σ' αὐτές τίς περιπτώσεις, ἐμεῖς οἱ πυροβολητές, βρεθήκαμε ἐπανειλημμένα στή διάρκεια τῆς μάχης τοῦ Τσάρνο μπροστά στό δίλημμα.

Ἤ νά διακόψουμε τή βολή τοῦ πυρ)κοῦ στό πιό κρίσιμο σημεῖο τῆς μάχης, ἤ νά συνεχίσουμε τή βολή μας μέ τά ἴδια στοιχεῖα, χωρίς φυσικά ἀποτέλεσμα ἄν ὁ ἐχθρός εἶχε προωθηθεῖ, ἤ νά πλησιάσουμε τολμηρά τή βολή μας σέ μικρή ἀπόσταση (200-300 μέτρα ἀπό τίς θέσεις μας) μέ κίνδυνο τότε νά ρίξουμε βλήματα λόγω καί τῆς μεγάλης σχετικά διασπορᾶς, στά δικά μας πολυβολεῖα.

Σέ δυό τουλάχιστο τέτοιες περιπτώσεις, προτιμήσαμε τήν τελευταία λύση ἐκτιμώντας περισσότερο μέ τή διαίσθηση τή σοβαρή ἀνάγκη τῆς δραστικῆς βολῆς μπροστά ἀπ' τά δικά μας πολυβολεῖα. Ἀπό ὅτι μᾶς εἶπε λίγο ἀργότερα ἕνας μαχητής τοῦ πεζικοῦ πού τραυματίσθηκε ἀπό δικό μας βλῆμα, ἡ τέτοια ἐνέργεια ἀπό τήν πλευρά τοῦ πυρ)κοῦ τσάκισε μιά πολύ ἀπειλητική προώθηση ἑνός ἐχθρικοῦ λόχου, πού σχεδόν εἶχε ἀνέβει στό Τσάρνο καί εἶχε φέρει τούς ὑπερασπιστές του σέ πολύ δύσκολη θέση. Ὁ μαχητής μας αὐτός, παρ' ὅλο πού ὑπέφερε ἀπ' τό τραῦμα του, ἐκδήλωνε τόν ἐνθουσιασμό του γιά τήν τέτοια βολή τοῦ πυρ)κοῦ, πού ἔσωσε τήν κατάσταση κατά τή γνώμη του.

Φυσικά τό καλύτερο εἶναι νά ἔχουμε πάντα ἐξασφαλισμένη τήν ἐπαφή μας μέ τά προωθημένα τμήματα πεζικοῦ καί νά κανονίζουμε τή βολή τοῦ πυρ)κοῦ μας μέ βάση τίς ἐνδείξεις πού κάθε στιγμή θά μᾶς δίνουν. Ἐδῶ ἀναφέραμε ἀναλυτικά τήν περίπτωση αὐτή, γιά νά δείξουμε πώς οἱ πυροβολητές μας πρέπει νά ζοῦν ἐντατικά τόν παλμό τῆς μάχης, ἔτσι πού κι' ὅταν ἀκόμα δέν ἔχουν παρατήρηση, οὔτε καμμιά πληροφορία σχετική, νά μποροῦν νά ἐκτιμοῦν ἔστω καί μέ προσέγγιση τήν κατάσταση τῆς στιγμῆς καί τολμηρά ν' ἀντιμετωπίζουν τό πρόβλημα τῆς μετατόπισης τῆς βολῆς τους. Ἡ διακοπή τῆς βολῆς σέ τέτοιες στιγμές, μπορεῖ ν' ἀποτελεῖ εὔκολη λύση, ὅμως ἡ λύση αὐτή δέν εἶναι πάντα καί ἡ καλύτερη.

3) Ἡ Διοίκηση τῆς Ταξιαρχίας ἀκόμα καί τῆς Μεραρχίας, δέν κατατόπιζε τούς πυροβολητές συνεχῶς πάνω στήν κατάσταση. Αὐτό συνέβαινε σχεδόν κατά κανόνα ὅταν σταματοῦσε πιά ἡ ἐχθρική πίεση καί ὁ ἐχθρός ἀποσύρονταν πρός τή βάση ἐξόρμησής του. Ἔτσι πολλές φορές συνεχίζονταν ἡ δραστική βολή μπροστά στίς δικές μας θέσεις στήν ὥρα πού ὁ ἐχθρός συμπτύσσονταν καί εἴχαμε ὄχι μόνον ἄσκοπη κατανάλωση βλημάτων, ἀλλά μερικές φορές ἐμποδίζαμε καί τούς δικούς μας νά βγοῦν ἀπ' τίς θέσεις τους καί νά κυνηγήσουν τόν ἐχθρό.

Γ. ΕΥΚΙΝΗΣΙΑ ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΥ

Ὅλες οἱ ἀλλαγές θέσης πού κάναμε, ἔγιναν μέ βραδύτητα. Στίς μάχες αὐτές ἀποδείχθηκε καθαρά ὅτι ἡ ἐκπαίδευση γενικά μαχητῶν καί στελεχῶν στά τμήματα πυρ)κοῦ Γράμμου βρίσκεται ἀκόμα σέ ἀρκετά χαμηλό ἐπίπεδο. Στό λύσιμο τῶν πυρ)λων—ὀλμοβόλων, στή φόρτωση τῆς σκευῆς, στήν πορεία, στό ξεφόρτωμα καί στήν τάξη πρός πυροβόλιση, δέν πετυχαίνουν οἱ μαχητές μας οὔτε μέτριες προθεσμίες. Ἀργοῦν γενικά σέ βαθμό ἐπικίνδυνο. Ἀκόμα ὅμως καί μερικοί ἀξ)κοί βολῆς καί ἐκτελεστές βολῆς παρουσιάζουν μεγάλη καθυστέρηση στήν κατεύθυνση τῶν πυροβόλων, στό σχηματισμό τῆς δέσμης καί στούς κανονισμούς βολῆς.

Σέ κἀνά δυό περιπτώσεις πού μετακινήσαμε τμήματα σέ ἀπόσταση 4—5 χιλιόμετρα, χρειάστηκαν περίπου 5 ὧρες, γιά νά ρίξουμε τό πρῶτο βλῆμα ἀπό τή νέα θέση στό στόχο.

Δ.' ΤΑΧΥΒΟΛΙΑ—ΑΚΡΙΒΕΙΑ

Στίς 10ήμερες αὐτές μάχες εἴχαμε λίγες μόνο περιπτώσεις (ὀρειβ. Πυρ)χία 3ης Μοίρας, ὀρειβ. οὐλαμός 9ης Μοίρας) πού πετύχαμε μιά καλή ταχυβολία καί σχετική ἀκρίβεια. Στό σύνολό τους οἱ βολές μας ἦταν ἀργές καί μέ μεγάλη διασπορά. Σάν αἰτίες σοβαρές γι' αὐτό μποροῦμε ν' ἀναφέρουμε.

1) Σχετική ἄγνοια τῆς σκευῆς (ὀλμοβόλα). Ἀκόμα τό ὅπλο αὐτό πού ἔχει πραγματικά ἐξαιρετικά ἀποτελέσματα σέ κινούμενο στόχο, παρουσιάζει ἀπό τή φύση του μιά μεγάλη διασπορά, ὅταν κάνουμε βολή στό ὅριο μεγάλης τοῦ κάθε γεμίσματος καί ἐπίσης παρουσιάζει τεχνικές δυσκολίες στή γρήγορη ἀλλαγή τῆς διεύθυνσης βολῆς, γιατί ἔχει πολύ περιορισμένο πεδίο κατά διεύθυνση ἀκόμα...

2) Σφάλματα σκοπευτικῶν ὀργάνων πυροβό-

λου, ἀνωμαλίες στήν ἐπανάταξη (συχνά σπασίματα ἐλατηρίων στά Σκόντα, πτώση τῆς πίεσης τοῦ ἀέρα στόν ἐπανατάχτη τοῦ Γερμανικοῦ) κακή ὑπηρέτηση.

3) Ὁ ἐφοδιασμός, τῶν τμημάτων πυρ)κοῦ μέ ποικιλλία βλημάτων (7 κατηγορίες λίγα ἀπ' ὅλα) πού μᾶς ὑποχρέωνε στή διάρκεια τῆς βολῆς νά κάνουμε καινούργιο κανονισμό στόν ἴδιο στόχο.

4) Ἡ κακή ποιότητα τῶν γεμισμάτων, πού μᾶς ἔδινε γιά ὁρισμένα εἴδη βλημάτων, διασπορά τῆς βολῆς μας 500—1000 μ.

Ε ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ ΠΥΡΟΣ

Τά παραγγέλματα γενικά πού δίνονταν στά πυρ)λα, δέν ἦταν ἁπλά καί σύντομα, ἔτσι πού εὔκολα καί σωστά νά τά διαβιβάζουν οἱ λίγο πολύ ἄπειροι τηλεφωνητές μας καί νά γίνονται ἀμέσως κατανοητά ἀπό τούς ἀξ)κούς βολῆς. Ἀκόμα τόσο οἱ πίνακες ἀνασχέσεων, ὅσο καί τά βιβλιάρια ἐχτελεστῶν βολῆς, ἀξ)κῶν βολῆς καί ἀρχηγῶν στοιχείου, δέν τηροῦνταν καθαρά καί μέ τάξη, μέ μοναδική ἐξαίρεση τά τμήματα τῆς 8ης Μοίρας. Αὐτό εἶχε σάν ἀποτέλεσμα νά γίνονται λάθη συχνά στήν τοποθέτηση τῶν στοιχείων ὅταν διατάσσονταν βολή σέ νέο στόχο ἤ ἀκόμα νά βραδύνει πολύ ἡ ἐκτόξευση τῆς βολῆς.

Ζ. ΜΕΛΕΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΒΟΛΗΣ

Στή διάρκεια τῶν μαχῶν, ἰδιαίτερα στόν Ἀνατολ. τομέα διαπιστώθηκε τουλάχιστο δυό φορές, ὅτι οἱ ἐχτελεστές βολῆς καί οἱ Διοικητές μας δέν πρόσεχαν ὅσο ἔπρεπε τίς δυνατότητες βολῆς. Πιό συγκεκριμμένα δέν μελετοῦσαν μέ βάση τό ἐλάχιστο ὅριο βολῆς κατά βεληνεκές καί τό ὅριο τοῦ πεδίου βολῆς κατά διεύθυνση, τή δυνατότητα τῆς ἄμεσης μεταφορᾶς τῆς βολῆς τους πάνω στό ὕψωμα πού ἀπόκρουσε τήν προσπάθειά του ὁ ἐχθρός καί πού θά ἐπιβάλλονταν νά χτυπηθεῖ ἀμέσως ἄν ὁ ἐχθρός κατόρθωνε προσωρινά νά τό καταλάβει. Π. χ. Ἄν ὁ ἐχθρός ἀνέβαινε γιά μιά στιγμή στό Τσάρνο, ἐχτοπίζοντας προσωρινά τούς δικούς μας μαχητές, εἶναι ἀμφίβολο ἄν θά μποροῦσαν χωρίς χρονοτριβή νά βάλουν στήν κορυφή ὅλα τά πυροβόλα καί ὁλμοβόλα.

Η. ΑΝΤΙΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΑΜΥΝΑ

Διαπιστώθηκε ὅτι μόνο στό Δυτικό Γράμμο πού εἴχαμε ἀντιαεροπορικά πυροβόλα προωθημένα κοντά στό πεζικό, παρουσιάσαμε καλά ἀποτελέσματα. Τά ἀεροπλάνα βομβάρδιζαν κατά κανόνα ἀπό μεγάλο ὕψος καί εἴχαμε καί τρεῖς ἐξακριβωμένες περιπτώσεις κατάρριψης ἐχθρικῶν ἀεροπλάνων.

Στόν Ἀνατολ. Γράμμο καί ἰδιαίτερα στή μάχη τοῦ Τσάρνο, τά ἐχθρικά ἀεροπλάνα σχεδόν ἀνενόχλητα, πετοῦσαν διαρκῶς σέ πολύ χαμηλό ὕψος.

ΑΜΕΣΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ

1) Ἡ Διοίκηση τῆς Μονάδας σέ συνεργασία μέ τίς Δ)σεις τῶν Μοιρῶν νά ὁλοκληρώσει γρήγορα τή μελέτη καί τήν προετοιμασία γιά τήν ἐξασφάλιση τῆς γρήγορης καί σωστῆς ἀναδιάταξης τοῦ πυρ)κοῦ στίς διάφορες περιπτώσεις.

2) Οἱ Δ)σεις τῶν Μοιρῶν ἰδιαίτερα πρέπει νά στρέψουν τήν προσοχή τους στήν ἐκπαίδευση μαχητῶν καί στελεχῶν, μέ μεγαλύτερο βάρος στά τμήματα ὁλμοβόλων. Οἱ ἀξ)κοί βολῆς καί ἀρχηγοί τῶν στοιχείων αὐτῶν τῶν μονάδων, σέ συνεργασία μέ τούς τεχνίτες μηχανουργούς πυρ)λων καί ὑπό τήν προσωπική ἐπίβλεψη τῶν διοικητῶν Μοιρῶν καί τῶν πιό ἔμπειρων ἀξιωματικῶν πού διαθέτουμε, νά μελετήσουν συστηματικά καί γρήγορα ὅλες τίς τεχνικές λεπτομέρειες τοῦ ὑλικοῦ αὐτοῦ, ἔτσι πού νά μάθουν νά ἀντιμετωπίζουν εὔκολα καί σωστά ὅλες τίς παρουσιαζόμενες ἀνωμαλίες.

3) Ξεχωριστή βοήθεια πρέπει νά δοθεῖ στούς νέους διοικητές μας πού προωθήθηκαν τελευταία σέ ὑπεύθυνες διοικητικές θέσεις. Αὐτή ἡ βοήθεια νά στραφεῖ ἀρχικά γύρω στά πιό βασικά καθήκοντα, ἔτσι πού ἄμεσα τώρα νά μάθουν νά κάνουν τή βασική δουλειά τους χωρίς καθυστέρηση καί λάθη.

4) Οἱ Δ)σεις τῶν Μοιρῶν νά ἐπεξεργαστοῦν μέ τή βοήθεια τῆς Μονάδας, ἕνα ἑνιαῖο τύπο ἁπλῶν καί σύντομων παραγγελμάτων βολῆς.

5) Στό πιό σύντομο διάστημα νά μπεῖ τάξη καί νά συμπληρωθοῦν οἱ πίνακες ἀνασχέσεων, οἱ κώδικες φωτοβολίδων συνεννόησης μέ τό πεζικό, οἱ κώδικες ἀσυρματοτηλεφωνίας μέ τήν προσθήκη ὅλων τῶν στόχων καί τῶν ἐδαφικῶν σημείων πού ἐνδιαφέρουν τόν κάθε τομέα.

6) Νά γίνει ἔλεγχος καί ξεκαθάρισμα στά βιβλιάρια βολῆς τῶν ἀξιωματικῶν βολῆς καί τῶν ἐχτελεστῶν βολῆς.

7) Νά ἐφοδιαστοῦν ὅλα τά παρατηρητήρια μέ τούς πίνακες ἀνασχέσεων τῶν γειτονικῶν τμημάτων.

8) Νά ἀναγνωριστοῦν προωθημένες θέσεις γιά τά ὁλμοβόλα καί νά ταχθοῦν ὅπου εἶναι δυνατό σέ τέτοιες θέσεις, γιά νάχουμε δυνατότητες βολῆς στούς περισσότερους στόχους μέ 4ο γέμισμα.

9) Νά ἐξασφαλιστεῖ καλή καί τακτική συντήρηση τῆς σκευῆς μέ τήν καθημερινή προσωπική ἐπίβλεψη Δ)τῶν, Π. Ἐπιτρόπων καί μηχανουργῶν πυροβόλων.

10) Νά ἐξασφαλιστεῖ γρήγορα καλή ταξινόμηση καί προφύλαξη τῶν πυρομαχικῶν, ἔτσι πού νά ἀποφύγουμε κατά τό δυνατό, τίς ἀνωμαλίες πού μᾶς παρουσιάζουν στή βολή οἱ πολλές κατηγορίες βλημάτων.

Νά γίνουν γνωστές σέ συνελεύσεις τῶν

Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΠΟΡΤΑΣ ΟΣΜΑΝ ΤΗΣ 28-8-49

Τοῦ σ. ΒΑΓΓΕΛΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Φωκᾶ), Συν)χη πεζικοῦ

Ἀπό τή στιγμή πού ὁ ἐχθρός κατέλαβε τό Μπίτσο καί τά Κούρια, δέν ὑπῆρχε κατά μῆκος τῶν συνόρων ἄλλη ὀχυρωμένη γραμμή πού νά μπορέσουμε νά σπάσουμε τήν ἐπιθετική ὁρμή τοῦ ἀντιπάλου καί νά τόν ἐμποδίσουμε νά ἀνέβει στήν κορυφή τοῦ Γράμμου. Οἱ μάχες πού θά δίναμε ἀπό ἐξῆς, μάλλον θά εἶχαν χαρακτῆρα ἀναχαίτισης καί προσωρινῆς παρεμπόδισης γιά νά ἀποφύγουμε κύκλωση τμημάτων μας καί νά πετύχουμε μιά καλή σύμπτυξη.

Στίς 27—8—49 τό πρωΐ δόθηκε ἐντολή στό Δ)τή τῆς VIII Μεραρχίας νά κινηθεῖ μέ ἕνα τάγμα καί μιά διλοχία πρός Πόρτα Ὀσμάν καί νά ἀναλάβει τή διοίκηση τοῦ τομέα αὐτοῦ. Τά τμήματα ἦταν σέ διάταξη καί σέ δουλειά καί ἦταν δύσκολη ἡ ἄμεση κίνησή μας. Στίς 11 ἡ ὥρα κινήθηκε μιά διλοχία μέ τό διοικητή τοῦ τάγματος Σιδηρόπουλο ἀπό Κομπίτσιο. Ἀπό ἴδιο σημεῖο στίς 14 ἡ ὥρα κινήθηκε καί ἡ ὑπόλοιπη δύναμη. Ἡ ἀπόσταση εἶναι ἀρκετά μεγάλη καί τό δρομολόγιο ἀκάλυπτο ἔτσι πού ἡ ἀεροπορία δυσχεραίνει καί ἐμποδίζει τήν κίνησή μας. Ἡ διλοχία ἔφτασε στόν ἀντικειμενικό της σκοπό τήν 23η ὥρα. Ἡ ὑπόλοιπη δύναμη ἐνῶ ἔφθασε στήν χαράδρα Μπαρούκας τήν 0030 τῆς 28-8-49 καί ἐνῶ μποροῦσε νά φθάσει στή θέση της τό πολύ σέ μιά ὥρα, ἀπό ἄγνοια τοῦ ὁδηγοῦ, πῆγε πρός Πέτρα Φούσια καί ἡ μέν διλοχία Καμίτση μέ τά μηχανήματα ἔμειναν στό ἀντέρεισμα μεταξύ Πέτρας Φούσιας—Φλάμπουρο ὥσπου νά γίνει ἡ ἀναγνώριση γιά νά πᾶνε στήν ὁριστική τους θέση, ὁ δέ λόχος τοῦ Σιδηρόπουλου ἔφθασε στήν Πόρτα Ὀσμάν τίς πρωϊνές ὧρες (04.30). Πηγαίνοντας κατά λάθος λίγο νοτιώτερα τῆς Πέτρας Φούσιας καί κάνοντας τή διαδρομή πρός Καζάνι, μᾶς δόθηκε εὐκαιρία νά παρατηρήσουμε τά παρακάτω: 1) Στή γραμμή αὐτή καί σέ διάταξη ὑπῆρχαν τμήματα ἀπό 6 διάφορες μονάδες πού σχεδόν δέν εἶχαν καμμιά σύνδεση καί ἐπαφή μαζί τους καί πολλά ἀπό αὐτά δέν ἤξεραν οὔτε τή δική τους ἀποστολή π.χ. τό βράδυ ἐκεῖνο εἶχε πάει διλοχία τῆς 108 ταξιαρχίας καί κατέβηκε στό Ρόμπολο δάσος μπροστά ἀπ' τή διάταξή μας καί τά τμήματα τῆς διάταξης δέν τό ξέραν αὐτό. 2) Ἡ γρήγορη φαίνεται διάσπαση τῶν πρώτων ὀχυρωμένων γραμμῶν μας δέν ἔδωσε τόν καιρό στήν παραπάνω Διοίκηση νά ἑτοιμάσει κάπως τήν μετέπειτα μάχη, εἴφνης ἀπό Πέτρας Φούσιας μέχρι Καζάνι δέν ὑπῆρχε καμμιά τηλεφωνική γραμμή πρός καμμιά κατεύθυνση. Ὑπῆρχε ἕνα τηλέφωνο στή διλοχία Μηχανικοῦ πού ὅπως μᾶς εἴπανε πρό μιᾶς ἑβδομάδας εἶχε κοπεῖ ἡ γραμμή καί σταμάτησε γιά πάντα, ὅπως ἔλεγαν μαχητές καί στελέχη δέν ὑπῆρχε ὁπλισμός καί πυρομαχικά. Ἦταν στρατιῶτες ἄοπλοι καί ὁμάδες χωρίς αὐτόματα. 3) Στά περισσότερα τμήματα ἰδιαίτερα τοῦ Βίτσι εἶχε ἐπιδράσει πολύ τό χάσιμο τοῦ Βίτσι καί δέν φαίνονταν καθόλου ἀποφασισμένα νά πολεμήσουν. Αὐτό φαίνονταν καί ἀπό τήν ἀγωνιώδικη ἀνυπομονησία πού εἶχαν νά ἀντικατασταθοῦν προτοῦ ξημερώσει ἀπό τμήματα τῆς VIII Μεραρχίας, γιατί κάτι τέτοιο εἶχε διαδοθεῖ καί 4) Δέν ὑπῆρχε ἑνιαία διοίκηση τοῦ τομέα αὐτοῦ καί σ' αὐτό ὀφείλεται ἐν μέρει γιατί ἐπικρατοῦσε τέτοια σύγχιση καί παρουσιάζονταν τόσες ἀδυναμίες. Βλέποντας τήν κατάσταση καί προτοῦ φτάσουμε ἀκόμα στήν Πόρτα Ὀσμάν ἀφήσαμε τό λόχο τοῦ Χριστόφορου (τάγμα Σιδηρόπουλου) δίπλα σ' ἕνα λόχο πυροβολικοῦ γιατί ὁ τελευταῖος ἔδειχνε ξεκάθαρα ὅτι δέν θά κρατοῦσε. Φθάνοντας στό Καζάνι συναντηθήκαμε μέ τόν διοικητή τῆς ΙΧ Μεραρχίας πού εἶχε κατατοπίσει χοντρικά τό σ. Σιδηρόπουλο καί εἶχε τακτοποιήσει ὁρισμένες δουλειές. Ὁ ἴδιος μοῦ εἶπε πώς ἄμεσα πρέπει νά φέρουμε τό λόχο πού εἴχαμε ἀφήσει χαμηλότερα (λόχος Χριστόφορου) στό ὑψ. 2017 καί νά ἀντικαταστήσουμε λόχο τῆς 103 ταξ)χίας. Γιά τή δουλειά αὐτή στάλθηκε σύνδεσμος. Ἐπίσης σύνδεσμος στάλθηκε νά φέρει στό Καζάνι τή διλοχία Καμίτση.

Ἡ διάταξη τῶν τμημάτων μας πρίν τῆς μάχης ἦταν: 1) τάγμα τῆς 102 ταξιαρχίας (Σούθη) Πέτρα Φούσιας, 2) δυό ὅλμοι τῆς 105 ταξιαρχίας (ὅπως μᾶς εἴπανε) ἀριστερώτερα. Μεταξύ τοῦ τάγματος καί τῶν ὅλμων παρεμβάλετο ἀρκετό διάστημα. 3) ἀριστερώτερα ἦταν Διλοχία Σαμποτέρ (Τσολιάς), 4) ἀριστερά

τμημάτων μας καί ἰδιαίτερα νά τονιστοῦν οἱ ἐπιτυχίες πού πραγματοποιήσαμε ὡς τώρα. Νά πειστοῦν ὅλοι, μαχητές καί στελέχη, ὅτι ἄν γρήγορα συμπληρώσουμε τίς ἐλλείψεις καί διορθώσουμε τά λάθη μας, στό μέλλον ἡ συμβολή τοῦ πυρ)κοῦ θά εἶναι ἀκόμα πιό ἀποτελεσματική.

Γράμμος 14)8)49

τῆς Διλοχίας Σαμποτέρ λόχος πυροβολικοῦ, 5) ἀριστερά τοῦ λόχου πυροβολικοῦ λόχος Μακρῆ τάγματος Σιδηρόπουλου. Μεταξύ τῶν τελευταίων αὐτῶν τμημάτων ὑπῆρχαν μεγάλα διάκενα, 6) στό 2017 λόχος τῆς 103 Ταξιαρχίας, 7) Στό Μπάταρο (2042) λόχος Ε.Π.Ο.Ν Σιδηρόπουλου. Στό Καζάνι στά στάδια ἦταν ἡ Διοίκηση τοῦ τομέα καί τοῦ τάγματος Σιδηρόπουλου. Στή χαράδρα Νοτιώτερα πρός Καλύβια Ζέλερμαν ἦταν ἡ 103 ταξιαρχία.

ΠΩΣ ΔΙΕΞΗΧΘΗΚΕ Η ΜΑΧΗ

Προτοῦ ἀκόμα τά τμήματα κατατοπισθοῦν, συνδεθοῦν μεταξύ τους μελετήσουν κάπως τό ἔδαφος καί κάνουν ἔστω καί στοιχειώδικη ἐπιφανειακή ὀχύρωση μέ πέτρες, ὁ ἐχθρός ἐκδηλώθηκε τήν 05. 30 τῆς 28. 8. 49, βγῆκε ἐκεῖ πού ἦταν ὁ λόχος πυροβολικοῦ. Ὁ τελευταῖος δέν ἔρριξε οὔτε μιά τουφεκιά. Ὁ ἐχθρός φαίνεται ὅτι ἐνήργησε καί πρός Πέτρα Φλώσια ἀλλά ἐμεῖς δέν ἀκούσαμε τίποτε. Στόν τομέα αὐτόν ἐνεργεῖ ἡ ΙΧ Μ. Φ. Μεραρχία μέ ὑποστήριξη Μοίρας ὀρειβατικοῦ πυρ)κοῦ καί μέ συνεχῆ ἀεροπορία πού ἔφθανε πολλές φορές σέ 20-25 ἀεροπλάνα. Ὁ ἐχθρός ἀφοῦ βγῆκε στό ἀντέρεισμα τοῦ πυρ)κοῦ ἐπιτίθεται κατά κύματα γιά νά καταλάβει τό ὕψωμα πού κρατάει ὁ λόχος Μακρῆ. Ἡ μάχη γίνεται σκληρή καί ὁ ἐχθρός προχωρεῖ πρός ὅλες τίς κατευθύνσεις, μή λογαριάζοντας ἀπώλειες καί ἐκμεταλλευόμενος τά λίγα πυρά τοῦ λόχου. Τά πυρομαχικά τοῦ λόχου μας εἶχαν σχεδόν τελειώσει καί ἡ κατάσταση ἦταν δύσκολη. Δέν ἦταν εὔκολο νά ἀπαγκιστρωθεῖ. Στή στιγμή αὐτή ἔφθασε δεξιώτερα τοῦ Μακρῆ, ὁ λόχος τοῦ Χριστόφορου, πού στάλθηκε νά κάνει ἀντεπίθεση τήν ὥρα πού πήγαινε νά ἀντικαταστήσει τό λόχο τῆς 103 ταξιαρχίας στό 2017. Ὁ λόχος αὐτός κατόρθωσε νά φθάσει κάτω ἀπό συνεχῆ καί πολλά πυρά ἀεροπορίας καί πυρ/κοῦ. Ἔκαμε δυό ἐπιθέσεις χωρίς φυσικά νά ἀλλάξει τήν κατάσταση καί νά ἀνατρέψει τόν ἐχθρό γιατί αὐτό ἦταν ἀδύνατον, ὅμως κατάφερε καί διευκόλυνε νά συμπτυχθεῖ ὁ λόχος τοῦ Μακρῆ πού εἶχε ἐξαντλήσει καί τήν τελευταία σφαίρα. Ὁ λόχος αὐτός (Μακρῆ) πολέμησε μέ σπάνιο ἡρωϊσμό κάτω ἀπό πολύ μειονεκτικές γι' αὐτόν συνθῆκες, προξένησε στόν ἐχθρό ἀρκετές ἀπώλειες καί συμπτύχθηκε μέ σχετικά λίγες ζημιές. Ὕστερα ἀπό τή σύμπτυξη τοῦ Μακρῆ ἄρχισε νά συμπτύσσεται καί ὁ Χριστόφορος μέ πολύ λίγα πυρομαχικά. Καί μέ τήν σύμπτυξη τοῦ Μακρῆ θά μπορούσαμε νά κρατήσουμε τήν Πόρτα Ὀσμάν γιά κάμποσο χρονικό διάστημα γιατί οἱ θέσεις μας ἦταν πολύ φυσικά πλεονεκτικές, ἄν χωρίς λόγο καί χωρίς πίεση ὁ λόχος τῆς 103 ταξιαρχίας δέν ἐγκατέλειπε τό ὕψωμα 2017, διότι ἐν τῷ μεταξύ καί ἡ ἐφεδρεία ἔφθανε καί πιθανόν νά ἐξοικονομούσαμε καί πυρομαχικά. Ἀπό τή στιγμή πού ὁ λόχος αὐτός ἐγκατέλειψε τό 2017 καί ἀρνήθηκε νά ξαναπάει στή θέση του καί πού ὁ ἐχθρός τό κατέλαβε ἀμαχητί καί γρήγορα, πρίν προλάβει τμῆμα μας τῆς ἐφεδρείας (πού εἶχε φθάσει στό Καζάνι) νά φθάσει, μποροῦμε νά ποῦμε πώς ἡ μάχη τῆς Πόρτας Ὀσμάν εἶχε ἤδη κριθεῖ ὑπέρ τοῦ ἐχθροῦ. Εἶναι μεσημέρι. Ἐμεῖς κρατᾶμε τό Μπάταρο καί δυό-τρία ὑψωματάκια νότια τοῦ 2017 μέ ἐλάχιστα πυρομαχικά γιά νά δώσουμε τόν καιρό στά τμήματά μας νά συμπτυχθοῦν καί νά πιάσουν τό Γκούμπελ. Τήν 13.30-14 ὥρα κάτω ἀπό συνεχῆ καί καταιγιστικά πυρά ἀεροπορίας καί πυρ)κοῦ τά τμήματά μας χωρίς πυρ)κά ἐγκαταλείπουν καί τά τελευταῖα ὑψώματα τῆς Πόρτας Ὀσμάν καί ὁ ἐχθρός τα καταλαμβάνει τήν 14 ὥρα ἀκριβῶς. Μέ τήν ἐγκατάλειψη τῆς Πόρτας Ὀσμάν τά τμήματα ἔχασαν τή συνοχή τους, ἀποδιοργανώθηκαν καί κινοῦνταν μεμωνωμένα καί κατά κομματάκια προσπαθώντας νά ξεφύγουν ἀπ' τά πυρά τῆς ἀεροπορίας, μπορεῖ νά πεῖ κανείς πώς σέ ὁρισμένα τμήματα ἐπικράτησε πανικός. Μέ τό χάσιμο τῆς Πόρτας Ὀσμάν καί σέ μιά ὥρα τοῦ Φλάμπουρου, ἄνοιγε στόν ἐχθρό ὁ δρόμος γιά τό 2522 καί γιά τήν κατάληψη γενικά τοῦ Γράμμου. Μπαίνει τό ἐρώτημα.

Μποροῦσε νά κρατηθεῖ ἡ Πόρτα Ὀσμάν; Κάτω ἀπ' τίς συνθῆκες πού ἔγινε ἡ μάχη αὐτή ὅσο καλά κι ἄν πολεμοῦσαν τά τμήματα πού ἦταν ἐκεῖ θά κρατούσαμε τή μάχη κάμποσες ἀκόμα ὧρες προξενώντας στόν ἐχθρό κάμποσες ἀπώλειες. Ἄν εἴχαμε λίγο χρόνο καί κάναμε κάποια προετοιμασία, θά κρατούσαμε κάμποσες μέρες. Ἄν ὑπῆρχε γερή ὀχύρωση, συγκέντρωση μέσων καί καλή προετοιμασία πιθανόν νά κρατούσαμε. Ἴσως ὅμως ὁ ἐχθρός νά σταζε δεξιώτερα ἤ καί στό ἴδιο σημεῖο, γιατί εἶχε ἀναμφισβήτητα ὑπεροχή μεγάλη σέ ἔμψυχο καί ἄψυχο ὑλικό, ἀκόμα τό ἠθικό ὕστερα ἀπ' τίς προηγούμενες ἐπιτυχίες ἦταν ἀρκετά ἀνεβασμένο. Ὅπως σέ κάθε μάχη ἔχουμε τά θετικά καί ἀρνητικά, ἔτσι καί σ' αὐτή. Τό μόνο θετικό πού ἔχουμε νά παρουσιάσουμε ἐδῶ εἶναι ὅτι ὅσα τμήματα πῆραν μέρος στή μάχη αὐτή (2 Λόχοι Σιδηρόπουλου, ἕνας Καμήτσα) πολέμησαν ἡρωϊκά, ἐξαντλώντας καί τήν τελευταία σφαίρα. Ἐπίσης τά τμήματα κινοῦνταν σέ τελείως γυμνό ἔδαφος ὅταν ἡ ἐχθρική ἀεροπορία πετοῦσε πάνω ἀπ' τά κεφάλια τους καί ἐκτελοῦσαν τήν ἀποστολή τους.

Τά ἀρνητικά εἶναι τά περισσότερα καί συνοψίζονται στά παρακάτω. 1) Διαταχθήκαμε νά κινηθοῦμε ἀργά καί φθάσαμε πολύ ἀργά, ἔτσι πού οὔτε τά τμήματα μπόρεσαν νά κατατοπισθοῦν καί νά προετοιμαστοῦν, οὔτε ἡ Δ)ση τοῦ τομέα μπόρεσε νά δεῖ τά τμήματα, νά κάνει τίς ἀναγκαῖες ἀλλαγές καί ὁρισμένες ἄλλες δουλειές καί γενικά νά πάσει τήν κατάσταση τήν ὥρα τῆς μάχης. Φθάσαμε τουλάχι-

στον νά είχαμε πάει μιά μέρα νωρίτερα.

2) Δέν είχε γίνει στόν τομέα αυτόν καμμιά οχύρωση. Δέν υπήρχαν έστω καί ελάχιστα πυρομαχικά στά υψώματα καί κοντά στίς θέσεις μας, γιατί άν ήταν μακρύτερα θά ήταν αδύνατο νά μεταφερθούν τήν ώρα τής μάχης όπως έδειξαν τά πράγματα. Δέν υπήρχε κανένα αντιαεροπορικό έστω καί ένα πολυβόλο καί οί αεροπόροι αποθρασύνθηκαν καί κατέβαιναν στά 100 μέτρα. Δέν υπήρχε πυροβολικό καί βαρειά όπλα πού θά προξενούσαν αρκετές απώλειες στόν εχθρό πού κινούνταν κατά μάζες καί δέν υπήρχε καμμιά σύνδεση ούτε καί μέ τήν παραπάνω Δ)ση.

3) Δέν υπήρχαν τραυματιοφορείς καί γιά τήν μεταφορά τών τραυματιών χρησιμοποιήθηκαν μάχιμα τμήματα, γιά τό λόγο αυτόν χάσαμε έναν ή δυό βαρειά τραυματίες. Άς σημειωθεί ότι στή χαράδρα Μπαρούκας είχαμε τουλάχιστο 2 λόχους τραυματιοφορέων.

4) Στή διάρκεια τής μάχης καί σέ συνέχεια δέν μπορέσαμε νά επιτύχουμε τήν διά συνδέσμων σύνδεση καί επαφή μέ τά τμήματα καί δέν μπορούσε ή Δ)ση νά γνωρίζει πάντα τήν τακτική κατάσταση.

5) Πολλά στελέχη δέν έπαιξαν τό ρόλο τους καί όχι μόνο δέν πρωτοστάτησαν γιά τήν εκπλήρωση τής αποστολής τους, αλλά ίσως σ' αυτά οφείλεται ή πρόωρη καί χωρίς λόγο, εγκατάλειψη ορισμένων θέσεων. Ακόμη στή σύμπτυξη έχασαν τά τμήματα από τά χέρια τους, δέν τούς καθόρισαν δρομολόγιο σύμπτυξης καί σημείο συγκέντρωσης καί ό καθένας πήγαινε όπου ήθελε. Ακόμα έχουμε καί παραδείγματα απειθαρχίας στελεχών.

6) Κατά τή σύμπτυξη είχε επέλθει τέτοια σύγχιση καί τά τμήματα είχαν έτσι αποδιοργανωθεί, πού ήταν δύσκολο νά βρεί κανείς έστω καί στό χώρο σύμπτυξης ένα ολόκληρο τμήμα. Δέν γίνονταν κανένας έλεγχος άν εκτελούνταν οί διαταγές π.χ. είχε σταλεί στό Γκούμπελ διλοχία μιάς ταξιαρχίας ή οποία δέν πήγε στίς θέσεις πού τής αποδείχθηκε καί ύστερα από χτυπήματα τής αεροπορίας εγκατέλειψε τελείως τό ύψωμα προτού ό εχθρός πλησιάσει εκεί. Πιστεύω δέ πώς ή ταξιαρχία καί τό τάγμα είχαν τή γνώμη πώς ή διλοχία έκαμε τήν αποστολή της. Αξίζει εδώ νά σημειωθεί ότι στίς κρίσιμες στιγμές, όταν ζητούνταν ένας υπεύθυνος Διοικητής ή αξ)κός δέν υπήρχε πουθενά.

Καί στή μάχη αυτή ό εχθρός εφάρμοσε τήν ίδια τακτική. Συγκέντρωση τού συνόλου τής αεροπορίας καί πυρ)κού, διεισδύσεις στά αδύνατα σημεία μας καί επίθεση κατά κύματα καί κατά μάζες γιά τήν κατάληψη σημαντικών υψωμάτων. Μπορεί νά πεί κανένας πώς ή αεροπορία ήταν εκείνη πού έκρινε πάντα τή μάχη, σ' αυτό συντέλεσε καί τό έδαφος πού ήταν τελείως γυμνό καί οί αεροπόροι έβλεπαν καί τήν παραμικρότερη κίνησή μας. Γι' αυτόν τόν λόγο δέν έκαμε καμμιά αντενέργεια ή 103 ταξ)χία δεξιά μας, όπως είχε κανονιστεί όταν άρχισε ή μάχη.

ΑΠΤΗΝ ΤΑΧΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΟ ΣΟΥΛΙ

Τοῦ σ. ΑΧΙΛΛΕΑ ΠΕΤΡΙΤΗ, Συνταγματάρχη Πεζικοῦ

Τό ΠΓ τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ στήν ἀπόφασή του στίς 17)7)49 πάνω στή δράση τῆς 159 Ταξιαρχίας (Σουλίου) δίνοντας βασικά στοιχεῖα τῆς πλουτισμένης ἀπτήν πεῖρα τῆς Ταξιαρχίας ταχτικῆς μας λέει:

Πρῶτο: «Δέν ἔδινε τή δυνατότητα στόν ἐχθρό νά καταλάβει τίς προθέσεις τους. Ἀντίθετα, συστηματικά παραπλανοῦσε τόν ἐχθρό. Ἔτσι ὁ ἐχθρός ἀντιμετώπιζε τά τμήματά μας ἐκεῖ πού δέν τά περίμενε. Ἡ τέτοια ταχτική εἶχε σάν ἀποτέλεσμα νά αἰφνιδιάζεται ὁ ἐχθρός καί νά παθαίνει σοβαρές ζημιές».

Σέ τοῦτο τό ἄρθρο θά προσπαθήσω νά δώσω λίγες ἀπτίς ἐνέργειές μας καί τίς μάχες, πού στηριγμένες στά παραπάνω εἶχαν λαμπρά ἀποτελέσματα.

Α) Στίς ἀρχές Ἰούνη 1948 καί δέκα μέρες μετά τό χτύπημα τῆς Παραμυθιᾶς ὁ ἐχθρός προσανατολίζει στήν περιοχή Σουλίου καί ἐνάντια στά τμήματά μας τήν 76 ΜΦ Ταξιαρχία, τό 629 ΤΠ τῆς 74 ΜΦ Ταξιαρχίας, τό 87 Τάγμα Ἐθνοφρουρᾶς καί τήν 8η Ἴλη Ἱππικοῦ. Μέ τή συγκέντρωση τῶν τμημάτων μας ἐπί ὀχτώ συνεχεῖς μέρες στό χῶρο Βαλανιδιᾶς—Παρδαλίτσας καί τό Βόρειο μέρος τοῦ ὄγκου τοῦ Σουλίου ἀφήσαμε τήν ἐντύπωση στόν ἐχθρό πώς ἔχουμε σκοπό νά κρατήσουμε σταθερά τά φυσικά ὀχυρά τοῦ ὄγκου τοῦ Σουλίου καί χρησιμοποιώντας τα σά βάση, νά ἐνεργοῦμε σέ διάφορες κατευθύνσεις. Ἔτσι ὁ ἐχθρός κίνησε τίς παραπάνω δυνάμεις μέ διάταξη τέτοια πού ἔδειχνε καθαρά τήν προετοιμασία του νά δώσει μάχη ἐκ παρατάξεως, μή λησμονώντας καί τήν ταχτική τῶν περίφημων κλοιῶν.

Τίς προθέσεις τοῦ ἐχθροῦ τίς ἀντιληφθήκαμε ἔγκαιρα. Στίς 2 καί 3 Ἰούνη κρατώντας τά παραπάνω σημεῖα (Βαλανιδιό—Παρδαλίτσα) μέ ὁρμητικές ἀντεπιθέσεις τσακίσαμε τίς πρῶτες ἀναγνωριστικές ἐπιθέσεις τοῦ ἐχθροῦ καί ἐνισχύσαμε ἔτσι τήν ἐντύπωσή του ὅτι θά κρατήσουμε σταθερά στό χῶρο αὐτό. Ὁ ἐχθρός προσανατολίζει στίς 4 καί 5 τίς δυνάμεις πρός τό χῶρο μας, δίνοντας διάταξη μετώπου, σέ βαθμό πού ἡ διοίκηση τῆς 76 ΜΦ Ταξιαρχίας νά μένει πίσω ἀπτή διάταξη τῶν τμημάτων της, θεωρώντας τόν ἑαυτό της ἐξασφαλισμένο μέ τό Λόχο Στρατηγείου καί διμοιρία τοῦ 611 ΤΠ. Τή νύχτα 5—6 Ἰούνη τά τμήματά μας κινοῦνται ἀπό δυό κατευθύνσεις καί περνοῦν στά νῶτα τοῦ ἐχθροῦ, μέ σκοπό τό χτύπημα τμημάτων ἐφοδιασμοῦ τοῦ ἐχθροῦ καί ΣΔ του. Ἔτσι πετυχαίνουμε στίς 6 τοῦ Ἰούνη τή διάλυση τῆς 8ης Ἴλης Ἱππικοῦ, στίς 7 Ἰούνη τή διάλυση τοῦ ΣΔ καί τῆς φρουρᾶς τῆς 76 ΜΦ Ταξιαρχίας μέ πάρσιμο ὅλων τῶν ὑλικῶν της καί στίς 8 τοῦ Ἰούνη τή διάλυση διλοχίας τοῦ 625 ΤΠ. ἐφεδρείας τῆς Ταξιαρχίας, πού κινοῦνταν ἐσπευσμένα για νά ἐπανορθώσει τήν ἄσχημη κατάσταση πού δημιουργήθηκε στή μοναρχοφασιστική διοίκηση.

Οἱ παραπάνω ἐξαιρετικές ἐπιτυχίες τῶν τμημάτων μας ὀφείλονται: α) Στήν ἀκριβῆ ἐχτέλεση τοῦ σχεδίου ἀπό μέρους τῶν διοικήσεων ὅλων τῶν τμημάτων (μοναδική παραφωνία ἀποτέλεσε ὁ 1ος λόχος τοῦ Ι Τάγματος πού στάθηκε θεατής σέ ἀπόσταση βολῆς ὁπλοπολυβόλου ἐνῶ μέ μικρή κίνησή του θά εἶχε αἰχμαλωτίσει τή διοίκηση καί ὅλο τό ἐπιτελεῖο τῆς 76 ΜΦ Ταξιαρχίας). β) Στή γρήγορη καί σωστή ἐκτίμηση τῶν προθέσεων τοῦ ἐχθροῦ. γ) Στήν πειθαρχημένη καί γρήγορη πορεία τῶν τμημάτων ἔτσι πού ὁ ἐχθρός τίς ἔφαγε ἐκεῖ πού δέν περίμενε. δ) Στίς ἀποφασιστικές καί ὁρμητικές ἐπιθέσεις τῶν τμημάτων μας. Ὁ ἐχθρός ἀνατρέπονταν, διαλύονταν καί κυνηγιόνταν μέσα σέ λίγα λεπτά. ε) Στό ἀποφασιστικό κυνήγημα τοῦ ἐχθροῦ χωρίς νά ἀπασχολοῦνται οἱ μαχητές μέ συγκέντρωση λαφύρων πού γινόταν ἀπό ειδικά συνεργεῖα.

Β) Αὔγουστος 1948. Ὁ ἐχθρός προετοιμάζεται γιά τό χτύπημα τῆς Μουργκάνας. Ἀπαραίτητα ἔπρεπε νά προηγηθεῖ τό χτύπημα τῶν τμημάτων μας στό Σοῦλι.

Ἀπό 10 Αὐγούστου τά 613 καί 630 ΤΠ τῆς 71 Μ. Φ. ταξιαρχίας, 611 καί 625 τῆς 76 Μ.Φ. ταξιαρχίας, τό 628 τῆς 74 Μ. Φ. ταξιαρχίας κινοῦνται στήν περιοχή μας μέ σκοπό τή φθορά τῶν δυνάμεών μας καί τήν ἀπώθησή τους πρός Νότο καί μακρυά ἀπ' τό βασικό γιά τήν ἐπιχείρηση τῆς Μουργκάνας δρόμο (Γιάννενα—Φιλιάτες).

Τό σχέδιο τοῦ ἐχθροῦ καθόριζε τήν κατάληψη τοῦ βασικοῦ καί ὀχυροῦ ὑψώματος «Γκορίλα» στίς 13-8 μέ ἀποφασιστικό χτύπημα καί συνέχεια τήν ἀποδιοργάνωση καί ἀπώθηση τῶν τμημάτων μας πρός Νότο.

Ἔχοντας ὑπόψη τήν παληά ταχτική μας τῶν συνεχῶν κινήσεων καί ἐλιγμῶν ξεκινάει μέ τήν πεποίθηση ὅτι μέσα σέ 4—5 μέρες θά πετύχαινε τό σκοπό του γιά νά στραφεῖ ἀνενό-

χλητος πρός Μουργκάνα.

Καθῆκον δικό μας ἦταν α) ν' ἀπασχολήσουμε ὅσο τό δυνατό περισσότερες ἐχθρικές δυνάμεις καί γιά περισσότερο χρονικό διάστημα στήν περιοχή μας, β) νά φθείρουμε ὅσο τό δυνατό περισσότερο τόν ἐχθρό.

Ἡ παραπλάνηση τοῦ ἐχθροῦ στήν περίπτωση αὐτή ἔγινε στήν τακτική πού ἀκολουθήσαμε. Ὅπως ἐπιβεβαιώθηκε ὕστερα ἀπό πληροφορίες αἰχμαλώτων, ἀρχίζοντας ὁ ἐχθρός στίς 13)8 τή μάχη γιά τήν κατάληψη τῆς «Γκορίλα» πίστευε πάντοτε πώς τή νύχτα θά ἐγκαταλείπαμε τίς θέσεις μας γιά νά ἑλιχθοῦμε σύμφωνα μέ τήν παληά τακτική μας. Ἔτσι ἄνοιγε τό στόμα του ἀπ' τήν κατάπληξη ὅταν τήν ἄλλη μέρα μᾶς ἔβρισκε πάλι στίς θέσεις μας καί πάντα βρίσκονταν ὄχι προετοιμασμένος μ' ἕνα σωστό σχέδιο χρησιμοποίησης τῶν τόσο σοβαρῶν δυνάμεων πού διέθετε. Τό βιολί αὐτό τράβηξε μέχρι τίς 23)8 πού ἐγκαταλείψαμε τή «Γκορίλα» χωρίς πάλι σοβαρή πίεση τοῦ ἐχθροῦ.

Ὁ ἐχθρός δέν πέτυχε τό σκοπό του καί εἶχε σημαντική φθορά γιατί: α) ὀχυρώθηκαν τά βασικά σημεῖα τῆς ἀμυντικῆς μας γραμμῆς β) κρατιόταν μέ ἀραιές δυνάμεις, ἔτσι πού οἱ ἀπώλειές μας ἀπ' τά βαρειά ὅπλα τοῦ ἐχθροῦ ἦσαν μηδαμινές, γ) μέ ἐξαιρετική μαστοριά ἐφαρμόστηκε ἡ ἐπιθετική ἐνεργητική ἄμυνα μέ τίς ἐξασφαλισμένες ἐφεδρεῖες μας, δ) μέ μέτρα παθητικῆς ἀεράμυνας καί σωστῆς χρησιμοποίησης τοῦ ἐδάφους ἐξουδετερώθηκε ἡ ἀεροπορία πού χρησιμοποιήθηκε ἔντονα στήν περίοδο αὐτή, ε) ἔγκαιρα εἶχαν παρθεῖ μέτρα γιά τήν ἐξασφάλιση τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ τῶν τμημάτων μας σέ πυρομαχικά καί τρόφιμα, στ) συνεχής παρακολούθηση καί βοήθεια ἀπό μέρους τῶν διοικήσεων σ' ὅλα τά τμήματα.

Γ.' Στά μέσα Μάη 1949 ὁ ἐχθρός συγκέντρωσε κατά μῆκος τοῦ δημόσιου δρόμου Γιάννενα—Πρέβεζα, τή 4η Μ.Φ. Ταξιαρχία τῆς IX Μεραρχίας καί τή Α' μοίρα ὀρεινῶν καταδρομῶν μέ σκοπό τήν ἐξασφάλιση τῆς βασικῆς αὐτῆς ἀρτηρίας καί παράλληλα τήν προετοιμασία γιά νά ἐνεργήσει ἐκκαθαριστικά στή περιοχή μας.

Βασική ἀποστολή μας στήν περίοδο αὐτή εἶναι σαμποταριστικές ἐνέργειες καί ἐνεδρευτικά χτυπήματα στήν παραπάνω ἀρτηρία.

Ὁ ἐχθρός, μέ ὁρισμένες δυνάμεις ἐξασφάλιζε ὑποχρεωτικές διαβάσεις ἀπό Σοῦλι πρός τό δημόσιο δρόμο καί τίς ὑπόλοιπες κινοῦσε γλήγορα ὅπου χρειαζόταν.

Στίς 27 Μάη τμῆμα μας 30 ἀνδρῶν μέ ὁμάδα σαμποτέρ καλύπτεται κοντά στό δημόσιο δρόμο περί τά 20 χιλ. Βόρεια τῆς Φιλιππιάδας. Τή νύχτα τῆς 28—29 ἀνατινάζει 15 μ. τοῖχο ἀντιστήριξης. Στίς 28 ὁ ἐχθρός προσανατολίζεται πρός τήν κατεύθυνση αὐτή. Στίς 29 τό βράδυ διλοχία μας πετυχαίνει ἀνενόχλητα ἀνατίναξη 80 μ. τοίχου ἀντιστήριξης 15 χ.μ. νότια τῆς Φιλιππιάδας. Τήν ἄλλη μέρα ἐχθρικός λόχος πού ἐξασφάλιζε τή διάβαση Δερβιζιάνων κινήθηκε γιά νά χτυπήσει τά τμήματά μας αὐτά ἀπ' τά νῶτα. Ἡ κίνηση αὐτή τοῦ ἐχθροῦ πού εἶχε προβλεφθεῖ ἀντιμετωπίσθηκε ἀπ' ἄλλο τμῆμα μας πού εἶχε τοποθετηθεῖ σέ κατάλληλη θέση κοντά στά Δερβιζιανα. Ἀποτέλεσμα ἡ ὁλοκληρωτική διάλυσή του (1ος Λόχος 529 Τ.Π.)

Ἔχοντας ὑπόψη τήν ἀποκέντρωση αὐτή τῶν τμημάτων μας ὁ ἐχθρός κινεῖ μέ θρασύτητα τό 529 Τ.Π. καί τή Α. Μοῖρα Ὀρ. Καταδρομῶν βαθειά στήν περιοχή μας μέ σκοπό νά χτυπήσει διαδοχικά τίς σκόρπιες δυνάμεις μας. Βρίσκεται ὅμως μπροστά στίς συγκεντρωμένες δυνάμεις μας, παθαίνει πραγματική πανωλεθρία καί ἀναγκάζεται ν' ἀποτραβηχτεῖ στό δημόσιο δρόμο γι' ἀνασυγκρότηση.

Στήν παραπάνω περίπτωση ἔξω ἀπ' τό βασικό στοιχεῖο τῆς παραπλάνησης τοῦ ἐχθροῦ, συνετέλεσαν καί τά παρακάτω στήν ἐπιτυχία μας: α) ἡ ταχύτατη κίνηση τῶν τμημάτων μας τόσο πρός τό δημόσιο δρόμο γιά τήν ἐκτέλεση τοῦ σαμποτάζ, ὅσο καί ἡ γλήγορη ἐπιστροφή τους στό χῶρο πού ὑποχρεώναμε τόν ἐχθρό νά κινηθεῖ, β) ὁ ἐρμητισμός τῆς διλοχίας μας πού ἐνήργησε νότια τῆς Φιλιππιάδας μέ ἀσύρματο, γ) ἡ ἀποφασιστική καί μέ πρωτοβουλία ἐνέργεια μικρῶν τμημάτων μας στά πλευρά καί νῶτα τοῦ ἐχθροῦ, δ) τολμηρή διείσδυση στή διάταξη τοῦ ἐχθροῦ καί χτύπημα τῶν Σ.Δ. του.

* * *

«Δεύτερο: Ἡ διαρκής κίνηση τῶν τμημάτων μέ βάση ἕνα σωστό κάθε φορά ἐπεξεργασμένο σχέδιο ἀποτελοῦσε κανόνα τῆς δράσης τῆς Ταξιαρχίας. Ἐδῶ βρίσκεται ἕνας ἀπό τούς ἀποφασιστικούς παράγοντες τῶν ἐπιτυχιῶν κ.τ.λ.» (ἀπ' τήν ἀπόφαση τοῦ Π.Γ.).

Στίς παραπάνω τρεῖς χαρακτηριστικές περιπτώσεις πού ἀναφέραμε, ἔξω ἀπ' τό βασικό στοιχεῖο τῆς παραπλάνησης τοῦ ἐχθροῦ, βασικός συντελεστής γιά τίς ἐπιτυχίες εἶναι καί τό γεγονός ὅτι οἱ ἐνέργειες προκαθορίζονταν ἀπό σωστό μελετημένο καί ὁλοκάθαρο σχέδιο ἐνέργειας. Κι' αὐτό εἶναι χαρακτηριστικό κάθε ἐνέργειας τῆς Ταξιαρχίας. Ὅπου τοῦτο δέν τό πετυχαίναμε ὁλοκληρωτικά, δέν εἴχαμε τά ἀποτελέσματα πού περιμέναμε. Ἔχουμε καί τέτοιες περιπτώσεις ἀλλά λίγες.

Γιά νά ραβέξει ὅμως σ' ἐπιτυχή ὁλοκλήρωση τό κάθε σχέδιο, γίνονταν κάθε φορά καί τά παρακάτω: α) σχολαστική καί λεπτομερειακή κατατόπιση τῶν στελεχῶν πρίν ἀπ' τήν ἔναρξη τῆς ἐκτέλεσης τοῦ σχεδίου, β) κατάλληλη προετοιμασία τῶν μαχητῶν [illegible] ἔτσι πού ἀντιμετώπιζαν [illegible] δυσκολία, γ) ἐξέταση ἀπ' τά τοιν [illegible] χόμενο παράγοντα καί σωστή κατεύθυνση

γιά τήν άντιμετώπισή του δ) πάντοτε λαμβάνονταν ύπ' όψη οί ύλικές άνάγκες τών μαχητών (ἀνάπαυση, ὕπνος, τροφή) καί παίρνονταν άπό γλήγορα τά μέτρα πού χρειάζονταν, ε) μέ συνεχή έξέταση καί μελέτη τών τρόπων ένέργειάς μας κάθε φορά τών έπιτυχιών μας, τών λαθών μας άποχτήθηκε άπ' τά στελέχη μας σοβαρή πείρα τοῦ άνταρτοπόλεμου σέ βαθμό πού πρωτοβουλιακά νά ξεπερνοῦν δυσκολίες καί συνθῆκες πού δέν προβλέφθηκαν όταν βρίσκονταν μακρυά άπ' τή διοίκηση. στ) σωστός προσανατολισμός τών μαχητών—μαχητριών πού μέ άλύγιστη θέληση έκπλήρωναν τίς άποστολές μέσα σέ έξαιρετικά δύσκολες συνθῆκες, ίδιαίτερα έξαιρετικά μεγάλες καί συνεχεῖς πορεῖες

Άπ τά τέλη Μάη 1949 ό έχθρός άρχίζει έκκαθαριστικές έπιχειρήσεις στήν περιοχή Σουλίου. Αὐτή τή φορά έφαρμόζει καινούργια ταχτική πού τά βασικά χαρακτηριστικά της είναι: α) συνεχής γλήγορη καί μέ αύστηρά μέτρα, νά μήν γίνει γνωστή κίνηση τών τμημάτων του, β) συνεχής έπαφή μέ τα τμήματά μας γιά νά τά κουράσει καί τά έξαντλήσει, γ) χρησιμοποίηση στήν πορεία τών έπιχειρήσεων κάθε φορά καί καινούργιων δυνάμεων, δ) άπλωμα σέ άρκετό βάθος τών δυνάμεών του γιά νά δυσκολεύει τήν πραγματοποίηση τών έλιγμών μας, ε) σοβαρή χρησιμοποίηση όλμων καί άεροπορίας.

Οί έπιχειρήσεις ένάντιά μας κράτησαν όλο τόν Ίούνη μέχρι τῆς 13 τοῦ Ίούλη πού περάσαμε στό Γράμμο.

Παρά τό γεγονός ότι ό έχθρός έρριξε στό διάστημα αὐτό ένάντιά μας τή 43 Μ.Φ. ταξιαρχία ολόκληρη τήν Α ταξιαρχία καταδρομών τάγμα τῆς VIII Μ.Φ. Μεραρχίας, τό 15 Ε.Σ.Π. κι' άλλες δυνάμεις καί μηχανοκίνητα, δέν πέτυχε τό σκοπό του, έπαθε σοβαρές ζημιές σ' έμψυχο καί άψυχο ύλικό, ένώ άντίθετα οί δικές μας ζημιές ήταν έλάχιστες σέ σχέση μέ τίς πολλές καί σοβαρές μάχες πού δώσαμε. Πετύχαμε άκόμα νά φθάσουμε στό Γράμμο άφοῦ όργώσαμε ολόκληρη τή Δ. Ήπειρο πατώντας καί καινούργιες περιοχές. (κατάληψη Μαργαριτιοῦ)

Όλα αὐτά τά πετύχαμε γιατί προσαρμόσαμε τήν ταχτική μας στίς δύσκολες συνθῆκες, γιατί σωστά άντιμετωπίσαμε τήν καινούργια ταχτική τοῦ έχθροῦ μέ βασικό χαρακτηριστικό τῆς ταχτικῆς μας στήν περίοδο αὐτό τοῦτο: «Ή διοίκηση τῆς ταξιαρχίας πρόσεχε τήν πραγματοποίηση τών έλιγμών καί σωστά έφάρμοζε τή συγκέντρωση καί άποκέντρωση τών δυνάμεων σέ τρόπο πού νά βγαίνει τό τμῆμα άπό μιά δύσκολη κατάσταση καί ταυτόχρονα νά καταφέρει χτύπημα στό άδύνατο σημεῖο τοῦ έχθροῦ, νά παραπλανάει τόν έχθρό μέ τήν άποκέντρωση καί κίνηση τών τμημάτων χωρίς νά σπάει τή συνοχή τους, χωρίς νά έμποδίζεται ή γρήγορη συγκέντρωση όταν χρειάζονταν καί χωρίς νά δημιουργεῖται ή ψυχολογία τοῦ κυνηγημένου. Ή ταχτική τῆς συγκέντρωσης καί άποκέντρωσης τών τμημάτων μέσα σέ τέτοιες συνθῆκες είναι λεπτό σημεῖο, γιατί μεγάλες δυσκολίες δημιουργοῦνε τάσεις γιά άποκοπή άπό τό τμῆμα καί άντιμετώπιση τῆς κατάστασης μέ κρύψιμο» (άπόφαση τοῦ Π.Γ.).

Έδώ πρέπει νά τονισθεῖ τοῦτο πού σοβαρά έπηρεάζει πολλά στελέχη μας σέ παρόμοιες συνθῆκες μέ άποτέλεσμα τήν ύπόχτηση ψυχολογίας κυνηγημένου άπό τμήματα καί συνέπώς άποδιοργάνωση καί καταστροφή τους. Έχουν τήν έντύπωση πολλά στελέχη μας πώς σέ τέτοιες περιπτώσεις δέν πρέπει νά δίνουμε μάχες γιά νά άποφύγουμε τίς άπώλειες.

Φυσικά μιά μάχη σέ χῶρο καί χρόνο πού δέν μᾶς συμφέρει δέν θά τή δώσουμε. Όμως έπιβάλλεται νά δώσουμε μιά σειρά μάχες άπαραίτητα πετυχημένες γιατί έτσι άνεβάζουμε τό ήθικό καί τή μαχητικότητα τών μαχητών μας καί αύξαίνουμε τή διστακτικότητα τοῦ έχθροῦ. Έδώ πρέπει νά άναφέρω πώς τά πρώτα χτυπήματα πού δώσαμε στόν έχθρό (529 Τ.Π. καί Α! Μοῖρα καταδρομών) στήν άρχή τών έκκαθαριστικών έπιχειρήσεων καί σέ συνέχεια στό 527 Τ.Π. είχαν άποφασιστική έπίδραση γιά όλη τήν περίοδο τών έκκαθαριστικών έπιχειρήσεων. Πολλές φορές, πού λόγω τῆς έλλειψης πυρομαχικών βρεθήκαμε σέ πολύ μειονεχτική θέση, τόσο αὐτά τά τμήματα πού χτυπήθηκαν μά καί άκόμα καί τά άλλα τμήματα πού χρησιμοποίησε έπηρεασμένα άπό τά άποφασιστικά χτυπήματά μας ένεργοῦσαν τόσο μουδιασμένα πού μέ λίγες ντουφεκιές τούς καθηλώναμε καί συνεχίζαμε τήν πορεία μας.

Οί μάχες όμως αὐτές πού δώσαμε στήν περίοδο αὐτή χαρακτηρίζονται άπό άποφασιστικότητα σωστή καί γρήγορη μελέτη τῆς κατάστασης καί πετυχημένη κατεύθυνση τοῦ άποφασιστικοῦ χτυπήματος.

Είχαμε βέβαια άπώλειες στίς μάχες αὐτές, όμως άποσώσαμε τό ήθικό κουράγιο τών μαχητών μας κι' ή μαχητικότητά τους άνέβηκε σέ βαθμό πού στήν περίοδο αὐτή έχουμε τίς πιό ύπέροχες έκδηλώσεις ήρωϊσμοῦ καί αὐτοθυσίας.

Έκτός άπ' αὐτό τό βασικό, προσέχτηκε μέ σχολαστικότητα ή έπιβαλόμενη κάθε φορά άποκέντρωση τών τμημάτων. Αὐτό γίνονταν μέ σαφή καθοδήγηση τών στελεχών, μέ συγκεκριμένη κατεύθυνση καί σχολαστικά καθορισμένα δρομολόγια γιά νά πετυχαίνεται εὔκολα ή συγκέντρωση τών τμημάτων, όταν τοῦτο έπιβάλλονταν άπ' τήν κατάσταση.

Σ' όλη αὐτή τήν περίοδο γερά κρατιόταν ή συνοχή τών τμημάτων μέσα σ' άφάνταστα δύσκολες συνθῆκες, μέ μοναδική έξαίρεση τόν άνεξάρτητο λόχο κι' αὐτό μιά όχι σωστή καί ψύχραιμη άντιμετώπιση τῆς κατάστασης άπό διοικητή του.

ΟΙ ΜΑΧΕΣ ΣΤΟ ΔΥΤΙΚΟ ΓΡΑΜΜΟ

1806, ΑΗ-ΛΙΑ-ΚΑΜΕΝΙΚ, ΑΓ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟ ΠΥΡΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Τοῦ σ. ΔΗΜΗΤΡΗ ΒΕΛΙΣΣΑΡΗ, Ἀντισυνταγματάρχη Πεζικοῦ

ΓΕΝΙΚΑ

Ἡ 107 ταξιαρχία ἀπό τίς 3 τοῦ Μάη μέ τά τρία τάγματα καί σχηματισμούς της εγκαταστάθηκε ἀμυντικά στό χῶρο ἀπό 1806 Κάμενικ (Ἀλβανικά σύνορα) δεξιό ὅριο μέχρι τό Βουρμπιανίκιο Ρέμμα (ἀριστερό ὅριο).

—Στό χῶρο αὐτό κυριαρχοῦν βασικά ὑψώματα πού ἔχουν μεγάλη στρατηγική ἀξία. Εἶναι τό Κάμενικ (ὑψ. 2044) πάνω στήν Ὁροθετική γραμμή, τό Γκόλιο (ὑψ. 1234) Καρδάρι, Στενό—Ταμπόρ. Στηρίγματα τῶν ὑψωμάτων αὐτῶν μέ δευτερεύουσα στρατιωτική ἀξία μά πού εἶναι τά κλειδιά τῶν παραπάνω ὑψωμάτων εἶναι τό 1806. (ΝΔ τοῦ Κάμενικ καί ἐπί τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς), ὁ Ἀηλιάς τοῦ Κάμενικ, ἡ Τούμπα, ὁ Ἅγιος Χριστόφορος, ὁ Προφήτης Ἠλίας Πυρσόγιαννης.

—Ὁ ἐχθρός μέ τήν VIII μοναρχοφασιστική Μεραρχία κρατοῦσε διάταξη ὕστερα ἀπό τίς μεγάλες ἐπιχειρήσεις τοῦ Ἀπρίλη στά ὑψώματα Γκορίτσα-Μαρία (Ἀλβανικά σύνορα—Ἅγια Βαρβάρα, Ἀμάραντο 1615, Πυργο Στράτσιανης, Μπουλιάνα, ἀντερείσματα Καστάνιαννης—1602, Γύφτισσα—Ταμπούρι.

—Γραμμή διαχωρισμοῦ μέ τόν ἐχθρό στό ἀριστερό τῆς διάταξης ἦταν ὁ Σαραντάπορος ποταμός, στό κέντρο μας ὁ Μαῦρος Βαθόλακος καί στό δεξιά ὁ αὐχένας Προφήτη Ἠλία Κάμενικ—1615, ἡ 13 πυραμίδα.

—Τό ἔδαφος στόν παραπάνω χῶρο εἶναι πολύ ἀπότομο, ἀνώμαλο, πυκνά δασωμένο μέ βαθειές χαραδρώσεις, μέ πολλά τσουγγάρια. Τό ἔδαφος πλεονεκτεῖ γιά μᾶς περισσότερο καί μειονεκτεῖ γιά τόν ἐπιτιθέμενο ἐχθρό στίς ἐνέργειές του ἀπό πολλές πλευρές.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ

—Ἀπό τίς 20-25 Ἰούλη ἡ ὑπηρεσία πληροφοριῶν τῆς ταξιαρχίας μᾶς πληροφοροῦσε ὅτι μεγάλες φάλαγγες αὐτοκινήτων κινοῦνταν στόν δημόσιο δρόμο Γιαννίνων—Κόνιτσας—Ταμπακόμυλου (Συμβολή Κερασοβίτικου—Σαραντάπορου) ἡ Κόνιτσα—Ἐξοχή—Ἅγια Βαρβάρα. Συνολικά κινήθηκαν 1500 αὐτοκίνητα πού μετέφεραν πολεμικό ὑλικό μέσα σέ 5-6 μέρες.

—Τόν ἴδιο χρόνο ἡ VIII μοναρχοφασιστική Μεραρχία, ἀραίωνε τή διάταξή της ἀπό Ταμπούρι μέχρι Μαρία καί ἐξοικονομοῦσε τήν ταχτική της ἐφεδρεία (τήν 75 ΜΦ ταξιαρχία τήν ὁποία κρατοῦσε στό χῶρο Σαραντάπορου Ἐξοχῆς.

ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΑ

Ὁλόκληρη ἡ VIII μοναρχοφασιστική Μεραρ-

Ὁ ἐχθρός ἔρριχνε στίς ἐπιχειρήσεις συνεχῶς καινούργιες δυνάμεις πού μετέφερε ταχύτατα μέ αὐτοκίνητα στούς πιθανούς χώρους ἑλιγμοῦ μας. Κατορθώναμε πάντα νά γλυστρᾶμε ἔξω ἀπ' τή διάταξη τῶν βασικῶν δυνάμεων τοῦ ἐχθροῦ, χάρη στήν ἀπαράμιλλη ἀντοχή τῶν μαχητῶν μας. Στίς 23|6 ὕστερα ἀπό συνεχεῖς μάχες καί πορεῖες τριῶν μερῶν ἡ διοίκηση τῆς ταξιαρχίας κάμφθηκε μπροστά στήν κούραση τῶν μαχητῶν καί ἄφησε τά τμήματα ὄχι σέ ἀπόλυτα ἐξασφαλισμένο χῶρο. Ἀποτέλεσμα ὁλοήμερος σκληρός ἀγώνας κάτω ἀπό μειονεχτικές γιά μᾶς συνθῆκες μέ ἀρκετές ζημιές μας.

Γενικά τήν τελευταία ταχτική τοῦ ἐχθροῦ τήν ἀντιμετωπίσαμε προσαρμόζοντας τήν ταχτική μας καί ρίχνοντας τό βάρος τῆς προσπάθειάς μας στά παρακάτω σημεῖα: α) αὐστηρά μέτρα ἐξασφάλισης τῶν τμημάτων ἀπ' τήν ἀεροπορία, β) αὐστηρά μέτρα ἀσφάλειας γιά τήν ἐξουδετέρωση τῶν ἐνεργειῶν τῶν Λ.Ο.Κ. Οἱ Λοκατζῆδες πάντα τήν πλήρωσαν, γ) καλά μελετημένοι καί γρήγοροι ἑλιγμοί, δ) χρησιμοποίηση τῶν πιό ἀπίθανων δρομολογίων, ε) κάλυψη τῶν τμημάτων μέ ἐλαφρές δυνάμεις πού παίρναν τήν ἐπαφή ἔτσι πού δίνονταν ἡ δυνατότητα ξεκούρασής των, στ) ἡ διοίκηση κρατοῦσε πάντα γερή ἐφεδρεία στά χέρια της, ζ) ἐπιθετικές καί ἀντεπιθετικές ἐνέργειες στό ἀδύνατο σημεῖο τοῦ ἐχθροῦ, η) στίς πιό δύσκολες συνθῆκες ἐξασφάλιση τῆς διατροφῆς τῶν τμημάτων.

Σημ. Σ' ἄλλο ἄρθρο μας θά δώσουμε ἀκόμα μερικά βασικά στοιχεῖα τῆς ταχτικῆς μας.

21|9|49

χ'α μέ τή 74, 75 καί 76 ταξιαρχίες μέ 1 βαρειά πυροβολαρχία, 3 πεδινές, 2 ορειβατικές, όλμοβόλα, μέ άρκετούς όλμους, μέ 4 άντιαρματικά πυροβόλα, μέ 10 σχεδόν τάγκς.

Η ΤΑΧΤΙΚΗ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕ Ο ΕΧΘΡΟΣ ΣΤΟ Δ. ΓΡΑΜΜΟ

Γενικά τίποτε τό καινούργιο δέν παρουσίασε στή φετεινή του έκστρατεία ό έχθρός στό Δ. Γράμμο έκτός άπό τήν άμεση βολή μέ 4 πυροβόλα, σ' άπόσταση 800-900 μέτρα άπό τή διάταξή μας πού μέ τή βολή τους μάς χτυπούσε τήν όχύρωση γιά νά μάς τήν καταστρέψει.

Ή ταχτική του συνοψίζεται στά παρακάτω: 1) Μαζική χρησιμοποίηση τών βαρειών του όπλων (πυροβολικό, όλμοι) συγκέντρωση όλων τών πυρών σ' ένα έδαφικό σημείο. 2) ρίξιμο τοῦ έμψυχου ύλικοῦ κατά μάζες καί διαδοχικά κύματα για νά πετύχει κάποιο άποτέλεσμα 3) άμεση βολή. 4) ένεργητική συμμετοχή τής άεροπορίας 5) χρησιμοποίηση άρμάτων μάχης. 6) χρησιμοποίηση καπνογόνων στήν προπαρασκευή ή έπίθεση. 7) νυχτερινές αίφνιδιαστικές ένέργειες.

Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΤΑΧΤΙΚΗ ΣΤΟ Δ. ΓΡΑΜΜΟ

—Έφαρμόσαμε τή λαϊκοεπαναστατική ταχτική τής ένεργητικής άμυνας πού πλουτίστηκε καί συμπληρώθηκε άπό τή μελέτη καί πείρα προηγούμενων μαχών τοῦ Δ.Σ.Ε. (Γράμμος 1948, Μουργκάνα 1948, Βίτσι—Ρούμελη κλπ.)

Για τήν έφαρμογή αυτής τής ταχτικής μελετήθηκαν τά παρακάτω στοιχεία πού τή συγκροτούν:

1) Ή μελέτη ή σχολαστική τοῦ έδάφους άπ' όλα τά στελέχη μέχρι διμοιρίτη.

2) Ή σωστή διάταξη πού δόθηκε στά τμήματά μας μέ τήν άνάλογη δύναμη.

3) Ή σωστή τοποθέτηση τών όπλων καί τό σωστό μελετημένο καί έπιστημονικό σχέδιο πυρός όλων τών όπλων. (Τό καθε αύτόματο είχε συγκεκριμμένη άποστολή κύρια καί δευτερεύουσα—πού θά βάλει καί πότε κλπ.)

4) Καλλιεργήσαμε τό πνεῦμα τής όχύρωσης στό βαθμό πού ό κάθε μαχητής νά προκαλέσει μεγάλη φθορά στόν έχθρό (1:20) καί αύτός έλάχιστα νά αίμορραγίσει. Γερά πολυβολεία, βαθειά χαρακώματα, άμπρί, άτομικές θέσεις κλπ.

5) Έξασφαλίστηκε τό στοιχεῖο τής άντενέργειας μέ τίς τοπικές έφεδρείες κάθε στηρίγματος.

6) Έγινε μιά συστηματική έπίμονη καί άκούραστη έκπαίδευση πάνω στό ίδιο έδαφος καί βάσει όλοκληρωμένων όδηγιών.

7) Γιά τήν έξουδετέρωση τοῦ έμποδίου πού θά δημιουργοῦσαν τά καπνογόνα έξασφαλίστηκε ή πλάγια παρατήρηση γιά τόν έλεγχο τοῦ τομέα.

8) Πάρθηκαν ύστερα άπό συνεχή έπιμονή καί ύπόδειξη τά πιό αύστηρά μέτρα γιά νά μή αίφνιδιασθοῦμε.

9) Όργανώθηκε ό μικροπόλεμος καί πρό καί κατά τίς έπιχειρήσεις.

10) Αύξήσαμε τά μέσα πυρός φκιάνοντας άκόμα δυο όλμαρχίες 14 συνολικά όλμων.

11) Έγινε ταχτική συνεργασία καί πολύ καλή μέ κατανόηση μέ τή δ)ση πυροβολικοῦ έτσι πού αύτό νά συμμετέχει δραστήρια καί άποτελεσματικά νά συντονίζει τή βολή του μέ τή βολή τοῦ πεζικοῦ καί νά έπεμβαίνει όταν χρειάζεται.

12) Όργανώθηκε ένα πλούσιο τηλ)κό δίχτυ μέχρι καί διμοιρία. Δόθηκε λεπτομερής συνθηματικός κώδικας φωτοβολίδων. 2 Τρουμανάκια στά τάγματα.

13) Όργανώθηκε ή άντιαεροπορική άμυνα μέ σύνολο 20 μυδραλίων καί άντιαεροπορικών πυροβόλων τών 0, 20.

Ή ήθικοπολιτική δουλειά

1) Έγινε γερή ήθικοπολιτική δουλειά μέ άχτίφ καί συσκέψεις στελεχών, μέ προσωπικές έπαφές διοικήσεων, μέ κομματικά άχτίφ καί δημοκρατικές συνελεύσεις. Έπικράτησε ρωμαλέο πνεῦμα αίσιοδοξίας—ότι θά έκπληρώσουν τήν άποστολή τιμητικά.

2) Μελετήθηκαν όλα τά στελέχη, τοποθετήθηκαν καί χρησιμοποιήθηκαν άνάλογα μέ τίς ίκανότητες καί άδυναμίες τους.

ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
Ι. ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟ ΠΥΡΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

—Ό Άγιος Χριστόφορος είναι ένα μικρό φυσικό όχυρό 1000 μέτρα ΝΔ τοῦ χωριοῦ Πυρσόγιαννη. Έγινε κάστρο άπαρτο καί μέ τήν τεχνική του όχύρωση.

Ή κατάληψη τοῦ Άγ. Χριστόφορου θά σήμαινε γιά τόν έχθρό 1) μιά γερή προωθημένη βάση έξόρμησης καί πυρός καί θά έπαιζε σημαντικό ρόλο γιά τήν παραπέρα προώθησή του στό Ταμπόρ-Στενό ή στά Δ. ύψώματα Βούρμπιανης-Άσημοχωριοῦ ύπερφαλαγγίζοντας τόν Άηλιά Πυρσόγιαννης.

—Όλοι, όλοι πού ύποστήριξαν τό ύψωμα ήταν 42, μέ 19 όπλοπολυβόλα, 2 πολ)λα, 2 όλμους καί 1 άντιαρματικό τών 0,37. Έκανε συνολικά 14 προσπάθειες ό έχθρός νά τό καταλάβει, μά τό ύψωμα κρατήθηκε άπό τίς ήρωϊκές ψυχές τών άφοβων κι' άτρόμητων παλληκαριών μας σπάζοντας φοβερά τά μοῦτρα του σ' αύτές του τίς προσπάθειες.

—Άξίζει τόν κόπο νά περιγράψουμε μερικές γιά νά βγοῦν άπό αύτές ώρισμένα συμπεράσματα.

Ή ένέργεια τής 3 Αύγούστου

Άρχισε ώρα 12,30 νυχτερινή τής 2 πρός 3)8. Στήν άρχή είχε χαρακτήρα αίφνιδιαστικό.

Έρριξε όλη τήν 76 Ταξιαρχία, μέ τά 611, 581 καί 625 τάγματα.

Μέ βάση έξόρμησης τά Μπουλιάνα-ύψώματα Κοστάνιανης κλιμάκωσε τά τάγματα στίς κατευθύνσεις 1) τάγμα πρός Άμπέλια Πυρσόγιαννης γιά χωριό Πυρσόγιαννη, Άη-Δημήτρη-Άηλιά. 2) Τάγμα στούς Άγίους Άποστόλους, Άγ. Νικόλαο γιά περίσφιξη τοῦ Άγ. Χριστόφορου άπό Βορρά, Νότο καί Δυσμάς 3) Τάγμα έφεδρεία στά άμπέλια Πυρσόγιαννης.

—Ή νυχτερινή κίνηση γιά τήν περίσφιξη έγινε μέ ταχύτητα. Τίς πρωϊνές ώρες τῆς 3)8 είχαν φτάσει κιόλας μικρά τμήματά του μέσα άπό το Λάκκο Δέση στό ύψ. 1116 καί σχεδόν κόντευαν νά κλείσουν τήν πολιορκία τοῦ ύψώματος. Όμως έδῶ τόν άντιλήφτηκαν οί περιπολίες καί ένέδρες μας καί τόν έβαλαν. Τά τμήματα μπῆκαν σέ συναγερμό, κατέλαβαν άστραπιαία τίς θέσεις τους καί μέ ταχύτητα πού δέν περιγράφεται άρχισε νά λειτουργεῖ τό σχέδιο πυρός. Αύτόματα όπλα, όλμοι, πυροβόλα, χειροβομβίδες έκαναν εύστοχες έπισημασμένες βολές. Ό έχθρός βρέθηκε σέ άδιαπέραστο φραγμό πυρών πεζικοῦ πυρ)κοῦ καί σέ πυρά ένεδρῶν πού τον χτυποῦσαν άπό τά πλευρά καί νῶτα. Ό άγώνας του άπ' αύτή τή στιγμή μετατρέπεται σέ προσπάθεια νά άπαγγιστρωθεῖ καί γλυτώσει καί όχι νά πετύχει τό σκοπό του. Αύτό τό ένοιωσαν οί μαχητές μας καί κανόνιζαν τίς βολές του στά πιθανά σημεία σύμπτυξής του. Ό έχθρός τελικά συμπτύχτηκε στούς Άγίους Άποστόλους Άγ. Νικόλαο, Παναγιά, έπωφελούμενος τοῦ σκότους.

Όλη τή μέρα τῆς 3)8 καί ύστερα άπό προπαρασκευή πυρ)κοῦ, όλμων καί συμμετοχή τῆς άεροπορίας, μέ 5 τάγκς κάνει προσπάθειες γιά τόν Άγιο Χριστόφορο. Τό ίδιο κάνει καί τό 581 τάγμα άπό τήν πλευρά τῆς Πυρσόγιαννης γιά νά καταλάβει τόν Άη-Δημήτρη Πυρσόγιαννης μά άποτυγχάνει καί αίμορραγεῖ. Ή έφεδρεία τῆς ταξιαρχίας (625 τάγμα) είναι άνίσχυρη νά έπέμβει γιατί συνέχεια σφυροκοπεῖται άπό τά πυρά πεζικοῦ—πυροβολικοῦ

Τίς άπογευματινές ώρες περνώντας τά τμήματα σέ όρμητικές άντεπιθέσεις μετωπικά καί πλευρικά, πετάξαν τόν έχθρό άπό τό χωριό Πυρσόγιαννη καί πέρα άπό τό Σαραντάπορο μέ πολλές άπώλειες.

Τήν κίνησή του ό έχθρός ύποστήριζε μέ 3 πεδινές πυροβολαρχίες 1 βαρειά καί 1 όρειβατική, μέ 16 άεροπορικές έξόδους 4-5 άεροπλάνων καί μέ 5 τάγκς.

Άλλη σοβαρή προσπάθεια στόν Άγ. Χριστόφορο έκανε στίς 26 Αύγούστου ώρα 10-30. Ό έχθρός άρχισε ίσχυρή προπαρασκευή πυρ)κοῦ μέ 14 πυροβόλα καί 2 όλμοβόλα μέ 2 τάγκς καί 2 συνέχεια ίπτάμενα άεροπλάνα. Ή προπαρασκευή κράτησε 1 1)2 ώρα. Ώρα 12 έκδηλώθηκε ό έχθρός έπιθετικά μέ δύναμη τάγματος. Ύστερα άπό ίσχυρή πίεση καί καταστροφή 3 πολυβολείων σέ προωθημένο σημείο τοῦ Άγ. Χριστόφορου, ό έχθρός κατέλαβε τό σημείο αύτό μέ δύναμη λόχου.

Ώρα 14.30 άρχισε νέα ίσχυρή καί δραστική προπαρασκευή ό έχθρός, πού κράτησε μιά ώρα. Σέ συνέχεια κάνει 4 έπιθετικές προσπάθειες γιά κατάληψη τοῦ κυρίως ύψώματος τοῦ Άγ. Χριστόφορου. Γίνεται ένας σκληρός καί θανάσιμος άγώνας. Οί μαχητές μας παλληκαρίσια καί μαστορικά άντιμετωπίζουν τόν έχθρό, τόν όποίον άνατρέπουν καί καταδιώκουν μικρές όμαδοῦλες πού κινήθηκαν καί τόν χτύπησαν πλευρικά μετωπικά.

—Έρριξε ό έχθρός πάνω άπό 10 χιλιάδες βλήματα πυρ)κοῦ. Άπώλειές του πάνω άπό 180 νεκροί καί τραυματίες 1 τάγκς καταστράφηκε.

—Έκανε καί άλλες προσπάθειες ό έχθρός σ' όλο τόν μήνα Αύγουστο στόν Άγιο Χριστόφορο μά δέν τόν πάτησε. Ή αίμορραγία του πάντα ήταν σοβαρή. Οί μαχητές μας τήρησαν τόν όρκο τους. «Ό Άγιος Χριστόφορος σέ καμμιά περίπτωση δέν θά πέσει στά χέρια τοῦ έχθροῦ».

ΟΙ ΜΑΧΕΣ ΣΤΟ 1806 (Ν.Δ. ΚΑΜΕΝΙΚ)

—Τήν ίδια μέρα πού ή 76 Ταξιαρχία μέ όλα τά τάγματά της ένεργοῦσε στόν τομέα Πυρσόγιαννης-Άγιου Χριστόφορου, ή 74 Ταξιαρχία μέ τά 627 καί 629 τάγματά τη άπό τήν κατεύθυνση Άμάραντου Μαρίας, ένεργοῦσε έπιθετικά καί ύστερα άπό γερή προπαρασκευή πυρ)κοῦ καί άεροπορίας στό μικρό ύψωμα 1806 (Ν.Δ Κάμενικ) μέ σκοπό τήν κατάληψή του. Ή έπίθεση στό τσεγκάρι αύτό έκδηλώθηκε τήν 11.15 ώρα καί ό έχθρός καλυπτόμενος άπό τά καπνογόνα τά δραστικά πυρά πυρ)κοῦ καί άεροπορίας κατόρθωσε νά πλησιάσει τά συρματοπλέγματα τοῦ ύψώματος. Έγινε μιά σκληρή καί φονική μάχη. Οί 26 ύπερασπιστές τοῦ τσεγκαριοῦ αύτοῦ πολέμησαν μέ άφταστο ήρωϊσμό καί παλληκαριά καί τελικά άνέτρεψαν καί κυνήγησαν τόν έχθρό στή βάση έξόρμησής του.

Δεύτερη προσπάθεια τοῦ έχθροῦ τήν ίδια μέρα καί ώρα 14.30' πνίχτηκε στό αίμα χωρίς νά πετύχει άποτέλεσμα. Ή μέρα έκλεισε μέ μιά λαμπρή νίκη τῶν λίγων ύπερασπιστῶν τοῦ ύψώματος οί όποῖοι προκάλεσαν σοβαρές άπώλειες στόν έχθρό. 1 άεροπλάνο άπό τήν άντιαεροπορική άμυνα τοῦ Κάμενικ καταρρίφτηκε.

4 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ. ΜΑΧΕΣ ΣΤΟΝ ΑΗΛΙΑ ΚΑΜΕΝΙΚ ΚΑΙ 1806

—Άπό ώρα 6 πρωϊνή ό έχθρός κάνει γερή προπαρασκευή πυροβολικοῦ στόν Άηλιά Κάμενικ πού κράτησε μέ μικρές διακοπές ώς τή 10 ή ώρα. Τήν ώρα αύτή άκριβῶς έχθρικό τάγμα έπιτίθεται άπό τό 1615 μέ κατεύθυνση Ν. καί ΝΔ. τοῦ Άηλιά γιά τόν Άηλιά τό [illegible]

ψωμα υποστηρίζεται από 30 άντρες μέ 10 ὁπλοπολυβόλα, 1 πολυβόλο, 1 ὅλμο καί 1 ὀλμίσκο.

Τήν ἴδια ὥρα πού ὁ ἐχθρός ἐπιτίθεται στόν Ἀηλιά, τάγμα σύν διλοχία ἐνεργεῖ στό 1806. Τά παλληκάρια τῶν ὑψωμάτων αὐτῶν κρατᾶν γερά τίς θέσεις τους. Πολεμοῦν ὅσο μποροῦν πιό τεχνικά καί μαστορικά. Πολεμοῦν τόν ἐχθρό μέ τή χειροβομβίδα καί τό πάντζερ στήν ἀπόσταση τῶν 3-5 μέτρων, τόν κεραυνοβολοῦν ἀδιάκοπα οἱ ὅλμοι (15 ὅλμοι ἀπό τό Κάμενικ) καί τά πυροβόλα, ὀλμοβόλα καί τόν ὑποχρεώνουν σέ ἄτακτη καί ἄνευ προηγουμένου σύμπτυξη ὕστερα ἀπό ἐπανειλημμένες προσπάθειες κάτι νά πετύχει. Ἐδῶ ἀκοῦς τό χαρακτηριστικό τῆς φονικῆς μάχης. «Μπεζέριασα συν. σήμερα νά σκοτώνω, σάν γελάδια ἔρχονταν πάνω μας».

Ἄν καί στήν ἐνέργεια αὐτή ὁ ἐχθρός ἔδωσε μεγάλη σημασία καί τήν ὑποστήριξε μέ 20 πυροβόλα διαφόρου διαμετρήματος ἀπό 7—8 ἀεροπλάνα, ὅλη τή μέρα δέ μπόρεσε τίποτα νά πετύχει, ἀπεναντίας τσακίστηκε φοβερά, μάτωσε, ἔχασε πέρα γιά πέρα τό ἠθικό του.

—Ἡ μάχη τῆς 4 Αὐγούστου θεωρεῖται σάν ἡ σοβαρότερη καί σκληρότερη ἀπ' ὅλες τίς ἄλλες στόν τομέα μας γιατί διέθεσε πολύ πυροβολικό. ἔρριξε πάνω ἀπό 12 χιλιάδες βλήματα, ἐπενέβη ἐνεργητικά ἡ ἀεροπορία, πλησίασε ὁ ἐχθρός στά 5 μέτρα τίς θέσεις μας, μά τελικά ἀνατράπηκε μέ σοβαρές ἀπώλειες.

5 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.

Ἐπαναλαμβάνει τίς ἐπιθέσεις του στό 1806. Ὕστερα ἀπό γερή προπαρασκευή πυρ)κοῦ, ρίχνει τις ἀποδεκατισμένες δυνάμεις του (διλοχία) μά ἀνατρέπονται μέ πολλές ἀπώλειες. (Συνολικά ἔκανε 3 προσπάθειες στό 1803 καί Ἀηλιά Κάμενικ).

9 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.

Ὥρα 4 45' πρωϊνή ἀπό ἔλλειψη μέτρων ἀσφάλειας καί ἐπαγρύπνησης ὁ ἐχθρός κατέλαβε αἰφνιδιαστικά τό 1806.

Ξεθαρρεμένος ἀπό τήν ἐπιτυχία του αὐτή ὁ ἐχθρός ὥρα 6 πρωϊνή κάνει ἰσχυρή ἐπιθετική ἐνέργεια ὕστερα ἀπό γερή προπαρασκευή πυρ)κοῦ καί μέ συμμετοχή 4 ἀεροπλάνων στό ὕψωμα ΑΗΛΙΑΣ Κάμενικ. Οἱ μαχητές μας πιέζονται σκληρά ἀπό τόν ἐχθρό ὁ ὁποῖος τήν 9 ὥρα τό πρωΐ πλησίασε σέ ἀπόσταση χειροβομβίδας τίς θέσεις μας. Οἱ μαχητές πολεμοῦν ἀμπυρόμενοι σά λιοντάρια. Στέλνουν στα κούτελα τῶν φαντάρων τίς σφαῖρες, τά πάντζερ, τίς χειροβομβίδες. Ξερνοῦν καυτό σίδερο οἱ ὅλμοι καί τά πολυβόλα μας. Ὥρα 12 μεσημέρι ἡ μάχη βρίσκεται στό ἀποκορύφωμά της. Ὁ ἐχθρός πλησίασε σέ ἀπόσταση 5 μέτρα τίς θέσεις μας. Ὁ ἐχθρός ἔπιασε σέ λίγο τό στήριγμα τοῦ λόχου Κατέλαβε τό Σ. Δ. τοῦ λόχου καί ἑτοιμάζεται νά προχωρήσει γιά τήν ἐκπόρθηση τῶν ὑποστηριχτῶν. Μά δῶ ἀκριβῶς φαίνεται τό μεγαλεῖο καί ἡ αὐτοθυσία τῶν μαχητῶν μας, ἡ δημιουργική πρωτοβουλία τῶν στελεχῶν μας. Μέσα στή φωτιά αὐτή, 4 μαχητές, μέ ἐπικεφαλῆς τό λοχαγό, κάνουν μιά ὁρμητική μετωπική ἀντεπίθεση μέ τό ὁπλο)λο καί τίς χειροβομβίδες στό χέρι. Ὁ ἐχθρός τά χάνει καί ξαλίζεται, φεύγει πρός τά πίσω πανικόβλητος ἀφήνοντας σωρούς τά κουφάρια τῶν στρατιωτῶν. Πάνω ἀπό 400 ὑπολογίζονται οἱ νεκροί καί τραυματίες τοῦ ἐχθροῦ. Τό πυρ)κό ἔρριξε πάνω ἀπό 10 χιλιάδες βλήματα. Ὁ ἐχθρός ἔρριξε τά 582 καί 583 τάγματα τῆς 75 ἐφεδρικῆς του Ταξιαρχίας. Τό ἀξιοσημείωτο στή μάχη αὐτή ἦταν τό ὅτι ὅταν τά τμήματα τοῦ ἐχθροῦ σφυροκοπούμενα ἀπό τά βαρειά μας ὅπλα καί κυνηγημένα ἀπό τούς πεζούς συμπτύσσονταν, τό πυρ)κό τους ἔ κ α ν ε β ο λ έ ς ἀ π α γ ό ρ ε υ σ η ς τ ῆ ς σ ύ μ π τ υ ξ η ς μ έ ἀ π ο τ έ λ ε σ μ α ν ά σ κ ο τ ώ ν ε ι κ α ί α ὐ τ ό τ ο ύ ς δ ι κ ο ύ ς τ ο υ. Νά ὡς ποῦ φτάνει ἡ ἐγκληματική ἀπυδοσία τοῦ Παπάγου

25 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.

Ὥρα 3 45' ἐχθρική δύναμη ἀπό τό 1615 κινήθηκε πρός Ἀηλιά—Κάμενικ μέ σκοπό νά τόν καταλάβει αἰφνιδιαστικά. Ἔγινε ἀντιληπτή ἀπό τίς προωθημένες ἐνέδρες μας, βλήθηκε δραστικά ἀπ' ὅλα τά αὐτόματα καί καθηλώθηκε. Ἐπανειλημμένες προσπάθειες τοῦ ἐχθροῦ μέχρι νά φέξει νά καταλάβει τό ὕψωμα πνίχτηκαν στό αἷμα. Τή μέρα ἔκανε καί ἄλλες προσπάθειες μά ἀπότυχε.

Κάνει ἀντιπερισπαστική κίνηση μέ διλοχία ἀπό Λουτρά Ἰσβόρου πρός Ἀνώνυμο δασωμένο Ν.Α Κάμενικ γιά νά ἀποσπάσει πρός τά κεῖ τήν προσοχή τῆς Δ)σης. Αὐτό δέν τό πετυχαίνει. Τό πυρ)κό χτυπάει εὔστοχα τόν ἐχθρό καί τόν ὑποχρεώνει σέ σύμπτυξη.

Ὥρα 13 ἄρχισε προπαρασκευή πυρ)κοῦ στόν Ἀηλιά καί στό κυρίως Κάμενικ ἐπί 1 1)2 ὥρα. Ἔβαζαν συνολικά 2 πεδινές πυρ)χίες, μιά ὀρειβατική καί 1 βαρύς οὐλαμό, 2 ἀεροπλάνα συνέχεια ρουκετοβολοῦσαν, βομβάρδιζαν καί πολυβολοῦσαν τίς θέσεις τοῦ Ἀηλιά καί Κάμενικ. Ὥρα 15 ἔκανε τήν τρίτη κατά σειρά ἐπίθεση καί ἀνατράπηκε. Ὥρα 18.20' ἔκανε τήν τετάρτη πού ἦταν καί ἡ σφοδρότατη μά καί αὐτή ἀπέτυχε καί πνίχτηκε στό αἷμα. Οἱ ἀπώλειες τοῦ ἐχθροῦ πάνω ἀπό 200 στή σημερινή μάχη. Ἔρριξε 2 τάγματα, 12 χιλιάδες βλήματα.

Στίς 26, 27, 28 καί 29 Αὐγούστου ὁ ἐχθρός ἐπανειλημμένα ἐνήργησε νυχτερινά στόν Ἀηλιά γιά νά τόν καταλάβει αἰφνιδιαστικά. Οἱ προωθημένες ἐνέδρες καί περιπολίες μας τόν ἀντιλήφθηκαν. Τά πυρά μας τά ἐπισημασμένα τόν χτύπησαν δραστικά καί δέν τοῦ ἐπέτρεψαν νά πετύχει τούς ἀντικειμενικούς του σκοπούς.

Ἔτσι ἔληξαν οἱ ἐπιχειρήσεις στό Δ. Γράμμο μέ νίκη τῶν τμημάτων μας. Ἡ VIII Μοναρχ. Μεραρχία στήν ἀναμέτρησή της μέ τά τμήματά μας νικήθηκε. Εἶχε σοβαρές ἀπώλειες. Δέ μπόρεσε τίποτε νά πετύχει ἀπό τόν ἀντικειμενικό της σκοπό. Συνολικά εἶχε ἀπώλειες 700 νεκρούς καί 1350 τραυματίες, 3 αἰχμαλώτους, 3 ἀξ)κοί πέρασαν στήν Ἀλβανία. Καταστράφηκαν 6 ἐχθρικά τάγκς καί καταρρίφτηκαν ἤ ἔπαθαν βλάβες 4 ἀεροπλάνα.

Τά τμήματά μας μέ διαταγή τοῦ Γ.Α. συμπτύχθηκαν κανονικά στούς χώρους πού ἡ διαταγή προσδιόριζε χωρίς νά ματώσει μύτη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Βασικά δυό μεγάλα συμπεράσματα μποροῦν νά βγοῦν ἀπό τίς μάχες πού ἔδωσαν τά τμήματά μας στό Δυτ. Γράμμο.

1) Ἡ ὑπεροχή τῆς λαϊκο-επαναστατικῆς μας ταχτικῆς ἀπέναντι τῆς ταχτικῆς τοῦ ἐχθροῦ καί αὐτό φαίνεται ἀπό τά παρακάτω. Ἀπό ἄποψη δύναμης πολεμήσαμε ἕνας πρός 10. Ἀπό ἄποψη μέσων σέ βαρειά ὅπλα (πυροβόλα) 1: 6, ὁ ἐχθρός διέθετε 24 πυροβόλα διαφόρου διαμετρήματος, 4 γιά ἄμεση βολή. Ἐπιπλέον διέθετε ἅρματα μάχης καί ἀεροπορία. Ἀπό ἄποψη ἀπωλειῶν: 1: 12.

2) Τό ἀσύγκριτα ἀνώτερο ἠθικό τῶν μαχητῶν καί μαχητριῶν μας ἀπέναντι τοῦ ἀντιπάλου πού βρῆκε τήν ἔκφρασή του στή ρωμαλέα καί χωρίς προηγούμενο αἰσιοδοξία ὅτι θά νικήσουν τόν ἐχθρό στήν ἀναμέτρησή τους. Ἐδῶ στίς μάχες φάνηκε ἡ ἐπαναστατική ἔξαρση τοῦ μαχητῆ καί μαχήτριας. Ἐδῶ φάνηκαν οἱ ἡρωϊκές ψυχές πού πολέμησαν μέ τέχνη, μαστοριά πού ἔδειξαν αὐτοθυσία, πού στήν ὑπερένταση γιά τήν ἐκπλήρωση τῆς ἀποστολῆς συγκέντρωσαν ὅλες τίς σωματικές καί ψυχικές δυνάμεις. Μοῦ ἔλεγε χαρακτηριστικά μιά κοπέλλα ἀπό κεῖνες πού ὑποστήριξαν τόν Ἀηλιά «ὅλη νύχτα ἄγρυπνη καί στό πόδι, ποτέ δέν κουράστηκα, ποτέ δέν ζήτησα τόν ὕπνο ἄν καί τόν ἀγαποῦσα — καί τή μέρα πάλι δέ μοῦ ἐρχόνταν νά κοιμηθῶ. Τί ἦταν αὐτό;» Ἦταν ἡ μεγάλη συνείδηση γιά τήν τιμητική ἐκπλήρωση τοῦ χρέους πού ἀνέλαβε στό λαό, στήν πατρίδα.

Ἄλλα μερικά συμπεράσματα πού βγαίνουν ἀπό τίς ἐπιχειρήσεις τοῦ Δ. Γράμμου καί πού νομίζουμε ὅτι ἡ μελέτη τους πλουτίζει τήν πολεμική πείρα τῶν στελεχῶν καί μαχητῶν καί προωθεῖ τη ἡ τεχνική μας, πρέπει νά θεωρηθοῦν τά παρακάτω:

Α. ΘΕΤΙΚΑ

1) Ἐκεῖνο πού πολλές φορές λέμε, νά μελετοῦμε τόν παράγοντα ΕΔΑΦΟΣ σχολαστικά, ἐμεῖς τό κάναμε πράξη. Διοίκηση Ταξιαρχίας Ταγμάτων, λόχων, διμοιριῶν, περπάτησε ὅλο τό μέρος, τό μελέτησε ἀπ' ὅλες τίς πλευρές καί τελικά καταστάλαξε σέ μικρές ἀναδιατάξεις πού ἀποδείχτηκαν ὅτι ἦταν σωστές.

2) Σωστά μελετήθηκαν οἱ κατευθύνσεις ἐπίθεσης τοῦ ἐχθροῦ στόν τομέα εὐθύνης Ταξιαρχίας ἀπό 1806 μέχρι τό Βουρμπιανίτικο ρέμμα, γιατί ἐπαληθεύτηκαν ἀπό τή ζωή. Ἔτσι δέν αἰφνιδιαστήκαμε, δέν βρεθήκαμε ἀνέτοιμοι καί μπόσκοι.

3) Τά ὅπλα μας πεζικοῦ πυροβολικοῦ τοποθετήθηκαν σωστά, ἰδιαίτερα ἡ πολύ μελετημένη συγκεντρωτική τοποθέτηση τῶν ὅλμων στά πιό κατάλληλα σημεῖα ἔπαιξαν σημαντικό ρόλο στήν καλή ἔκβαση τῶν μαχῶν. (Τό παρατηρητήριο, ἡ παρακολούθηση καί ὁ ἔλεγχος ζωντανός, ὁ συντονισμός πυρῶν ἀκαριαῖος). Παράδειγμα. Στό Κάμενικ 11 ὅλμοι συγκεντρωμένοι σέ ἀπόσταση πολύ κοντινή μέ τό παράγγελμα τοῦ λοχαγοῦ ἦταν σέ θέση νά κατελέσουν βολή ἐπισημασμένη σ' ἕνα σημεῖο σέ 1 λεφτό., αὐτή ἡ βολή γιά τόν ἐχθρό ἦταν κάτι πού δέν τήν περίμενε, ἦταν αἰφνιδιασμός.

4) Σωστά εἶδε ἡ διοίκηση τῆς Ταξιαρχίας τήν ὑπόδειξη τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγείου ὅτι πρέπει νά συγκροτηθοῦν ξέχωρες κατά ταξιαρχία Ὁλμαρχίες. Ἐδῶ στό Δ. Γράμμο συγκροτήθηκαν 2 ὁλμαρχίες 14 συνολικά ὅλμων. Τοποθετήθηκαν σέ κατάλληλα σημεῖα καί μέ τήν ἐπέμβασή τους ὅταν χρειάζονταν συνετέλεσαν πολύ καί στό νά αἱμορραγήσει πολύ περισσότερο ὁ ἐχθρός καί νά μή πραγματοποιήσει τό σχέδιό του.

5) Ἁρμονική πρέπει νά θεωρηθεῖ ἡ συνεργασία πεζικοῦ-πυρ)κοῦ πού ἀπέβλεπε βασικά στόν συντονισμό τῶν πυρῶν βαρειῶν ὅπλων καί πού πέτυχε ἱκανοποιητικά. (Ὑπῆρχε κοινό παρατηρητήριο, κοινός καταυλισμός. Ταχτική συνεργασία πρό καί σέ ὅλη τήν περίοδο τῶν ἐπιχειρήσεων. Τεχνικά ἦταν ἕτοιμο τό πυρ)κό νά ἐκτελέσει τήν ἀποστολή, ταχτικά τήν πραγματοποίησε. Αὐτό εἶναι βασικό σ' ἕνα ἀμυντικό ἀγώνα σάν τόν δικό μας πού λίγα βαρειά ὅπλα διαθέταμε μά πολύ ὑπολογίσαμε σ' αὐτά.

6) Τό πυρ)κό ἔκανε εὔστοχες βολές-βολές ἀκρίβειας (Ἀηλιάς Κάμενικ, Ἅγ. Χριστόφορο, Ἅγ. Ἀποστόλους, Τρία αὐγά, Βόρεια δασωμένα ἀντερείσματα λουτρῶν Ἰσβόρου κλπ.). Τό ἴδιο πρέπει νά ποῦμε καί γιά τά ὀλμοβόλα μας πού ἀξιοποιήθηκαν καί μέ τίς συχνές τους μετακινήσεις γιά χτύπημα στόχων πού δέν τούς ἔφταναν ἀπό τά μόνιμα ὁλμοβολεῖα τους. Ἔτσι χτυπήθηκε πολλές φορές ἀποτελεσματικά τό 1806, ἀπό Γκόλιο καί ἔκανε ζημιά στόν ἐχθρό καί ὀχύρωσή του.

7) Τά ἀντιαρματικά μας πῆραν μιά σωστή διάταξη (Ἁγ. Τριάδα Πυρσόγιαννης, Ἅγ. Χριστόφορος). Ὅμως τό γεγονός ὅτι ἦταν τοποθετημένα μέσα σέ πυροβολεῖα, τό πεδίο βολῆς ἦταν περιορισμένο καί ἀπό τήν πλευρά αὐτή ἔχουμε περιορισμένη καί τήν ἀπόδοση. Ἐπιπλέον δέν εἶχαν διατρητικά βλήματα ἀλλά μόνο ἐκρηκτικά καί τά τάγκς τύπου «Κένταυ-

ρος» δέν ένοχλήθηκαν καθόλου άπό τή βολή τους.

8) Ή άντιαεροπορική άμυνα βασικά έπαιξε τό ρόλο της όμως παρουσίασε άδυναμίες πού θά τονιστοῦν στά άρνητικά συμπεράσματα.

9) Καλή καί πετυχημένη ἦταν ἡ άντιμετώπιση τῶν ἐχθρικῶν πυροβόλων πού μᾶς ἔκαναν άμεση βολή ἐκτός άπό τίς πρῶτες μέρες πού ἡ παρενόχληση γίνονταν μόνο άπό τό πυρ)κό καί τά όλμοβόλα. Άργότερα χρησιμοποιήθηκαν καί οί κανονιοφόροι χειροβομβίδες γιά τήν κάλυψη τῶν πολυβολείων, γίνονταν συγκεντρωτική βολή 8-10 μυδραλλίων ή πολυβόλων καί μέ καλή σκόπευση χτυπιοῦνταν οί θυρίδες τῶν πυροβολείων, γιά έξουδετέρωση τοῦ προσωπικοῦ τῶν πυροβόλων. Έπίσης έγιναν άμπριά πίσω άπό τά πολυβολεία καί κεῖ γίνονταν ἡ κάλυψη τῶν μαχητῶν στή βολή τῶν πυροβόλων. Άπ' ότι στοιχεῖα έχουμε, τά πυροβόλα άμεσης βολῆς καταστράφηκαν ή έξουδετερώθηκε τό προσωπικό τους γιατί τίς τελευταῖες μέρες δέν έκαναν τήν έμφάνισή τους.

10) Ή Ό χ ύ ρ ω σ η στόν τομέα μας άπό τό Μάη μήνα πῆρε ένα έξαιρετικά σοβαρό χαρακτήρα. Μέ τό σύνθημα «μέ γερή όχύρωση χύνουμε λιγώτερο αἷμα», ρίχτηκαν μέ τά μοῦτρα στήν έπιστημονική δουλειά. Έγιναν πολυβολεῖα πολύ περισσότερα άπ' ότι προβλέπονταν, πολλά έφεδρικά, άρκετά παραπλανητικά. Σκεπάστηκαν μέ 3-4 σειρές ξύλα, σκεπάστηκαν μέ χῶμα καί πέτρες μέχρι 1.50 μέτρα. Τά πεδία βολῆς καλά διευθυνένα. Τά ζίκ-ζάκ (σπασίματα) έγιναν βαθειά χαρακώματα γιά τήν κυκλοφορία τῶν μαχητῶν τήν ὥρα τῆς μάχης, μεταφορά τραυματιῶν, έγιναν άμπριά γιά τή διαμονή τῶν μαχητῶν, άποθῆκες πυρομαχικῶν καί τροφίμων, έγιναν σταθμοί έπίδεσης άντοχῆς, γερά παρατηρητήρια. Στό κάθε στήριγμα έγινε κυκλική ή ήμικυκλική όχύρωση ή πεταλοειδής άνάλογα μέ τή διαμόρφωση τοῦ έδάφους καί τόν χρόνο πού εἴχαμε στή διάθεσή μας. Τά περισσότερα στηρίγματα εἶχαν συρματοπλέγματα καί μπροστά άπό αὐτά τοποθετήθηκαν ναρκοπέδια.

Ναρκοπέδια τοποθετήθηκαν καί σε πολλά άλλα σημεία τῆς διάταξης γιά ένεργητικά έμπόδια στήν κίνηση τοῦ έχθροῦ.

11) Ό Μικροπόλεμος καί πρό τῶν έπιχειρήσεων καί στήν περίοδο αὐτῶν τοποθετήθηκε σέ σωστή βάση καί άναπτύχτηκε σέ μεγάλο βαθμό. Όλοι οί μαχητές πέρασαν πολλές φορές άπό τό μικροπόλεμο, ό όποῖος στάθηκε σοβαρός παράγοντας γιά τήν πολεμικοστρατιωτική προετοιμασία τῶν τμημάτων.

12) Ο ί δ ι α β ι β ά σ ε ι ς μ α ς: Τηλεφωνικά κατορθώθηκε νά διατηρηθεῖ ἡ έπαφή Ταξιαρχίας μέ τάγμα. Έπίσης εἶχε συνεχή έπαφή μέ άσύρματο. Ό συνθηματικός κώδικας φωτοβολίδων μέ τά τάγματα, λόχους, διμοιρίες πού χρησιμοποιήθηκε σ' όλη τήν περίοδο τῶν έπιχειρήσεων ἦταν μιά καλή έπιτυχία. Ἦταν τό καλύτερο μέσο σύνδεσης καί στήν τέτοιο διατηρήθηκε μέχρι τέλους. Ό Άηλιάς Κάμενικ πού δέχτηκε πολλές έπιθέσεις τή μέρα καί ίδίως τή νύχτα καί πού σέ καμμιά περίπτωση τηλ)κά δέν μποροῦσε νά διατηρήσει τήν έπαφή μέ τό τάγμα του, μέ τίς φωτοβολίδες ένημέρωνε τή διοίκηση για κάθε τυχόν παρουσιαζόμενη ή διαμορφούμενη κατάσταση.

13) Ή διοίκηση τῆς Ταξιαρχίας διηύθυνε τίς έπιχειρήσεις άπό καλά όργανωμένο παρατηρητήριο καί ἦταν πάντοτε ένήμερη τῆς κατάστασης γιατί εἶχε σύνδεση καί έπαφή μέ τά τάγματα καί τό πυροβολικό.

14) ΟΙ ΕΦΕΔΡΕΙΕΣ ΜΑΣ: Στό ζήτημα αὐτό τῆς ταχτικῆς έπιμείναμε πολύ νά κάνουμε συνείδηση σ' όλες τίς διοικήσεις μέχρι διμοιρία ότι ἡ έξοικονόμηση έφεδρείας σέ μιά ένεργητική άμυνα καί γενικά στόν πόλεμο, εἶναι νόμος. Ότι κάθε διοικητής δέν πρέπει νάναι άπλός θεατής τοῦ πολέμου άλλά νάναι διοικητής καί όδηγητής. Αὐτό έγινε συνείδηση, κανένα στήριγμα, κανένα τσουγκάρι δέν ἦταν πού νά μήν έχει τήν τοπική του έφεδρεία. Άλλοῦ 7—8 μαχητές καί άλλοῦ 25—30 μαχητές. Ή Ταξιαρχία κρατοῦσε πάντα ένα λόχο 3 διμοιριῶν στή διάθεσή της καί σέ θέση τέτοια πού νά έπεμβαίνει σ' όποιοδήποτε σημεῖο τῆς διάταξης πού θά χρειάζονταν. Ή έφεδρεία όπου χρειάστηκε νά έπέμβει χρησιμοποιήθηκε έγκαιρα καί σωστά (χωριό Περσόγιαννη Άγιο Νικόλαο) καί έξεπλήρωσε τήν άποστολή της.

15) Τό στοιχεῖο τῆς άντενέργειας έπαιξε τό ρόλο του. Πολλές φορές κινήθηκαν μικρές όμαδοῦλες άπό 3—4 μαχητές καί έφτασαν μέχρι διμοιρία πού έδωσαν πετυχημένα πλευρικά καί άπό τά νῶτα χτυπήματα στόν έχθρό, τόν πανικόβαλαν, τοῦ έφεραν σύγχιση καί τόν έκαναν διστακτικό στήν προχώρησή του (Σ' όλες σχεδόν τίς έχθρικές ένέργειες στόν Άγιο Χριστόφορο, Παναγιά, Πετρίτη, Μοκολίβο καί λιγότερο στό Κάμενικ) εἴδαμε τίς τέτοιες άντενέργειες πού έκαναν οί διοικητές μας μέ έπί κεφαλῆς δοκιμασμένα στελέχη μέχρι καί λοχαγό.

16) Ή έκπαίδευση στά τμήματά μας γίνονταν καί πρό τῶν μαχῶν καί μέσα στίς μάχες. Πιστεύουμε ότι άπέδωσε πολλά πράμματα. Περιστρέφονταν στό πῶς θά πολεμήσουμε καλύτερα καί συγκεκριμμένα: 1) Τί θά κάνει ό μαχητής όταν κάνει βολή τό έχθρικό πυροβολικό. 2) Πῶς θά άντιμετωπίσουμε άπό τό όψωμα τυχόν έχθρική κίνηση πού γίνεται κάτω άπό τήν κάλυψη κανονιοβόλων. 3) Πῶς θά άντιμετωπίσουμε τά πυροβόλα πού κάνουν άμεση βολή. 4) Τήν άντιαεροπορική. 5) Τά τάνκς (βγῆκαν έθελοντικά άπό τό 588 τάγμα πάντζερίστες κυνηγοί άρμάτων μάχης). 6) Τί θά κάνουν οί μαχητές σέ περίπτωση ολοκληρωτικῆς κύκλωσης τῶν θέσεών τους. 7) Τί θά κά-

νουν στήν περίπτωση πού θά καταλάβει ὁ ἐχθρός 3—4 πολυβολεῖα στά στηρίγματα. 8) Πότε θά ρίξει τήν καπνογόνα χειροβομβίδα. 9) Πότε θά γίνει ἡ ἀντενέργεια, ἀπό ποῦ; πρός ποιά κατεύθυνση; ἀπό ποιους μαχητές. 10) Πότε θά ρίξει τό πάντζερ, πότε τή χειροβομβίδα. 11) Ἔκαναν πολλές βολές μέ τά ὁπλ)λα—πολυβόλα καί εἴχαμε καλά ἀποτελέσματα στά βολή. 12) Ἔκαναν πολλές βολές μέ τούς ὅλμους ὑπό τύπον ἀνάσχεσης στά πραγματικά σημεῖα πού θά ζητοῦσαν βολή οἱ διοικήσεις ὅταν ὁ ἐχθρός κινοῦνταν καί πέτυχαν καλή μαζική συγκεντρωτική βολή 8—10 ὅλμων μέσα σέ 2 λεπτά.

Ὅλα αὐτά ἔγιναν πραχτικά στό ἴδιο τό ἔδαφος καί ἔγινε ἔλεγχος ἀπό τήν ἴδια τή διοίκηση τῆς Ταξιαρχίας.

17) Ὕστερα ἀπό κάθε μάχη ὅσο καί ἄν δέν εἶχε οὐσιώδη χαρακτήρα γινόταν συζήτηση ἀπό τηλεφώνου ἐφ' ὅσον οἱ συνθῆκες δέν τό ἐπέτρεπαν ἤ γινόταν συνάντηση μέ τίς δ)σεις ταγμάτων καί γινόταν ἀνταλλαγή τῆς πείρας λέγοντας τά θετικά καί ἀρνητικά πού παρουσίασαν τμήματα στήν πρόσφατη μάχη πού πέρασε.

18) ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Τά μέτρα ἀσφάλειας ἦταν ὑπόθεση τῆς κομματικῆς καί ἀγωνιστικῆς συνείδησης τοῦ κάθε μαχητῆ, μαχήτριας στελέχου: ὕστερα μάλιστα καί ἀπό το πείραμα πού εἴχαμε στίς 9)8 ὁ ἐχθρός αἰφνιδιαστικά νά μᾶς καταλάβει τό 1806. Ὅλη τή νύχτα οἱ μαχητές ἐγρηγοροῦσαν μέ τό δάχτυλο στή σκανδάλη. Πυκνές ἐνέδρες καί περιπολίες σέ πιό προωθημένα πρός τόν ἐχθρό καί κατάλληλα σημεῖα. Οἱ 2—3 ἄνδρες τῆς περιπολίας θά εἶχαν μαζί τους τό μυδράλιο, τό πάντζερ καί τή χειροβομβίδα. Ειδική ὁμάδα στοιχογύριζε στό ὕψωμα μέ τά ἴδια ὅπλα ἐλέγχοντας ἄν παίρνονταν καλά τά μέτρα ἀσφάλειας. Οἱ διπλοσκοπιές εἶχαν ἕτοιμο τό ὁπλ)λο, τό πάντζερ τή χειροβομβίδα. Ἀξ)κοί κάθε 10 λεπτά ἔκαναν ἐφόδους ἐλέγχου στή διάταξη, διόρθωναν ὑπόδειχναν καί ἐνημέρωναν πρός τά πάνω. Δέν πέρασε βραδιά πού νά κινήθηκε ὁ ἐχθρός καί νά μήν τόν ἀντιλήφθηκαν οἱ ἐνέδρες ἤ διπλοσκοπιές μας. Ἡ μέγγινη ἦταν γερή.

19) Ο ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΜΑΧΕΣ

Ἄφησα τελευταῖο τό σοβαρό αὐτό συμπέρασμα—διαπίστωση—πού βγῆκε μέσα ἀπ' τήν πολεμική ζωή ἑνός μήνα σχεδόν. Χαρακτηριστικό γνώρισμα: Μαζικός ἡρωϊσμός—μαζική αὐτοθυσία—ἔξαρση ἐπαναστατική.

Μέσα σέ πολλά γόνιμα ἀκτίφ καί συσκέψεις στελεχῶν, δημοκρατικές συνελεύσεις καλλιεργήθηκε ἕνα ρωμαλέο πνεῦμα αἰσιοδοξίας ἄνευ προηγουμένου—στηρίχθηκε στίς ἠθικές δυνάμεις, στό δίκιο τοῦ ἀγώνα μας στήν συμπαράσταση ὅλης τῆς δημοκρατικῆς ἀνθρωπότητας πλάϊ μας, στά ἰδανικά λευτεριά στό λαό καί ἀνεξαρτησία, στηρίχθηκε στόν τυχοδιωχτικό πόλεμο πού κάνει ὁ μοναρχοφασισμός κι' ὁ ἀφέντης του ὁ ἀγγλοαμερικάνικος ἰμπεριαλισμός.

Ἡ κατανόηση ἦταν πλήρης ἐκ μέρους ὅλων καί ἀποδείχτηκε. Ἐδῶ σ' αὐτές τίς μάχες βλέπεις μαχητή νά σκοτώνεται παλληκαρίσια ἐνῶ μεῖς τόν χαρακτηρίζαμε ὡς κείνη τή στιγμή «ὕποπτο καί δειλό». Παρουσιάζονται ἐθελοντικά μαχητές νά γίνουν κυνηγοί ἀρμάτων μάχης γιά νά τινάξουν στόν ἀέρα τά τάγκς τοῦ Σαρανταπόρου πού μᾶς ἐνοχλοῦσαν ἄσχημα. Τραυματίζονται μαχητές καί δέν ἀποχωροῦν παρά ὅταν τούς τό ἐπιβάλλουν.

Στίς 26.8 τό προωθημένο σημεῖο τοῦ Ἁγίου Χριστόφορου καίγεται ἀπό τή βολή τοῦ ἐχθρικοῦ πυρ)κοῦ καί τά τάγκς. Τά χαρακώματα ἰσοπεδώθηκαν. Τά πολυβολεῖα ὅλα καταστράφηκαν ἀπό τά τάγκς. Οἱ τρεῖς ἐναπομείναντες ὑποστηριχτές τραβήχτηκαν 100 μέτρα στά πίσω χαρακώματα. Ἡ δ)ση δέν ἤξερε τί συνέβαινε φυσικά στά προωθημένα πολυβολεῖα καί ἔδωσε ἐντολή νά ξαναπᾶνε στήν κάλυψη πυρός. Οἱ μαχητές πῆγαν χωρίς γογγυσμό καί ἐξετέλεσαν τή διαταγή.

Τά στελέχη φάνηκαν ἀντάξια τῶν προσδοκιῶν μας. Ἀνταποκρίθηκαν στήν συντριπτική τους πλειοψηφία. Ἔνοιωθαν τή δοκιμασία. Ἤξεραν ὅτι δίνουν ἐξετάσεις στό λαό καί στό κόμμα τους. Ἐκτέλεσαν μέ συνειδητή πειθαρχία ὅλες τίς διαταγές. Τιμημένα ἐκπλήρωσαν τήν ἀποστολή πού τούς ἀνέθεσε ἡ ταξιαρχία.

ΑΡΝΗΤΙΚΑ

1) Ὑστερήσαμε καταπληκτικά στόν τομέα τῶν πληροφοριῶν. Σχεδόν ἡ ὑπηρεσία παρουσίασε ἀρνητική δουλειά.

2) Ἄργησε νά ὡριμάσει στίς διοικήσεις ἡ σκέψη τοῦ τρόπου καί μεθόδου ἐξουδετέρωσης τῶν πυροβόλων ἄμεσης βολῆς στό 1615. Ζητοῦσαν τοποθέτηση ἀντιαρματικῶν ἐνῶ ἤξεραν ὅτι δέν ὑπῆρχαν δυνατότητες.

3) Τό στοιχεῖο κίνησης δέν μελετήθηκε τόσο σχολαστικά. Ἐδῶ δέν παρατηρήθηκε πηγαία πρωτοβουλία ἰδιαίτερα τίς πρῶτες μέρες τῶν μαχῶν. Μπορούσαμε νάχαμε πολλούς αἰχμαλώτους ἄν ὀργανώναμε τίς ἀντενέργειες γιατί τό ἔδαφος προσφέρονταν. Παρατηρήθηκε μιά διστακτικότητα. (Στήν Πυρσόγιαννη μπορούσαν νά πιάσουν τουλάχιστο 30 αἰχμαλώτους ἄν συνδυάζονταν καλά ἡ ἀντενέργεια).

4) Ἐπιτρέψαμε τόν ἐχθρό νά ὀργανώνεται σέ ἀκάλυπτο μέρος (Ν.Δ. Κάμενικ, Ἁγίου Νικόλαο, Ἁγίους Ἀποστόλους) γιατί δέν τοῦ γινόταν συστηματική παρενόχληση μέ τά βαρειά μας ὅπλα.

5) Ἔγινε μεγάλη σπατάλη πυρ)κῶν ἰδιαίτερα

Η ΚΟΜΜΑΤΙΚΗ-ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΣΤΙΣ ΜΑΧΕΣ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΟΥ

Τοῦ σ. ΣΤΑΜΑΤΗ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Ταγματάρχη Π. Ε.

«Ὁ Κόκκινος στρατός νίκησε γιατί ὁ ἡγετικός του πυρῆνας στά Μετόπισθεν καί στό Μέτωπο, ἦταν τό Κόμμα τῶν Μπολσεβίκων, ἑνιαῖο μέ τή συνοχή καί τήν πειθαρχία του, δυνατό μέ τό ἐπαναστατικό του πνεῦμα, καί τήν προθυμία νά τραβήξει γιά κάθε θυσία γιά νά πετύχει ἡ κοινή ὑπόθεση....»

(Ἀπ τήν ἱστορία τοῦ *Μπολσεβίκικου Κόμματος*.)

Στίς μάχες τοῦ Δυτικοῦ Γράμμου ἀπό 3—30 Αὐγούστου '949 ἀναμετρήθηκε ἡ Ταξιαρχία μας, ἕνα κομμάτι τοῦ λαϊκοῦ ἐπαναστατικοῦ μας στρατοῦ, μέ τήν 8η Μοναρχοφασιστική Μεραρχία καί νίκησε. 700 μαχητές μας μέ 3 καί ἀργότερα 4 πυροβόλα καί 2 ὀλμοβόλα, ἀναμετρήθηκαν νικηφόρα μέ δεκαπλάσιες δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ, πού ἐνισχύονταν μέ 24 πυροβόλα, 4 πυροβόλα ἄμεσης βολῆς, ἀεροπορία πού βρίσκονταν συνεχῶς πάνω ἀπ' τά πεδία τῶν μαχῶν καί τάνκς.

Ὁ ἐχθρός δέν μπόρεσε νά πετύχει κανένα ἀπ' τούς σκοπούς καί τίς ἐπιδιώξεις του στόν τομέα μας, εἶχε ἀπώλειες 12πλάσιες ἀπό τίς δικές μας ξεπερνώντας τούς 2000 νεκρούς, τραυματίες καί αἰχμαλώτους.

Σ' αὐτήν τήν ἄνιση ἀναμέτρηση, πού ὡστόσο ὁ συσχετισμός τῶν δυνάμεων καί τῶν μέσων κρατήθηκε βασικά στήν ἀναλογία τῶν περσινῶν μαχῶν τοῦ Γράμμου, ἀποδείχτηκε ἡ ἀνωτερότητα τοῦ ταχτικοῦ λαϊκοῦ ἐπαναστατικοῦ μας στρατοῦ, ἡ πίστη στό σκοπό, ἡ πολεμική μαστοριά καί ἡ ἱκανότητά του ν' ἀντιπαρατάσσεται καί νά νικᾶ τόν ἐχθρό ὡς ἕνα ὁρισμένο ὅριο συσχετισμοῦ τῶν δυνάμεων.

Ἡ νικηφόρα ἀντιμετώπιση τοῦ ἐχθροῦ στό Δυτικό Γράμμο, μέ τό δοσμένο συσχετισμό τῶν δυνάμεων, ὀφείλεται σέ δυό ἀποφασιστικούς παράγοντες: Τήν ἠθικοπολιτική ὑπεροχή καί ἀνωτερότητα τῶν μαχητῶν μας, ἀντίκρυ στίς μισθοφόρες ὀρδές τῶν μισθοφόρων καί τήν ἀνωτερότητα τῆς λαϊκοεπαναστατικῆς μας ταχτικῆς, ἀντίκρυ στήν Ἀμερικάνικη ταχτική τῆς μαζικῆς ἐξόντωσης τῶν στρατευμένων παιδιῶν τοῦ λαοῦ.

Τό Κόμμα μας στάθηκε ὁ ἐμψυχωτής τῶν μαχητῶν μας, στήν προετοιμασία καί τή διεξαγωγή τῶν νικηφόρων μαχῶν. Κομματική πολιτική δουλειά τῆς Κομ. μας ὀργάνωσης καί τῶν ἐπιτρόπων μας, ἔπαιξε ἀποφασιστικό ρόλο στήν ἐκπλήρωση τῆς ἀποστολῆς μας. Οἱ Διοικητές καί οἱ Ἐπίτροποί μας μέ τή βοήθεια τοῦ Κόμματος βασικά σωστά ἀφομοίωσαν καί προσάρμοσαν στίς συνθῆκες τοῦ τομέα του τή λαϊκοεπαναστατική ταχτική τοῦ Δημοκρατικοῦ μας Στρατοῦ.

Ἡ πολιτική κομματική μας δουλειά παρουσίασε βέβαια ἀδυναμίες καί ἐλλείψεις. Γενικά ὅμως στάθηκε στό ὕψος τῆς πολεμικῆς ἀποστολῆς τῆς Ταξιαρχίας μας. Οἱ μαχητές κι' οἱ μαχήτριές μας, πολέμησαν μέ τήν ψυχή τους. Πολέμησαν στ' ὄνομα τοῦ λαοῦ καί τοῦ Κόμματός μας, στ' ὄνομα τοῦ ἀγαπημένου Ἀρχηγοῦ μας σ. Ν. Ζαχαριάδη. Ρίζωσαν στά βράχια τοῦ Κάμενικ καί τοῦ Ἅγιου Χριστόφορου. Ἦρθαν πολλές φορές σῶμα μέ σῶμα μέ τόν ἐχθρό καί τόν ἀνέτρεψαν. Πραγματοποίησαν τήν κομματική καί ἀγωνιστική τους ὑπόσχεση, ὑπερασπίζοντας ἕνα μῆνα καί ὡς τίς 4 τό πρωΐ τῆς 30)8)49 τίς θέσεις πού εἶχαν ἐντολή νά ὑπερασπίσουν ὡς τό βράδυ τῆς 29)8)49.

* * *

Θά προσπαθήσουμε νά συγκεντρώσουμε ἐδῶ ὁρισμένα συμπεράσματα ἀπ' τήν κομματική πολιτική δουλειά στή διάρκεια τῆς προετοιμασίας καί τῆς διεξαγωγῆς τῶν μαχῶν τῆς Ταξιαρχίας μας.

Ἡ ἠθικοπολιτική προετοιμασία ὅπως καί ἡ πολεμικοστρατιωτική προετοιμασία στά σημεῖα

σέ βλήματα ὄλμων, ἔξω ἀπό κάθε λογική χρήση.

6) Οἱ συνδέσεις διαβιβάσεως δέν προσέχτηκαν πολύ. Μπορούσαμε γρηγορότερα νά συνδεόμαστε τηλ)κά μέ τά τάγματα ὅταν σταματοῦσε ἡ βολή τοῦ ἐχθρικοῦ πυροβολικοῦ καί ὄχι νά περνοῦν ὧρες καί 24ωρα γιά νά ἐπανασυνδεθοῦν.

18)9)49

τα τοῦ λαϊκοῦ ἀπελευθερωτικοῦ στρατοῦ ποὺ τείνουν ὁλοένα σὲ μιὰ ἀποφασιστικὴ ἀναμέτρηση μὲ τὸν ἐχθρό, χρειάζεται μιὰ ἐπίμονη, μακρόχρονη, συστηματικὴ κομματικὴ δουλειά, μιὰ δουλειὰ μὲ ἀρχές, μὲ γερὰ θεμέλια καὶ μὲ πρόγραμμα.

Ἐδῶ ἀποδείχτηκε, πὼς πρέπει ὁριστικὰ ν' ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ τὴν ἠθικοπολιτικὴ προετοιμασία τὴν ἐπιπόλαια πρόχειρη καὶ ἐντυπωσιακὴ ποὺ ἀφήνουμε σ' ὁρισμένες περιπτώσεις γιὰ τὴν τελευταία στιγμὴ πρὶν τὶς μάχες. Αὐτὴ μπορεῖ νὰ πετύχει ἕνα ξεσήκωμα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ κι' ἕνα πρόσκαιρο φούντωμα, ποὺ ὡστόσο δὲν μπορεῖ ν' ἀντέξει στὴ σκληρότητα τῶν μαχῶν καὶ τὶς σοβαρὲς δυσκολίες ποὺ προβάλλουν στὴν ἐξέλιξη τῆς μάχης. Μονάχα ἕνα βαθύτερο ὅριμασμα τῆς ἀποστολῆς στὴ συνείδηση τῶν μαχητῶν, μιὰ ἐπίμονη κομματικὴ διαπαιδαγώγηση τῶν μαχητῶν καὶ τῶν στελεχῶν στο πνεῦμα τῆς ἀδιάλλαχτης πάλης γιὰ τὴν ὑπερνίκηση τῶν δυσκολιῶν, γιὰ τὴν ἀνώτερη Κομματικὴ - ἀγωνιστικὴ συγκρότησή τους μονάχα ἕνα ἀστείρευτο ἀπόθεμα ἀναπτυγμένης ἐπαναστατικῆς συνείδησης, πίστης καὶ ἐνθουσιασμοῦ γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τῆς ἀποστολῆς, μπορεῖ νὰ δώσει τὴν ἱκανότητα στοὺς μαχητές μας, ν' ἀντέξουν καὶ νὰ πραγματοποιήσουν τὴν ἀποστολή τους ὡς τὸ τέλος ξεπερνώντας τὶς δυσκολίες.

Χαρακτηριστικὸ ἀπ' τὴν ἄποψη αὐτὴ εἶναι τὸ παράδειγμα τμημάτων τοῦ πυροβολικοῦ μας ποὺ ὑποχρεωθήκαμε νὰ τὸ χρησιμοποιήσουμε σὰν τμήματα πεζικοῦ. Παρὰ τὴν εἰδικὴ δουλειὰ ποὺ ἔγινε σ' αὐτὰ τὶς τελευταῖες στιγμὲς τὰ τμήματα αὐτὰ δὲν μπόρεσαν νὰ παίξουν τὸ ρόλο τους ἀκριβῶς, γιατὶ ἡ ἀποστολὴ βρισκόνταν ἔξω ἀπ' τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς ἠθικοπολιτικῆς καὶ πολεμικοτεχνικῆς προετοιμασίας ποὺ γίνονταν σ' αὐτὰ τὰ τμήματα.

Στὴν ταξιαρχία μας, ὑπῆρχαν ἀπὸ παληότερα παραδόσεις Κομματικῆς δουλειᾶς. Ἡ ἠθικοπολιτικὴ προετοιμασία γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς ἐκστρατείας τοῦ 1949 ἑδραιώνονταν στὰ θεμέλια μιᾶς δουλειᾶς μὲ Κομματικὲς ἀρχές.

Ἡ Κομματικὴ σύσκεψη τὶς 20)3)49 στὸ Βίτσι ἔδωσε βαθύτερο Κομματικὸ περιεχόμενο, καὶ ἀναζωογόνησε ὁλόκληρη τὴν ἠθικοπολιτικὴ δουλειὰ τῆς προετοιμασίας τῶν τμημάτων μας.

Ὁρισμένες ἀπτὶς ἀρχὲς ποὺ στηρίζονταν ἡ ἠθικοπολιτικὴ δουλειὰ στὴν ταξιαρχία μας ἀπὸ παληότερα ἦταν οἱ ἀκόλουθες:

1. *Νὰ μπάσουμε Κομματικοὺς τρόπους καθοδήγησης καὶ ἐλέγχου σ' ὅλη τὴν πολιτικὴ καὶ πολεμικοστρατιωτικὴ δουλειὰ τῆς ταξιαρχίας.* Νὰ προγραμματίσουμε μὲ μεθοδικὸ πραχτικὸ πνεῦμα ὅλες τὶς ἐπιδιώξεις καὶ τοὺς σκοποὺς ποὺ βάζαμε στὴν προετοιμασία τῶν τμημάτων μας.

Νὰ ἐπιμένουμε στὴν Κομματικὴ συγκρότηση τῶν στελεχῶν μας καὶ τῶν μαχητῶν μας. Νὰ ἀναπτύσσουμε ἀδιάκοπα τὴν Κομματικότητα καὶ τὴν πολιτική τους ἱκανότητα.

Τὴν πολιτικὴ δουλειὰ νὰ τὴν κάνουμε περιεχόμενο καὶ ὑπόθεση τῆς Κομ. μας ὀργάνωσης, καὶ νὰ ἑλκύσουμε τὴν προσοχὴ γι' αὐτὴν ὅλων τῶν Κομμουνιστῶν καὶ τῶν ἴδιων τῶν Διοικητῶν.

2. *Ν' ἀναπτύσσουμε ἀδιάκοπη πολεμικὴ δράση σ' ὅλες τὶς μορφὲς καὶ μέσ' ἀπ' αὐτὴ νὰ ἐλέγχουμε ὅλη μας τὴ δουλειὰ καὶ τὴν καταλληλότητα τῶν στελεχῶν μας.* Σὰν ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς προσπάθειας, παρ' τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ταξιαρχία μας ἀπὸ τὶς περσινὲς μάχες τοῦ Γράμμου καὶ τοῦ Βίτσι καὶ τῆς Φλώρινας, δὲν εἶχε νὰ πάρει μέρος σ' ἄλλες σοβαρὲς μάχες, χάρη στὴν ἀδιάκοπη ἀνάπτυξη τοῦ μικροπόλεμου καὶ τὴ συνεχὴ κίνηση τῶν τμημάτων μας, σὲ πολεμικὲς ἀποστολές, κρατούσαμε ἀνεβασμένο το πολεμικὸ πνεῦμα καὶ ἐλέγχαμε ὁλοένα, τὴν πολεμικὴ ἱκανότητα τῶν στελεχῶν μας, τὴν ἀνάδειξη καὶ προώθησή τους μὲ βασικὸ κριτήριο τὸν πόλεμο. Ὅλες τὶς ἀδυναμίες καὶ τὶς ἐλλείψεις τῆς πολιτικῆς μας δουλειᾶς τὶς βρίσκαμε στὸν πόλεμο, στὸν τρόπο ποὺ ἐκπληρώνονταν οἱ πολεμικὲς ἀποστολές, ἔστω καὶ περιορισμένης σημασίας.

3. *Νὰ μπάσουμε τὸ πνεῦμα τῆς ἐπαναστατικῆς ἅμιλλας σ' ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς τῶν τμημάτων τῆς ταξιαρχίας.*

Συγκεκριμένα ἡ 40ήμερη ἀνοιξιάτικη ἅμιλλα τῆς ταξιαρχίας, εἶχε ἀκριβῶς τὸ σκοπὸ νὰ προετοιμαστοῦν ὁλόπλευρα τὰ τμήματά μας, γιὰ τὴ νικηφόρα ἀντιμετώπιση τῆς ἐκστρατείας τοῦ 1949.

Ἡ ἅμιλλα αὐτὴ προετοιμασίας πέτυχε τὸ σκοπό της. Τὰ τμήματά μας βγῆκαν μὲ καινούργιες δυνάμεις μὲ ρωμαλαῖο πολεμικὸ πνεῦμα καὶ μὲ ἀνεβασμένη τὴν πολεμικὴ-ὀργανωτικὴ- τεχνικὴ προετοιμασία γιὰ τὶς μεγάλες μάχες τοῦ 49.

Μ' αὐτὴ τὴ δουλειὰ ἐμεῖς ἀπ' τὶς ἀρχὲς τοῦ Ἰούλη εἴμασταν βασικὰ ἕτοιμοι γιὰ τὴν ἀναμέτρηση μὲ τὸν ἐχθρό. Αὐτὸ ἀποδείχθηκε στὴ μάχη τῆς 1ης τοῦ Ἰούλη στὸν Ἅγιο Χριστόφορο, ὅπου τσακίστηκε ἰσχυρὴ ἐχθρικὴ ἐπίθεση καὶ ἐκδηλώθηκε ἕνα ρωμαλαῖο πολεμικὸ πνεῦμα τῶν μαχητῶν. Τὸ διάστημα ποὺ μεσολάβησε ὡς τὴν ἔναρξη τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἰδιαίτερα τὸ τελευταῖο διάστημα στὶς παραμονὲς τῶν μαχῶν, τὸ πολεμικὸ ξεσήκωμα τῶν μαχητῶν μας ἀνέβαινε σταθερὰ μέρα μὲ τὴ μέρα.

Στὸ ξεσήκωμα αὐτὸ βοήθησαν αποφασιστικὰ τ' ἄρθρα τοῦ σ. Ζαχαριάδη, ἡ δουλειὰ γιὰ τὴ διανομὴ τῶν Κομματικῶν βιβλίων, τὰ Κομματικὰ τηλεγραφήματα τοῦ σ. Π.Ε. τοῦ Γ.Α., τὰ μεγάλα ἀχτὶφ τοῦ Γράμμου, τὰ γράμματα τῆς Κ.Ο. τῆς ταξιαρχίας ποὺ ἔφταχναν

τά συγκεκριμμένα γιά τόν τομέα μας πολεμικά συνθήματα ξεσήκωναν καί δραστηριοποιούσαν τούς έκατοντάδες Κομμουνιστές καί Κομμουνίστριες τής ταξιαρχίας γιά τήν πραγματοποίηση αύτών τών συνθημάτων καί τήν έκπλήρωση στό άκέραιο τής άποστολής τών τμημάτων τους.

Στίς παραμονές τών μαχών ή ταξιαρχία, σάν ένα σώμα, δονούνταν άπ' τόν πολεμικό παλμό. Βρισκόταν σέ ΜΙΑ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΗ ΥΠΕΡΕΝΤΑΣΗ, γιά τήν έκπλήρωση τής άποστολής της.

Τό πνεύμα αύτό πού κυριαρχούσε έκδηλώνονταν στ' άκόλουθα:

'Ο μικροπόλεμος άνέβαινε καθημερινά καί κυριαρχούσε άδιαλλαξία, έπιμονή καί άποφασιστικότητα στήν έκπλήρωση τών άποστολών, άπό μαχητή καί στελέχη. Οί πρώτες νυχτερινές καί άνοιχτές έπιθετικές ένέργειες τού έχθρού στόν Άγιο Χριστόφορο, πνίχτηκαν στό αίμα.

Τίς τελευταίες μέρες είχε φτάσει στό κατακόρυφο ή άνυπομονησία τών μαχητών γιά τή μεγάλη μάχη. όλοι συζητούσαν γι' αύτήν, όλοι περίμεναν μέ τό δάχτυλο στή σκανδάλη τόν έχθρό μέ σιγουριά, καί άποφασιστικότητα τίς δυνάμεις τους, μέ ΑΚΛΟΝΗΤΗ ΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΟΥΣ ΜΕ ΠΙΣΤΗ ΣΤΗ ΝΙΚΗ ΤΟΥΣ ΠΟΥ ΞΕΠΕΡΝΟΥΣΕ ΚΑΘΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΚΑΙ ΦΛΟΓΙΖΕ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΠΙΟ ΑΔΥΝΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΣΤΑΧΤΙΚΟΥΣ ΜΑΧΗΤΕΣ.

Ή άποφασιστική ύπερένταση μαχητών καί στελεχών, έκδηλώνονταν μέ συγκινητικό τρόπο στή γιομάτη αύταπάρνηση καί καρτερία άγρύπνια όλων γιά τήν κατοχύρωση τών μέτρων άσφάλειας στήν ολόψυχη προσπάθεια τής καθημερινής βελτίωσης τής όχύρωσης.

'Απ' τούς σχηματισμούς καί τίς ύπηρεσίες τής ταξιαρχίας όπου άπό παλιότερα είχαν συγκεντρωθεί άνάπηροι καί σακατεμένοι σύντροφοί μας τράβηξαν πάνω άπό 100 στήν πρώτη γραμμή, δίχως νά παρουσιαστούν περιπτώσεις μαχητών μας πού νά μήν κατανοήσουν καί νά μήν θελήσουν νά σταθούν στό πρώτο χαράκωμα.

'Εμείς οί ίδιοι είμασταν σέ θέση νά ξέρουμε περισσότερο άπ' τόν καθένα τί δυσκολίες έπρεπε νά ύπερνικήσει ένας άνάπηρος ή γέροντας σύντροφός μας γιά νά σταθεί στήν πρώτη γραμμή.

Πολλοί άπ' τούς συντρόφους μας αύτούς όχι μόνο στάθηκαν παλληκαρίσια όπως όλοι, άλλά κι' άναδείχτηκαν σέ ήρωες.

Στό διάστημα αύτό τής άποφασιστικής ύπερέντασης γιά τήν όλόπλευρη πολεμική μας κινητοποίηση καί παρά τό γεγονός ότι έπίμονα έξηγούσαμε στούς συντρόφους μας πώς οί μάχες θάναι σκληρές, πώς θάχουμε ν' άντιπαλαίψουμε μέ σοβαρές δυσκολίες, πώς τό σίδερο τού Τρούμαν καί ή άεροπορία του φέτος θάταν πιό άφθονα, είχε περιοριστεί ό άριθμός τών λιποταχτών στό έλάχιστο όπως δείχνει ό πίνακας δέν είχαμε αύτοτραυματίες καί γενικά δέν είχαμε στρατιωτικά άδικήματα:

	Λιποτάχτες	Αύτοτραυματίες
Μάης	5	1
Ίούνης	2	0
Ίούλης	2	0

Είναι άκόμα χαρακτηριστικό γιά τήν όλοκλήρωση τής ήθικοπολιτικής προετοιμασίας τό γεγονός ότι τά «άτομικά ζητήματα» τών μαχητών ίδιαίτερα αύτά πού είχαν σχέση μ' αίτήσεις γιά μετόπισθεν, γιά μεταθέσεις, γιά παράπονα άκόμα, είχαν έκλείψει. Αύτό άποτελούσε μιά τελική άπόδειξη πώς στό σύνολο τών μαχητών μας έπικρατούσε μιά μοναδική σκέψη πού συνέπαιρνε κι' έπνιγε κάθε άλλη: ΠΩΣ ΝΑ ΣΥΝΤΡΙΨΟΥΜΕ ΤΟΝ ΕΧΘΡΟ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΜΑΣ—ΠΩΣ ΝΑ ΣΤΑΘΟΥΜΕ ΑΞΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΜΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ.

Ή ήθικοπολιτική προετοιμασία πού άπό παλιότερα είχε άρχίσει πάνω σέ σταθερές κομματικές άρχές καί είχε φτάσει στό κατακόρυφο στίς παραμονές τών μαχών, έδινε σάν πρώτο καρπό της, αύτή τή σιγουριά καί αύτοπεποίθηση τών Διοικήσεών μας στίς δυνάμεις τους στούς μαχητές τους. 'Ανάμεσα στούς μαχητές καί τά στελέχη τους, τούς Διοικητές τους είχε καλλιεργηθεί μιά άμοιβαία έμπιστοσύνη καί πίστη. Αύτή ή ήθικοπολιτική ένότητα άποτελούσε έναν άποφασιστικό παράγοντα γιά τήν νικηφόρα διεξαγωγή τών μαχών.

* * *

'Ωστόσο ή κομματική-πολιτική δουλειά τής προετοιμασίας τών τμημάτων γιά άποφασιστικές μάχες δέν μπορούσε νά περιοριστεί μόνο στήν ήθικοπολιτική προετοιμασία τών μαχητών. 'Αντιμετώπισε άποφασιστικά καί ύπεύθυνα καί όλα τ' άλλα προβλήματα τής πολεμικοστρατιωτικής προετοιμασίας, συγκεντρώνοντας τήν προσοχή ίδιαίτερα σέ τρία προβλήματα.

1. Στό πρόβλημα τής ταχτικής 2. Στό πρόβλημα τής καταλληλότητας τών στελεχών καί 3. Στό πρόβλημα ένός όλοκληρωμένου έλέγχου στή συνολική προσπάθεια τής προετοιμασίας.

1. Ή προσπάθεια γιά τήν γρήγορη καί ούσιαστική άφομοίωση τής ταχτικής τής ένεp-

γητικῆς ἄμυνας μέ βάση τήν πείρα τοῦ Δ.Σ. καί τίς ὑποδείξεις τοῦ Γενικοῦ μας Ἀρχηγείου ἀποτέλεσε ἕνα κύριο περιεχόμενο τῆς κομματικῆς δουλειᾶς στήν ταξιαρχία μας ἰδιαίτερα ὕστερα ἀπό τίς συσκέψεις ΠΕ ταξιαρχιῶν τοῦ Γράμμου, ὅπου τό καθῆκον αὐτό ὑπογραμμίστηκε ἰδιαίτερα ἀπό τό Κόμμα μας. Μέ εἰδικά ἀκτίφ, συγκεντρώσεις καί συνελεύσεις, μέ εἰδική ἐκπαίδευση πάνω στά ἴδια ὑψώματα πού θά δίναμε τίς μάχες μέ τήν ἄμεση, ἀκόμα καί μέ τό τηλέφωνο, μετάδοση τῆς καινούργιας πείρας ἀπ' τήν ταχτική τοῦ ἐχθροῦ καί τήν ταχτική ὁρισμένων δικῶν μας τμημάτων ἐπιδιώκαμε νά ἐξασφαλίσουμε στά στελέχη καί στούς μαχητές μας τήν ἀφομοίωση τῶν διδαγμάτων τῆς λαϊκοεπαναστατικῆς ταχτικῆς τῆς ἐνεργητικῆς ἄμυνας, τήν ἀφομοίωση τῆς ταχτικῆς καί τῶν συνηθειῶν τοῦ ἐχθροῦ. Ἕνα παράδειγμα: Ἀκούγοντας ἀπό τό σταθμό τῆς Ἀθήνας τήν περιγραφή γιά τόν αἰφνιδιασμό στά Γκλόβατα, δώσαμε ἀμέσως σ' ὅλη τήν ταξιαρχία τήν πείρα ἀπ' τήν ταχτική αὐτή τοῦ ἐχθροῦ, τά μέτρα ἀσφάλειας ἐντείνανε καί τή μέρα. Ἡ πείρα ἀπ' τά λάθη καί τίς ἀδυναμίες στίς πρῶτες ἐνέργειες τοῦ ἐχθροῦ στόν Ἅγιο Χριστόφορο μεταδόθηκε σ' ὅλα τά τμήματά μας ἔγκαιρα.

Μέ χαραχτήρα συζήτησης στίς θέσεις μάχης μέ τούς μαχητές μας διαπιστώναμε ἄμεσα τό βαθμό πού αὐτοί ἀφομοίωσαν δημιουργικά ὁρισμένες βασικές ἀρχές τῆς ἐπιθετικῆς ἄμυνας, καί τά συμπεράσματα τῶν συζητήσεων αὐτῶν, τά κάναμε ὑπόθεση τῶν στελεχῶν καί τῶν μαχητῶν μας, σέ εἰδικές συσκέψεις. Βλέπαμε, ὅσο περισσότερο ἐπιμέναμε, πόσο καθυστερημένη ἦταν ἡ ταχτική ἀντίληψη τῶν στελεχῶν, πόσους κινδύνους δημιουργοῦσε αὐτή γιά τήν ἐκπλήρωση τῆς ἀποστολῆς.

Ἡ κομματική μας δουλειά ἐπιδίωκε ν' ἀναπτύξει τό ἐνδιαφέρον ὅλων τῶν διοικητῶν μας καί ἰδιαίτερα Λοχαγῶν—Διμοιριτῶν γιά τά προβλήματα τῆς ταχτικῆς. Σ' αὐτό βοηθοῦσε ἡ ἀνάλυση ἄρθρων τοῦ «Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ» μά περισσότερο ἀπ' ὅλα ἡ ἄμεση, ζωντανή μέ χαραχτήρα συζήτησης μετάδοση τῆς πείρας ἀπ' τίς μάχες. Ὡστόσο ἡ δουλειά αὐτή γενικά ἄργησε, δέν ὀργανώθηκε τόσο συστηματικά καί ἡ καθυστέρησή μας αὐτή ἐξηγεῖ τίς περισσότερες ἀδυναμίες ταχτικῆς πού παρουσιάσαμε.

2. Τό πρόβλημα τῆς καταλληλότητας τῶν στελεχῶν, ἀνάλογα μέ τή σημασία καί τό χαραχτήρα τῆς πολεμικῆς τους ἀποστολῆς, βρίσκονταν στό κέντρο τῆς κομματικῆς μας δουλειᾶς. Ὁ ἔλεγχος τῶν στελεχῶν μέ βάση τήν ἱστορία καί τή σημερινή πολεμική τους ἐπίδοση, εἶναι γεγονός ὅτι διαφύλαξε βασικές μας θέσεις ἀπό ἀκατάλληλους διοικητές καί ΠΕ, ἐξασφάλισε στά κύρια σημεῖα ἀντίστασης γερούς, ἐγγυημένους συντρόφους πού στάθηκαν στό ὕψος τους.

Ἀναφέρουμε σάν ἀρνητικό μιά χαρακτηριστική περίπτωση δικιᾶς μας ἀδυναμίας: Χάσαμε ἄδοξα τό 1806 γιατί ἀνεχτήκαμε τοποθέτηση ἀκατάλληλου Διοικητή. Ἀποδείχτηκε πώς ὁ ἔλεγχος τῆς καταλληλότητας τῶν στελεχῶν πρέπει νἆναι συνεχής. Νά μήν κολλᾶμε σέ σχηματισμένες ἀντιλήψεις γιά τούς ἀνθρώπους μας, ν' ἄχουμε μιά πολιτική μέ ἀρχές στήν τοποθέτηση τῶν στελεχῶν καί μιά ἀκλόνητη ἀποφασιστικότητα (μακρυά ἀπό συναισθηματισμούς—1.806) στήν προσπάθειά μας νά ἐξασφαλίζουμε ὅσο γίνεται, πιό ἐγγυημένους ἀγωνιστές στίς ἀποφασιστικές θέσεις.

Ἐμεῖς ὡς τήν τελευταία στιγμή ἀλλά καί μέσα στίς μάχες παρά τήν εὐνοϊκή ἐξέλιξη τῶν ἐπιχειρήσεων γιά μᾶς, ὑποχρεωθήκαμε νά κάνουμε ὁρισμένες ἀναγκαῖες ἀντικαταστάσεις καί ἀλλαγές. Αὐτές, ἔδειχναν σέ πολλές περιπτώσεις ἀδυναμίες δικιές μας, στήν ἀνάδειξη ὁρισμένων στελεχῶν, ὅμως στίς στιγμές τῆς μάχης ἦταν μιά ἀνάγκη, καί δυνάμωναν τήν ἀντίσταση τῶν τμημάτων μας.

3. Στήν Ταξιαρχία μας ἀποδείχτηκε ἀπό ἕνα ὀργανωμένο καί ὁλοκληρωμένο ἔλεγχο πού ἔγινε τίς παραμονές τῶν μαχῶν, πάνω στήν ἠθικοπολιτική καί πολεμικοτεχνική προετοιμασία τῶν τμημάτων, πώς παρά τή μακρόχρονη προετοιμασία, ὑπῆρχαν ἀκόμα πολύ σοβαρές ἀδυναμίες. Αὐτές, μονάχα ἕνας ὑπεύθυνος ἔλεγχος θά μποροῦσε νά τίς δεῖ καί νά βοηθήσει τά τμήματά μας νά τίς ξεπεράσουν.

Μέ ἀπόφαση τῆς Δ)σης τῆς Ταξιαρχίας σχηματίστηκε μιά ἐπιτροπή μέ τόν Π.Ε. τῆς Ταξιαρχίας, τόν ἐπιτελάρχη, τόν ἀξιωματικό ὀργάνωσης καί ὁπλισμοῦ καί ἕνα μέλος ἀπό τή Δ)ση τοῦ τμήματος ὅπου γίνονταν ὁ ἔλεγχος μέ ἀποστολή νά ἐλέγχει τήν ἠθικοπολιτική κατάσταση τῶν τμημάτων, τόν τρόπο πού ἀντιμετώπιζαν οἱ Δ)σεις τῶν ὑψωμάτων τό συνολικό πρόβλημα τῆς ἄμυνας, τήν ὀχύρωση καί τά μέτρα ἀσφάλειας, τίς ἀποστολές ὅλων τῶν ὅπλων καί ἰδιαίτερα τῶν βαρειῶν ὅπλων, τά ὀργανωτικά καί τεχνικά προβλήματα τῆς ἄμυνας τοῦ ὑψώματος (ἀνεφοδιασμός, ὑγειονομική ὑπηρεσία κλπ).

Ἡ ἐπιτροπή αὐτή ἐπί τόπου ἀντιμετώπιζε ὅλα τά προβλήματα στήν ὁμάδα, στή διμοιρία, στό λόχο, βάζοντας μπροστά σ' ἔκτακτη συνέλευση, τῶν ἰδίων τῶν μαχητῶν τίς ἀδυναμίες καί τίς ἐλλείψεις πού παρουσίαζε ἡ ὀργάνωση τῆς ἄμυνας κι' ἔδινε ἕνα συγκεκριμένο καί γενικώτερο προσανατολισμό σ' ὅλους τούς μαχητές γιά τόν

πόλεμο πού θά κάναμε.

Ἡ ἐπιτροπή αὐτή βοήθησε. Ἡ συμβολή της συγκεντρώνεται ἰδιαίτερα στό ὅτι ἔδωσε μιά ἀντικειμενική εἰκόνα στή Δ)ση τῆς Ταξιαρχίας καί τῶν Ταγμάτων γιά τό βαθμό τῆς προετοιμασίας τῶν τμημάτων. Ἔδειξε ὅλες τίς ἀδυναμίες μας πού μερικές ἀπ' αὐτές (ὅπως οἱ ἀποστολές τῶν βαρειῶν ὅπλων καί ἡ συγκέντρωση τῶν πυρῶν μας πού ἦταν πολύ ἐλλειπεῖς) θά τίς πληρώναμε ἀκριβά στίς μάχες πού θ' ἀρχίζαν.

Χαρακτηριστικό εἶναι τό γεγονός π.χ. πώς οἱ μαχητές σέ κάποιο ὕψωμα ἀποδείχτηκε πώς ἀπό ὁλόκληρη τήν ἠθικοπολιτική προετοιμασία τοῦ Π.Ε. τους, εἶχαν βγάλει τό συμπέρασμα πώς τό ὕψωμα πού θά ὑπεράσπιζαν μέ τό αἷμα τους δέν ἔπαιζε κανένα ρόλο στόν τομέα μας. Ὁ ἔλεγχος ἔβγαλε πολλά «παράξενα» στήν ἐπιφάνεια. Ἕνα ἀπ' αὐτά ἦταν π.χ. πώς κάποιο τμῆμα μας ἀντί γιά τό Ἅγιο Κων)νο Βούρμπιανης πού ἔπρεπε νά κατέχει καί νά ὀχυρωθεῖ, βρίσκονταν σ' ἄλλο ὕψωμα, τοῦ Ἀηλιά Βούρμπιανης καί ἐκεῖ ὀχυρωνόνταν κλπ. κλπ. Ὡστόσο καί πρίν ἀπ' αὐτό τόν ἔλεγχο, ἐπανειλημμένα σύντροφοι ἀνάφεραν πώς «ΕΙΜΑΣΤΕ ΠΑΝΕΤΟΙΜΟΙ» Κ.Λ.Π.

Αὐτό τό «ΠΑΝΕΤΟΙΜΟΙ» ΠΟΥ ΣΥΝΗΘΙΖΟΝΤΑΝ ἔκλεινε ὅλη τήν αὐτοϊκανοποίηση καί τήν ἐπανάπαυση πού στήν πράξη ἐκδηλώναμε, χάνοντας τό κομματικό πνεῦμα τοῦ ἀνήσυχου ἐλέγχου.

Οἱ ἀδυναμίες καί σοβαρές ἐλλείψεις πού διαπίστωσε αὐτός ὁ ἔλεγχος, ἀπόδειχναν ἀκριβῶς μιά σοβαρότερη ἀδυναμία μας: Ὁ ἴδιος ὁ ἔλεγχος πού κάναμε προηγούμενα ἦταν ἀδύνατος, δέν ἦταν συνεχής κι' ἐπιβοηθητικός, τόν στόμωνε ἡ ἐπανάπαυση πού ὁρισμένες φορές κυριαρχοῦσε.

Στόν πόλεμο, ὁ ἄγρυπνος, ζωντανός δημιουργικός, ἐπιβοηθητικός ἔλεγχος γιά τή σωστή καί ἔγκαιρη πραγματοποίηση τῶν διαταγῶν, ἀποτελεῖ βασική πολεμική ἀρχή καί Νόμο, πού ἡ παραμέλησή του πληρώνεται πάντα πολύ ἀκριβά, μέ αἷμα καί ἀποτυχίες.

Ἀνακεφαλαιώνοντας μποροῦμε νά συνοψίσουμε στά παρακάτω τήν πείρα μας ἀπ' τήν κομματική δουλειά, τίς προετοιμασίες τῶν τμημάτων μας γιά τίς ἀποφασιστικές μάχες τοῦ 1949.

1. Τό Κόμμα μας, οἱ Κ.Ο. καί οἱ ἐπιτροπές μας μποροῦν νά παίξουν τό ρόλο τῆς κινητήριας δύναμης στήν ἠθικοπολεμική προετοιμασία τῶν τμημάτων μας γιά ἀποφασιστικές μάχες μονάχα ὅταν νοιώσουν πώς αὐτό ἀκριβῶς ἀποτελεῖ τήν κύρια ἀποστολή τους στό Δ. Στρατό. Ὅταν ὀργανώσουν ὁλόπλευρα τήν προσπάθεια αὐτή στηρίζοντάς την σέ κομματικές μέθοδες καί ἀρχές, σέ γερά θεμέλια.

2. Μέσα στήν ἀποστολή μας αὐτή τά κεντρικά σημεῖα πού πρέπει ν' ἀπορροφοῦν τήν προσοχή μας εἶναι:

α) Ἡ ἀνάπτυξη ρωμαλαίου πολεμικοῦ πνεύματος λεύτερης ἠθικοπολιτικῆς ἑνότητας στήν ἀφοσιωμένη, ὁλόψυχη προσπάθεια γιά τήν ἐκπλήρωση τῆς πολεμικῆς ἀποστολῆς.

β) Ἡ ἀφομοίωση καί ἡ ἀνάπτυξη τίς λαϊκοεπαναστατικῆς ταχτικῆς ἀπό τούς διοικητές μας, ἀπό τά στελέχη καί τούς ἴδιους τούς μαχητές μας. Ἡ μελέτη καί συστηματική παρακολούθηση τῆς ταχτικῆς τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ ἔγκαιρη ἐλεγμένη προσαρμογή τῆς ταχτικῆς μας στίς κάθε φορά συνθῆκες τῆς μάχης.

γ) Ἡ σωστή ἐκλογή καί ὁ συνεχής ἔλεγχος τίς καταλληλότητας τῶν στελεχῶν ἀνάλογα μέ τό χαρακτῆρα καί τή σημασία τῆς ἀποστολῆς τους ὥστε στίς ἀποφασιστικές θέσεις νά ὑπάρχουν ὅσο τό δυνατό πιό ἐγγυημένοι σύντροφοι.

δ) Ὁ ἄγρυπνος ἔλεγχος γιά τή σωστή, ὁλοκληρωμένη καί ἔγκαιρη πραγματοποίηση τῶν διαταγῶν, ἡ βοήθεια στά στελέχη μας στή διάρκεια τῆς ἐκπλήρωσης μιᾶς ἀποστολῆς, γιά τήν ὁλοκληρωτική της ἐκτέλεση, χωρίς ὑποχωρήσεις, ἀβαρίες καί παραποιήσεις.

ε) Ἡ ἐπιμονή τῆς πολιτικῆς δουλειᾶς στήν ἀναζήτηση καί τό ξεπέρασμα τῶν ἀδυναμιῶν μακρυά ἀπό κάθε ΕΠΑΝΑΠΑΥΣΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟ-ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ πού πολλές φορές πιάνει τήν ἴδια τήν πολιτική μας δουλειά, τυφλώνοντάς την.

3. Τό Κόμμα μας, οἱ κομματ. ὀργανώσεις στά τμήματα, οἱ Π.Ε., οἱ κομμουνιστές, γιά νά παίξουν αὐτόν τόν πρωτοποριακό ὑπεύθυνο καθοδηγητικό ρόλο τους, γιά νά γίνουν οἱ ἐμψυχωτές νικηφόρων μαχῶν, ἐνάντια στόν ἐχθρό πρέπει νά ἀνεβάσουν τίς ἴδιες τίς κομματικές τους ἀρετές. Ν' ἀπαλλαχτοῦν ὅσο τό δυνατό περισσότερο ἀπό σακαρακίστικες εἴτε γραφειοκρατικές μέθοδες καθοδήγησης καί δράσης. Ἀπό κάθε εἴδους ἐπανάπαυση. Νά ἐξασφαλίσουν τούς πιό γερούς δεσμούς μέ τή μάζα τῶν μαχητῶν μας. Κι' αὐτό θά τό πετύχουνε μέ τό ζωντάνεμα τῶν Κ.Ο. μέ τό ἀνέβασμα τοῦ περιεχομένου τους, μέ τή δραστήρια κινητοποίησή τους γιά τήν πραγματοποίηση τῶν σκοπῶν πού κάθε φορά βάζει τό Γενικό μας Ἀρχηγεῖο.

Τό πολεμικό ξεσήκωμα καί τά ἀποτελέσματα πού εἶχε ἡ ἀπονομή τῆς κομ. ταυτότητας μᾶς δείχνουν τί μποροῦμε νά πετύχουμε ὅταν ἀξιοποιήσουμε στό λαϊκό ἀπελευθερωτικό μας πόλεμο, τόν παράγοντα Κόμμα, τόν παράγοντα κομμουνιστής.

Μέ τήν ἔναρξη τῶν ἐπιχειρήσεων στόν τομέα μας ὁλόκληρη ἡ κομματική-πολιτική μας δουλειά προσπάθησε νά προσαρμοστεῖ στίς συνθῆκες τῶν μαχῶν μέ κύριες [illegible]

1. Τό ξεσήκωμα ἑνός ἀνώτερου μαζικοῦ ἡρωϊσμοῦ ἀδιαλλαξίας καί ἐπιμονῆς γιά τήν ἐκπλήρωση τῆς πολεμικῆς ἀποστολῆς τοῦ κάθε τμήματός μας ξεχωριστά.

Γνωρίζαμε πώς σ' αὐτό τό πνεῦμα τοῦ μαζικοῦ ἡρωϊσμοῦ πού φτάνει ὡς τήν ἀπόφαση τῆς ὁλοκληρωτικῆς θυσίας γιά τήν ἐκπλήρωση τῆς ἀποστολῆς, πού ξέρει νά ὑπερνικάει μέ πεῖσμα καί θάρρος ὅλες τίς δυσκολίες μέσ' τή φωτιά τῆς μάχης καί μόνο σ' αὐτό δοκιμάζεται βασικά ἡ ἠθικοπολιτική προετοιμασία τοῦ τμήματος.

Τό ξεσήκωμα αὐτοῦ τοῦ ρωμαλέου πνεύματος σ' ὅλα τα τμήματα καί σ' ὅλους τούς μαχητές ἐπιδιώξαμε νά τό στηρίξουμε ἀπ' τήν πρώτη στιγμή σ' ὁρισμένους ἀποφασιστικούς παράγοντες καί πρῶτ' ἀπ' ὅλα στό Κόμμα μας, στούς κομμουνιστές καί τίς κομμουνίστριες στούς Διοικητές καί τούς Ἐπιτρόπους μας.

Στούς συντρόφους τῆς Ταξιαρχίας μας καί σιγά-σιγά σ' ὅλους τούς μαχητές μας ἄρχισε νά γίνεται συνείδηση πώς τό πιό ἀπαρτο ὀχυρό εἶναι ἡ ψυχή τοῦ μαχητῆ τοῦ λαϊκοῦ μας στρατοῦ, ἡ φλεγισμένη ἀπ' τή φλόγα τῆς ἐπανάστασης ψυχή τοῦ κομμουνιστῆ. Τότε μονάχα τα ὀχυρά γίνονται ὁ τάφος τοῦ ἐχθροῦ, τότε μονάχα τά πολυβόλα καί οἱ ὅλμοι μας ξερνοῦν τό θάνατο, τότε μονάχα ὅλο τό σίδερο τοῦ Τροῦμαν καί τά ρουκετοβόλα καί οἱ βόμβες τῶν 1000 κιλῶν δέν λυγᾶνε τήν ἀντίστασή μας ὅταν στά ὑψώματα πολεμοῦν κομμουνιστές, ὅταν τήν ἀντίσταση εἴτε τήν ἐπίθεση τήν ἐμψυχώνει καί τή φλογίζει τό Κόμμα, ὁ κομμουνιστής μαχητής καί μαχήτρια τοῦ λαϊκοῦ μας στρατοῦ.

Πρῶτο σύνθημα πού ἔρριξε ἡ Κ.Ο. τῆς Ταξιαρχίας μας τις 2-3 τελευταῖες μέρες πρίν ἀπ' τίς μάχες καί μέ τήν ἔναρξη τῶν μαχῶν ἦταν: Νά σταματήσουν τά ψηφίσματα κι' οἱ ἀποφάσεις.

Ἀντί γιά ψηφίσματα τώρα νά στέλνουμε στό Κόμμα καί στό Γ. μας Α. Δελτία δράσης πού νά δείχνουν τήν ἐκπλήρωση τῶν κομματικῶν μας ὑποσχέσεων. «ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΣΧΕΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ» «ΘΑ ΠΟΛΕΜΗΣΟΥΜΕ ΕΤΣΙ, ΩΣΤΕ ΟΛΕΣ ΟΙ ΩΣ ΤΑ ΣΗΜΕΡΑ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ ΜΑΣ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΠΥΡΙΝΗ ΘΑΝΑΤΕΡΗ ΠΡΑΞΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΕΧΘΡΟ...» δημοσιεύει τίς μέρες αὐτές ὁ «ΓΡΑΜΜΟΣ».

Ἐπίμονα οἱ Κ.Ο. καί οἱ πυρῆνες μας πάλεψαν νά ἐκπληρώσουν τίς Κομ. ἀποφάσεις πού εἶχαν πάρει μέ τήν ἀποστολή τῶν Κομματ. Δελτίων ὕψωμα μέ ὕψωμα.

Ὁ πυρήνας τῆς 1ης Διμοιρίας τοῦ 6ου λόχου μας στήν Κομματική του συνέλευση πῆρε τήν ἀπόφαση πού δημοσιεύτηκε στόν τύπο μας: «Ὅσο ὑπάρχει καί ἕνας κομμουνιστής στό ὕψωμα Κάμενικ δέ θά πατήσει μισθοφόρος τοῦ Τροῦμαν. Τό Κάμενικ θά γίνει τάφος γιά τούς ἐχθρούς τοῦ λαοῦ.

2) «...Καλοῦμε τούς συντρόφους ὅλης τῆς Ταξιαρχίας μας σέ ἅμιλλα, ποιά διμοιρία θ' ἀναδειχθεῖ πρώτη ἐπίλεχτη διμοιρία τοῦ Δ.Σ.Ε. μέσα στή φωτιά τῶν ἀποφασιστικῶν μαχῶν πού ζυγώνουν, μέ τήν πολεμική τους δράση καί τήν καλύτερη διαφωτιστική δουλειά στούς φαντάρους....»

Τήν ἀπόφαση αὐτή παλεύοντας ἡρωϊκά καί τσακίζοντας τίς ἐπιθέσεις μιᾶς Ταξιαρχίας κατά τάγματα τήν πραγματοποίησαν οἱ κομμουνιστές τῆς 1ης διμοιρίας μας. Ἀνάδειξαν τή διμοιρία τους ἐπίλεχτη διμοιρία τοῦ ΔΣΕ κι' ἀπόσπασαν τά συγχαρητήρια τοῦ σ. Ν. Ζαχαριάδη.

«... Ὑποσχόμαστε πώς θά πολεμήσουμε ἔτσι ὅπως ξέρουν νά πολεμοῦν οἱ λεβέντες τοῦ ΔΣ. Θά τσαμπουκίσουμε τόν ἐχθρό, θά τόν θάψουμε στίς πλαγιές τοῦ Ἁγίου Χριστόφορου...». Τήν ἀπόφαση αὐτή πού πῆραν οἱ κομμουνιστές καί οἱ κομμουνίστριες τοῦ Ἁγίου Χριστόφορου στήν Κομματική τους Συνέλευση τήν πραγματοποίησαν τσακίζοντας πάνω ἀπό ἕνα μῆνα τίς ἐπιθέσεις τοῦ ἐχθροῦ, «θάβοντας στίς πλαγιές τοῦ Ἁγίου Χριστόφορου τόν ἐχθρό» παλεύοντας μέ τό σίδερο πού παραμόρφωσε τό ὕψωμα, μέ τά τάγκς πού ἰσοπέδωναν τά πολυβολεῖα καί τά χαρακώματά τους, μέ τά μεθυσμένα μπουλούκια τοῦ Μπαλοδήμου.

Τό ἴδιο τιμημένα ἐκπλήρωσαν τήν Κομματική τους ὑπόσχεση οἱ κομμουνιστές τοῦ Προφήτη Ἠλία τοῦ Κάμενικ, ἀντιμετωπίζοντας τή μεγαλύτερη ἐχθρική πίεση, πάνω στό ἀγνώριστο ἀπό πυροβολικό, τ' ἀντιαρματικά καί τίς ρουκέτες δοξασμένο τους ὕψωμα.

Συνολικά στίς μάχες τοῦ Δυτ. Γράμμου, οἱ ὑπερασπιστές τοῦ 1806 ἔφαγαν 25.000 βλήματα πυροβολικοῦ, οἱ μαχητές τοῦ Ἁγίου Χριστόφορου 40.000 καί οἱ μαχητές τοῦ Προφήτη Ἠλία καί τοῦ Κάμενικ 60.000 βλήματα. Τά ὑψώματα αὐτά ἔγιναν ἀγνώριστα. Τά δέντρα ἐξαφανίστηκαν καί οἱ βράχοι ἔγιναν πέτρες καί χαλίκια..

Τό ἴδιο ἡρωϊκά πάλεψαν οἱ κομμουνιστές καί οἱ κομμουνίστριες τῶν πολυβόλων καί τῶν ὅλμων καί τῶν τριῶν Ταγμάτων μας πού πραγματοποίησαν τό σύνθημά τους:

«...ΟΣΟ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΙ ΕΝΑΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΗΣ ΖΩΝΤΑΝΟΣ οἱ ὅλμοι καί τά πολυβόλα μας δέ θά πάψουν νά ξερνοῦν τό θάνατο στούς μισθοφόρους τοῦ Τροῦμαν..»

Τό σύνθημα τῆς Κ.Ο. τοῦ 588 Τάγματός μας.

«ΟΥΤΕ ΠΕΤΡΑ ΑΠΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΜΑΣ ΣΤΟΝ ΕΧΤΡΟ» τό πραγματοποίησαν οἱ κομμουνιστές τοῦ Τάγματος κι' ὅλοι οἱ μαχητές στό ἀκέραιο. Ὅταν ὁ ἐχθρός κατόρθωσε νά σκαλώσει στήν προωθημένη θέση τοῦ Ἅγιου Χριστόφορου, καί ἀπωθήθηκε ὕστερα ἀπό σκληρό ἀγῶνα, δέν ὑπῆρχε ἴχνος ὀχύρωσης ἐκεῖ κι' ἔβραζε ἡ γῆς ἀπό σίδερο τοῦ πυρ)κοῦ καί τῶν τάγκς. Ἐκείνη τή στιγμή πῆρε τήν ἐντολή νά πάει στήν προωθημένη καί νά κρατήσει τίς θέσεις μας ὁ πυρηνάρχης Ριζόπουλος πού ἀναδείχτηκε σέ διμοιρίτη.

Βέβαιος πώς δέν θά γυρνοῦσε ζωντανός πῆγε καί ὥς τήν τελευταία του πνοή πάλευε γιά νά μήν δώσει οὔτε πέτρα στόν ἐχθρό.

Στήν ἴδια θέση παρέμεινε τραυματισμένος καί πολεμοῦσε ὁ σ. Γαῦρος κι' ἄλλοι σύντροφοι τραυματίες. Κι' αὐτήν ἀκόμα τήν προωθημένη θέση μας ὁμάδες τήν κράτησαν ὥς τήν τελευταία στιγμή, οἱ σύντροφοι μας τοῦ Ἅγιου Χριστόφορου.

Οἱ Διοικητές καί οἱ Π. Ε. μέ τό δικό τους ζωντανό παράδειγμα καλλιέργησαν μαζί μέ τούς ἄλλους κομμουνιστές αὐτό τό ρωμαλέο πνεῦμα τοῦ μαζικοῦ ἡρωϊσμοῦ καί τῆς αὐτοθυσίας πού χαρακτηρίζει τούς ὑπερασπιστές τῶν θέσεών μας.

Ὁ Δ)τής λόχου σ. Καραμοῦλας, κι' ἀργότερα ὅταν τραυματίστηκε αὐτός, ὁ Π. Ε. του σ. Σιάμος στάθηκαν ἡ ψυχή τῆς ἀντίστασης στόν Προφ. Ἠλία τοῦ Κάμενικ. Οἱ σ. Καραπᾶνος Δ)τής λόχου καί Χατζηχρῆστος Π.Ε. του, στάθηκαν ἡ ψυχή τῆς ἄμυνας στόν Ἅγιο Χριστόφορο, μαζί μέ τόν Π.Ε. τοῦ Τάγματος σ. Στέφ. Οἰκονόμου, ὁ Π.Ε. διμοιρίας σ. Θωμᾶς Χρήστου, στάθηκε στό ὕψος του στίς πιό κρίσιμες στιγμές πού ὁ ἐχθρός εἶχε πατήσει πάνω στόν Προφ. Ἠλία. Ἔρριξε πάνω ἀπό 200 χειροβομβίδες, ἔρριξε πάντζερ, χτυποῦσε μετ' ὁπλοπολυβόλο μόνος του σέ σκληρή μονομαχία μέ ἐχθρική διμοιρία πού ἀνέβαινε στό ὕψωμα. Ἀναδείχτηκε ἀνθ)γός ἐπ' ἀνδραγαθεία, καί προτάθηκε γιά μετάλλειο ἀνδρείας.

Ὁ Π.Ε λόχου σ Β. Καραδημήτρης, στάθηκε ὁ ἐμψυχωτής τῆς ἀντίστασης στό 1806, τραυματίστηκε κι' ὅταν ξαναγύρισε ἀνάλαβε τήν ἄμυνα σέ βασικό στήριγμα τοῦ Κάμενικ.

Τό ποσοστό τῶν μελῶν τοῦ Κόμματος πού ἔπεσαν πολεμώντας ἡρωϊκά γιά τό Κόμμα καί τό λαό μας στό σύνολο τῶν συναγωνιστῶν μας πού ἔπεσαν ἀνεβαίνει σέ 70ο)ο. Ἡ δύναμη τῶν μελῶν τοῦ Κόμματος στό σύνολο τῶν μαχητῶν μας ἦταν 58ο)ο.

Τό κῦρος τοῦ Κόμματός μας τῶν κομμουνιστῶν μεγάλωσε μέσα στή φωτιά τῶν μαχῶν, εἶναι χαρακτηριστικό τό παράδειγμα τῶν ὑπερασπιστῶν τοῦ 1806, πού τσακίζοντας τίς ἐπιθέσεις τῶν μοναρχοφασιστῶν φώναζαν, κομμουνιστές κι' ἐξωκομματικοί μαζί στούς φασίστες:

« ΤΟ ΥΨΩΜΑ ΔΕΝ ΤΟ ΠΑΙΡΝΕΤΕ! ΕΔΩ ΠΟΛΕΜΟΥΝ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ!».

Ἀκόμα εἶναι χαρακτηριστικό πώς ἀκούστηκαν νά φωνάζουν ἐπανειλημμένα ὕστερα ἀπ' τίς ἀποτυχίες τους οἱ φασίστες ἀπειλώντας καί φοβερίζοντάς τους.. «Κομμουνιστική Ταξιαρχία τοῦ Ζαχαριάδη!».

Μέ τό παράδειγμα τῶν κομμουνιστῶν καί τῶν στελεχῶν ξεσηκώθηκε ἕνας μαζικός ἡρωϊσμός πού συνεπῆρε κι' ἀνέβασε στό ὕψος ἡρώων, μαχητές πού θεωροῦνταν δειλοί καί λιπόψυχοι.

Χαρακτηριστικό τέτοιο παράδειγμα, εἶναι ὁ συναγωνιστής μας Ν. Μπάγις πού τό τάγμα του τόν εἶχε γιά Στρατοδικεῖο γιά δειλία καί διαλυτική δουλειά κι' ὅμως πῆρε ἔπαινο στήν ἄμυνα τοῦ Κάμενικ, κι' ἔπεσε ἐκεῖ πολεμώντας στήν πρώτη γραμμή.

Ὁ «ΓΡΑΜΜΟΣ» τῆς 25)8)49 ἔγραφε: «ΔΕΝ ΞΕΧΩΡΙΖΟΥΝ ΟΙ ΗΡΩΕΣ! ΟΛΟΙ ΠΟΛΕΜΗΣΑΝ ΣΑΝ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ».

Ἡ ἀντεπίθεση γιά τήν ἀνατροπή τοῦ ἐχθροῦ πού εἶχε βγεῖ στόν Προφ. Ἠλία, ἔγινε μέ τή νοσοκόμα, τόν τηλεφωνητή καί τό σύνδεσμο.

Ἡ νοσοκόμα τοῦ Ἁγίου Χριστόφορου κι' ἡ μαγείρισσα πολεμοῦσαν παλληκαρίσια κι' ἡ πρώτη κρατοῦσε ὁπλ)λο.

Ὁ κανόνας ἦταν σ' ὅλη τή διάταξη, νά μή φεύγουν ἀπό ὕψωμα παρά μόνο οἱ τραυματίες πού κινδύνευαν ἄμεσα. Οἱ ἄλλοι ἔμειναν καί πολεμοῦσαν.

Σοβαρά βοήθησε στό ξεσήκωμα τοῦ μαζικοῦ ἡρωϊσμοῦ καί τῆς ἀποφασιστικότητας στήν ἐκπλήρωση τῆς ἀποστολῆς, ἡ ΑΜΕΣΗ ΕΚΛΑ-Ι-ΚΕΥΣΗ ΚΑΙ Η ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΑΧΗΤΩΝ ΠΟΥ ΑΠΤΙΣ ΙΔΙΕΣ ΤΟΥΣ ΤΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΤΗ ΦΩΤΙΑ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ ΑΝΕΒΑΙΝΑΝ ΠΙΟ ΨΗΛΑ ΣΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΩΝ ΜΑΧΗΤΩΝ.

Ἡ πολεμική ἅμιλλα πῆρε μιά συγκεκριμένη μορφή, γινόταν ἕνα διαρκές κίνητρο, γι' ἀνώτερα πολεμικά κατορθώματα, γι' ἀνάδειξη μέσ' τή φωτιά τῆς μάχης.

Σ' αὐτή τήν ΑΜΕΣΗ ΕΚΛΑ-Ι-ΚΕΥΣΗ, χρησιμοποιήθηκαν ὅλα τά μέσα: τό τηλέφωνο, ὁ τηλεβόας, τά συνθήματα, ὅμως σοβαρότερο ρόλο ἔπαιξε ἡ πολεμική πολυγραφημένη ἐφημερίδα τῆς ταξιαρχίας «ΓΡΑΜΜΟΣ».

Ὁ «ΓΡΑΜΜΟΣ» βγῆκε στή διάρκεια τῶν μαχῶν σέ 19 ἐκδόσεις καί σέ 6500 ἀντίτυπα συνολικά. Κάθε μέρα οἱ μαχητές μας στό χαράκωμά τους διάβαζαν τό «ΓΡΑΜΜΟ» μέ μεγαλύτερο ἐνδιαφέρον ἀπό κάθε ἄλλο ἔντυπο, γιατί μιλοῦσε γιά τό πῶς πολέμησαν στήν χτεσινή μέρα, αὐτοί οἱ ἴδιοι, ποιοί διακρίθηκαν, ποιό τμῆμα πολέμησε καλύτερα, δῶσε πιό γερά χτυπήματα στόν ἐχθρό. Οἱ μαχητές μας τόν ζητοῦσαν ἐπίμονα, δίνει τή συγκεκριμένη

πολεμική γραμμή, πρόβαλλε τά καλά παραδείγματα ἡρωϊσμοῦ καί πολεμικῆς μαστοριᾶς, παρουσίαζε καί ἐπέμενε στά λάθη καί τίς ἀδυναμίες (1806) καί ξεσήκωνε ὅλους τούς μαχητές καί τίς μαχήτριες στό ξεπέρασμα τῶν ἀδυναμιῶν, σ' ἀνώτερη πολεμική ἅμιλλα γιά τό τσάκισμα τοῦ ἐχθροῦ στόν τομέα μας.

Σ' ἕνα μεγάλο της μέρος, ἡ κομματική πολιτική μας δουλειά στή διάρκεια τῶν μαχῶν στόν τομέα μας περνοῦσε μέσ' ἀπ' τίς ἐκδόσεις καί τά συγκεκριμμένα συνθήματα τοῦ «ΓΡΑΜΜΟΥ».

Παραθέτουμε ὁρισμένους χαρακτηριστικούς τίτλους.

«Στή φωτιά τῶν πιό σκληρῶν μαχῶν στήν πάλη μέ τίς δυσκολίες, ἀναδείχνονται οἱ λαϊκοί ἥρωες καί ἡγέτες τοῦ στρατοῦ μας» (11)8)49).

«Ἀπ' τήν ὑπόσχεση στήν πράξη, τ' ἀτσάλινα παιδιά τοῦ 11ου Λόχου μας ἔπνιξαν στό αἷμα 11η ἐπίθεση τοῦ ἐχθροῦ στόν Ἅγιο Χριστόφορο».

«Πάνω ἀπό 350 νεκροί καί τραυματίες, 3 τάγκς κι' ἕνα ἀεροπλάνο. Ἡ πρώτη ὑποδοχή τοῦ ἐχθροῦ στόν τομέα μας».

«Ὁ Ἅγιος Χριστόφορος σέ ἅμιλλα μέ τόν Προφήτη Ἠλία τοῦ Κάμενικ γιά πιό θανατερό μάτωμα τῶν λειψάνων τῆς 8ης ΜΦ. Μεραρχίας».

«Τιμή καί δόξα στούς ἡρωϊκούς ὑπερασπιστές τοῦ Ἁγίου καί τοῦ Πρόφ. Ἠλία, πρόταση γιά νά ὀνομαστεῖ ἐπίλεκτος ὁ 11ος λόχος μας καί ἡ 2 διμοιρία τοῦ 7ου λόχου μας» κλπ. κλπ.

Ἀναφέρουμε 2 ἀκόμα ἀπ' τούς τρόπους ἐκλαΐκευσης πού χρησιμοποιήθηκαν. Κάθε μέρα καί σ' ὁρισμένα τμήματα 2 φορές τή μέρα μεταδίνονταν μέ τόν τηλεβόα «Δελτίο Ἅμιλλας γιά τήν ἐξέλιξη τῶν ἐπιχειρήσεων στόν τομέα μας καί γενικώτερα, γιά τά τμήματα καί ὀνομαστικά γιά τά στελέχη καί τούς μαχητές μας πού ἀναδείχτηκαν στις μάχες. Τίς νύχτες ὕστερα ἀπ' τίς πιό σκληρές μάχες στόν Πρόφ. Ἠλία στό 1806, καί στόν Ἅγιο Χριστόφορο, ρίχνονταν συνθηματικές φωτοβολίδες ἀπό Στενό πού τίς ἔβλεπαν ὅλοι οἱ μαχητές. Αὐτές συμβόλιζαν ἕνα συγχαρητήριο χαιρετισμό, ἀπό μέρος ὅλων τῶν μαχητῶν καί τῆς Διοίκησης τῆς ταξιαρχίας, στούς ὑπερασπιστές τῶν ὑψωμάτων αὐτῶν γιά τίς νικηφόρες μάχες τους τῆς μέρας.

Μ' αὐτούς τούς τρόπους ἐπιδιώκαμε ὄχι μονάχα νά διατηροῦμε, ἀλλά ν' ἀναπτύσσουμε καθημερινά τό γερό πολεμικό πνεῦμα τῶν μαχητῶν μας, τό πνεῦμα τοῦ μαζικοῦ ἡρωϊσμοῦ, τῆς ἐπαναστατικῆς ἅμιλλας, στήν ἐκπλήρωση τῆς πολεμικῆς ἀποστολῆς. Αὐτό σέ μεγάλο βαθμό τό πετύχαμε. Ἔτσι παρά τήν ἐξέλιξη τῶν ἐπιχειρήσεων στό Βίτσι κι' ἀργότερα στόν Ἀνατ. Γράμμο τό πνεῦμα τῶν μαχητῶν μας χαρακτηρίζονταν ὡς τήν τελευταία στιγμή ἀπό ρωμαλεότητα, ἀπό πεῖσμα καί προσήλωση στήν ὡς τό τέλος ἐκπλήρωση τῆς δικῆς μας ἀποστολῆς.

Ὅσον ἀφορᾶ τό πρόβλημα τῆς ἀνάδειξης τῶν στελεχῶν, εἴχαμε βάλει πρίν ἀπ' τίς μάχες ἀνοιχτά στίς συνελεύσεις καί σέ ἐπανειλημμένα ἄρθρα πώς τά στελέχη μας δέ θά ἀναδειχθοῦν μέ γράμματα κι' αἰτήσεις, ἀλλά μέσα στίς μάχες πού περιμέναμε.

Τά στελέχη μας καί παληοί μαχητές ἀκόμα τόνοιωσαν αὐτό, ἔτσι πού ὅλες οἱ ἀπώλειές μας σέ στελέχη ἀναπληρώνονταν ἄμεσα ἐπί τόπου ἀπό τούς συντρόφους μας πού ἀναδείχνονταν στή μάχη. Σέ μιά περίπτωση τοῦ 1806, πού ἀπομακρυνθήκαμε ἀπό τήν ἀρχή αὐτή καί ἐνῶ εἶχαν ἀναδειχθεῖ τέσσερις καί πέντε ἄξιοι ἡγέτες ἀπ' τούς ἴδιους τούς ὑπερασπιστές τοῦ ὑψώματος στείλαμε «ΛΟΧΑΓΟ» ἀπό ἀλλοῦ, τό πληρώσαμε μέ τήν ἀπώλεια τοῦ ὑψώματος.

Τό συγχαρητήριο τηλεγράφημα τοῦ σ. Ν. Ζαχαριάδη στούς μαχητές τῆς ταξιαρχίας 7)8)49 ἀποτέλεσε τή βάση τῆς πολιτικῆς στελεχῶν πού ἀκολουθήσαμε στή διάρκεια τῶν μαχῶν στό Δ. Γράμμο.

«... Ὅλες οἱ προτάσεις σας γιά στελέχη, μαχητές καί μαχήτριες 1806 γίναν δεκτές. Μόνο στήν πάλη μέ τίς δυσκολίες σφυρηλατοῦνται τά πραγματικά στελέχη, μᾶς διδάσκει ὁ Μεγάλος Στάλιν. Ὑπερνικώντας τίς δυσκολίες καί τσακίζοντας τόν ἐχθρό, σφυρηλατεῖτε καί σεῖς τούς δημιουργούς τῆς καινούργιας λαοκρατούμενης Ἑλλάδας.. »

Ἡ ἔγκαιρη ἀνάδειξη τῶν διαλεχτῶν μέσα στούς διαλεχτούς στή μάχη, οἱ ἠθικές ἀμοιβές ἔπαιξαν ἕνα σοβαρό ρόλο στήν ἀνάπτυξη ἑνός μαζικοῦ ἡρωϊσμοῦ.

Ἔδωσαν περιεχόμενο στήν ἐπαναστατική ἅμιλλα τῶν τμημάτων μας καί τῶν μαχητῶν μας. Μέ τίς Ἡμερήσιες Διαταγές τῆς Ταξιαρχίας πού περιεῖχαν καί τίς προτάσεις τοῦ Γ. Α προβάλλονταν καθημερινά σχεδόν μπροστά σ' ὅλους τούς μαχητές τῆς ταξιαρχίας μας, οἱ τιμημένοι μέ ἠθικές ἀμοιβές, παράδειγμα γιά μίμηση στήν αὐριανή μάχη.

Ὁ παρακάτω πίνακας δείχνει τίς ἠθικές ἀμοιβές πού δόθηκαν συνολικά στούς μαχητές καί τά στελέχη τῆς ταξιαρχίας μας, στή διάρκεια τῶν μαχῶν.

1) Μαχητές, μαχήτριες πού τιμήθηκαν μέ ἠθικές ἀμοιβές 45[illegible]
2) Μαχήτριες » » » 38 ο/ο
(στό σύνολο τῶν μαχητῶν, μα[illegible]
ες στήν ταξιαρχία 20[illegible]
3) Σ[illegible]αβομ)νες πού τιμήθηκαν μέ [illegible]

κάτ ἀμοιβές	35ο)ο
» στήν ταξιαρχία	31ο)ο
4) Προαγωγές ἀξ)κῶν	39
5) Ὀνομασίες μαχητῶν	82
6) Ἔπαινοι γενικά	139
7) Ονομασίες ἀξ)κῶν	6
8) Προαγωγές »	2
9) Προτάσεις γιά ὀνομασία ἀξ)κῶν	14
10) » » ἐπίλεκτης διμοιρίας	2
11) » » » λόχος	1
12) » » παράσημα Ἠλέκτρα	10
13) » » μετάλλιο Ἀνδρείας	3
14) » » στρατιωτικῆς ἀξίας	1

Ἡ πολιτική διαφωτιστική δουλειά στούς φαντάρους στάθηκε ἕνας βασικός τομέας σέ σύνολο τῆς κομματικῆς δουλειᾶς τῆς Ταξιαρχίας μας στή διάρκεια τῶν μαχῶν.

Οἱ μαχητές καί οἱ μαχήτριές μας ὄχι μονάχα ἔνοιωσαν πολιτικά τό ζήτημα αὐτό, ἀλλά ἐκδηλώθηκε σέ πολλές περιπτώσεις ἡ ἱκανότητά τους νά συνδέουν καί νά ἐφαρμόζουν δημιουργικά τή γραμμή μας.

Χαρακτηριστικό εἶναι τό παράδειγμα τοῦ σ. Κατσάρα ἡρωϊκοῦ ὑπερασπιστῆ τοῦ 1806. Ἀκούραστα μέ συνθήματα, μέ τραγούδια, ἔδειχνε τό δρόμο τῆς σωτηρίας στούς φαντάρους πού κοπαδιαστά ρίχνονταν στή σφαγή. Σύγχρονα χτυποῦσε αὐτούς πού προχωροῦσαν. Καί ξαφνικά φώναξε σ' ἕνα μπουλούκι ἀπό μεθυσμένους φαντάρους πού δέν ἄκουγαν καί προχωροῦσαν «ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΘΑ ΣΑΣ ΜΕΤΑΔΟΣΟΥΜΕ ΜΙΑ ΚΑΤΟΣΤΑΡΑ» Κι' ἄδειασε πάνω στά κουρντισμένα κορμιά ὁλόκληρη τήν ταινία του...

Χαρακτηριστικό ἀκόμα εἶναι αὐτό πού ἔγινε ὅταν δόθηκε ἡ διαταγή γιά τή σύμπτυξη. Μονάχοι τους μαχητές καί στελέχη ἄφηναν ἐμπνευσμένα γράμματα στούς φαντάρους, τούς ἐξηγοῦσαν πώς ἔφευγαν μέ διαταγή, ἀλλά ΘΑ ΞΑΝΑΡΧΟΝΤΑΝ, πώς δέν πρέπει νά περιμένουν ἀπελευθέρωση ἄν δέν συναδελφωθοῦν μαζί μας κλπ.

Οἱ τιμημένες μαχήτριές μας, πού τσάκιζαν ἕνα μήνα τούς μισθοφόρους νοικοκύρευαν γιά τελευταία φορά, σκούπιζαν καί στόλιζαν τ' ἀμπριά στό Κάρενιτς κλπ. θέλοντας νά δείξουν στούς φαντάρους τήν ἀνωτερότητα τῆς ζωῆς μας, τοῦ στρατοῦ μας, τῶν ἰδανικῶν μας.

Δίνουμε ὁρισμένα στοιχεῖα συγκεκριμένα, γιά τό ὑλικό, τά συνθήματα κλπ. τῆς διαφωτιστικῆς μας δουλειᾶς στίς παραμονές καί στή διάρκεια τῶν μαχῶν.

1) Ἀφίσσες Καλλιτεχνικές μέ παραστάσεις ἔκδοση τῆς Ταξιαρχίας στίς παραμονές τῶν μαχῶν	2800
2) Ἀφίσσες Καλλιτεχνικές μέ παραστάσεις ἔκδοση τῆς Ταξιαρχίας στή διάρκεια τῶν μαχῶν	12.500
Ἔντυπο ὑλικό.	
Ἀπό μηχανισμό μας στίς παραμονές τῶν μαχῶν	12.000
Ἀπό μηχανισμό μας στή διάρκεια τῶν μαχῶν	22.000
Ἔντυπο ὑλικό ΓΑ στίς παραμονές τῶν μαχῶν	320.000
Ἔντυπο ὑλικό ΓΑ στή διάρκεια τῶν μαχῶν	320.000
Γράμματα χειρόγραφα	11.580
Συνθήματα χειρόγραφα	2095
Συνθήματα μόνιμα	52
Συνθήματα φωτεινά	77
Ἔγχρωμες ἀφίσσες στά μετόπισθεν τοῦ ἐχθροῦ	222
Διεισδύσεις γιά σκόρπισμα ἔντυπου ὑλικοῦ	170
Ὁμιλίες μέ τηλεβόα	2100
Ὁμιλίες μέ μεγάφωνο	65
Ὁμιλίες μέσα στή μάχη	48
Ὠτακουστικά φυλάκια	58

Ὁρισμένα βασικά συμπεράσματα πού μποροῦμε νά βγάλουμε ἀπ' τόν τομέα αὐτό τῆς δουλειᾶς μας εἶναι τά ἀκόλουθα:

1. Ὑπάρχει ὁ κίνδυνος ξεκινώντας ἀπ' τό γενικώτερο στρατιωτικό ἀποτέλεσμα πού πέτυχε ὁ ἐχθρός στό Βίτσι καί στό Γράμμο, νά δημιουργηθεῖ ἡ ἐντύπωση πώς ἡ πολιτική διαφωτιστική μας δουλειά δέν ἔπαιξε κανένα ρόλο. Εἶναι γεγονός βέβαια πώς δέν πρόφτασαν νά δημιουργηθοῦν σ' αὐτές τίς μάχες οἱ συνθῆκες (ἀποτυχίες-μακρόχρονο τσάκισμα τοῦ ἐχθροῦ κλπ.) μέσα στίς ὁποῖες θά καρποφοροῦσε ἡ πολιτική δουλειά στούς φαντάρους. Ὅμως κατηγορηματικά μποροῦμε νά ποῦμε ἀπ' τήν πείρα στόν τομέα μας, πώς ἡ δουλειά μας αὐτή δέ στάθηκε ἀχάριστη.

Ὁ τρόπος πού ἀνατρέπονται καί συμπτύσσονται οἱ φαντάροι, ἡ καθυστέρηση στήν κίνηση τῶν τμημάτων πού διαπιστώνουμε, οἱ λιποταξίες πάνω ἀπό 40 φαντάρων καί ἀξιωματικῶν ὕστερα ἀπό χτυπήματα 2-3 ἡμερῶν ἀποτελοῦν ὁρισμένες ἐνδείξεις γι' αὐτό.

2. Σοβαρό ποσοστό ἀπ' τίς δυνάμεις πού ἀντιμετωπίζαμε προέρχονταν ἀπ' τά ΚΒΕ ἦταν μικρές ἡλικίες καί σέ μεγάλο ποσοστό ἔρχονταν ἀφιονισμένοι ἀπ' τήν ἐχθρική προπαγάνδα καί ἡ διαφωτιστική μας δουλειά δέν εἶχε ἄμεσα ἀποτελέσματα. Γι' αὐτό χρειάζονταν περισσότερο ξύλο, ὁπότε καί ἡ διαφώτιση ἔπιανε καλύτερα.

3. Πρίν ἀπ' τήν ἐπιτυχία τοῦ ἐχθροῦ στό Βίτσι καί μέ τά γερά χτυπήματα πού εἶχαν φάει τά τμήματα τῆς 8ης ΜΦ Μεραρχίας, ἀρχίσαμε νάχουμε ὁρισμένα ἄμεσα θετικά ἀποτελέσματα μέ τή διαφωτιστική μας δουλειά. Μετά ἀπ' τό Βίτσι ἀλλάζει σέ μεγάλο βαθμό ἡ στάση τῶν φαντάρων ἀπέναντί μας, ...ν ἀχαλίνωτη θριαμβολογία ... στῶν.

Αὐτό ἀποδείχνει γιά ... στόν πόλεμο τό βασικό ...

τσακίζεις τόν άντίπαλο. Οί ήττες άναθαρρύνουν τήν έχθρική προπαγάνδα καί δημιουργοῦν μεγαλύτερες δυσκολίες στήν πολιτική μας τῆς Εἰρήνης—Συναδέλφωσης.

* * *

Στό άρθρο αὐτό δέ μπορέσαμε ν' όλοκληρώσουμε σ' όλους τούς τομείς τήν κομματική πολιτική δουλειά στήν προετοιμασία καί διεξαγωγή τῶν μαχῶν τοῦ Δ. Γράμμου.

Ἡ κινητοποίηση τῶν ὑπηρεσιῶν μας τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ, τῆς ὑγειονομικῆς μας ὑπηρεσίας κ.λ.π. σέ άποφασιστική ὑπερένταση γιά τήν ἐξυπηρέτηση τοῦ Μετώπου, ἡ χρησιμοποίηση τοῦ Ἐπιτελείου μας, ὁρισμένες χαρακτηριστικές ἐκδηλώσεις τοῦ παράγοντα ἀνθρώπου στή μάχη πού έπιανε ή πολιτική μας δουλειά, εἶναι τομείς πού δέ θίγονται καθόλου έδῶ.

Δέν μποροῦμε ὡστόσο νά κλείσουμε χωρίς νά σταθοῦμε είδικά σέ δυό, στίς πιό βασικές άδυναμίες τῆς πολιτικῆς μας δουλειᾶς.

Ἡ πρώτη: εἶναι ἡ σοβαρότερη πού παρουσίασε ἡ ταξιαρχία μας, στίς μάχες τοῦ Δ Γράμμου: Ἡ ἄδοξη ἀπώλεια τοῦ 1806, ἀπό αἰφνιδιασμό.

Γιά τήν ἀπώλεια αὐτή ἑνός ὑψώματος πού τούς ἡρωϊκούς ὑπερασπιστές του τούς τίμησε μέ τό συγχαρητήριο χαιρετισμό του ὁ σ. Ν. Ζαχαριάδης (κι' αὐτό μᾶς έκανε περισσότερο νά ὑποφέρουμε ὕστερα ὅλους μας) εὐθύνεται βασικά καί κύρια ἡ πολιτική μας δουλειά.

Α! Γιατί ἀποχωρήσαμε ἀπ' τίς κομματικές ἀρχές ἀνάδειξης καί τοποθέτησης τῶν στελεχῶν, καί στείλαμε διοικητή στό 1806, ἀκατάλληλο ἄνθρωπο, παρασυρμένοι ἀπό ὅτι ἦταν λοχαγός κλπ κλείνοντας τά μάτια γιά τόσα ἄξια παλληκάρια πού εἶχαν κάνει ὑπόθεση ζωῆς καί θανάτου τό κράτημα τοῦ ὑψώματος πού ὑπεράσπισαν μέ τό αἷμα τους ἀπό τόσες έχθρικές ἐπιθέσεις.

Β! Γιατί χαλάρωσε ή ἐπαγρύπνηση στό ὕψωμα ἀπό ἐπανάπαυση καί αὐτοϊκανοποίηση τῶν στελεχῶν, πού τή φοβόμασταν ἀλλά δέ μπορέσαμε νά τήν προλάβουμε, έντείνοντας τόν έλεγχό μας ἐπί τόπου.

Ἡ δεύτερη, εἶναι ὅλες μαζί οἱ ὀργανωτικές πολεμικοτεχνικές καί ἰδιαίτερα ἀδυναμίες τακτικῆς πού παρουσιάστηκαν στίς μάχες.

Γιά τέτοιες ἀδυναμίες, ὅπως οἱ πολύ ἀδύνατες πληροφορίες, ἡ ἔλλειψη πρωτοβουλίας κι' ἀποφασιστικότητας σ' ὁρισμένες στιγμές πού ἐπιβάλλονταν ἀντεπίθεση καί αἰχμαλώτιση τοῦ ἐχθροῦ, οἱ ἀδυναμίες τῶν διαβιβάσεων, ἐκπαίδευσης κλπ πού γι' αὐτές περισσότερα ἀναφέρονται σ' ἄλλο ἄρθρο, σοβαρή εὐθύνη φέρνει ἡ κομματική δουλειά στήν ταξιαρχία μας.

Ἀκόμα ἰδιαίτερα θέλω νά τονίσω μιά ἀδυναμία πού νομίζω πώς βαρύνει τήν ΚΟ τῆς ταξιαρχίας.

Νομίζω πώς ἄν πιό ἔγκαιρα σχηματίζαμε μιά όλοκληρωμένη ἰδέα γιά τίς δυνατότητες τοῦ σμπαραλιασμένου έχθροῦ στόν τομέα μας καί δείχναμε περισσότερη έμπιστοσύνη στίς δυνάμεις τῆς ταξιαρχίας μας καί στίς δυνατότητες πού μᾶς έδινε τό ρωμαλαῖο πολεμικό πνεῦμα τῶν μαχητῶν μας, ἴσως θά μπορούσαμε όχι μονάχα νά κρατήσουμε τόν τομέα μας, ἀλλά ν' ἀναπτύξουμε σοβαρότερη ἐπιθετική δράση, (μέ κάποια ένίσχυση μπορούσαμε ν' ἀναλάβουμε σοβαρότερες ἐπιθετικές ένέργειες πού θ' ἀνησυχοῦσαν περισσότερο τόν ἐχθρό) καί νά ἐκμεταλλευτοῦμε πιό θαρραλέα τό στοιχεῖο τῆς ἀντεπίθεσης γιά μεγαλύτερη φθορά, αἰχμαλώτισης κλπ τοῦ ἐχθροῦ.

* * *

Στίς μάχες πού έδωσε ή Ταξιαρχία μας στό Δ. Γράμμο, ἐκδηλώθηκε ή ἀνωτερότητα τοῦ λαϊκοῦ—ἐπαναστατικοῦ μας στρατοῦ, ἀπέναντι στό στρατό τῶν μισθοφόρων. «Ἡ νικηφόρα ἀναμέτρηση μέ τόν ἐχθρό, παρά τή δυσαναλογία δυνάμεων καί μέσων πού ὡς τόσο, δέν ξεπερνοῦν στόν τομέα μας, ὁρισμένο ὅριο, ἀπέδειξε πώς ἀνεξάρτητα ἀπ' τό γενικώτερο στρατιωτικό ἀποτέλεσμα πού πέτυχε ὁ ἐχθρός, χάρη στίς εὐνοϊκές γι' αὐτόν συνθῆκες, πού διαμορφώθηκαν προσωρινά στά Βαλκάνια, ὁ Λαϊκός μας Στρατός παρουσίασε στίς φετεινές μάχες ὁρισμένες κατακτήσεις πού καμμιά θριαμβολογία δέν μπορεῖ να τίς παραγράψει, κι' ἀποτελοῦν πολύτιμο κεφάλαιο, γιά τόν ἀπελευθερωτικό μας ἀγώνα».

Αὐτές, ὅπως ἐκδηλώθηκαν στίς μάχες τῆς Ταξιαρχίας μας εἶναι: Τό ἀνέβασμα τῆς ήθικοπολιτικῆς στάθμης, ἡ συνειδητότητα καί ρωμαλαιότητα τοῦ στρατοῦ μας πού ἐκδηλώνεται στό ἀπαράμιλλο μαζικό ἡρωϊσμό τῶν μαχητῶν μας; καί τό ἀνέβασμα τῆς λαϊκοεπαναστατικῆς μας τακτικῆς.

* * *

Τό είδικό βάρος τοῦ παράγοντα Κόμμα ἰδιαίτερα μετά τή σύσκεψη τῆς 20—3—49 (Βίτσι) καί τήν ἀπόφαση τοῦ Π Γ. γιά τήν ἀπονομή τῶν κομματικῶν δελτίων ἀνέβηκε.

Ἡ Κομματική μας ὀργάνωση, οἱ κομμουνιστές καί κομμουνίστριες έπαιξαν τόν ἀποφασιστικό ρόλο στήν νικηφόρα ἔκβαση τῶν μαχῶν στόν τομέα μας.

Τό Κόμμα μας πιό συνειδητά, πιό ὑπεύθυνα καί πιό ὀργανωμένα ἀπό κάθε προηγούμενη φορά στήν ταξιαρχία μας, τόσο στήν ήθικοπολιτική προετοιμασία, ὅσο καί στήν διεξαγωγή τῶν μαχῶν στάθηκε ὁ ἐμψυχωτής τῶν μαχητῶν καί τῶν τμημάτων μας, στίς νικηφόρες τους μάχες.

Κι' αὐτό νομίζω πώς ἀποτελεῖ μιά προώθηση καί μιά κατάχτηση τοῦ στρατοῦ μας πού

Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΟΥΚΟΥΒΙΤΣΕΝΑΣ (12)8)49)

ΠΑΠΑΣ ΑΧΙΛΛΕΑΣ, Ταγματάρχης Πεζικοῦ
ΓΙΑΝΝΑΔΗΣ ΘΩΜΑΣ, Ὑπολοχαγός Π. Ε.

Ἡ μάχη τῆς Κουκουβίτσενας εἶναι μιά μάχη πλούσια σέ διδάγματα. Ἄρχισε στίς 12-8-49 καί τέλειωσε στίς 14-8-49 πού μέ διαταγή ἔγινε ὁ ἐλιγμός. Θά προσπαθήσουμε ὅσο μποροῦμε μέ τό ἄρθρο αὐτό νά μεταδώσουμε τήν πεῖρα ἀπό τή μάχη αὐτή.

Ἡ Κουκουβίτσενα ἤτανε ἕνα ἀποφασιστικό σημεῖο τῆς διάταξης τοῦ Μάλι-Μάδι, καί ἡ πιό πιθανή κατεύθυνση ἐνέργειας τοῦ ἐχθροῦ στόν τομέα αὐτόν γιατί α) προσφέρονταν τό ἔδαφος στόν ἐχθρό νά ἀναπτύξει σοβαρές δυνάμεις πεζικοῦ, β) Μποροῦσε νά χρησιμοποιήσει σέ μεγάλη κλίμακα τά ἄρματα μάχης, γ) Παίρνοντας τήν Κουκουβίτσενα μποροῦσε μετά εὔκολα νά καταλάβει τό Σμαρδέσι, νά πιάσει τό δημόσιο Κρυσταλλοπηγῆς καί νά χτυπήσει ἀπό τά πλευρά τό Μάλι-Μάδι.

Ἡ Κουκουβίτσενα εἶναι ἕνα συγκρότημα ἀπό πολλά ὑψώματα. Ἄη Θανάσης—1318—Ἀνώνυμο 1355—1121—Ἀνώνυμο—1323—Κοστενέτσι. Τά ὑψώματα εἶναι ἔτσι τοποθετημένα πού ἔχουν τό πλεονέχτημα τῆς ἀλληλοϋποστήριξης. Γιά νά κυριαρχήσει ὁ ἐχθρός στήν Κουκουβίτσενα ἔπρεπε νά καταλάβει ἀπαραίτητα τό 1323 καί τό 1355. Γιά τήν κατάληψή τους ὁ ἐχθρός ἔπρεπε νά κινηθεῖ: α) ἀπό Φαλτσάτα πρός Ἄη Θανάση, β) ἀπό Φαλτσάτα πρός Κοστενέτσι, γ) ἀπό Στάροβο πρός Ἄη Θανάση—1121. Μποροῦσε ὁ ἐχθρός νά κινηθεῖ ἤ σέ ἕναν ἀπό τούς παραπάνω ἄξονες ἤ μιά πού διέθετε δυνάμεις ταυτόχρονα καί στούς τρεῖς ἄξονες μέ ἀντικειμενικό σκοπό τήν κατάληψη τοῦ 1323 καί τοῦ 1355. Ὅπως φαίνεται λοιπόν ἀπό τή διαμόρφωση τοῦ ἐδάφους, τό 1355 καί τό 1323 ἤταν τά ἀποφασιστικά σημεῖα στόν τομέα τῆς Κουκουβίτσενας.

Τό Τάγμα μας (ΙΙΙ τῆς 103 Ταξ)χίας) ἤταν ἐγκατεστημένο στόν τομέα αὐτόν μέ ἀποστολή νά τσακίσει κάθε προσπάθεια τοῦ ἐχθροῦ χωρίς ἰδέα ὑποχώρησης.

Μέ βάση τά παραπάνω, ἡ διοίκηση τοῦ Τάγματο, καθόρισε τή διάταξη τῶν δυνάμεων καί τό σχέδιο ἀντιμετώπισης ἐχθρικῆς ἐνέργειας.

Δυνάμεις πού διαθέταμε: α) Τρεῖς λόχους πεζικοῦ, β) λόχο μηχανημάτων μέ 15 βαρειά πολυβόλα καί 6 ὁμαδικούς ὅλμους, γ) ἀντιαρματική πυροβολαρχία μέ 4 πυροβόλα.

Διάταξη τῶν δυνάμεων: α) πεζικοῦ 1) Ἄη Θανάση μέ μιά διμοιρία, 2) 1318 μέ μιά διμοιρία, 3) 1121 μέ μιά διμοιρία, 4) Ἀνώνυμο 21 μέ μιά διμοιρία, 5) 1355 μέ μιά διμοιρία ἡ ὁποία καί ἐφεδρεία τῆς διοίκησης τοῦ τάγματος, 6) 1323 μέ μιά διμοιρία ἡ ὁποία καί ἐφεδρεία στά χέρια τῆς διοίκησης τοῦ τάγματος, 7) Κοστενέτσι μέ δυό διμοιρίες. Ἀποστολή πού εἶχε δοθεῖ. Τό κάθε τμῆμα μέ τίς δυνάμεις του νά ἀνατρέψει κάθε ἐνέργεια τοῦ ἐχθροῦ χωρίς καμμιά ἰδέα ὑποχώρησης.

β) Πολυβόλων: 1) Στό 1323 πέντε πολυβόλα μέ ἀποστολή νά χτυποῦν ἕνα μετωπικά δυό πλευρικά τό Κοστενέτσι καί δυό πλευρικά τόν Ἄη Θανάση. 2) στό 1355 πέντε πολυβόλα μέ ἀποστολή νά χτυποῦν, δυό ἀπό αὐτά πλευρικά τόν Ἄη-Θανάση καί 3 μετωπικά καί πλευρικά τό 1121 3) Ἕνα στό 1318 καί δυό στό Ἀνώνυμο 21 μέ ἀποστολή νά χτυποῦν μετωπικά τό 1121. 4) Στό Κοστενέτσι 3 μέ ἀποστολή νά χτυποῦν, δυό πλευρικά τόν Ἄη-Θανάση καί ἕνα μετωπικά.

γ) Ὅλμων: 1) ὁλμαρχία ἀπό τρεῖς ὅλμους στό 1323 2) ὁλμαρχία ἀπό τρεῖς ὅλμους στό Ἀνώνυμο 18. Μποροῦσαν ἀπό τά σημεῖα αὐτά οἱ ὅλμοι νά κάνουν βολή σέ ὅλα τά σημεῖα τῆς διάταξης τοῦ τομέα.

δ) Ἀντιαρματικά πυροβόλα: 1) δυό στό Κοστενέτσι μέ ἀποστολή νά ἐμποδίζουν κίνηση ἁρμάτων μάχης ἀπό Πολυάνημα πρός Ἄη-Θανάση καί Κοστενέτσι. 2) Ἕνα στό 1318 καί ἕνα στό 1121 μέ τήν ἴδια ἀποστολή στόν ἄξονα κίνησης ἐχθρικῶν ἁρμάτων ἀπό Στάροβο—

πρέπει νά τήν κατοχυρώσουμε καί νά τήν ἀναπτύξουμε πολύ περισσότερο γιά τίς μελλοντικές, ἀποφασιστικές μάχες μέ τόν ἐχθρό.

Ὁ ἐχθρός μπορεῖ νά θριαμβολογεῖ γιά τό στρατιωτικό ἀποτέλεσμα πού πέτυχε στό Βίτσι καί στό Γράμμο κάτω ἀπό ὁρισμένες παροδικές εὐνοϊκές γι' αὐτόν προϋποθέσεις. Ὅμως τό Μάλι-Μάδι κι' ὁ Ἅγιος-Δημήτρης, τό Τσάρνο, τό Τσαγκός Καρασοῦλι, ὁ Ἅγιος Χριστόφορος καί τό Κάμενικ, ἀπόδειξαν περίτρανα πώς ὁ λαϊκός ἐπαναστατικός μας στρατός, ἤταν καί εἶναι σέ θέση, κάτω ἀπό ὁρισμένες προϋποθέσεις ν' ἀναμετρηθεῖ καί νά τσακίσει τό μισθοφορικό στρατό τοῦ Βάν Φλίτ, νά χρεωκοπήσει ὅλα τους τά σχέδια καί νά ἐκπληρώσει τήν ἱστορική ἀπελευθερωτική του ἀποστολή.

19)9)49

Άη-Θανάση από Στάροβο 1121.

ε) Σταθμός διοίκησης τοῦ τάγματος στό ἀνώνυμο 18 ὅπου καί ἡ μιά ὁλμαρχία μέ δυό μυδράλια γιά ἀντιεροπορική βολή.

Τί προσέχτηκε κατά τή διάταξη.

1) Νά κλίνει περιβολή στό κάθε ὕψωμα.

2) Τό κάθε ὕψωμα νά δημιουργεῖ φραγμό μέ τά καταιγιστικά του πυρά.

3) Νά ὑπάρχει ἀλληλοϋποστήριξη μέ πλευρικά πυρά.

4) Νά φτιάξουμε γερή βάση πυρός πού νά μή μπορεῖ νά μᾶς τήν ἐξουδετερώσει ὁ ἐχθρός

5) Τά πολυβόλα νά δημιουργοῦν σκελετό φραγμοῦ μέ μεγάλη πυκνότητα καί βάθος.

6) Τά πολυβόλα ταγμένα σέ ἀρκετό βάθος ἐσωτερικά τῆς διάταξης, νά πλαγιοφυλάσσουν κυρίως τίς θέσεις τῶν προωθημένων τμημάτων μας—(Άη Θανάση—1121).

7) Νά μποροῦμε νά συγκεντρώνουμε σέ μιά δοσμένη στιγμή πολλά πυρά σέ ὁποιοδήποτε σημεῖο τῆς διάταξης πού θά κινδύνευε.

Σχέδιο ἀντιμετώπισης. 1) Μέ τά στατικά πυρ... τό κάθε τμήμα διέθετε. 2) Μέ τήν ὑποστήριξη ἀπό τή βάση πυρός καί μέ τίς πλαγιοφυλάξεις. 3) Μέ κίνηση ἐφεδρείας πού διαθέταμε. Γενικά μάχη φθορᾶς γιά τόν ἐχθρό στόν Άη-Θανάση καί στό 1321 μέ σταθερό κράτημα τοῦ 1323 καί 1355.

Γιά νά πραγματοποιήσουμε τήν ἀποστολή μας τί ἄλλο προσέξαμε γενικά.

1) Νά γίνει καλή καί γερή ὀχύρωση πράγμα πού τό πετύχαμε.

2) Γερά μέτρα ἀσφάλειας γιά νά ἀποφύγουμε αἰφνιδιασμό.

3) Ἐπιμέναμε πολύ στήν κατανόηση τῆς ἀποστολῆς πού τό κάθε ὅπλο εἶχε. Ξεχωριστά ἐπιμέναμε στήν ἀποστολή τῶν βαρειῶν ὅπλων (πολυβόλα—ὅλμοι —ἀντιαρματικά).

4) Τά ὅπλα νἄχουν ἀρκετά πυρομαχικά καί νά μπορεῖ νά γίνει ἀνεφοδιασμός τους.

5) Νά γίνει συστηματική τεχνική καί ταχτική ἐκπαίδευση.

6) Νά γίνουν ἐπισημάνσεις μέ ὅλα τά ὅπλα.

7) Τά παρατηρητήρια τάγματος καί λόχων νἆναι σέ καλή θέση.

8) Νά ἐξασφαλιστεῖ καλή σύνδεση τήν ὥρα τῆς μάχης μέ ὅλα τά τμήματα καί ὅλα τά ὅπλα. (Τηλέφωνα-σύνδεσμοι-σημαῖες-φωτοβολίδες).

9) Τήν ἠθικοπολιτική προετοιμασία τοῦ τμήματος.

Ἡ μάχη ἄρχισε στίς 12)8)49 ἀπό ὥρα 1 μέ συνεχῆ βομβαρδισμό σαράντα πυροβόλων ὅλων τῶν διαμετρημάτων. Ὁ βομβαρδισμός κράτησε πέντε ὧρες μέ συγκεντρωτικά πυρά στόν Άη Θανάση καί μέ σποραδικά στά ἄλλα ὑψώματα. Ἐντω μεταξύ ἐκμεταλλευόμενος τή νύχτα ὁ ἐχθρός κινήθηκε μέ δυό τάγματα πεζικοῦ πρῶτο κλιμάκιο, καί ἀγκιστρώθηκε κοντά στόν Άη Θανάση. Στίς 6 ἡ ὥρα μέ τό σταμάτημα τοῦ βομβαρδισμοῦ ἀνέλαβε ἐπίθεση. Τή στιγμή πού εἶχε φτάσει στό σημεῖο ἐφόδου 50-60 μέτρα ἀπό τά πολυβολεῖα τοῦ Άη-Θανάση καί ἐξορμοῦσε στό τελευταῖο του ἅλμα, μέ διαταγή τοῦ διοικητῆ ἔγινε ἡ ἐκδήλωση τοῦ φραγμοῦ. Ἕνδεκα πολυβόλα, ἔξη ὁμαδικοί ὅλμοι—δυό ἀντιαρματικά πυροβόλα συγκέντρωσαν τά πυρά τους στόν Άη Θανάση. Καί ἐνῶ πίστευε ὁ ἐχθρός πώς ὕστερα ἀπό τέτοιο βομβαρδισμό θά καταλάβει «μέ τό ὅπλο ἀναρτήσατε» τόν Άη-Θανάση καί ἀπό ἐκεῖ νά ἀναπτυχθεῖ πρός 1318 καί 1323, δέν ἀντεξε στήν κόλαση αὐτή ἀπό πυρά καί κατρακύλησε στίς πλαγιές τοῦ Άη-Θανάση, ἐγκαταλείποντας νεκρούς, τραυματίες καί ὁπλισμό. Ἄλλη μιά προσπάθειά του ὕστερα ἀπό εἴκοσι λεπτά εἶχε πιό οἰκτρό ἀποτέλεσμα ὥσπου τελικά τά ὑπολείμματα τῶν δυό ταγμάτων ἐγκαταλείποντας τό πᾶν καί κυνηγημένοι ἀπό τά πυρά τῶν ὅλμων μας συμπτύχθηκαν πρός Φαλτσάτα.

Ὁ ἀγώνας μετά τήν ἀποτυχία τους αὐτή περιορίστηκε σέ ἀγώνα βαρειῶν ὅπλων. Αὐτοί μέ τό πυροβολικό βομβάρδιζαν τίς θέσεις μας καί μεῖς μέ τούς ὅλμους μας τίς θέσεις τους. Τίς ἀπογευματινές ὧρες ἀπό Φαλτσάτα κινήθηκαν ἅρματα μάχης μέ πρόθεση, χρησιμοποιώντας τά ἀντιαρματικά πυροβόλα, νά καταστρέψουν τά πολυβολεῖα τοῦ Άη-Θανάση. Στό ξεκίνημά τους ὅμως δέχονται τά συγκεντρωτικά πυρά τῶν ἔξη ὅλμων μας καί τῶν δυό ἀντιαρματικῶν πυροβόλων καί ὑποχρεώνονται νά γυρίσουν στή βάση τους. Στή 16 ἡ ὥρα κινοῦνται ἅρματα ἀπό Στάροβο μέ τήν ἴδια πρόθεση. Καί δῶ ὅμως δέχονται τά συγκεντρωτικά καί εὔστοχα πυρά τῶν ἔξη ὅλμων καί τῶν ἄλλων δυό ἀντιαρματικῶν μας μέ ἀποτέλεσμα νά καταστραφεῖ τό ἕνα ἀπό τά ἅρματα καί τ' ἄλλα νά στρίψουν τήν οὐρά τους γιά κεῖ ἀπ' ὅπου ξεκίνησαν.

Μέ τήν ἴδια μορφή συνεχίστηκε ὁ ἀγώνας καί τήν ἄλλη μέρα ὥσπου τελικά ἔγινε ὁ ἑλιγμός μέ διαταγή στίς 14)8)49 καί ὥρα πέντε.

Ἀπό αὐτά πού λέχτηκαν μέχρι τώρα φαίνεται πώς ὁ πιό σοβαρός ρόλος στό κέρδισμα τῆς μάχης αὐτῆς ἀνήκει στά μηχανήματα. Δέν θέλουμε μ' αὐτό νά ἀδικέψουμε τούς μαχητές καί τίς μαχήτριες τῶν λόχων πεζικοῦ. Ἀντίθετα πολέμησαν ὅλοι μέ ἠρωϊσμό καί αὐτοθυσία, ξεχωριστή τιμή ἀνήκει στούς ὑπερασπιστές τοῦ Άη-Θανάση. Ἡ μάχη ὅμως κρίθηκε βασικά ἀπό τήν ἐπέμβαση τῶν βαρειῶν ὅπλων, αὐτά ἦταν πού τσάκισαν τόν ἐχθρό.

Μέ δυό λόγια ἡ μάχη τῆς Κοκκορίτσενας ἦταν μάχη πετυχημένη πού ἀνάγκασε τόν ἐχθρό νά ἀλλάξει σχέδιο διαλέγοντας γιά κατεύθυνση ἐνέργειάς του τό ἄκρο δεξιό τοῦ τομέα Μαλι—Μάδι.

Ποῦ στηρίχθηκε ἡ ἐπιτυχία αὐτή

1) Στή σωστή καί μελετημένη διάταξη τῶν

τμημάτων πού είχαμε.

2) Στή γερή βάση πυρός πού είχαμε μέ πυκνότητα καί βάθος καί πού δέν μποροῦσε ὁ ἐχθρός νά μᾶς τήν ἐξουδετερώσει.

3) Στίς πλαγιοφυλάξεις πού είχε ὁ φραγμός.

4) Στή μελετημένη καί σωστή διάταξη τῶν βαρειῶν ὅπλων πού γιά έναν διοικητή γιαυτά κατά τσουγκάρι διοικότανε εὔκολα.

5) Τά βαρειά ὅπλα διοικότανε ἀπευθείας ἀπό τό διοικητή τοῦ τάγματος μέσω τοῦ διοικητή τῶν βαρειῶν ὅπλων πού είχαμε κατά τσουγκάρι.

6) Στό ὅτι ὁ φραγμός ἦταν καλός καί λειτούργησε.

7) Στό ὅτι είχαμε πολλά βαρειά ὅπλα (πολυβόλα—ὅλμους).

8) Στό μελετημένο καί σωστό σχέδιο ἐνέργειας.

9) Στό ὅτι μπορεῖσε ὁ διοικητής νά συγκεντρώσει πολλά πυρά καί νά τά κατευθύνει στό σημείο πού κινδύνευε.

10) Στήν καλή διοίκηση καί τό συντονισμό ὅλων τῶν ὅπλων.

11) Στήν προετοιμασία πού είχε γίνει γενικά (ὀχύρωση—τεχνική καί ταχτική ἐκπαίδευση κλπ).

12) Στό ὅτι μαχητές καί στελέχη είχαν κάνει συνείδηση τήν ἀποστολή τους καί ἠθικόπολιτικά ἦταν προετοιμασμένοι γιά τή μάχη αὐτή.

Ἀδυναμίες καί ἐλλείψεις πού παρουσιάστηκαν.

1) Δέν δούλεψαν καλά τά παρατηρητήρια μέ ἀποτέλεσμα νά μήν ἀντιληφθοῦμε γρήγορα τόν ἐχθρό καί πάρ' ὀλίγο νά μᾶς δημιουργοῦσε σοβαρή κατάσταση.

2) Ἐλλείψεις στήν τεχνική ἐκπαίδευση μέ ἀποτέλεσμα νά μή λειτουργοῦν ἤ καί νά ἀχρηστεύονται τελείως ὅπλα τήν ὥρα τῆς μάχης.

3) Ἀνομοιογένεια στά βλήματα καί στά γεμίσματα τῶν ὅλμων μέ ἀποτέλεσμα νά δυσκολεύεται ἡ βολή τῶν ὅλμων. Τά ἀρνητικά τῆς ἀνομοιογένειας αὐτῆς περιορίστηκαν μέ τόν ἡρωϊσμό καί τήν αὐτοθυσία τοῦ προσωπικοῦ πού ἐξυπηρετοῦσε τούς ὅλμους.

4) Δέν βοηθήσαμε ἀποτελεσματικά καί ὅσο μπορούσαμε τό δεξιό τομέα πού ὁ ἐχθρός ἐνεργοῦσε.

5) Στήν προσπάθειά μας νά βοηθήσουμε τόν δεξιό τομέα μᾶς διέκρινε κάποια σπασμωδικότητα κι' ὅταν γιά στιγμή φάνηκε ὅτι κινδυνεύει τό Κοστενέτσι δέν είχαμε ἐφεδρεία στά χέρια μας.

Αὐτά κατά τή γνώμη μας είναι τά θετικά καί τά ἀρνητικά τῆς μάχης αὐτῆς. Ἡ πείρα γιά τή διάταξη καί τή διεύθυνση τῶν βαρειῶν ὅπλων ειδικά πού ἔπαιξαν τόν πιό ἀποφασιστικό παράγοντα στή μάχη αὐτή, ἀποτελοῦν ἕνα ξεχωριστό θέμα πού θά προσπαθήσουμε νά τήν μεταδώσουμε μέ ἄλλο ἄρθρο.

22)9)49

Ο ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ ΤΟΥ ΚΙΝΕΖΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Τοῦ Στρατηγοῦ ΤΣΟΥ—ΝΤΕ, Ἀρχηστράτηγου τοῦ (Λ.Α.Σ.Κ.)
(Λαϊκοῦ Ἀπελευθερωτικοῦ Στρατοῦ τῆς Κίνας)

Ὁ κινέζικος λαός στούς ἀγῶνες γιά τήν ἀπολευθέρωσή του σημείωσε τήν ἀποφασιστική νίκη. Αὐτή ἡ νίκη κατακτήθηκε ἀπό τόν κινέζικο λαό μέσα σ' ἕνα μακρόχρονο ἔνοπλο ἀγώνα.

Τό 1926 ὁ σ. Στάλιν στίς γνωστές του δηλώσεις γιά τίς προοπτικές τῆς κινέζικης ἐπανάστασης διαπίστωσε: «στήν Κίνα ἀγωνίζεται ἡ ἔνοπλη ἐπανάσταση ἐνάντια στήν ἔνοπλη ἀντεπανάσταση. Αὐτοῦ εἶναι ἕνα ἀπό τά χαρακτηριστικά ἕνα ἀπό τά πλεονεκτήματα τῆς κινέζικης ἐπανάστασης».

Ὁ σ. Μάο—Τσέ—Τούγκ ἐξηγοῦσε στούς κινέζους κομμουνιστές καί στούς κινέζους ἐργαζόμενους κάθε μέρα αὐτή τή θέση τοῦ σ. Στάλιν πού εἶναι ἀπό κάθε ἄποψη σωστή. Ὁ σ. Μάο—Τσέ—Τούγκ ἀνέπτυξε τή θέση αὐτή τοῦ σ. Στάλιν καί μᾶς δίδασκε μέ βάση τήν πείρα τῆς κινέζικης ἐπανάστασης πώς: στήν Κίνα γιά τό προλεταριᾶτο, γιά τό Λαό γιά τό Κομμουνιστικό Κόμμα, γιά τήν νίκη τῆς ἐπανάστασης δέν ὑπάρχει καμμιά ἄλλη διέξοδος ἀπό τόν ἔνοπλο ἀγώνα. «Τά λόγια τοῦ σ. Στάλιν καθώς καί τά λόγια τοῦ σ. Μάο—Τσέ—Τούγκ βρῆκαν τήν πλήρη ἐπιβεβαίωσή τους στό μοναδικό γεγονός ὅτι νίκησε ἡ κινέζικη ἐπανάσταση.

Πρίν 21 χρόνια στίς ἀρχές τοῦ 1928 ὅταν κυριαρχοῦσε ἡ λευκή τρομοκρατία τοῦ Κουόμινταγκ ὁ κινέζικος λαός πού καθοδηγοῦνταν ἀπό τό Κομμουνιστικό Κόμμα τῆς Κίνας δημιούργησε ἕνα ἀριθμό ἀπό μικρά σημεῖα στήριξης τῶν ἐπαναστατικῶν δυνάμεων σάν πρώτη φάση τῆς στρατηγικῆς γιά τή διατήρηση τῶν δυνάμεων τῆς ἐπανάστασης καί γιά τήν καταπολέμηση τῶν δυνάμεων τῆς ἀντεπανάστασης.

Τό πέρασμα ἀπό τήν κατάληψη μικρῶν ἀγροτικῶν κατοικημένων σημείων στήν κατοχή μεγαλύτερων περιφερειῶν, ἀπό τό πέρασμα ἀγροτικῶν περιφερειῶν στήν κατάληψη μικρῶν ἤ ἀκόμα καί μεσαίων πόλεων πού μποροῦσαν νά κυριευτοῦν, τό πέρασμα ἀπό τήν κατοχή ἑνός ἀριθμοῦ σκόρπιων σημείων στήριξης στή συνένωσή τους σέ ἕνα κοινό σύστημα σημείων στήριξης, τό πέρασμα ἀπό τήν κατάληψη ἀγροτικῶν περιφερειῶν καί κάτω ἀπό ὁρισμένες συνθῆκες τέτοιων περιφερειῶν πού περιλάμβαναν μικρές καί μεσαίες πόλεις στήν κατάληψη περιφερειῶν μέ μεγάλες πόλεις πού πραγματοποιοῦνταν ἐπίσης κάτω ἀπό ὁρισμένες συνθῆκες, τό πέρασμα ἀπό τήν ἀπελευθέρωση ἑνός μικροῦ μέρους τοῦ ἐδάφους τῆς Κίνας στήν ἀπελευθέρωση ἑνός μεγάλου μέρους τοῦ ἐδάφους της, τό πέρασμα ἀπό τήν ἀπελευθέρωση ἑνός μέρους τῆς Κίνας στήν ἀπελευθέρωση ὅλης τῆς Κίνας. Αὐτό ἦταν σέ γενικές γραμμές τό ἐπαναστατικό στρατηγικό σχέδιο τοῦ Κόμματός μας, αὐτός ἦταν ὁ συγκεκριμένος δρόμος πού διέγραψε ἡ κινέζικη ἐπανάσταση μέσα στά 22 χρόνια τοῦ ἔνοπλου ἀγώνα.

Αὐτός ὁ ἔνοπλος ἀγώνας τοῦ κινέζικου λαοῦ δέν εἶναι ξεκομμένος, δέν εἶναι ἀποκλειστικά στρατιωτικός ἀγώνας. Πρόκειται γιά ἕναν ἔνοπλο ἀγώνα πού στηρίζεται πάνω στή στενή συμμαχία τῶν ἐργατῶν καί ἀγροτῶν, πού συνενώνει ἐπίσης καί ἄλλα στρώματα τῶν πλατειῶν λαϊκῶν μαζῶν. Ὁ ἔνοπλος αὐτός ἀγώνας εἶναι στενώτατα συνδεδεμένος μέ τήν ἀγροτική ἐπανάσταση τῶν χωρικῶν καί δέν μπορεῖ νά χωριστεῖ ἀπ' αὐτή. Χωρίς τήν υποστήριξη ἀπό μέρους τῆς ἀγροτικῆς ἐπανάστασης τῶν χωρικῶν, θἄταν ἀδύνατο νά ὀργανωθεῖ ἕνας τέτοιος ἔνοπλος ἀγώνας.

Ἀκόμα λιγότερο μπορεῖ κανένας νά ἀμφισβητήσει τό γεγονός ὅτι θἄταν ἀδύνατο νά ὁδηγηθεῖ ὁ ἔνοπλος ἀγώνας στή νίκη, ἄν τό προλεταριᾶτο δέν ἑνώνονταν μέ τούς ἀγρότες καί μέ τίς ἄλλες δυνάμεις τοῦ χωριοῦ πού θά μποροῦσαν νά κερδηθοῦν σ' ἕνα πλατύ ἑνιαῖο μέτωπο, ἀλλά ἄν ἀκολουθοῦσε τό δρόμο τοῦ ἀριστεροῦ τυχοδιωκτισμοῦ στήν πολιτική. Μέ ἄλλα λόγια αὐτός ὁ ἔνοπλος ἀγώνας μποροῦσε νά διεξαχθεῖ μονάχα ἄν στηρίζονταν πάνω στή στενή συνεργασία ἐργατῶν καί ἀγροτῶν.

Σέ ἀποικιακές ἤ μισοαποικιακές, σέ φεουδαρχικές ἤ σέ μισοφεουδαρχικές χῶρες ὅπως ἡ Κίνα ἡ ἐργατική τάξη ἔχει τή δυνατότητα

ὄχι μονάχα νά προχωρήσει σέ μιά στενή συμμαχία μέ τήν ἀγροτιά ἀλλά ἔχει ἀκόμα τή δυνατότητα νά κλείσει μιά ἐπαναστατική συμμαχία μέ τά πλατειά στρώματα τῶν μικροαστῶν τῆς πόλης. Κάτι ἀκόμα, κάτω ἀπό ορισμένες συνθῆκες εἶναι ἀπαραίτητο νά τραβηχτεῖ στόν ἀγώνα ἐνάντια στόν ἰμπεριαλισμό ἤ νά οὐδετεροποιηθεῖ καί ἡ ἐθνική ἀστική τάξη. Ἀκόμα εἴμαστε ὑποχρεωμένοι κάτω ἀπό ὁρισμένες συνθῆκες νά ἐκμεταλλευτοῦμε τίς ἀντιθέσεις ἀνάμεσα στίς ἰμπεριαλιστικές δυνάμεις στήν Κίνα, καθώς ἐπίσης καί τίς ἐσωτερικές ἀντιθέσεις τῶν κυρίαρχων τάξεων τῆς Κίνας γιά νά διευκολύνουμε τόν ἀγώνα τοῦ κινέζικου λαοῦ. Ἡ ταχτική τοῦ ἐπαναστατικοῦ ἀγώνα στήν Κίνα πού ἀναπτύχθηκε ἀπό τό σ. Μάο—Τσέ—Τούγκ μέ βάση τή μαρξιστική—λενινιστική θεωρία λέει: «νά ἐκμεταλλευόμαστε τίς ἀντιθέσεις, νά καταχτήσουμε τήν πλειοψηφία, νά ἀντιπαραταχθοῦμε στή μειοψηφία γιά νά τσακίσουμε τίς δυνάμεις της κομματιαστά». Μέσα στίς συνθῆκες μιᾶς τόσο μεγάλης χώρας μέ ἀποικιακές ἤ μισοαποικιακές φεουδαρχικές ἤ μισοφεουδαρχικές σχέσεις ὅπως ἡ Κίνα ἔχουμε τή δυνατότητα στόν ἔνοπλό μας ἀγώνα νά μανουβράρουμε καί νά ἐφαρμόσουμε στίς στρατιωτικές ἐπιχειρήσεις μιά εὐλύγιστη στρατηγική καί ταχτική. Μᾶς δίνεται ἐπίσης ἡ δυνατότητα σύμφωνα μέ τίς συνθῆκες νά μανουβράρουμε στήν πολιτική μας ταχτική γιά νά διασποῦμε τίς δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ καί γιά νά ἀπομονώνουμε στόν ὑπέρτατο βαθμό τόν κύριό μας ἐχθρό.

Εἶναι ὁλότελα ξεκάθαρο ὅτι τό προλεταριάτο εἶναι ὑποχρεωμένο τόν ἔνοπλο ἀγώνα νά τόν συνδέσει σωστά μέ τό πλατύ ἑνιαῖο μέτωπο γιά νά μπορέσει νά τόν διευθύνει καί νά τόν ὁδηγήσει στή νίκη. Γιά νά μπορέσει ὅμως νά διευθύνει τόν ἔνοπλο ἀγώνα, νά ὀργανώσει ἕνα πλατύ ἑνιαῖο μέτωπο, γιά νά συνδυάσει σωστά αὐτούς τούς δυό παράγοντες ἀπαιτεῖται μιά γερή καθοδήγηση τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος. Ἡ καθοδήγηση αὐτή τοῦ Κόμματος πρέπει νά εἶναι ἐξοπλισμένη μέ τό ἰδεολογικό ὅπλο τῆς διδασκαλίας τοῦ Μάρξ—Ἔγκελς— Λένιν—Στάλιν. Πρέπει νά ἐγκαθιδρύσει μιά αὐστηρή πειθαρχία στό Κόμμα γιά νά μπορεῖ νά ἀντιμετωπίζει ἀπό τή μιά τίς διαθέσεις τῶν συνθηκολόγων ἤ καθυστερημένων καί ἀπό τήν ἄλλη τόν σεχταρισμό καί τόν τυχοδιωχτισμό. Αὐτή ἡ γραμμή εἶναι ἀναγκαία τόσο στό στρατιωτικό ὅσο καί στό πολιτικό πεδίο γιά νά συσφιχτοῦν οἱ γραμμές τοῦ Κόμματος, τοῦ στρατοῦ, τοῦ Λαοῦ καί γιά νά ἐξασφαλιστεῖ ἡ παραπέρα πρόοδος τῆς ἐπανάστασης.

Ὅπως εἶναι γνωστό ἡ Κίνα εἶναι μιά χώρα μικρῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας, μιά χώρα οἰκονομίας μικροπαραγωγῶν. Πολλά μέλη τοῦ Κόμματός μας προέρχονται ἀπό αὐτούς τούς μικροπαραγωγούς. Ἀκόμα καί τά πρῶτα στηρίγματά μας δημιουργήθηκαν στήν ὕπαιθρο. Κάτω ἀπ' αὐτές τίς συνθῆκες δέν ἦταν εὔκολη ἡ δημιουργία ἑνός γεροῦ πολιτικοῦ Κόμματος τοῦ προλεταριάτου. Εἴμασταν ὑποχρεωμένοι κατά τή διάρκεια ἑνός μεγάλου χρονικοῦ διαστήματος νά διορθώνουμε μέ ὑπομονή διάφορες μή προλεταριακές ἀντιλήψεις, καί μάλιστα μέσα σέ ἕνα ἀποφασιστικό διμέτωπο ἀγώνα τόσο ἐνάντια στό δεξιό ὀππορτουνισμό ὅσο καί ἐνάντια στόν ὑπεραριστερό τυχοδιωχτισμό. Ἰδιαίτερα ἀξίζει νά ἀναφερθεῖ τό γεγονός ὅτι ἐμεῖς τό 1942 διεξάγαμε μέσα στό Κόμμα μιά καμπάνια γιά τήν ἀνύψωση τοῦ ἰδεολογικοῦ ἐπιπέδου. Ἔτσι καλλιτέρεψε σημαντικά τό μαρξιστικό—λενινιστικό ἐπίπεδο ὅλων τῶν στελεχῶν τοῦ Κόμματος καί στερεώθηκε σημαντικά ἡ κομματική πειθαρχία. Ὅλα αὐτά ἐπέδρασαν ἀποφασιστικά στή νίκη τῆς ἐπανάστασής μας.

Ὅσα εἴπαμε στηρίζονται στίς ἀρχές πού ὁ σ. Μάο—Τσέ—Τούγκ διατύπωσε ἐπανειλημμένα στά ἔργα του καί ἰδιαίτερα στό τελευταῖο του ἄρθρο «γιά τή διχτατορία τῆς Λ. δημοκρατίας» ὅπου ἀναπτύσσονται τά τρία πιό σημαντικά συμπεράσματα ἀπό τήν πεῖρα τῆς κινέζικης ἐπανάστασης. Δημιουργία τοῦ Κόμματος, ἔνοπλος ἀγώνας καί ἑνιαῖο μέτωπο. Αὐτοί οἱ τρεῖς παράγοντες συνδέονται ἀδιάρρηκτα μεταξύ τους. Καί εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νά στηριζόμαστε πάνω σ' αὐτούς τούς τρεῖς στενά συνδεμένους παράγοντες γιά νά πετύχουμε τήν τελική νίκη.

* * *

Ἀπό τότε πού ἱδρύθηκε τό Κομμουνιστικό κόμμα τῆς Κίνας ὁ ἀπελευθερωτικός ἀγώνας τοῦ κινέζικου λαοῦ πέρασε ἀπό τέσσαρα στάδια.

Τό πρῶτο στάδιο ἦταν ὁ ἐπαναστατικός πόλεμος ἀπό τό 1925 ὡς τό 1927 πού εἶναι γενικά γνωστός μέ τό ὄνομα «Βόρεια ἐκστρατεία». Τόν πόλεμο αὐτό τόν διεξάγαμε ἐμεῖς σέ συνεργασία μέ τό Κουόμινταγκ πού ὑποστήριζε τότε τήν ἐπανάσταση. Ἐξ αἰτίας τῆς ὀππορτουνιστικῆς καθοδήγησης τοῦ Τσέ—Ντού—Χσέου καθώς ἐπίσης γενικώτερα ἐξ αἰτίας τῆς λειψῆς ἰδεολογικῆς ὡριμότητας τῶν Κομματικῶν μελῶν μας, ἡ ἐπανάσταση αὐτή προδόθηκε ἀπ' τήν ἀντεπαναστατική κλίκα τῆς κεφαλαιοκρατίας, κάτω ἀπ' τήν καθοδήγηση τοῦ Τσάν-Κάϊ-Σέκ καί Βίν—Τσίνκ—Βάϊ. Μά παρά τό γεγονός ὅτι ὁ ἀγώνας αὐτός τέλειωσε μέ μιά ἧττα, προώθησε τό πλατύ ἀπελευθερωτικό λαϊκό κίνημα πού στηρίζονταν στίς μάζες καί γέννησε τόν καθοδηγητικό πυρήνα τῆς ἐπανάστασης, τόν πολιτικό καί στρατιωτικό πυρήνα. Ἔτσι δόθηκε δυνατότητα στό Κόμμα μας νά διεξάγει μέ ἐπιτυχία τήν ἀναδιοργάνωσή του

καί νά ὁδηγήσει τόν ἔνοπλο ἀγώνα σέ ἕνα καινούργιο ἱστορικό στάδιο κάτω ἀπ' τήν καθοδήγηση τοῦ συντρόφου Μάο—Τσέ—Τούγκ.

Τό δεύτερο στάδιο ἀρχίζει μέ τήν προδοσία τῆς ἐπανάστασης τό 1927 ἀπ' τήν ἀντεπαναστατική κλίκα τοῦ Κουόμινταγκ πού καθοδηγοῦνταν ἀπό τούς Τσάν-Κάϊ-Σέκ καί Βάν—Τσίγκ—Βάϊ καί βάσταξε αὐτό τό στάδιο ὡς τήν ἔναρξη τοῦ πολέμου ἐνάντια στήν Ἰαπωνία τό 1937. Αὐτό τό στάδιο εἶναι γνωστό σάν δεκάχρονος ἐμφύλιος πόλεμος ἤ σάν δεύτερος ἐπαναστατικός πόλεμος. Τότες εἶχαν συγκεντρωθεῖ μερικά τμήματα ἐνόπλων ἐπαναστατημένων ἀγροτικῶν στρατιῶν στήν ὀρεινή περιοχή στά σύνορα τοῦ Κουανγκσί καί Χουνάν. Οἱ ἔνοπλές μας δυνάμεις πού ὀνομάζονταν τότες κόκκινος ἐργατοαγροτικός στρατός τῆς Κίνας ἦταν πολύ ἀδύνατος. Ἀδύνατα ἦταν ἐπίσης καί τά λίγα σημεῖα στήριξής μας. Μά ἀκόμα ἀπό τότες ὁ σ. Μάο—Τσέ—Τούγκ στό μικρό καί ἀδύνατο αὐτό στρατό εἶδε τό μεγάλο μέλλον. Γιά νά χαρακτηρίσει τό μέλλον αὐτῆς τῆς ἐπανάστασης θύμισε τήν παληά κινέζικη παροιμία «ἀπό μιά σπίθα μπορεῖ νά ξεπηδήσει μιά φλόγα». Στό διάστημα λίγων χρόνων ἀναπτυχθήκαμε στήν πραγματικότητα σέ μιά ἰσχυρή δύναμη, δημιουργήσαμε πολλές μεγάλες ὀχυρωμένες περιοχές καί συντρίψαμε πάντα τίς ἀντεπαναστατικές στρατιές τοῦ Κουόμινταγκ πού στέλνονταν ἐνάντιά μας πού θέλαν νά μᾶς ἐγκλωβίσουν καί νά μᾶς ἐξοντώσουν.

Ὡς τόσο ἀπ' τό 1931 ὡς τά 1934 μερικά κομματικά μέλη ἐξεδήλωσαν μιά ἐσφαλμένη ἀριστερή ὀππορτουνιστική γραμμή τόσο στά πολιτικά ὅσο καί στά στρατιωτικά ζητήματα, πράγμα πού εἶχε σάν ἀποτέλεσμα νά ὑποστεῖ ξανά μεγάλες ζημιές ἡ ἐπανάσταση. Χάρις στήν καθοδήγηση τοῦ σ. Μάο—Τσέ—Τούγκ οἱ κύριες μαχητικές δυνάμεις τοῦ στρατοῦ μας κατόρθωσαν ὅμως νά διεξάγουν νικηφόρα τήν ἔνδοξη «μεγάλη ἐκστρατεία» κατά τήν ὁποία διήνυσαν δρόμο 25.000 λί (12.500 χιλιόμετρα) καί ἔφτασαν στό στρατηγικό στήριγμα πού εἶχε προετοιμαστεῖ γιά τόν πόλεμο ἐνάντια στήν Ἰαπωνία στά Βορειο—Δυτική Κίνα δηλαδή στή συνοριακή περιοχή Σενσί—Κανσοῦ—Νγκσία μέ πρωτεύουσα τό Γιενγκάν.

Ὁ πόλεμος ἐνάντια στήν Ἰαπωνία ἦταν τό τρίτο στάδιο, ὅπως ἔχει ἀναφερθεῖ. Ὁ ἀπελευθερωτικός στρατός λιγόστεψε πολύ ἀριθμητικά ἐξ αἰτίας τῶν λαθῶν μας. Ὁ σ. Μάο—Τσέ Τούγκ μᾶς εἶχε διδάξει προηγούμενα καί μᾶς ξαναεπαναλάμβανε στήν ἀρχή τοῦ πολέμου ἐνάντια στήν Ἰαπωνία ὅτι δέν θἄπρεπε νά ὑποτιμᾶμε τή δύναμη τοῦ στρατοῦ μας πού θά μεγαλώσει καί θά γίνει ἡ κύρια δύναμη στόν ἀντιγιαπωνέζικο πόλεμο. Στήν πορεία τοῦ ἀντιγιαπωνέζικου πολέμου ἀναπτύσσονταν ἀδιάκοπα οἱ ἐπαναστατικές δυνάμεις τοῦ κινέζικου λαοῦ μέσα στίς δύσκολες συνθῆκες τοῦ ἐπίμονου ἀγώνα ἐνάντια στούς γιαπωνέζους εἰσβολεῖς καί προδότες τοῦ Κουόμινταγκ. Στίς ἀρχές τῆς γιαπωνέζικης κατοχῆς εἴχαμε κιόλας ἕναν τακτικό στρατό ἀπό ἕνα ἑκατομμύριο περίπου ἄνδρες καί μιά λαϊκή πολιτοφυλακή μέ κάπου 2.000.000 ἄνδρες.

Ἀπελευθερώσαμε ἕνα ἔδαφος μέ 100.000.000 κατοίκους ἀπό τά νύχια τῶν γιαπωνέζων ληστῶν καί δημιουργήσαμε 19 μεγάλες ἀπελευθερωμένες περιοχές. Ἀπό τότε κιόλας εἴχαμε στήν πράξη ἀπελευθερώσει κάτι λιγότερο ἀπό τό μισό ὅλης τῆς Κίνας.

Τό τέταρτο στάδιο ἦταν ὁ ἐπαναστατικός λαϊκός πόλεμος πού ἔβαλε γιά σκοπό ὕστερα ἀπό τήν ἐξόντωση τοῦ καθεστῶτος τῶν γιαπωνέζων ληστῶν στή Κίνα νά ἀνατρέψει τήν κυριαρχία τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ καί τῆς ἀντεπαναστατικῆς κλίκας τοῦ Τσάν-Κάϊ-Σέκ. Στό διάστημα πού μεσολάβησε ὕστερα ἀπό τή γιαπωνέζικη κατοχή σέ πλήρη ἁρμονία μέ τή θέληση τοῦ κινέζικου λαοῦ πού ἐπιδίωκε τήν εἰρήνη στή χώρα, ἀρχίσαμε διαπραγματεύσεις μέ τό Κουόμινταγκ. Ἡ προδοτική κλίκα τοῦ Τσάγκ—Κάϊ—Σέκ πού τήν ὑποστήριξε ὁ ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμός ξέσκισε ὅλες τίς συμφωνίες πού κλείστηκαν. Ὕστερα ἀπ' αὐτό ὁ σ. Μάο—Τσέ Τούγκ κάλεσε τό στρατό μας καί ὅλο μας τό λαό νά ματαιώσουν τίς μηχανορραφίες τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ καί τῆς ἀντεπαναστατικῆς κλίκας τοῦ Τσάγκ—Κάϊ—Σέκ.

Ὁ σ. Μάο—Τσέ—Τούγκ χαρακτήρισε τόν ἀμερικάνικο ἰμπεριαλισμό καί τήν κλίκα τοῦ Τσάγκ—Κάϊ—Σέκ σάν «χάρτινους τίγρεις» καί διαβεβαίωσε στό λαό ὅτι οἱ δυνάμεις τοῦ κινέζικου λαοῦ εἶναι ἀρκετές γιά νά ματαιώσουν τίς μηχανορραφίες τους. Ἡ ἀρχική περίοδος αὐτουνοῦ τοῦ πολέμου πού βαστάει τώρα πάνω ἀπό τρία χρόνια, ἡ περίοδος ἀπό τόν Ἰούλη τοῦ 1946, ὡς τόν Ἰούνη τοῦ 1947 ἦταν περίοδος ἐπίθεσης τοῦ Τσάν-Κάϊ-Σέκ καί ἀμυνας δικῆς μας. Ὕστερα ἀπ' αὐτό τόν Ἰούλιο στά 1947 περάσαμε ἐμεῖς στήν ἐπίθεση καί ἀναγκάσαμε τόν Τσάγκ—Κάϊ—Σέκ νά περάσει σέ ἄμυνα. Ὕστερα ἀπό τίς τρεῖς ἀποφασιστικές νίκες μας στίς τρεῖς μάχες κοντά στό Μουγκντεν στό Σού—Τσόου, στό Πέϊ—Πίγκ καί Τιέν—Τσίν, πού δόθηκαν τόν χειμώνα τοῦ 1948 καί στίς ἀρχές τοῦ 1949 ἡ ἀντεπαναστατική κλίκα τοῦ Τσάγκ—Κάϊ—Σέκ δέν ἦταν πιά σέ θέση νά κρατήσει μιά ἔστω ὡς ἕνα βαθμό ἀποτελεσματική γραμμή ἄμυνας. Σήμερα ὁ λαϊκός καί ἀπελευθερωτικός στρατός ἔφτασε τή δύναμη 4.000.000 ἀνδρῶν. Ἀποτελεῖ μιά ἀκατάβλητη δύναμη πού εἶναι ἐξοπλισμένη μέ ἀμερικάνικα ὅπλα πού κυριεύτηκαν σέ πόλεμο. Αὐτός ὁ στρατός προωθεῖται τώρα σταθερά πρός τά νοτιοανατολικά καί πρός τά νότια, πρός τά νοτιοδυτικά καί πρός τά βορειοδυτικά. Ἡ ἀπελευθέρωση ὁλόκληρης τῆς

ΤΟ ΔΟΞΑΣΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΣΟΒΙΕΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Τοῦ σ. ΜΠΟΓΚΝΤΑΝΩΦ, δυό φορές ἥρωα τῆς Σ. Ἕνωσης Στρατάρχη τῶν θωρακισμένων στρατευμάτων.

Στήν πατροπαράδοτη γιορτή «μέρα τῶν ταγκιστῶν», ὁ σοβιετικός λαός μέ ἀγάπη τιμᾶ τά θωρακισμένα καί μηχανοκίνητα στρατεύματά του, ἐκτιμᾶ τίς ὑπηρεσίες τῶν ἐργατῶν, τῶν κατασκευαστῶν, τῶν μηχανικῶν πού ἐφοδίασαν τό Σοβιετικό Στρατό μέ τή δυνατή καί τέλεια τεχνική τῶν θωρακισμένων τάγκς.

Τή μέρα τῶν ταγκιστῶν ὁ λαός μας εὐγνωμονεῖ τό σ. Στάλιν τόν ἀρχηγό καί δάσκαλο τῶν ἐργαζομένων, τό μεγαλοφυῆ στρατηλάτη πού μᾶς ἔφερε σέ κοσμοϊστορικές νίκες κατά τό μεγάλο πατριωτικό πόλεμο, τό δημιουργό τοῦ Σοβιετικοῦ Στρατοῦ καί τῆς δύναμης κρούσης του, τῶν θωρακισμένων καί μηχανοκίνητων στρατευμάτων.

I

Τή «μέρα τῶν ταγκιστῶν» ἐμεῖς μέ δικαιολογημένο αἴσθημα πατριωτικῆς ὑπερηφάνειας σημειώνουμε ὅτι στή χώρα μας ἀνήκει ἡ προτεραιότητα, τόσο τῆς ἐφεύρεσης καί κατασκευῆς τῶν πρώτων πειραματικῶν προτύπων τῆς πολεμικῆς μηχανῆς (πού μπορεῖ νά κινεῖται παντοῦ) καί πού ἀργότερα ὀνομάστηκε τάγκς, ὅσο καί ἡ προτεραιότητα στή δημιουργία τῶν τεχνικῶν προϋποθέσεων πού ἐξασφάλισαν τή δυνατότητα τῆς κατασκευῆς τάγκς.

Ἀκόμα στά 1837 ὁ ἀξιωματικός τοῦ ρωσσικοῦ στρατοῦ Δημήτριος Ζαγκριάζσκεϊ κατάθεσε πρωτότυπο σχέδιο μηχανῆς πού κινοῦνταν μέ ἑρπύστριες. Ἔτσι φάνηκε τό πρῶτο στόν κόσμο ὄχημα μέ ἑρπύστριες χωρίς τό ὁποῖο, ἐννοεῖται, ὅτι δέν θά μποροῦσε νά δημιουργηθεῖ τό τάγκς.

Ὁ ἄλλος σπουδαῖος ρῶσσος ἐφευρέτης Θεόδωρος Μπλίνωφ, δημιούργησε στά 1880 τό πρωτότυπο ἑνός σύγχρονου μέ ἑρπύστριες τρακτέρ, ξεπερνώντας τόν ἀμερικανό Χόλτ — τόν κατασκευαστή τοῦ σχεδίου ἑνός τρακτέρ μέ ἡμιερπύστριες κατά 32 χρόνια. Στήν ἐφεύρεσή του ὁ Θεόδωρος Μπλίνωφ μέ καταπληχτική τεχνική τόλμη πραγματοποίησε τίς ἰδέες πού χρειάστηκαν στήν κατασκευή τοῦ τάγκς.

Ὁ μαθητής τοῦ Μπλίνωφ, Ἰάκωβος Μάμην, πρώτη φορά στήν ἱστορία τῆς παγκόσμιας τεχνικῆς κατασκεύασε ἕνα τύπο ρυμουλκοῦ τρακτέρ χωρίς συμπιεστή. Αὐτόν τόν τύπο τόν ἐπέδειξε στά 1903—1908.

Στή χώρα μας νωρίτερα ἀπό τίς ἄλλες χώ-

Κίνας εἶναι πιά ζήτημα ἑνός σύντομου χρονικοῦ διαστήματος.

Τό καθῆκον μας, δηλ. ἡ ἐξόντωση τοῦ ἀποικιακοῦ φεουδαρχικοῦ καθεστῶτος στήν Κίνα πού στηρίζεται πάνω στή δουλοπαροικία πλησιάζει πρός τήν ὁλοκλήρωσή του. Ἡ δουλειά μας γιά τή δημιουργία μιᾶς ἀνεξάρτητης, ἐλεύθερης καί ἰσχυρῆς νέας Κίνας μόλις τώρα ἄρχισε. Γιά νά μπορέσουμε ν' ἀνταποκριθοῦμε σ' αὐτό τό καθῆκον τῆς ἀνοικοδόμησης μιᾶς νέας Κίνας πρέπει νά ἐξοντώσουμε τούς ἀντιδραστικούς μέσα στή χώρα μας νά ἐκμηδενίσουμε τά σχέδια ἐπέμβασης τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ καί νά στερεώσουμε τήν ἄμυνα τῆς χώρας μας. Πρέπει νά δυναμώνουμε ὅπως καί πρίν τό ἑνωμένο μας μέτωπο τῶν πλατειῶν λαϊκῶν μαζῶν πού στηρίζεται πάνω στή συμμαχία τῶν ἐργατῶν καί τῶν ἀγροτῶν καί νά στερεώσουμε ἀκόμα πιό πολύ το Κόμμα μας ἰδεολογικά πολιτικά καί ὀργανωτικά. Ὁ ἀπελευθερωτικός ἀγώνας τοῦ Κινέζικου Λαοῦ συντελεῖται ὕστερα ἀπό τή μεγάλη σοσιαλιστική Ὀχτωβριανή ἐπανάσταση. Ἡ ἐπανάσταση αὐτή πού καθοδηγήθηκε ἀπό τόν Λένιν καί τόν Στάλιν ἐνθουσίασε τό Λαό μας. Παίρνουμε τήν πιό εἰλικρινή ἀδερφική καί φιλική ὑποστήριξη ἀπ' τούς λαούς τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης ἀπό τό προλεταριάτο καί ἀπ' τούς ἐπαναστατικούς λαούς τῶν ἄλλων χωρῶν. Χωρίς αὐτή τή βοήθεια θἄταν ἀδύνατη αὐτή ἡ νίκη μας. Εἴμαστε εὐγνώμονες πρός τή Σοβιετική Ἕνωση καί πρός τούς ἐπαναστατικούς λαούς ὅλου τοῦ κόσμου. Εἴμαστε πεπεισμένοι ὅτι αὐτή ἡ ἀδερφική φιλία ἀνάμεσα στούς λαούς τῆς Κίνας καί στή Σοβιετική Ἕνωση, καθώς καί στούς ἐπαναστατικούς λαούς ἄλλων χωρῶν θά ἀναπτυχθεῖ παραπέρα καί θά διαμορφωθεῖ σ[...] τήν ἐπαύριο τῆς νίκης μας. Αὐτή θά εἶναι μιά αἰώνια φιλία.

(Ἀπό τήν ἐφημερίδα «ΓΙΑ ΣΤΑΘΕΡΗ ΕΙΡΗΝΗ, ΓΙΑ ΤΗ ΛΑΪΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» 1/9/49)

ρες έχει επεξεργασθεί λεπτομερειακά τό σχέδιο τοῦ τάγκς. Ὁ δημιουργός αὐτοῦ τοῦ σημαντικοῦ σχεδίου ἦταν ὁ Βασίλειος Δημητρίεβιτς Μεντελέεφ—γυιός τοῦ μεγαλοφυῆ ρώσου χημικοῦ Δ. Ι. Μεντελέεφ. Ἔτσι εἶναι γνωστό ὅτι τό πρῶτο στόν κόσμο τάγκς κατασκευάστηκε στή Ρωσία ἀπό ὁμάδα κατασκευαστῶν. Αὐτό ἦταν μιά πειραματική πολεμική μηχανή μέ ἐρπύστριες πού πήγαινε παντοῦ καί πού δοκιμάστηκε μέ ἐπιτυχία τό Μάη τοῦ 1915. Ὕστερα ἀπό μερικούς μῆνες ἐμφανίστηκε καί δεύτερο ρούσικο τροχοφόρο τάγκς. Αὐτό κατασκευάστηκε μέ τή συμμετοχή τοῦ μεγάλου ρώσου ἐπιστήμονα Ζούκωφ καί τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Μικούλην ἥρωα τώρα τῆς σοσιαλιστικῆς δουλειᾶς.

Αὐτή εἶναι ἡ ἱστορική ἀλήθεια.

Τά γεγονότα μαρτυροῦν γιά τό γεγονός ὅτι τά πρῶτα σχέδια τοῦ τάγκς φάνηκαν στή Ρωσσία ἀρκετά νωρίτερα ἀπ' ὅτι ἄρχισαν νά δουλεύουν πάνω στό ζήτημα αὐτό στό ἐξωτερικό καί τά πρῶτα πρότυπα τῶν δικῶν μας τάγκς κατασκευάστηκαν ἕνάμισυ χρόνο νωρίτερα ἀπό τίς ἀνάλογες μηχανές πού φάνηκαν στήν Ἀγγλία. Ἀλλά τά σχέδια γιά τά τάγκς στή Ρωσσία συνάντησαν τίς λόγχες τῶν ἀντιδραστικῶν τσαρικῶν γραφειοκρατῶν. Ἡ ἀπίστευτη ἀδράνεια τῶν καθοδηγητικῶν τάξεων τῆς τσαρικῆς Ρωσσίας ἐξηγεῖ τό γεγονός πώς τήν προτεραιότητά μας στήν ἐφεύρεση τῶν τάγκς οἱ ἄγγλοι τήν καταχώρησαν στόν ἑαυτό τους. Τώρα ἡ ἀλήθεια ἀποκαταστάθηκε καί κανείς ἀπό τούς ἀστούς πολεμικούς ἱστορικούς δέν θά μπορέσει νά διαψεύσει αὐτή τήν ἀλήθεια.

2

Ἡ μεγάλη Ὀκτωβριανή ἐπανάσταση ἔκανε τό λαό μας νοικοκύρη στή χώρα του. Ἡ ἐπιστήμη συμπεριλαμβανομένης καί τῆς πολεμικῆς, ἦταν ἀπτίς πρῶτες, στήν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας, πού μπῆκαν στήν ὑπηρεσία τῶν ἐργαζομένων. Μέσα σ' αὐτές τίς ἐξαιρετικά εὐνοϊκές συνθῆκες ἐξελίσσονταν ὁ Σοβιετικός Στρατός, στρατός νέου τύπου.

Σχετικά σέ σύντομο χρονικό διάστημα, κάτω ἀπό τήν καθοδήγηση τοῦ σ. Στάλιν δημιουργήθηκαν καί οἱ θωρακισμένες καί μηχανοκίνητες δυνάμεις του.

Ἡ ἐξέλιξη ὅλου τοῦ στρατοῦ μας καί εἰδικά τῶν θωρακισμένων καί μηχανοκίνητων τμημάτων, πραγματικά θά ἦταν ἀδύνατη χωρίς δυνατή τεχνική βάση. Καί αὐτή ἡ βάση εἶχε δημιουργηθεῖ. Σύμφωνα μέ τό μεγαλοφυές σχέδιο τοῦ σ. Στάλιν ἡ χώρα μας μετατράπηκε σέ μεγάλη βιομηχανική δύναμη, ἱκανή νά ἐξασφαλίσει στό στρατό της ὅλα τά εἴδη τοῦ ἐξοπλισμοῦ.

Στά ἀλησμόνητα χρόνια τῶν πρώτων σταλινικῶν πεντάχρονων, δημιουργήθηκαν νέοι κλάδοι βιομηχανίας καί ἀνάμεσα σ' αὐτούς ἡ βιομηχανία τῶν τάγκς. Ἡ κατασκευή τῶν τάγκς πραγματοποιοῦνταν ἀληθινά μέ ἀνείδωτους ρυθμούς καί μάλιστα στό πιό ὑψηλό τεχνικό ἐπίπεδο. Πρέπει νά ποῦμε ὅτι πρό τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου ἐμεῖς εἴχαμε τά καλύτερα στόν κόσμο τάγκς καί μπορέσαμε στή διάρκεια τῆς πολεμικῆς περιόδου νά διατηρήσουμε στήν παραγωγή ὅλους τούς βασικούς τύπους τῶν μηχανῶν μας, τότε ὅταν οἱ χιτλερικοί, στή βιασύνη τους, μοντερνοποιοῦσαν τά τάνκς τους καί ἄλλαζαν τό ἕνα πρότυπο μέ τό ἄλλο. Μ' ὅλα ταῦτα, τό ἀναλλοίωτο ἦταν, ὅτι οἱ μηχανές τους, μέ τίς πολεμικές ἰδιότητες πού εἶχαν δέ μποροῦσαν νά παραβγοῦνε μέ τίς σοβιετικές μηχανές.

Ἡ πρώτης τάξης πολεμική τεχνική πού ἀπόχτησαν οἱ ταγκίστες μας, ἔπρεπε νά βρίσκεται σέ ἔμπειρα χέρια. Γι' αὐτό ὁ σ. Στάλιν ἔδωσε ἰδιαίτερη προσοχή στήν κατάρτιση τῶν ταγκιστῶν. Ἡ ἀκαδημία τῶν θωρακισμένων καί μηχανοκίνητων τμημάτων, πού δημιουργήθηκε μέ τήν ὑπόδειξη τοῦ Στάλιν, μεταβλήθηκε σέ ἀληθινό φυτώριο στελεχῶν σοβιετικῶν ταγκιστῶν, σέ βασικό κέντρο τῆς πολεμικοταγκτικῆς καί πολεμικοτεχνικῆς σκέψης στόν τομέα τῆς ὑπόθεσης τῶν τάγκς. Δημιουργήθηκαν καί σχολεῖα, ὅπου μέ πρόσκληση τοῦ Κόμματος καί τῆς κομμουνιστικῆς νεολαίας ἦρθαν νά φοιτήσουν οἱ καλύτεροι ἀντιπρόσωποι τῆς νεολαίας μας.

Μέ τή μεγαλοφυΐα τοῦ Στάλιν, τή σοφή πολιτική τοῦ Μπολσεβίκικου Κόμματος, ἡ σοβιετική χώρα καί οἱ ἔνοπλες δυνάμεις της προπαρασκευάστηκαν γιά τίς σοβαρές δοκιμασίες τοῦ Μεγάλου Πατριωτικοῦ πολέμου. Τά σοβιετικά θωρακισμένα καί μηχανοκίνητα τμήματα εἶχαν ἱκανά στελέχη καί εἶχαν ἐξοπλιστεῖ μέ ὅλη τή σύγχρονη πολεμική τεχνική.

Στήν ἀρχική περίοδο τοῦ Μεγάλου Πατριωτικοῦ πολέμου ὁ σ. Στάλιν ἔλεγε: «Τά τάγκς μας στήν ποιότητά τους ὑπερέχουν τῶν γερμανικῶν τάγκς ἐνῶ οἱ δοξασμένοι ταγκιστές καί προβολητές μας ἀρκετές φορές κυνήγησαν τά παινεσιάρικα γερμανικά στρατεύματα μέ τά πολυάριθμα τάγκς. Ὅμως τά τάγκς σέ μᾶς εἶναι κάμποσες φορές λιγώτερα ἀπό τά γερμανικά. Σ' αὐτό ἔγκειται καί τo μυστικό τῶν ἐπιτυχιῶν τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ». Οἱ σοβιετικοί ταγκίστες ἀντιπαράθεσαν, στήν προσωρινή ἀριθμητική ὑπεροχή τῶν γερμανῶν στά τάγκς, τήν καλύτερη θωρακικοταγκική τεχνική, τήν ὑψηλή πολεμική τέχνη καί τόν ἀπεριόριστο ἡρωϊσμό.

Τά ὀλιγάριθμα ἀκόμη τότε τμήματα τῶν τάγκς ἔπαιξαν μεγάλο ρόλο στήν ἱστορική πρό τῆς Μόσχας μάχη.

Ἀφοῦ ἐξάντλησαν τίς δυνάμεις τῶν γερμανῶν, τά ἡρωϊκά σοβιετικά στρατεύματα πέρασαν στήν ἀντεπίθεση καί σύντριψαν τόν ἐχθρό πρό τῆς Μόσχας. Τά ὑπολείμματα τῶν στρατευμάτων τους πετάχτηκαν μακρυά ἀπ' τήν

πρωτεύουσά μας, πρός τή Δύση, ὁ μῦθος γιά τό ἀνίκητο τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ διασκεδάστηκε στίς πρό τῆς Μόσχας πεδιάδες.

Οἱ δυνάμεις τῆς χώρας μας καί τοῦ στρατοῦ της μεγάλωναν ἀπό μέρα σέ μέρα, ἀπό μῆνα σέ μῆνα. Ἤδη στό δεύτερο χρόνο τοῦ πολέμου ξεπεράστηκε ἡ ἀριθμητική ὑπεροχή τοῦ ἐχθροῦ στά τάγκς.

3

Ὅσο περισσότερο ἀναπτύσσονταν ἡ ἀντεπίθεση τῶν στρατευμάτων μας, τόσο μεγαλύτερη σημασία ἀποκτοῦσαν οἱ ἐνέργειες τῶν ταγκικῶν καί μηχανοκίνητων σχηματισμῶν.

Μεγάλο ρόλο ἔπαιξαν τά θωρακικοταγκικά καί μηχανοκίνητα στρατεύματα στή μάχη πρό τοῦ Στάλινγκραντ. Χρησιμοποιούμενα σάν βασικά μέσα γιά βαθειά χτυπήματα, ὑπολογισμένα γιά κύκλωση καί ἐκμηδένιση τοῦ ἐχθροῦ, τά μηχανοκίνητα στρατεύματα μαζί καί σέ συνεργασία μέ ὅλα τά ἄλλα εἴδη τῶν ὅπλων διέσπασαν τήν ἄμυνα τῶν γερμανῶν καί σέ σύντομο χρονικό διάστημα πραγματοποίησαν τήν κύκλωση τῆς ἀπό 330.000 στρατιῶτες στρατιᾶς τοῦ Πάουλους, πού καταστράφηκε τελείως. Σχεδόν ὅλοι οἱ σχηματισμοί πού πῆραν μέρος στή μάχη πρό τοῦ Στάλινγκραντ μετασχηματίστηκαν σέ τμήματα τῆς ἐθνοφρουρᾶς.

Σπουδαῖα παραδείγματα πολεμικῆς τέχνης, σταθερότητας καί ἡρωϊσμοῦ ἔδειξαν οἱ ταγκίστες στή μάχη πρό τοῦ Κούρσκ, ὅπου συγκρούστηκαν μεγάλες μάζες στρατευμάτων, περί τά 5 000 τάγκς ἐνάντια σέ τόσα περίπου δικά μας τάγκς.

Ἐδῶ τά θωρακικοταγκικά καί μηχανοκίνητα στρατεύματα συμμετεῖχαν στή μάχη τόσο στήν ἀπόκρουση τῶν χτυπημάτων τῶν ἐχθρικῶν τάγκς, ὅσο καί στή συντριβή τοῦ ἐχθροῦ μέ ἀντεπιθέσεις.

Τόσο μεγάλες μάχες μέ τάγκς σάν κι' αὐτές πού ἔγιναν στό τόξο Ὀρέλ—Κούρσκ, τίς μέρες τοῦ Ἰούλη τοῦ 1943, ἀκόμα δέν γνώρισε ἡ ἱστορία. Καί μόνο οἱ ἀδιάντροποι διαστρεβλωτές τῆς ἱστορίας ἀπό τό στρατόπεδο τῆς ἀμερικάνικης ἀντίδρασης μποροῦν νά κλείνουν τά μάτια μπροστά στό περιφανές αὐτό γεγονός ὅτι ἀκριβῶς πρό τῆς Μόσχας, τοῦ Στάλινγκραντ, τοῦ Κούρσκ καί ὄχι κάτου στήν ἄμμο τῆς Λιβύης ἔχει πραγματικά ἀποφασισθεῖ ἡ τύχη τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου.

Οἱ σταλινικές θέσεις γιά τό ρόλο τῶν μεγάλων μαζῶν τῶν τάγκς στό σύγχρονο πόλεμο, οἱ σταλινικές ἀρχές τῆς συνεργασίας τῶν τάγκς στό πεδίο τῆς μάχης μέ τά ἄλλα εἴδη τῶν ὅπλων καί οἱ ἀρχές τῆς τακτικῆς τῶν ἑλιγμῶν, πραγματοποιήθηκαν ἀπό τά θωρακικοταγκικά καί μηχανοκίνητα στρατεύματα καί στίς κατοπινές ἐπιχειρήσεις.

Στίς ἐπιχειρήσεις τοῦ Κόρσουν—Σεβ-Τσένσκ καί Αὐτοκρωσσίας οἱ σοβιετικοί ταγκίστες κομμάτιασαν τήν ἄμυνα τοῦ ἐχθροῦ καί μέ θαυμάσιο ἑλιγμό κύκλωσαν μεγάλα τμήματά του. Πατώντας στό γερμανικό ἔδαφος τά θωρακισμένα καί μηχανοκίνητα στρατεύματα ἔδρασαν μέ μεγαλύτερη τέχνη καί ταχύτητα. Κατευθυνόμενα πρός τό ρῆγμα τῆς ἐχθρικῆς ἄμυνας μεγάλες μάζες τάγκς, κατάστρεψαν τίς συγκοινωνίες τοῦ ἐχθροῦ, τοῦ ἀπέκοψαν τούς δρόμους ὑποχώρησης πρός τίς νέες ἀμυντικές θέσεις καί συμπλήρωσαν τήν κύκλωση τῶν χιτλερικῶν στρατευμάτων.

Σπουδαία πολεμική τέχνη, πού ἀποκτήθηκε στά χρόνια τοῦ πολέμου, ἔδειξαν οἱ ταγκίστες στήν ἀποφασιστική μεγάλη μάχη γιά τό Βερολίνο, στήν ὁποία ἡ σοβιετική διοίκηση ἔρριξε στή μάχη πάνω ἀπό 6 300 σύγχρονα τάγκς διάσπασης καί μεγάλες δυνάμεις ἀεροπορίας, πυροβολικοῦ καί πεζικοῦ.

Ἀργότερα, τά συντριπτικά χτυπήματα τῶν θωρακικοταγκικῶν στρατευμάτων πού μεταφέρθηκαν στή στρατιά τοῦ Κβαντούν στήν Ἄπω Ἀνατολή, ἐξασφάλισαν στό Σοβ. Στρατό γρήγορους ρυθμούς ἐπιχείρησης στόν πόλεμο μέ τήν Ἰαπωνία. Καί μόνο ὕστερα ἀπό τήν ἀστραπιαία ἐπίθεση τοῦ Σοβ. Στρατοῦ καί τή συντριβή μεγάλου μέρους τῶν ἰαπωνικῶν στρατευμάτων καί ὄχι κάτω ἀπό τά χτυπήματα τῶν ἀμερικανῶν καί ἄγγλων ἐξαναγκάστηκε ἡ Ἰαπωνία νά συνθηκολογήσει γρήγορα.

Οἱ πολεμικές ὑπηρεσίες τῶν σοβιετικῶν ταγκιστῶν στά χρόνια τοῦ Μεγάλου Πατριωτικοῦ πολέμου ἀπέσπασαν τήν ἐξαιρετική ἐκτίμηση τοῦ λαοῦ μας, τῆς σοβιετικῆς κυβέρνησης, τοῦ μπολσεβίκικου κόμματος καί τοῦ Ἀνώτατου Διοικητῆ, ἀρχιστράτηγου τῆς Σοβ. Ἕνωσης Ι. Β. Στάλιν.

«Στά χρόνια τοῦ Μεγάλου Πατριωτικοῦ πολέμου-ἔγραφε ὁ Στάλιν τά θωρακισμένα καί μηχανοκίνητα στρατεύματα τοῦ Σοβ. Στρατοῦ ἔπαιξαν σπουδαῖο ρόλο στήν ὑπόθεση τῆς συντριβῆς τῆς φασιστικῆς Γερμανίας καί τῆς ἰμπεριαλιστικῆς Ἰαπωνίας. Στά πεδία τῶν μαχῶν οἱ σοβιετικοί ταγκίστες, ἔδειξαν ἀπεριόριστη ἀνδρεία καί μέ τιμή ἐκπλήρωσαν τό χρέος τους πρός τήν Πατρίδα.»

Οἱ ἐπιτυχίες τῶν θωρακισμένων καί μηχανοκίνητων στρατευμάτων ὅπως καί οἱ ἐπιτυχίες ὅλων τῶν ἐνόπλων δυνάμεών μας πού ἀποκτήθηκαν στά χρόνια τοῦ λήξαντος πολέμου, ἐξηγοῦνται ἀπό τήν ὑπεροχή τοῦ σοβιετικοῦ κρατικοῦ καί κοινωνικοῦ καθεστῶτος ἔναντι τοῦ καπιταλιστικοῦ καθεστῶτος.

Στά χρόνια τοῦ πολέμου ὁ σοβιετικός λαός καί ὁ στρατός του, καθοδηγούμενοι ἀπό τό μεγάλο ἀρχηγό καί στρατηλάτη Ι. Στάλιν, σχημάτισαν ἕνα ἑνιαῖο καί ἀδιάσπαστο πολεμικό στρατόπεδο. Ἡ χώρα μας βοήθησε μέσα της τίς δυνάμεις νά πολεμήσει τρία χρόνια ἕνας πρός ἕνα μέ τή χιτλερική Γερμανία, πού κινητοποίησε τίς ἀνθρώπινες καί ὑλικές ἐφεδρείες ὅλης

τῆς Δ. Εὐρώπης. Ἡ χώρα μας ἦταν σέ θέση μόνη της νά φέρει τόν πόλεμο στό τέρμα του καί νά ἀπελευθερώσει τούς σκλαβωμένους λαούς τῆς Εὐρώπης. Φοβούμενοι ἀκριβῶς αὐτή τήν προοπτική ὁ Τσώρτσιλ καί κεῖνοι πού κρύβονται πίσω ἀπό τή ράχη του, ἄνοιξαν τό δεύτερο μέτωπο μόνο ὕστερα ἀπό δυό χρόνια στή διάρκεια τῶν ὁποίων τό σπουδαιότατο αὐτό συμμαχικό καθῆκον ἔμενε ἀνεκπλήρωτο.

Οἱ παγκόσμια ἱστορικές νίκες τοῦ Σοβ. Στρατοῦ καί οἱ ἐπιτυχίες τῶν θωρακισμένων καί μηχανοκίνητων στρατευμάτων φέρουν μαζί τους τό θρίαμβο τῆς σοβιετικῆς πολεμικῆς ἐπιστήμης, δημιουργός τῆς ὁποίας εἶναι ὁ σ. Στάλιν.

Ὁ σ. Στάλιν θεμελίωσε τήν πρωτοπόρα σχολή τῆς κατασκευῆς τῶν σοβιετικῶν τάγκς, πού ἐξασφάλισε στό στρατό πρώτης τάξης τεχνική. Ὑπό τήν καθοδήγησή του δημιουργήθηκε περισσότερο πρωτοπόρα σύγχρονη ὀργάνωση τῶν θωρακισμένων καί μηχανοκινήτων στρατευμάτων πού ἔδειξε τήν ὀντότητά της στή διάρκεια τοῦ μεγάλου πατριωτικοῦ πολέμου. Ὁ σ. Στάλιν ἀνάθρεψε πολυάριθμα στελέχη ταγκίστες καί τά ἐξόπλισε με τήν πιό πρωτοπόρα σοβιετική πολεμική ἐπιστήμη καθορίζοντας σωστούς δρόμους ἐξέλιξης γιά τά θωρακισμένα καί μηχανοκίνητα στρατεύματα.

Ξεκινώντας ἀπό τήν ἐκτίμηση τῆς φύσης καί τοῦ χαρακτήρα τοῦ σύγχρονου πολέμου, ὁ σ. Στάλιν καθόρισε τή θέση καί τό ρόλο τῶν θωρακισμένων καί τῶν μηχανοκινήτων στρατευμάτων στή σύγχρονη μάχη καί ἐπιχείρηση. Ἡ πεῖρα τοῦ πολέμου ἐπιβεβαίωσε πέρα γιά πέρα τή σταλινική θέση γιά τό ὅτι ἡ χρησιμοποίηση μεγάλων μαζῶν τάγκς πρέπει νά πραγματοποιεῖται πάνω στήν ἀρχή τῆς στενῆς ἀμοιβαίας ἐνέργειας μέ τά ἄλλα εἴδη ὅπλων καί κατηγορηματικά ἀνταίρεσε τίς περίφημες θεωρίες τοῦ ἐξωτερικοῦ γιά «ὑπερμηχανοποίηση», πού λέγαν, ὅτι ὁ σύγχρονος πόλεμος μπορεῖ νά κερδιθεῖ μόνο μέ τά τάγκς καί τήν ἀεροπορία.

Ὁ σ. Στάλιν βρῆκε καί ἐφάρμοσε νέους τύπους καί ἰδιότητες χρησιμοποίησης τῶν θωρακισμένων καί μηχανοκινήτων στρατευμάτων στήν ἐνεργητική ἄμυνα καί στήν ἀποφασιστική ἀντεπίθεση γιά κύκλωση καί ἐκμηδένιση μεγάλων ἐχθρικῶν ὁμάδων.

Ὁ σ. Στάλιν ἐπεξεργάστηκε τή θέση γιά τούς σταθερά δρῶντες παράγοντες, πού κρίνουν τήν τύχη τοῦ πολέμου, γιά τήν ἐνεργητική ἄμυνα καί τούς νόμους τῆς ἀντεπίθεσης καί ἐπίθεσης γιά τήν ἀλληλεπίδραση τῶν ὅπλων τοῦ στρατοῦ καί τῆς πολεμικῆς τεχνικῆς στίς σύγχρονες συνθῆκες τοῦ πολέμου, γιά τό ρόλο τῶν μεγάλων μαζῶν τάγκς καί ἀεροπορίας στό σύγχρονο πόλεμο, γιά τό πυροβολικό σάν τό πιό δυνατό ὅπλο τοῦ στρατοῦ. Στά διάφορα στάδια τοῦ πολέμου ἡ σταλινική μεγαλοφυΐα εὕρισκε τίς σωστές λύσεις πού βασίζοντα στήν ὁλόπλευρη μελέτη τῶν ἰδιομορφιῶν τῆς κατάστασης.

4

Τέσσερα χρόνια μᾶς χωρίζουν ἀπό ἐκείνη τή μέρα πού τελείωσε ὁ πόλεμος. Αὐτή ἡ περίοδος ἦταν περίοδος παραπέρα ἀνάπτυξης τῶν δυνάμεων τῆς δημοκρατίας σ'ὅλο τόν κόσμο, περίοδος ἀκόμα μεγαλύτερου δυναμώματος τοῦ διεθνοῦς κύρους τῆς χώρας μας πού στέκει στίς προφυλακές τοῦ δημοκρατικοῦ ἀντιιμπεριαλιστικοῦ στρατοπέδου.

Μέ ἡσυχία καί μέ πίστη ἐργάζεται ὁ λαός μας, πλησιάζει στήν πραγματοποίηση τοῦ μεταπολεμικοῦ πεντάχρονου πλάνου. Ὁ σοβιετικός λαός μέ σταθερό βῆμα τραβάει πρός τό φωτεινό του μέλλον—πρός τόν κομμουνισμό.

Ἀλλά οἱ σοβιετικοί ἄνθρωποι οὔτε γιά μιά στιγμή δέν ξεχνοῦν ὅτι οἱ ἰμπεριαλιστές ἑτοιμάζουν ἕνα νέο πόλεμο, κραδαίνουν τό ἀτομικό ὅπλο, τό ὁποῖο ὅμως εἶναι ἱκανό νά τρομάξει μόνο ἀνθρώπους μέ ἀδύνατα νεῦρα. Ἀνάμεσα σ' ἄλλα ὁ λαός μας—καί γι' αὐτό ἀρκετά πειστικά μαρτυράει ὁ Μεγάλος Πατριωτικός πόλεμος—καμμιά φορά δέν εἶχε ἀδύνατα νεῦρα. Ὁ λαός μας ἔχει ἔνοπλες δυνάμεις, στίς ὁποῖες μπορεῖ νά βασίζεται, καί συνεχίζει τήν εἰρηνική του δουλειά, παρακολουθώντας ἄγρυπνα τίς ραδιουργίες τῶν ἐμπρηστῶν τοῦ πολέμου.

Ὁ σοβιετικός λαός ἐφοδιάζει μέ ἀφθονία τή δυνατή πολεμική τεχνική τῶν ἔνοπλων του δυνάμεων κι' ἀνάμεσά τους καί τῶν θωρακισμένων καί μηχανοκινήτων στρατευμάτων.

Οἱ κατασκευαστές μας ἀδιάκοπα τελειοποιοῦν τίς πολεμικές μηχανές, πετυχαίνοντας τήν καλυτέρευση τῶν ταχτικοτεχνικῶν ἰδιοτήτων τους καί τῆς μαχητικῆς ἰσχύος τους. Ξεχωριστά, γιά τήν κατασκευή ἑνός νέου τάγκς, οἱ Μορόζωφ, Κουτσιερένκο, Καλέσικωφ, Ματιούχιν καί Βχσίλιεφ, τιμήθηκαν μέ τό βραβεῖο Στάλιν.

Οἱ σοβιετικοί ταγκίστες στά μεταπολεμικά χρόνια πέτυχαν σοβαρές ἐπιτυχίες στό ἀνέβασμα τοῦ ἰδεολογικό-πολιτικοῦ τους ἐπιπέδου τῆς πολεμικῆς τους τέχνης, στό δυνάμωμα τῆς ὀργάνωσης καί τῆς πειθαρχίας, στήν ἀφομοίωση τῆς πλούσιας πολεμικῆς πείρας πού ἀποκτήθηκε στήν περίοδο τοῦ Μεγάλου πατριωτικοῦ πολέμου.

Ἀλλά οἱ ταγκιστές ὅπως καί ὅλοι οἱ σοβιετικοί ἄνθρωποι δέν ἐπαναπαύονται σ' αὐτά πού πέτυχαν. Μέ πλήρη συνείδηση τῆς μεγάλης τους εὐθύνης γιά τή διαφύλαξη τῆς εἰρηνικῆς δουλειᾶς τοῦ σοβιετικοῦ λαοῦ, συνεχίζουν καθημερινά νά ἐνισχύουν τή μαχητική δύναμη τῶν ἔνοπλων μας δυνάμεων.

Σέ ἀπάντηση στίς ραδιουργίες τῶν ἐμπρηστῶν τοῦ πολέμου οἱ ταγκιστές [illegible] ἀφομοιώνουν τήν πολεμική τεχνική, [illegible]

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΣΧΕΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΛΙΡΑΣ

('Από τούς «ΝΕΟΥΣ ΚΑΙΡΟΥΣ» άρ. 35—24)8)49)

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Οί έφημερίδες άναφέρουν τήν συνεχή πίεση πού έξασκεί ή Βάσιγκτων πάνω στό Λονδίνο γιά νά τό έξαναγκάσει νά ύποτιμήσει τή λίρα. 'Αλλά όπως θυμάμαι κατά τό 1930 ή ύποτίμηση τής άνταλλακτικής τιμής τής λίρας στάθηκε σάν ένα μέσο στά χέρια τών Βρεττανικών μονοπωλίων στόν άγώνα τους ένάντια στόν 'Αμερικάνικο συναγωνισμό. Θά έπιθυμούσα νά δίνονταν μιά έξήγηση πάνω σ' αύτό.

N. Σιντόρωφ (Μποτίν)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Είναι άλήθεια ότι οί μορφές τού έμπορικού πολέμου πού οί κεφαλαιοκρατικές χώρες διεξάγουν στήν παγκόσμια άγορά διαφέρουν ριζικά άπό τίς άντίστοιχες μορφές τής περιόδου γύρω άπ' τό 1930. Τότε οί κεφαλαιοκρατικές χώρες ύποτιμούσαν τά νομίσματά τους γιά νά διατηρήσουν τίς έξαγωγές τους στή διάρκεια (έν τών μέσω) μιάς βαθειάς κρίσης έκτοπίζοντας τούς άνταγωνιστές τους. Συνήθως οί χαμηλές άνταλλακτικές τιμές προκαλούσαν θύελλα διαμαρτυριών άπό τά συναγωνιζόμενα κράτη. Τό 1934 οί Ε.Π.Α μείωσαν τήν άνταλλακτική τιμή τού δολλάριου σ' άντιστάθμισμα τής ύποτίμησης τής Βρεττανικής λίρας πού είχε γίνει λίγο νωρίτερα.

Σήμερα βλέπουμε μιά πολύ διαφορετική εικόνα. Τ' άμερικάνικα κι' όχι τά βρεττανικά μονοπώλια είναι έκείνα πού τόσο έπίμονα ζητούν τήν ύποτίμηση τής λίρας. Οί Ε.Π.Α φαίνονται νά μή φοβούνται καθόλου μιά αύξηση τής άνταγωνιστικής ίκανότητας τών Βρεττανικών έξαγωγών.

'Η βασική αύτή άλλαγή στήν τακτική τού άγγλοαμερικάνικου έμπορικού πόλεμου όφείλεται στό γεγονός ότι πρόσθετα στίς τιμές τών έξαγομένων προϊόντων μιά σειρά άλλων παραγόντων παίζουν βασικό ρόλο στόν άγώνα γιά τίς άγορές σήμερα.

'Η αύξημένη πίεση τής Γουώλ Στρήτ πάνω στήν λίρα είναι μιά μόνο έκδήλωση (μορφή) τής έπιθεσής της ένάντια στό ύπονομευμένο καί κλονισμένο σύστημα παραγωγής κι' έμπορίου τής Μ. Βρεττανία. Καί στήν έξόρμησή της νά κατακτήσει καινούργιες ξένες άγορές ή άμερικάνικη βιομηχανία έχει ένα σημαντικό πλεονέκτημα άπέναντι στή Βρεττανία.

Πρώτο—Μέ τό άνώτερο έπίπεδο τής τεχνολογίας καί έργατικής παραγωγής στήν 'Αμερική τό κόστος παραγωγής στίς άμερικάνικες φίρμες είναι πολύ χαμηλότερο. Τό γεγονός ότι ό άμερικανός έργάτης παράγει σχεδόν τό διπλάσιο άπ' ότι παράγει σέ μιά ώρα ό βρεττανός συνάδελφός του ήταν πάντα θέμα άντιζηλίας άπό μέρους τών μεγιστάνων τού Σίτυ τού Λονδίνου.

Δεύτερο—Οί Ε. Π. Α. άπό τήν περίοδο τού πόλεμου είχαν σχεδόν άποκλειστικό μονοπώλειο έξαγωγής κεφαλαίων (κυρίως σέ βάρος τού κράτους) Αύτό δίνει στά άμερικάνικα προϊόντα μεγαλύτερη άνταγωνιστική δύναμη στίς ξένες άγορές. Θάφθανε νά θυμηθεί κανείς ότι στό τρίτο τέταρτο τού 1949 π. χ. πάνω άπό 40ο)ο τών άμερικάνικων έξαγωγών σέ προϊόντα (είδη κατανάλωσης), πού ή συνολική τους άξία ήταν 3.97 [illegible] δολλάρια, πληρώθηκαν άπό τίς ίδιες τίς Ηνωμ. Πολιτείες, μέσω κρατικών—καί σέ πολύ μικρότερο βαθμό ίδιωτικών—έξαγωγών κεφαλαίων. Η Μεγ. Βρεττανία πρός τό παρόν δέν [illegible] νά παρουσιάσει παράλληλα μέ μιά τέτοια άμερικάνικη έπέκταση.

τά μέσα καί τίς μέθοδες διεύθυνσης τού πυρός, τελειοποιούν τήν τακτική τής μαχητικής χρησιμοποίησης τών τάγκς, άνεβάζουν τό ίδεολογικό-θεωρητικό τους έπίπεδο.

Πιστά παιδιά τής πατρίδας τους, άναθρεμένοι μέ τίς πολεμικές παραδόσεις τού Σοβιετικού Στρατού, καί τά παραδείγματα όλόψυχης ύπηρεσίας πρός τήν πατρίδα, περιβαλλόμενοι άπό τήν άγάπη καί τή φροντίδα τού λαού, τής Κυβέρνησης τού μπολσεβίκικου κόμματος καί τού συντρόφου Στάλιν, οί σοβιετικοί ταγκιστές χωρίς νά βάλουν κάτω τά χέρια θά πετύχουν νέες έπιτυχίες στήν πολεμική καί πολιτική τους κατάρτιση. Καί μπορεί νά μή άμφιβάλλει κανείς ότι αύτοί καί στό μέλλον μέ τιμή θά έκπληρώσουν όποιαδήποτε έντολή τής πατρίδας καί τού μεγάλου άρχηγού τού σοβ. λαού τού Ι. Β. Στάλιν.

(Μετάφραση άπό τήν «Πράβδα» τής 11 τού Σεπτέμβρη 1949).

Τρίτο—Οἱ Ε.Π.Α. διαθέτουν μιά συγκριτικά μεγάλη ἐσωτερική ἀγορά πού δίνει τή δυνατότητα στ' ἀμερικάνικα μονοπώλια νά ἐξασκοῦν (κάνουν) ντάμπιγκ σέ κλίμακα τέτοια πού δέν μποροῦν νά τήν φθάσουν οἱ βρεττανοί ἀνταγωνιστές τους. Τά ἀμερικάνικα μονοπώλια πωλοῦν πολλές φορές περισσότερα προϊόντα στήν ἐσωτερική ἀγορά ἀπ' ὅτι τά βρεττανικά μονοπώλια. Ταυτόχρονα οἱ Ε.Π.Α. ἐξάγουν κάτι πάνω ἀπό 9ο)ο τῆς συνολικῆς της παραγωγῆς, δηλ. πολύ λιγώτερο ἀπό τήν Μ. Βρεττανία ὅπου τό ποσοστό (ἡ ἀναλογία) εἶναι περίπου 25ο)ο. Ἔτσι ἀνεβάζοντας τίς τιμές στήν ἐσωτερική ἀγορά οἱ ἀμερικάνοι βιομήχανοι μποροῦν ὅταν χρειαστεῖ, νά προωθήσουν τίς ἐξαγωγές μειώνοντας τίς τιμές στό ἐξωτερικό κι' ἔτσι οἱ ζημιές κλέβτονται σέ βάρος τοῦ ἀμερικάνου καταναλωτῆ. Οἱ βρεττανοί ἐξαγωγεῖς μποροῦν πολύ λιγώτερο (δέν μποροῦν τόσο εὔκολα) νά καταφύγουν σέ μιά τέτοια πολυτέλεια.

Ἀλλά τό περίεργο στήν τωρινή κατάσταση εἶναι ὅτι ὁρισμένα δυνατά σημεῖα τῆς Ἀμερικάνικης θέσης (κατάστασης) εἶναι ταυτόχρονα καί ἡ πηγή τῆς ἀδυναμίας της. Ἡ Ἀχίλλειος πτέρνα τῆς ἀμερικάνικης ἐπέκτασης εἶναι τό τεράστιο χάσμα μεταξύ τῶν ἐξαγωγῶν καί εἰσαγωγῶν της πού καταλήγει σέ μιά χρόνια στενότητα (ἔλλειψη) δολλαρίων σ' ὁλόκληρο τόν κεφαλαιοκρατικό κόσμο. Ταυτόχρονα ἡ ὑπεροχή εἰσαγωγῶν πάνω στίς ἐξαγωγές στή Μ. Βρεττανία—ἡ αἰτία τῆς οἰκονομικῆς της ἐπισφαλότητας—εἶναι ἀπό μιά ἄποψη ἕνα θετικό (ἀτού).

Οἱ ἴδιες οἱ Ε.Π.Α. παράγουν τά κύρια τρόφιμα καί πρῶτες ὗλες σέ ὑπεραφθονία ἐνῶ ἡ Μ. Βρεττανία εἰσάγει σημαντικές ποσότητες καί ἀπό τά δυό καί στήν πραγματικότητα εἶναι ἡ χώρα πού κάνει τίς μεγαλύτερες εἰσαγωγές σ' ὁλόκληρο τόν κεφαλαιοκρατικό κόσμο. Οἱ Ε.Π.Α. ἐξάγουν σχεδόν τό διπλάσιο ἀπ' ὅτι εἰσάγουν. Στήν περίπτωση τῆς Μεγάλης Βρεττανίας, ἀντίθετα, οἱ ἀγορές στίς ξένες ἀγορές ξεπερνοῦν κατά πολύ τίς πωλήσεις.

Οἱ Ε.Π.Α. κατέχουν τήν πρώτη θέση μεταξύ τῶν κεφαλαιοκρατικῶν ἐξαγωγικῶν χωρῶν καί ξεπερνοῦν κατά πολύ τήν Μ. Βρεττανία. Στό πρῶτο τέταρτο τοῦ χρόνου αὐτοῦ οἱ ἐξαγωγές τῆς Ἀμερικῆς ἔφτασαν τίς 3242 ἑκατομ. δολλάρια ἐνῶ τῆς Μ. Βρεττανίας 1.852 ἑκατομ. Στίς εἰσαγωγές κατά τήν ἴδια περίοδο ἡ Μ. Βρεττανία εἶχε τήν πρώτη θέση. Εἰσήγαγε προϊόντα ἀξίας 2.168 ἑκατομ. δολλαρίων, ἐνῶ οἱ ἀμερικάνικες εἰσαγωγές ἦταν 1737 ἑκατομ.

Τό μοιραίο ἐμπορικό ἔλλειμα τῆς Μ. Βρεττανίας συνδέεται στενά μέ αὐτή τήν διαφορά θέσεων στήν παγκόσμια ἀγορά. Ἀλλά—ὅσο κι' ἄν φαίνεται παράδοξο—αὐτό εἶναι ἐκεῖνο πού τῆς δίνει ἕνα ὅπλο ν' ἀντισταθεῖ στήν πίεση τοῦ ἀμερικάνικου συναγωνισμοῦ.

Οἱ Ε.Π.Α. περιορίζουν πολύ τίς εἰσαγωγές ἀπό χῶρες ὅπου κατευθύνονται οἱ ἀμερικάνικες ἐξαγωγές. Ἀντίθετα ἡ Μ. Βρεττανία ἔχει ἄμεσο συμφέρον στό ν' ἀγοράζει τρόφιμα καί πρῶτες ὗλες πού μποροῦν νά προσφέρουν οἱ ἀγοραστές τῶν βιομηχανικῶν της προϊόντων. Μέ ἄλλα λόγια σταθεροποιεῖ τόν ἔλεγχό της (διατήρηση) στίς ἀγορές μέ τήν βοήθεια τῶν δικῶν της εἰσαγωγῶν, κλείνοντας διμερεῖς συμφωνίες (ὅπως ἡ πρόσφατη συμφωνία μέ τήν Ἀργεντινή πού προκάλεσε τόση δυσαρέσκεια στήν Γουώλ Στρήτ) ὅπου ὁ ἀποφασιστικός παράγοντας δέν εἶναι τόσο οἱ εὐνοϊκές τιμές ὅσο εἶναι ἡ δυνατότητα ἀμφοτεροβαρῶν παραδόσεων (δηλ. νά μποροῦν καί οἱ δυό συναλασσόμενες χῶρες νά πουλοῦν τά προϊόντα τους ἡ μιά στήν ἄλλη).

Μέχρι τώρα οἱ Βρεττανοί ἐξαγωγεῖς πέτυχαν στό νά χρησιμοποιοῦν τό πλεονέκτημά τους αὐτό. Ἀποτέλεσμα αὐτοῦ ἦταν ὅτι τά δυό τελευταῖα χρόνια οἱ βρεττανικές ἐξαγωγές αὐξήθηκαν κατά 50ο)ο ἐνῶ οἱ ἐξαγωγές τῶν ΕΠΑ ἔπεσαν κατά τό ἕνα τρίτο, παρά τό σχέδιο Μάρσαλ καί τό γεγονός ὅτι ἡ ἀμερικάνικες τιμές εἶναι πιό ἑλκυστικές ἀπό τίς βρεττανικές. Ἐν τούτοις τά ἀμερικάνικα μονοπώλια εἶναι ἐκεῖνα πού θά κερδίσουν σύν τῷ χρόνῳ στήν τωρινή κατάσταση ἐξαγωγῶν. Στούς πρώτους μῆνες τοῦ χρόνου αὐτοῦ οἱ ἀμερικάνικες ἐξαγωγές ἦταν διπλάσιες σέ ποσότητα ἀπ' ὅτι προπολεμικά. Ἔτσι μέ μιά ὀξυνόμενη κρίση ἡ Γουώλ—Στρήτ θέλει νά καταφέρει ἕνα ἀποφασιστικό χτύπημα στόν κύριο ἀντίπαλό της στήν παγκόσμια ἀγορά.

Αὐτός εἶναι ὁ σκοπός πίσω ἀπ' τά τωρινά σχέδια γιά τήν ὑποτίμηση τῆς λίρας. Ὁλόκληρο τό σύστημα τῶν διμερῶν συμφωνιῶν τῆς Μ. Βρεττανίας στηρίζεται σέ μιά καθορισμένη (Φιξ) τιμή ἀνταλλαγῆς τῆς λίρας καί στό μή μετατρεπτό της (δηλ. νά μή μπορεῖ νά μετατραπεῖ σ' ἄλλο νόμισμα). Διαφορετικά, οἱ χῶρες πού ἐξάγουν τρόφιμα καί πρῶτες ὗλες στήν Μ. Βρεττανία θά μποροῦσαν νά μετατρέψουν τίς λίρες πού πῆραν σέ δολλάρια καί νά ἀγοράσουν μηχανές καί ἄλλα προϊόντα, ἄς ποῦμε, ἀπό τίς Ε.Π.Α. πού εἶναι σέ θέση νά προσφέρει πιό ἑλκυστικές τιμές, πίστωση, κ.λ.π. Τ' ἀμερικάνικα μονοπώλια συνδέουν τό αἴτημά τους γιά ὑποτίμηση τῆς λίρας μαζί μέ τήν ἀποκατάσταση τῆς μετατρεψιμότητάς της—πράγμα πού θά τούς ἔδινε τήν δυνατότητα νά κερδίσουν τούς πελάτες τῆς Μ. Βρεττανίας.

Οἱ Ε.Π.Α. μέσω τοῦ σχεδίου Μάρσαλ ἔχουν ἤδη ἐπιβάλλει στή Μ. Βρεττανία καί τίς ἄλλες Δ. εὐρωπαϊκές χῶρες μονομερεῖς εἰσαγωγές ἀμερικανικῶν προϊόντων χωρίς ν' ἀφήνουν τήν εὐκαιρία γιά ἀντίστοιχες ἐξαγωγές στήν περιοχή τοῦ δολλαρίου. Οἱ ἐμπορικές σχέσεις τῶν δυτικοευρωπαϊκῶν χωρῶν μέ τί

Ἀνατολική Εὐρώπη ἔχουν ὑπονομευθεῖ μέ κάθε εἴδους ἀπαγορευτικά μέτρα. Ὅλα αὐτά ἔχουν ρίξει τή Μ. Βρεττανία σ᾽ ἕνα χρόνιο ἔλλειμα σέ δολλάρια, τήν κάνουν ν᾽ ἀντιμετωπίζει αὐξάνουσες οἰκονομικές δυσκολίες, κι᾽ ἔστρωσαν τό δρόμο γιά τήν τελική εἰσβολή τῶν ἀμερικάνων ἐπεκτατιστῶν στίς πατροπαράδοτες ἀγορές της.

Ὑποτίμηση τῆς λίρας καί ἀποκατάσταση τῆς μετατρεπτότητάς της σέ δολλάρια θἆταν ἕνα ἀκόμη μεγάλο βῆμα πρός τήν κατεύθυνση αὐτή. Ἡ Γουώλ Στρήτ, θέλει έναν διακανονισμό κάτω ἀπτόν ὁποῖο ἡ Μεγ. Βρεττανία νά εἰσάγει τρόφιμα καί πρῶτες ὕλες ἀπό διάφορες χῶρες ἐνῶ οἱ Ε.Π.Α. θά μποροῦν νά τήν ἀντικαθιστοῦν στίς χῶρες αὐτές σάν ἐξαγωγέας προϊόντων. Τά ἀμερικάνικα μονοπώλια γιά νά τό κατορθώσουν αὐτό εἶναι ἕτοιμα νά διακινδυνεύσουν μιά ὁρισμένη αὔξηση στήν συναγωνιστική (ἀνταγωνιστική) δυνατότητα τῶν βρεττανικῶν προϊόντων πού θά πήγαζε ἀπό τήν ὑποτίμηση τῆς λίρας. Θέλουν νά ἐξαναγκάσουν τήν βρεττανική βιομηχανία σέ μάχη κάτω ἀπό συνθῆκες γνωστές σάν πολύπλευρο ἐμπόριο, ὄντας βέβαια (τά Μονοπώλια τῶν Ε.Π.Α.) ὅτι ὁπωσδήποτε θά εἶναι ἱκανά νά προσφέρουν χαμηλότερες τιμές κι᾽ ἔτσι νά καταφέρουν ἕνα σοβαρό χτύπημα σ᾽ ὁλόκληρο τό σύστημα τῶν βρεττανικῶν ἐξαγωγῶν. Ταυτόχρονα ἡ πτώση τῶν τιμῶν προϊόντων ὅπως τό λάστιχο καί ψευδάργυρος τά ὁποῖα οἱ Ε.Π.Α. εἰσάγουν ἀπό τό βρεττανικό βασίλειο θἆταν ἕνα ἄμεσο κέρδος γιά τ᾽ ἀμερικάνικα μονοπώλια. Μόνο μερικά ἀμερικάνικα ἐπιχειρησιακά (μπίζνες) συμφέροντα, πού ἔχουν λιγότερη ἐμπιστοσύνη στίς δυνάμεις τους, φοβοῦνται τά δυσμενή ἀποτελέσματα γι᾽ αὐτούς πού μποροῦν νά ἐπακολουθήσουν τήν ὑποτίμηση τῆς στερλίνας καί τήν ἐπακόλουθη βελτίωση τῆς ἀνταγωνιστικῆς ἱκανότητας τῶν βρεττανικῶν ἐξαγωγῶν.

Ἕνας ἄλλος πολύ σοβαρός λόγος γιά τό γιατί ἡ ἀμερικανική οἰκονομική (δημοσιονομική) ὀλιγαρχία ἐπιμένει στήν ὑποτίμηση τοῦ βρεττανικοῦ νομίσματος εἶναι ὅτι ἡ ὑποτίμηση ξεκαθαρίζει τό δρόμο γι᾽ ἀκόμη μεγαλύτερο σκλάβωμά τῆς Δυτ. Εὐρώπης οἰκονομικά ἀγοράζοντας τίς βιομηχανίες της σ᾽ ἐξαιρετικά φτηνές τιμές. Ἡ ὑποτίμηση τῶν Εὐρωπαϊκῶν νομισμάτων προσφέρει στούς ἀμερικάνους κερδοσκόπους ἀληθινά ἀπεριόριστες εὐκαιρίες γι᾽ αὐτό. (Γιά περισσότερες λεπτομέρειες πάνω σ᾽ αὐτό τό σημεῖο, βλέπε τό ἄρθρο «Τό Σχέδιο Μάρσαλ σ᾽ Ἀδιέξοδο» στό τεῦχος μας ἀρ. 92 τῆς 13)7)1949).

Ἔτσι ἡ Ἀγγλο—Ἀμερικάνικη σύγκρουση, (διαμάχη) πάνω στό ζήτημα αὐτό τῆς ὑποτίμησης τῆς στερλίνας εἶναι μιά ἰδιαίτερη ἔκφραση τῆς μεταπολεμικῆς ὀξύνσης τοῦ γενικοῦ ἀνταγωνισμοῦ μεταξύ τῶν δύο δυνάμεων. Δέν πρόκειται γιά περίπτωση μιᾶς ἁπλῆς διαμάχης πάνω στό νομισματικό, ἀλλά γιά ἕνα ἀδιάλλακτο ἀγῶνα (σύγκρουση) συμφερόντων τό ἀποτέλεσμα τοῦ ὁποίου θά κανονίσει τό ζήτημα τῆς συνέχισης τῆς ὕπαρξης τῆς Μ. Βρεττανίας σάν μιᾶς πρώτης, βιομηχανικῆς κι᾽ ἐξαγωγικῆς δύναμης. Οἱ ἐπίμονες προσπάθειες κι᾽ ἀπ᾽ τίς δυό πλευρές νά παρουσιάσουν τήν τωρινή διαμάχη σάν μιά προσπάθεια γιά καινούργιες μορφές «συνεργασίας» δέν ἀποσκοποῦν παρά στήν ἐξαπάτηση τῆς κοινῆς γνώμης στή Μ. Βρεττανία καί τίς Ε.Π.Α. Ἀλλά ἡ αὔξουσα ὀξύτης τῶν διαφωνιῶν ἀνάμεσα στίς δυό πλευρές τοῦ Ἀτλαντικοῦ δείχνει ξανά πόσο μάταιες εἶναι τέτοιες προσπάθειες.

* * *

Ἡ ἐξέλιξη τῆς οἰκονομικῆς κρίσης φουντώνει τίς φλόγες τῶν ἀγγλο—ἀμερικάνικων ἀνταγωνισμῶν. Ὁ οἰκονομικός ἀγώνας ὀξύνθηκε ἀπό τό γεγονός ὅτι ἡ πτώση τῶν ἐξαγωγῶν τῶν καπιταλιστικῶν χωρῶν ἄρχισε ἀκόμη ἀπό τίς ἀρχές τοῦ 1948, δηλ. πρωτοῦ ἀκόμη ἀρχίσει ὁ περιορισμός τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς. Αὐτό ξεσηκώνει τούς ἀντιπάλους κι᾽ ἐξηγεῖ σέ σημαντικό βαθμό τήν σκληράδα τοῦ ἀγώνα μεταξύ τῶν ἀμερικάνικων καί βρεττανικῶν μονοπωλίων πάνω στό ζήτημα τῆς ὑποτίμησης τῆς λίρας.

Ὁλόκληρη ἡ οἰκονομική βάση τοῦ σχεδίου Μάρσαλ κλονίζεται. Ἡ πτώση στήν παραγωγή καί ἡ περιορισμένη ἀμερικάνικη ἐσωτερική ἀγορά (ἡ συστολή —σίκ— τῆς ἀμερ. ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς) ἐμείωσαν τίς ἤδη μικρές βρεττανικές ἐξαγωγές στίς Ε.Π.Α. Οἱ ἐξαγωγές αὐτές συνεχίζουν νά πέφτουν. Τό 1948 ἦταν κατά μέσον ὅρο 5.900.000 λίρες τόν μῆνα. Τόν Ἀπρίλη, Μάη καί Ἰούνη 1949 τό ποσό ἦταν λίρες 3.300.000· λίρες 3.600.000 καί λίρες 3.000.000. Σ᾽ ἀπάντηση αὐτῆς τῆς ἐκδίωξης τῶν βρεττανικῶν προϊόντων ἀπό τήν ἀμερικάνικη ἀγορά ἡ βρεττανική Κυβέρνηση ἀποφάσισε νά «ἀναβάλλει» τίς ἀγορές δολλαρίων ὅσο μπορεῖ περισσότερο καί νά μειώσει τίς ἀγορές ἀπό τήν περιοχή τοῦ δολλαρίου τό 1949—1950 κατά λίρες 100.000.000, δηλ. κατά ἕνα τέταρτο.

Οἱ ἐμπορικοί δεσμοί τοῦ Σχέδιου Μάρσαλ πού τόσο ἐπίπονα ἔγιναν, διαλύονται μπρός στά μάτια τοῦ κόσμου. Ἀντί τῆς πολύ—διαφημισμένης ἀνάπτυξης τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων παρατηρεῖται μια αὔξουσα διχόνοια στό ἀγγλο—ἀμερικάνικο στρατόπεδο. Τό σχῆμα τῆς «Δυτικῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας» δέν μπόρεσε νά σταθεῖ (ν᾽ ἀντέξει) στά πρῶτα χτυπήματα τῶν κεφαλαιοκρατικῶν ἀνταγωνισμῶν πού δέν μποροῦν νά ἐλεγχθοῦν.

Ἀπογοήτευση αἰσθάνθηκαν οἱ Ἀμερικάνοι πού ἐπινόησαν τό Σχέδιο Μάρσαλ καί πού εἶχαν συνδέσει αὐτό μ᾽ [illegible] ἐλπίδες μιᾶς ἀπεριόριστης ἐπέκτασης. Ὁ ματαιο-

δοξος ισχυρισμός τῆς Γουώλ Στρήτ ὅτι θά ἡγηθεῖ «τῆς οἰκονομικῆς ὀργάνωσης τοῦ κόσμου» ἀποδείχτηκε ἀπό τά γεγονότα ἀστήριχτος. Αὐτό εἶναι τό πρῶτο συμπέρασμα πού βγαίνει ἀπό τή διαμάχη πάνω στήν ὑποτίμηση τῆς λίρας.

Παρόμοια ἀπογοήτευση κατέλαβε τούς διαφημιστές τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ στό Λονδίνο. Ὅπως ἀνακοινώθηκε ἀπό τόν ὑπουργό τῶν οἰκονομικῶν, Σέρ Στάφφορντ Κρίπς, τό ἔλλειμα τῆς Μ. Βρεττανίας σέ δολλάρια, τό δεύτερο τέταρτο τοῦ χρόνου αὐτοῦ ἔφτασε ἕνα καινούργιο ὕψος: λίρες 157.000.000 ἐνάντια τῶν λιρῶν 82.000.000 τοῦ πρώτου τετάρτου. Ταυτόχρονα τά νομισματικά ἀποθέματα τῆς περιοχῆς τῆς στερλίνας ἔπεσαν ἀπό λίρες 471.000.000 στίς 31 τοῦ Μάρτη, λίρες 406.000.000 στίς 30 Ἰούνη. Ἐφ' ὅσον αὐτή εἶναι ἡ περίπτωση, ἡ ὑπηρεσία πού προσφέρουν οἱ ἀμερικάνοι εὐεργέτες στήν Μ. Βρεττανία μέ τό νά προσπαθοῦν νά ὑποτιμηθεῖ ἡ λίρα μπορεῖ νά παρομοιωθεῖ μέ τήν ὑπηρεσία πού προσφέρει ἕνας ὅταν δίνει ἕνα γιομάτο περίστροφο στά χέρια ἑνός πού θέλει ν' αὐτοκτονήσει. Οἱ προσπάθειες νά βρεθεῖ τρόπος γιά νά βγεῖ ἀπό τή δύσκολη αὐτή θέση μέ τό ν' ἀνακατευθεῖ σέ ἰμπεριαλιστικές κομπίνες τῶν πιό ἀντιδραστικῶν δυνάμεων τοῦ ἀμερικάνικου χρηματιστηριακοῦ κεφάλαιου ἔφεραν τήν Μεγ. Βρεττανία ἀκριβῶς ἐκεῖ πού θά περίμενε κανείς. Αὐτό εἶναι τό δεύτερο συμπέρασμα.

Μέ τό νά εἰσάγει ἡ Μ. Βρεττανία περισσότερα ἀπ' ὅτι ἐξάγει ἡ ὑποτίμηση εἶναι «ἕνα ἐπικίνδυνο φάρμακο» γι' αὐτήν, γιά νά χρησιμοποιήσουμε μιά πρόσφατη φράση τῆς συντηρητικῆς «Γιόρκσαϊρ Πόστ». Ἡ ἐφημερίδα αὐτή δίνει τήν παρακάτω παραστατική εἰκόνα τοῦ κινδύνου πού περικλείεται:

Σήμερα ἡ λίρα μόλις στοιχίζει 4 δολλάρια. Ἄν ὑποθέσουμε ὅτι ἡ ἀξία της μειώνεται ἐπίσημα στά τρία δολλάρια, τότε κάθε ἀμερικάνος ἀγοραστής βρεττανικῶν προϊόντων δέν θά πληρώνει παρά τρία μόνο δολλάρια γιά κάθε τέσσερα πού πλήρωνε πρίν. Ἑπομένως εἶναι φανερό ὅτι θἆναι πολύ εὐκολώτερο νά πουλιοῦνται προϊόντα στίς Ε.Π.Α. Ἀλλά ὑπάρχουν κίνδυνοι. Ἕνας ἄμεσος εἶναι ὅτι οἱ εἰσαγωγές θά στοιχίζουν περισσότερα. Προϊόντα πού εἰσάγονται γιά 4 δολλάρια σήμερα στοιχίζουν μιά λίρα, ἀλλά μετά τήν ὑποτίμηση θά στοιχίζουν 26 σελλίνια καί 8 πέννες (μιά λίρα καί μισή περίπου). Ἑπομένως τό πλεονέκτημα τῶν ὑψηλότερων πωλήσεων θἄπρεπε ν' ἀντισταθμισθεῖ μέ τό μειονέκτημα τῶν ἀκριβότερων ἀγορῶν.

Ἀπ' αὐτό ἡ «Γιορσάϊρ Πόστ» ἔβγαζε τό συμπέρασμα ὅτι:

«Μετά τήν ὑποτίμηση ὅλες οἱ εἰσαγωγές πού μπαίνουν γιά βιομηχανοποίηση πρός ἐξαγωγή —κι' ὁ ἀριθμός τους εἶναι τεράστιος— θά τείνουν νά κάνουν τίς ἐξαγωγές αὐτές πιό ἀκριβές καί κατά συνέπεια δυσκολοπούλητες στό ἐξωτερικό. Γιά νά ξεπεραστεῖ τό ἐμπόδιο αὐτό θά χρειαστεῖ νά γίνει νέος κύκλος ὑποτίμησης. Εἶναι ἐπικίνδυνο φάρμακο καί τ' ἀποτελέσματά του μπορεῖ νἆναι καταστροφικά».

Ἔτσι οἱ βρεττανοί κεφαλαιοκράτες ξέρουν πολύ καλά ὅτι ἡ ὑποτίμηση δέ θά τούς ὁδηγήσει σέ λύση. Θἄπρεπε νά ληφθεῖ ὑπ' ὄψει ὅτι κατά τή διάρκεια τῆς οἰκονομικῆς κρίσης τοῦ 1929—1933, οἱ τιμές τῶν πρώτων ὑλῶν πού εἰσῆγε ἡ Μ. Βρεττανία ἀπ' ἔξω ἔπεσαν σέ μεγαλύτερο βαθμό ἀπ' τίς τιμές τῶν ἐξαγωγῶν της. Μέ τή μείωση τῆς ἀνταλλακτικῆς ἀξίας τῆς στερλίνας τά βρεττανικά μονοπώλια μπόρεσαν νά ἐπωφεληθοῦν ἀπ' αὐτό. Ἀλλά σήμερα δέν ἔχουμε τήν ἴδια περίπτωση, γιατί ἡ αὔξηση τῶν τιμῶν τῶν πρώτων ὑλῶν εἶναι μεγαλύτερη ἀπό τήν αὔξηση στήν τιμή τῶν βρεττανικῶν προϊόντων πού ἐξάγονται.

Ἡ ἀγγλο-ἀμερικάνικη ...... (;) γιά ὑποτίμηση τῆς λίρας κατά τή διάρκεια τῆς ἐπίσκεψης στήν Εὐρώπη τοῦ ἀμερικάνου Ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν Σνάϊντερ ἀκολουθήθηκε ἀπό μιά σύντομη (νηνεμία) σιωπή. Τόν Σεπτέμβρη πρόκειται να γίνουν οἰκονομικές διαπραγματεύσεις στήν Βάσιγκτων ὅπου κρίνοντας κανείς ἀπ' ὅλα τά σημάδια οἱ ἀμερικάνοι θά ἐξαπολύσουν ἄλλη μιά καί δυνατόν ἀποφασιστική ἐπίθεση.

Σχετικά εἶναι ἄξιες προσοχῆς οἱ δημοσιογραφικές εἰδήσεις γιά διαφωνίες ἀνάμεσα στούς κυβερνῶντες βρεττανικούς κύκλους γιά τό τί πρόκειται νά συμβεῖ στή λίρα. Οἱ ἐφημερίδες γράφουν ὅτι ἐνῶ ὁ Κρίπς —πού πῆγε ἐξοχή ἔπειτα ἀπό τήν ἐπίσκεψη τοῦ Σνάϊντερ— ἀντιτίθεται στήν ὑποτίμηση, ὁ Μπέβιν ἔχει τή γνώμη ὅτι εἶναι δυνατό νά συμφωνήσει μέ τίς ἀμερικάνικες ἀπαιτήσεις (αἰτήματα). Προφανῶς ἡ πολιτική παράδοσης στόν Ἀμερικάνικο ἰμπεριαλισμό ἔχει τή δική της ἄτεγκτη (ἀμείλικτη) λογική καί δέν ἐπιτρέπει νά μείνει (σταματήσει) στή μέση.

* * *

Σ' ἀντιπαράθεση (ἐν ἀντιθέσει) μέ τήν πτώση τῆς παραγωγῆς καί τόν ὁλοένα περιορισμό τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου στόν κεφαλαιοκρατικό κόσμο, ἔχουμε τήν μεγάλη καί σταθερή αὔξηση παραγωγῆς στή Σοβιετική Ἕνωση καί τίς Λ. Δημοκρατίες καί τίς πιό ἰσχυρές καί πιό ἐκτεταμένες ἐμπορικές σχέσεις ἀναμεταξύ τους. Ὁ ὄγκος τοῦ ἐμπορίου μεταξύ τῶν Ε.Π.Α. καί τῶν μαρσαλοποιημένων χωρῶν τῆς Δυτ. Εὐρώπης πέφτει γοργά καί τό ἐμπόριο μεταξύ τῶν Δυτικο-εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, τό 1948 ἦταν λιγώτερο ἀπό τά τρία τέταρτα (72%) τοῦ προπολεμικοῦ ὄγκου. Ἀντίθετα ὁ ὄγκος ἐμπορίου μεταξύ τῶν Λ. Δημοκρατιῶν τό 1948, ὅπως καί μεταξύ αὐτῶν καί τῆς Σοβ. Ἕ-

νωσης, ήταν περίπου τρεις φορές (238%) άνω ό,τι ήταν στόν προπολεμικό χρόνο τού 1938.

Τά γεγονότα κι' οι άριθμοί αυτοί δείχνουν πόσο χρεωκοπημένη είναι ή άντιδραστική πολιτική τών άξιολύπητων Δυτ. ευρωπαϊκών κυβερνητών πού άπό λάθος τους (έξ αιτίας τους) ό όγκος τού έμπορίου μεταξύ Δυτ. και 'Ανατ. Ευρώπης ήταν τό 1948, π.χ., λιγώτερο άπό τό μισό (42%) τού προπολεμικού άριθμού. Οί κυβερνήτες αυτοί τυφλωμένοι άπό τά στενά, έγωϊστικά ταξικά τους συμφέροντα κάτω άπό άμερικάνικη πίεση σταματάρουν τήν άποκατάσταση όμαλού έμπορίου μεταξύ Δυτικής και 'Ανατολικής Ευρώπης. 'Αλλά μέ τήν πολιτική τους αυτή έκαναν και κάνουν άνεπανόρθωτη ζημιά στίς δικές τους χώρες.

Α. ΚΟΤΣΙΑΚΩΒ.

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

(ΑΠΟ 1—31 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1949)

Οί κυριώτερες μάχες πού έδωσαν τά τμήματα τού Δ.Σ.Ε. στό μήνα Αύγουστο 1949 είναι οί παρακάτω:

2)8)49—'Ο έχθρός άρχισε τήν έπίθεσή του στό Γράμμο.

—Στή μάχη τής Γκίνοβας, όπου ό Μ.Φ.Σ. χρησιμοποίησε 12 πυροβόλα καί 12 άεροπλάνα, τά τμήματά μας προξένησαν στούς μοναρχοφασίστες 70 νεκρούς καί 220 τραυματίες. 'Ο έχθρός κατέλαβε τή Γκίνοβα άφού είσέδυσε μέσα στό 'Αλβανικό έδαφος, ύπερφαλαγγίζοντας έτσι τήν έχυρωμένη διάταξή μας.

—Τμήματα τής VII Μεραρχίας μας έπετέθηκαν στή φρουρά γέφυρας Νεουλέπ Χιν Ξάνθης καί τήν έξόντωσαν. 'Απώλειες τού έχθρού 49 νεκροί, 23 τραυματίες, 7 αίχμάλωτοι.

3)8)49—'Ο έχθρός έκδήλωσε έπίθεση στό Δυτικό Γράμμο χρησιμοποιώντας 5 τάγματα, 2 διλοχίες, 4 πυροβολαρχίες, τάνκς καί 12 άεροπλάνα. Προσπάθεισε του νά καταλάβει τόν 'Αγιο Χριστόφορο καί τόν 'Αηλιά Πυρσόγιαννης, τσακίστηκε. Μέ άντεπιθέσεις τά τμήματά μας τόν πέταξαν πίσω άπό τό Σαραντάπορο καί Βαθύλακο. Τσακίστηκαν έπίσης έχθρικές δυνάμεις πού ένήργησαν έπιθέσεις πρός Μοσχολίβο, Κάμενικ 'Ανώνυμο, Θεοτόκο καί Ζέρμα.

Οί άπώλειες τού έχθρού σ' αυτές τίς μάχες είναι 150 νεκροί καί 370 τραυματίες. Καταστράφηκαν 3 τάνκς καί καταρρίφτηκε 1 άεροπλάνο.

—Τμήματα τής VII Μεραρχίας μας στίς 3)8 χτύπησαν έχθρική διλοχία τού 82 Ε.Τ.Π. πού κινήθηκε άπό 'Ωραίο Ξάνθης, άνάτρεψαν καί καταδίωξαν τόν έχθρό πανικόβλητο. 'Απώλειες τού έχθρού 10 νεκροί καί 14 αίχμάλωτοι. Πάρθηκαν πολλά λάφυρα.

— 'Εχθρικός λόχος πού κινήθηκε άπό Γλαύκη πρός Κένινο καί διλοχία άπό Νοτιοδυτικά ύψώματα 'Ωραίου πρός 'Ωραίο, χτυπήθηκαν άπό τμήματά μας, άναγκάστηκαν καί καταδιώχτηκαν. 'Απώλειες έχθρού: νεκροί 10 πολλοί τραυματίες καί 14 αίχμάλωτοι. Κυριεύτηκαν πολλά λάφυρα.

—Στό Βίτσι καταρρίφτηκαν 2 έχθρικά άεροπλάνα. Τό ένα κατέπεσε στήν 'Ανω 'Υδρούσα καί τό άλλο δεξιά άπό τή Φλώρινα.

4)8)49 'Ο έχθρός μέ 5-6 τάγματα ένήργησε τρεις έπιθέσεις γιά τήν κατάληψη τού 'Ανωνύμου Ν.Δ. Κάμενικ, όπου τό έχθρικό πυροβολικό έρριξε πάνω άπό 6000 βλήματα. Τά τμήματά μας ύστερα άπό σκληρό άγώνα τσάκισαν τίς έχθρικές έπιθέσεις καί διέλυσαν όλοκληρωτικά τά έχθρικά τάγματα. 'Εχθρική έπίθεση κατά τού Προφήτη 'Ηλία Κάμενικ μέ τάγμα πυροβολικό καί άεροπορία πνίγηκε στό αίμα. 'Επίσης άποκρούστηκε έπίθεση κατά τού 'Αγίου Χριστόφορου Πυρσόγιαννης.

—Στίς παραπάνω μάχες οί άπώλειες τού έχθρού είναι νεκροί 145, τραυματίες 400 καί 11 αίχμάλωτοι. Καταστράφηκε 1 τάνκς, καί καταρρίφθηκε 1 άεροπλάνο.

5)8)49. 'Ο έχθρός μέ τίς 51 καί 52 Ταξιαρχίες του καί ίσχυρή ύποστήριξη πυροβολικού καί άεροπορίας έκδήλωσε έπίθεση στό 'Ανατολικό Γράμμο. Σκληρές μάχες διεξήχθηκαν στό Λεσκ δι, Θεοδώρου, Καψάλια, 'Ανώνυμο Ταμπουριού. Τά τμήματά μας μέ μαζικά πυρά πεζικού, πυροβολικού καί όλμων έπνιξαν στό αίμα τίς έχθρικές έπιθέσεις. 'Ο έχθρός είχε άπώλειες: 92 νεκρούς, 450 τραυματίες καί 2 αίχμαλώτους.

—'Ο έχθρός έπανέλαβε τίς έπιθέσεις κατά τού 'Ανωνύμου Κάμενικ καί Προφήτη 'Ηλία ύστερα άπό ίσχυρή προετοιμασία πυροβολικού. Τά τμήματά μας [illegible] τόν άνέτρεψαν καί [illegible] άπώλειες τού έχθρού [illegible] νεκρούς καί 122 τραυματίες.

—Ὁ ἐχθρός ἐνήργησε στήν Κορώνα περιοχῆς Κιλκίς. Τά τμήματά μας ἀντιμετώπισαν τόν ἐχθρό καί στίς μάχες πού ἐπακολούθησαν τοῦ προξένησαν ἀπώλειες 15 νεκρούς καί 45 τραυματίες.

6)8)49 Νυχτερινή ἐπίθεση τοῦ ἐχθροῦ κατά τοῦ ὑψώματος Ἀνθρωπάκος στόν Ἀνατολικό Γράμμο, ἀνατράπηκε.

—Ὁ ἐχθρός συνέχισε τήν προσπάθειά του γιά τήν κατάληψη τοῦ Ἀνώνυμου Ἀνατολικά Τσάρνου, ρίχνοντας στή μάχη συνεχῶς νέες δυνάμεις. Σέ στενό μέτωπο ἔρριξε διαδοχικά 6 τάγματα πεζικοῦ. Παρά τῆς χρησιμοποίησης μάζας πυροβολικοῦ καί ἀεροπορίας ὁ ἐχθρός ἀποδεκατίζεται. Ἀργά τή νύχτα ὁ λόχος μας πού ὑπεράσπιζε τό Ἀνώνυμο ἀποσύρθηκε σέ καλύτερες θέσεις. Οἱ ἀπώλειες τοῦ ἐχθροῦ ξεπερνάν τούς 380 νεκρούς καί 1100 τραυματίες.

—Τμῆμα τῆς ταξιαρχίας ΣΑΓΑ χτύπησε ἐχθρικό λόχο στά βορειοδυτικά ἀντερείσματα Μπίκοβικ καί τόν ἀνάγκασαν νά τά ἐγκαταλείψει. Ἐχθρικές ἀπώλειες 15 νεκροί καί 25 τραυματίες,

—Στίς 5 καί 6 Αὐγούστου ὁ ἐχθρός ἐνήργησε στήν Κορώνα περιοχῆς Κιλκίς. Τά τμήματά μας ἀντιμετώπισαν τόν ἐχθρό καί στίς μάχες πού ἐπακολούθησαν τοῦ προξένησαν ἀπώλειες 15 νεκρούς καί 45 τραυματίες.

7)8)49 Συνεχίσθηκε μέ αὔξουσα ἔνταση ἡ ἐχθρική ἐπίθεση στόν Ἀνατ. Γράμμο. Το ἐχθρικό πεζικό πού σπρώχνεται γιά νά καταλάβει τό Τσάρνο λιανίζεται κυριολεχτικά ἀπό τά πυρά μας. Οἱ ἀπώλειες τοῦ ἐχθροῦ σ' αὐτή τή μάχη εἶναι 227 νεκροί, 876 τραυματίες καί 16 αἰχμάλωτοι. Τραυματίσθηκαν 2 Διοικητές ταγμάτων καί ἕνας ἐπιτελάρχης ταξιαρχίας.

—Ἐχθρική ἐπίθεση μέ διλοχία κατά τοῦ Ἁγ. Χριστόφορου ἀποκρούστηκε. Σκοτώθηκαν 16 καί τραυματίστηκαν 76 μοναρχοφασίστες.

—Τμῆμα μας ἐνήργησε κρούση ἐνάντια στήν ἐχθρική φρουρά στό Λυκοδρόμι καί τῆς προξένησε ἀπώλειες 15 νεκρούς καί 25 τραυματίες.

8)8)49—Τμήματά μας ἐνήργησαν ἀντεπίθεση κατά τοῦ ἐχθροῦ πού εἶχε προωθηθεῖ στά ἀνατολικά ἀντερείσματα τοῦ Τσάρνου, τόν ἀνάτρεψαν καί τόν καταδίωξαν ὡς τό Ἀνώνυμο. Ἀπώλειες τοῦ ἐχθροῦ: 28 νεκροί, 70 τραυματίες καί 6 αἰχμάλωτοι.

—Πυροβολικό μας στό Βίτσι βομβάρδισε 2 ἐχθρικές ὀρειβατικές πυροβολαρχίες τήν ὥρα τῆς μετακίνησής τους, καταυλισμό τμήματος καί ὄρχο αὐτοκινήτων κοντά στό χωριό Ὀξυά Καστοριᾶς. Ὁ ἐχθρός εἶχε πολλές ἀπώλειες σέ ἔμψυχο καί ἄψυχο ὑλικό.

9)8)49—Νυχτερινή ἐχθρική ἐπίθεση πρός Πηγαδίτσα—Θεοτόκο—Ζέρμα ἀποκρούστηκε.

—Ὁ ἐχθρός ἐπανέλαβε μέ νέες δυνάμεις τίς ἐπιθέσεις του κατά τοῦ Προφήτη Ἠλία Κάμενικ. Τά τμήματά μας ἀπέκρουσαν τόν ἐχθρό καί μέ ἀντεπιθέσεις τόν ἔτρεψαν σέ ἄτακτη φυγή. Τά ἐχθρικά τμήματα εἶχαν πολλές ἀπώλειες ἀπό τά πυρά τοῦ δικοῦ τους πυροβολικοῦ πού ἔβαζε δραστικά στά νῶτα τους γιά νά τούς ἀνακόψει τήν ἄταχτη φυγή. Οἱ ἀπώλειες τοῦ ἐχθροῦ ξεπερνοῦν τούς 250 νεκρούς καί 400 τραυματίες. Στό πεδίο τῆς μάχης ἐγκαταλείφθηκαν ὁ ὁπλισμός καί τά πυρομαχικά 3 ταγμάτων.

10)8)49 Ὁ ἐχθρός ἄρχισε τήν ἐκστρατεία του στό Βίτσι. Ἐνεργεῖ μέ τίς παρακάτω δυνάμεις: τίς ΙΙ, ΙΙΙ, ΙΥ, Χ, καί ΧΙ, Μεραρχίες τή 2η Ταξιαρχία Καταδρομῶν, 4 Συντάγματα πυροβολικοῦ, 4 Μοῖρες ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ, 2 Μοῖρες μέσων πυροβόλων (συνολικά 100 πυροβόλα) πού ἔρριξαν περισσότερα ἀπό 150 000 βλήματα, δυό συντάγματα θωρακισμένων. Σύνολο Μηχανοκινήτων 300. Χρησιμοποιεῖ τό σύνολο τῶν ἀεροπορικῶν δυνάμεων πού διαθέτει. Πάνω ἀπό τό πεδίο τῆς μάχης ἦταν πάντα 20 μέ 25 ἀεροπλάνα

—Τμήματά μας στό Γράμμο ἀνακατέλαβαν τό Ἀνώνυμο Ἀνατολικά Τσάρνου.

—Τμήματά μας χτύπησαν αἰφνιδιαστικά ἐχθρική διλοχία πού κινήθηκε ἐπιθετικά πρός ἀνθρωπάκο καί τήν ἀνάγκασαν νά συμπτυχτεῖ προξενώντας της ἀπώλειες 10 νεκρούς καί 26 τραυματίες.

—Τμήματα τῆς Μεραρχίας Διαμαντῆ χτύπησαν ἐχθρικό λόχο μεταξύ Λυκομνήματα καί Λιπούχι καί διέλυσαν ὁλοκληρωτικά δεύτερο ἐχθρικό λόχο τοῦ 53 ΕΤΠ στή θέση Σάντες τῆς Βουλγάρας. Ἀπώλειες τοῦ ἐχθροῦ 28 νεκροί, 76 τραυματίες καί 5 αἰχμάλωτοι. Πάρθηκαν ἄφθονα λάφυρα. Ἐχθρικές ἐνισχύσεις πού κινήθηκαν ἀπό Κερασιά ἀνατράπηκαν.

11)8)49. Στή διάρκεια τῶν ἐπιχειρήσεων 10)8 καί 11)8 πού γίνονταν στό σύνολο σχεδόν τοῦ μετώπου στό Βίτσι τά τμήματά μας ἀντιμετωπίζουν μέ πείσμα ἀπό διαδοχικές ὀχυρωμένες θέσεις τίς ἐχθρικές ἐπιθέσεις προκαλώντας στόν ἐχθρό τεράστιες ἀπώλειες. Πολύ σοβαρές ἦταν οἱ ἀπώλειες στόν τομέα τῆς Πολένατας. Ἰδιαίτερα σοβαρές ἦταν οἱ ἀπώλειες τῆς 2ης ταξιαρχίας καταδρομῶν. Στόν τομέα αὐτό ὅπως καί στόν τομέα ΒΔ Φλώρινας δυό ἐχθρικά τάγματα στασίασαν καί ἀρνήθηκαν νά ἐκτελέσουν τή διαταγή γιά ἐπίθεση.

—Στίς ἐπιχειρήσεις στίς 10)8 καί 11)8 ὁ ἐχθρός εἶχε τίς πιό κάτω ἀπώλειες. Νεκροί 983 ἀνάμεσα 2 ἀντισυνταγματάρχες, τραυματίες 2490. Καταρρίφτηκαν 2 ἀεροπλάνα καί 3 ἔπαθαν ζημιές. Καταστράφηκαν 6 θωρακισμένα καί 24 αὐτοκίνητα. Ἀχρηστεύτηκε ἐχθρική πυροβολαρχία.

12)8)49 — Ὁ ἐχθρός συνέχισε τίς ἐνέργειές του στό μέτωπο τοῦ Βίτσι. Στούς τομείς Ἱεροπηγῆς—Ἀη-Δημήτρη Γράβου καί Μπούφι τσακίστηκαν οἱ ἐχθρικές ἐπιθέσεις. Στόν κεντρικό τομέα ὅπου ὁ ἐχθρός ἐνήργησε μέ ὁλόκληρη τήν ΙΙΙ Μεραρχία ὀρεινῶν καταδρομῶν καί τμήματα τῆς VI Μεραρχίας, τά τμήματά μας ἀφοῦ ματώσαν τόν ἐχθρό, ἀπό διαδοχικές θέσεις καθήλωσαν τίς ἐχθρικές δυνάμεις ἀπό θέσεις πού κατέλαβαν ὕστερα ἀπό διαταγή. Οἱ ἀπώλειες τοῦ ἐχθροῦ εἶναι: Νεκροί 512, τραυματίες πάνω ἀπό 1800, αἰχμάλωτοι 12. Καταρρίφτηκε ἕνα ἀεροπλάνο καί ἔπαθαν ζημιά ἄλλα 2. Ἀχρηστεύθηκαν 3 ἐχθρικές πυροβολαρχίες καί 4 θωρακισμένα.

—Ἀποκρούστηκε ἐχθρική ἐπίθεση ἀπό Ἀλεβίτσα πρός Ψωριάρικα—Οτσαρίτσε. Ἐχθρικές ἀπώλειες 53 νεκροί καί πάνω ἀπό 150 τραυματίες.

15)8)49.—Τμήματά μας χτύπησαν στήν κίνησή της ἐχθρική διλοχία πού κινήθηκε ἀπό Βασιλίτσα πρός ἀνατολικά ὑψώματα Δίστρατο, τήν ἀνέτρεψαν καί τήν καταδίωξαν. Ἐχθρικές ἀπώλειες 16 νεκροί καί 29 τραυματίες. Πάρθηκαν πολλά λάφυρα.

17)8)49 —Τά τμήματά μας Βίτσι, ὕστερα ἀπό διαταγή ἐλίχθηκαν στά μετόπισθεν τοῦ ἐχθροῦ. Στό Βίτσι παρέμειναν γιά δράση τμήματά μας μικροπολέμου.

19)8)49.—Τμήματά μας στήν περιοχή Βίτσι χτύπησαν ἐνεδρευτικά ἐχθρικό λόχο κοντά στόν Πολυπόταμο Φλώρινας καί τοῦ προξένησαν πάνω ἀπό 48 νεκρούς καί τραυματίες.

20)8)49.—Ἐλαφρό τμῆμα μας χτύπησε καί διασκόρπισε ἐχθρικό οὐλαμό πυροβολικοῦ καί διλοχία πεζικοῦ μέ 70 μεταγωγικά, μεταξύ Λειβαδοτόπι καί Ταμπουρί. Ἀπώλειες ἐχθροῦ 11 νεκροί καί 26 τραυματίες.

—Τμήματά μας πού δροῦν στό Σμόλικα χτύπησαν καί διέλυσαν φάλαγγα τοῦ 8ου ἐλαφροῦ τάγματος πεζικοῦ στήν κίνησή της ἀπό Ζάκα Ταμπούρι πρός Μόρφη Βοβούσας ἐχθρικές ἀπώλειες 56 νεκροί, 138 τραυματίες 5 αἰχμάλωτοι. Πάρθηκαν πολλά λάφυρα καθώς καί τά μεταγωγικά φορτωμένα μέ τρόφιμα καί πυρομαχικά.

—Στό Μπέλλες τά τμήματά μας ἀπόκρουσαν ἐχθρικές ἐπιθέσεις στήν περιοχή Ρουπέσκο. Ἀνακαταλήφθηκαν θέσεις στόν τομέα Πούτ Κόνιε. Τά ἐχθρικά τμήματα ἀνατράπηκαν καί κινηγήθηκαν μέχρι Πέτρινο. Ἀπώλειες τοῦ ἐχθροῦ νεκροί 87, τραυματίες 310, αἰχμάλωτοι 7.

—Τμήματά μας πού δροῦν στά Χάσια χτύπησαν ἐχθρικό τμῆμα στήν περιοχή Κηπουργιοῦ καί ἀνατίναξαν 2 αὐτοκίνητα κοντά στήν Καλαμπάκα. Ἄλλα 2 αὐτοκίνητα ἀνατινάχτηκαν στό Νότιο Ὄλυμπο. Ἐχθρικές ἀπώλειες 17 νεκροί καί πολλοί τραυματίες.

21)8)49 —Τμήματά μας συγκρούστηκαν μέ δυνάμεις τοῦ 87 Ε.Τ.Π. στήν περιοχή Ἀγνάντων-Πραμάντων Ἀμπελοχωρίου. Ὁ ἐχθρός εἶχε ἀπώλειες 57 νεκρούς, 170 τραυματίες καί 9 αἰχμαλώτους. Πάρθηκαν λάφυρα ὁ ὁπλισμός 2 ἐχθρικῶν λόχων.

22)8)49. Τμήματά μας χτύπησαν ἐχθρικό λόχο πού κινήθηκε ἀπό Γκόνοβα πρός Γιαννοχώρι. Ἐχθρικές ἀπώλειες 12 νεκροί καί πολλοί τραυματίες. Καταρρίφτηκε ἕνα ἀεροπλάνο.

—Τμήματά μας χτύπησαν ὀχυρωμένα ὑψώματα κοντά στό Παρανέστι καί κατέλαβαν δύο. Ἐχθρικές ἀπώλειες 10 νεκροί καί πολλοί τραυματίες.

—Στά Τζουμέρκα τμήματά μας κατέλαβαν ὑψώματα μεταξύ Πραμάντων—Ἀγνάντων. Ἀπώλειες τοῦ ἐχθροῦ 12 νεκροί καί πολλοί τραυματίες.

—Τμήματά μας στό Σμόλικα ἀπελευθέρωσαν τήν περιοχή Σαμαρίνας καί κατέλαβαν τίς θέσεις Σκούρτζα, Ἀνίτσα, Μπολ, Ραντάρ καί Βούζιο.

—Στήν Πελοπόννησο τμῆμα μας ἐξόντωσε κοντά στά Τρόπαια ἀπόσπασμα χωροφυλακῆς.

—Τμῆμα μας χτύπησε τό ὀχυρωμένο χωριό Μεγάλο Δέξαρι, ἀνέτρεψε τόν ἐχθρό καί μπῆκε σ' αὐτό.

23)8)49 —Ἐχθρικός λόχος πού κινήθηκε ἀπό Ἀλεβίτσα πρός Ψωριάρικα χτυπήθηκε καί κινηγήθηκε.

—Στό δρόμο Πάτρα-Αἴγιο ἀνατινάχτηκε ἐχθρικό στρατιωτικό αὐτοκίνητο. Σκοτώθηκαν 3 στρατιῶτες.

24)8)49 Στό Τσάρνο καταρρίφθηκε ἕνα ἀεροπλάνο. Ὁ ἐχθρός ἀπό τό μικροπόλεμο τό πυροβολικό καί τά πυρά τῶν βαρειῶν ὅπλων μας στό Γράμμο εἶχε ἀπώλειες 29 νεκρούς καί 90 τραυματίες.

—Συνεχίσθηκαν οἱ ἐπιχειρήσεις τοῦ ἐχθροῦ στό Μπέλες. Σφοδρές μάχες ἔγιναν στίς θέσεις Ρουπέσκο, Δεμίρ—Καπού, Καρταλτάς. Τά τμήματά μας μέ ἀντεπιθέσεις ἀνέτρεψαν τά ἐχθρικά τμήματα πού ἐπιτίθονταν πρός ὑψώματα δυτικά Τσίμπελ καί πρός Ποποτλιβίτσα. Χτυπήθηκαν ἐπίσης καί καταδιώχθηκαν ἐχθρικά τμήματα πού κινήθηκαν πρός Πούτ-Κόνιε Ἁγία Παρασκευή καί βόρεια Πλατανάκια. Ἐχθρικές ἀπώλειες 45 νεκροί καί 120 τραυματίες.

29)8)49 Τμήματα τοῦ Π.Ε.Υ. Κιλκίς Κρουσσας ἀνέπτυξαν ἔντονη δράση στά μετόπισθεν τοῦ ἐχθροῦ καί τοῦ προκάλεσαν ἀπώλειες 17 νεκρούς καί 50 τραυματίες.

—Στήν περιοχή Ἀπαραντίων (Πόρτα[illegible]) χτυπήθηκε ἐχθρικό τάγμα πού κινήθηκε νά καταλάβει τά ἀντερείσματα Φτέρης καί τά ὑψώματα Προφήτη Ἠλία Διβαχουσιά. Ἐχθρικές ἀπώλειες 11 νεκροί καί [illegible] τραυματίες.

30)8)49.—Τή νύχτα τῆς 29 πρός 30 Αὐγού-

ΑΠΟ ΜΗΝΑ ΣΕ ΜΗΝΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Όσο περνάει ὁ καιρός καί οἱ θριαμβολογίες τῶν μοναρχοφασιστῶν κατακαθίζουν καί τά πανηγύρια τελειώνουν, τόσο πιό καθαρά βλέπει καθένας ὅτι ἡ ὁλόπλευρη κρίση τοῦ μοναρχοφασισμοῦ πιό πολύ ὀξύνεται.

Πρίν ἀρχίσουν τίς μάχες στό Βίτσι καί στό Γράμμο ὅλοι ντόπιοι καί ξένοι ἐκμεταλλευτές τοῦ λαοῦ μας, ντόπιοι καί ξένοι στρατηγοί ἔλεγαν ὅτι «ἐξοντώθη ὁ ΔΣ στό ἐσωτερικόν τῆς Ἑλλάδας καί δέν ἔμειναν παρά μόνο οἱ δυνάμεις τοῦ ΔΣ πού ἦσαν στά βόρεια σύνορα». Εἴκοσι τρεῖς ὅμως μέρες ὕστερα ἀπό τήν τελευταία μάχη τοῦ Γράμμου, ἀφοῦ καί κεῖ δέ μπόρεσαν νά ἐξοντώσουν ὅπως ἔλεγαν τό ΔΣ εἶναι ὑποχρεωμένοι νά κάνουν ἐπιχειρήσεις στήν Εὔβοια καί γύρω στήν περιοχή τῆς Θεσσαλονίκης.

Τό Λονδίνο μετέδωσε ὅτι ἀκόμα, πρός μεγάλη του λύπη βρίσκονται ἐν δράση 5000 ἀντάρτες σ' ὁλόκληρη τήν Ἑλλάδα.

Στούς φαντάρους εἶχαν ὑποσχεθεῖ εἰρήνη καί ἀπολυτήρια, ἀλλά ὄχι μόνο αὐτό δέ γίνεται ἀλλά καί καινούργιες κλάσεις καλοῦνται καί ὁ Παπάγος διατάζει νά βρίσκονται ὅλοι μέ τόν «δείχτην εἰς τήν σκανδάλην» γιατί ὁ πόλεμος δέν τέλειωσε. Ἔτσι ἄλλη μιά φορά ὁ φαντάρος βλέπει πρακτικά νά διαψεύδονται οἱ ἐλπίδες καί οἱ πόθοι του γιά εἰρήνη. Καί ἀφοῦ ἄλλοι 40.000 σκοτώθηκαν ἤ σακατεύτηκαν στίς μάχες Βίτσι—Γράμμου, βλέπει ἄλλη μιά φορά ὅτι εἰρήνη στήν Ἑλλάδα δέ μπορεῖ νά δώσει ὁ μοναρχοφασισμός καί τά ἀφεντικά του. Ἀλλά ἀντίθετα τόν προορίζουν καί γιά νέες τυχοδιωχτικές ἐξωτερικές περιπέτειες ἐνάντια στή Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Ἀλβανίας ὅπως διατάσσουν οἱ ἀρεστικάνοι ιμπεριαλιστές.

Τό οἰκονομικό χάος τοῦ μοναρχοφασισμοῦ μεγάλωσε. Καμμιά λύση δέ μπορεῖ νά δώσει ὁ μοναρχοφασισμός στά λαϊκά προβλήματα. Τό τεράστιο ἔλλειμα τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἡ κατάσταση τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων, τό δράμα τῶν 1.000.000 προσφύγων, ὅλα αὐτά παραμένουν ἄλυτα γιά τό μοναρχοφασισμό.

Τό βιωτικό ἐπίπεδο τῶν ἐργαζομένων πέφτει ὅλο καί περισσότερο. οἱ ἐργαζόμενοι ξεσηκώνονται σέ καινούργιους ἀγῶνες γιά τό ψωμί τους (ὑπάλληλοι ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου, ὑπάλληλοι τοῦ ΙΚΑ, ναυτεργάτες, κλπ.). Βλέπουν πιά πεντακάθαρα ὅτι τίποτε, μά τίποτε δέν κέρδισαν ὡς τώρα ἀπό τήν ἀμερικάνικη βοήθεια καί τίς «νίκες τους» ἀλλά ἀντίθετα πιό μαῦρο εἶναι γι' αὐτούς τό μέλλον. Τό μόνο πού ἄκουσαν ἀπό τούς μεγαλοτραπεζίτες

στου τά τμήματα τοῦ ΔΣ στό Γράμμο ἀφοῦ ἐκπλήρωσαν τήν ἀποστολή τους πού ἦταν ἡ φθορά τοῦ ἐχθροῦ, ἐλίχθηκαν σέ διάφορες κατευθύνσεις μέσα στό Γράμμο καί στά νῶτα τοῦ ἐχθροῦ.

Οἱ συνολικές ἀπώλειες τοῦ ἐχθροῦ στή διάρκεια τῆς μάχης τοῦ Γράμμου ξεπερνοῦν τίς 20.000 νεκρούς καί τραυματίες.

Τά τμήματα τοῦ ΔΣ στό Βίτσι, Σμόλικα, Ἤπειρο καί στό χῶρο Θεσσαλίας Ρούμελης παρουσιάζουν αὐξάνουσα δραστηριότητα. Στήν Πελοπόννησο ὅπου ὁ ἐχθρός ἀναγκάστηκε καί πάλι νά διακόψει τή νυχτερινή κίνηση ἐπιβατικῶν καί φορτηγῶν αὐτοκινήτων δυναμώνει ἡ δράση τῶν τμημάτων μας.

— Ἀποκρούστηκαν ἐχθρικές ἐπιθέσεις στόν τομέα Τούμπας (περιοχή Μπέλες) Ὁ ἐχθρός εἶχε ἀπώλειες 79 νεκρούς καί 230 τραυματίες.

—Τμήματά μας χτύπησαν στό Σμόλικα μεταξύ Σκούρτζας—Σαμαρίνας τό 21 ἐλαφρό τάγμα πεζικοῦ, καί τοῦ προκάλεσαν ἀπώλειες 20 νεκρούς καί τραυματίες καί 5 αἰχμαλώτους.

—Χτυπήθηκε ἐχθρικός λόχος πού κινήθηκε ἀπό Ἀρρωστημένο πρός Τσούμα Σάκα. Ἐχθρικές ἀπώλειες 10 νεκροί καί τραυματίες.

31)8)49 τμήματα τοῦ Π.Ε ὑπαίθρου Βοΐου χτύπησαν ἐχθρική φάλαγγα ἀπό 15 αὐτοκίνητα κοντά στό Βογατσικό. Κάηκαν 9 αὐτοκίνητα γεμάτα πολεμικό ὑλικό. Σκοτώθηκαν 15 μοναρχοφασίστες. Κυριεύτηκαν πολλά λάφυρα.

—Ἐπίλεχτος λόχος τῆς ΧΙΙ Μεραρχίας μας μαζί μέ ὁμάδα Π.Ε. ὑπαίθρου καί πόλης Δράμας χτύπησαν στή Δράμα. Ἀνατίναξαν ἕνα κεραμοποιεῖο, μπῆκαν στό συνοικισμό Ἀμπελόκηποι, ὅπου ἐξόντωσαν 40 ἐνόπλους τοῦ ἐχθροῦ, ἔρριξαν 30 βλήματα ὅλμου στούς στρατῶνες καί στήν ἐπιστροφή τους κατέλαβαν φυλάκιο τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς κοντά στήν Κασάνζα. Στή διάρκεια τῆς ἐπιχείρησης ὁ ἐχθρός κινητοποίησε ὅλες τίς δυνάμεις του χωρίς νά μπορέσει ν' ἀνακαταλάβει τά σημεῖα πού κατέλαβαν τά τμήματά μας.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

2 τοῦ Ὀχτώβρη. διεθνής μέρα πάλης γιά τήν Εἰρήνη

Σ' ὅλες τίς χῶρες τοῦ κόσμου μ' ἐνθουσιασμό οἱ λαοί προετοιμάζονται νά γιορτάσουν στίς 2 τοῦ Ὀχτώβρη τή διεθνή μέρα πάλης γιά τήν εἰρήνη.

Ἑκατοντάδες ἑκατομμύρια ἄντρες καί γυναῖκες ὅλων τῶν ἐθνῶν ἀνεξάρτητα ἀπό πολιτικές καί θρησκευτικές ἀντιλήψεις, ἀπό ἰδεολογικές καί φυλετικές διαφορές κινοῦνται δραστήρια κάτω ἀπό τά συνθήματα τῆς μόνιμης ἐπιτροπῆς τοῦ Παγκόσμιου Συνεδρίου τῶν ὀπαδῶν τῆς εἰρήνης γιά νά ματαιώσουν τά σχέδια τῶν ἰμπεριαλιστῶν ἐμπρηστῶν τοῦ πολέμου.

Στή Μόσχα ἔγινε στό τέλος τοῦ Αὐγούστου συνδιάσκεψη τῶν ὀπαδῶν τῆς εἰρήνης. Ἡ συνδιάσκεψη αὐτή ὅπου παραβρέθηκαν ἀντιπρόσωποι ἀπό ὅλους τούς λαούς τῆς ΣΕ ἀποτελεῖ μιά ἀπό τίς πιό σημαντικές ἐκδηλώσεις στήν πάλη γιά τήν εἰρήνη ἐνάντια στήν ἰμπεριαλιστική ληστεία.

Στούς λόγους τῶν ἀντιπροσώπων ξεχώριζαν τά συνθήματα: Ἐμεῖς δέν ἔχουμε καμμιά ἐπιθετική πρόθεση ἐνάντια σέ ἄλλη χώρα. Ὅλη ἡ δράση καί ὅλη ἡ πολιτική τῆς χώρας μας ἀποβλέπει σ' ἕνα σκοπό: στήν εἰρήνη. Ὅμως ἐμεῖς δέ φοβάμαστε τόν πόλεμο. Ὁ Χίτλερ μᾶς ἐπέβαλε τόν πόλεμο μά ἐμεῖς τόν ἐξοντώσαμε. Ἡ ἴδια τύχη περιμένει καί τόν καθένα πού σκέφτεται νά ἐπιτεθεῖ κατά τῆς ΣΕ.

Τήν πρώτη τοῦ Σεπτέμβρη μέρα τῆς Εἰρήνης στή Γερμανία ἔγιναν μεγάλες συγκεντρώσεις τῶν γερμανῶν καθώς καί ἡ ἑνοποίηση τῶν ἐλεύθερων γερμανικῶν συνδικάτων. Στίς 6)9)49 ἄρχισε στό Μεξικό τό ἀμερικάνικο ἠπειρωτικό συνέδριο γιά τήν ὑπεράσπιση τῆς Εἰρήνης, παρά τίς λυσσασμένες προσπάθειες νά τό ματαιώσουν. Πῆραν μέρος σ' αὐτό 1000 ἀντιπρόσωποι ἀπό 19 χῶρες. Σέ μανιφέστο πού ψήφισε καλεῖ τούς δημοκράτες νά διεξάγουν ἀποφασιστική πάλη γιά τήν Εἰρήνη καί τή Δημοκρατία.

Στή Ρουμανία θά ὀργανωθοῦν στίς 2)10 μεγάλες γιορτές καί μαζικές διαδηλώσεις πού θά ἐκφράσουν τήν ἀποφασιστική θέληση τοῦ λαοῦ νά ὑπερασπίσει τήν Εἰρήνη. Ἀπό τίς 19)9 μέχρι τίς 2)10 θά ὀργανωθοῦν συγκεντρώσεις στίς ἐπιχειρήσεις καί τά ἐργοστάσια, στά χωριά καί τίς πόλεις. Πρός τιμή τῆς διεθνοῦς μέρας τῆς Εἰρήνης θά κυκλοφορήσουν καί εἰδικά γραμματόσημα.

Στή Γαλλία ὅλο καί περισσότερο οἱ ἐργαζό-

καί τούς ἐργατοκάπηλους εἶναι ὅτι πρέπει νά εἶναι ἕτοιμοι γιά καινούργιες θυσίες, δηλαδή καινούργιο ξεζούμισμα. Ἡ ὑποτίμηση τώρα τῆς λίρας στερλίνας καί τῆς δραχμῆς σχεδόν στό μισό τῆς ἀξίας της δίνει ἕνα ἀκόμα ἀποφασιστικό χτύπημα στήν οἰκονομία τῆς χώρας μας, δυναμώνει πιό πολύ τήν κρίση τοῦ μοναρχοφασισμοῦ, ἐντείνει τήν ἀποικιοποίηση τῆς χώρας μας καί ρίχνει ἀκόμα σέ χαμηλότερο ἐπίπεδο τό ἄθλιο βιωτικό ἐπίπεδο τοῦ λαοῦ μας.

Καί ὅπως θά περίμενε κανένας οἱ ἀντιθέσεις καί οἱ φαγωμάρες ἀνάμεσα στά ἀφεντικά καί τούς δούλους δυναμώνουν. Ὁ Τσαλδάρης πρίν φύγει γιά τόν ΟΕΕ ἔθεσε ζήτημα κυβερνητικό γιατί τσακώθηκαν μέ τούς φιλελεύθερους στό μοίρασμα τῶν νομαρχιῶν. Ὁ Πλαστήρας ζητάει νά πάει στήν Ἀμερική μά δέν τόν ἀφήνουν οἱ κυβερνῆτες τῆς Ἀθήνας. Προσπάθησαν νά δημιουργήσουν μιά ἀτμόσφαιρα ὅτι τραβᾶνε γιά δημοτικές καί βουλευτικές ἐκλογές ἀλλά κι' αὐτές τίς ἀνέβαλαν γιά ἀόριστο χρόνο καί γιά τίς βουλευτικές ἐκλογές συζήτηση πιά δέν κάνουν.

Βλέποντας λοιπόν αὐτά τά χάλια τους καί ἀποξενωμένοι καθώς εἶναι ἀπό τό λαό ἐντείνουν τήν τρομοκρατία καί μέ τό «νομοσχέδιο» «Μακρόνησος» ἐπιμιάζονται νά κάνουν ὅλη τήν Ἑλλάδα Μακρονήσι γιά νά φέρουν ἔτσι τήν εἰρήνη καί ἡσυχία ἑνός νεκροταφείου. Ὁ Κανελλόπουλος μάλιστα μέ τήν ἀμετροέπεια πού τόν χαρακτηρίζει δήλωσε ὅτι «ἡ Μακρόνησος θά γίνει ὁ μόνιμος θεσμός τοῦ ἠθικοῦ καί πολιτικοῦ τους βίου».

Αὐτά εἶναι. Πεῖνα, ἐξαθλίωση, αἷμα καί πόλεμο, δεσμά καί βασανιστήρια, αὐτά δίνει ὁ μοναρχοφασισμός καί οἱ ἀμερικάνοι στήν Ἑλλάδα.

Μπλεγμένοι ἔτσι ἀκόμα πιό πολύ μέσα στό ἀδιέξοδό τους τά βάζουνε ἰδιαίτερα μέ τή Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Ἀλβανίας. Μά τό λόγο του ὅμως στή Σκόδρα ὁ στρατηγός Ἔμβερ Χότζα ἔδωσε μιά ἀπάντηση σ' αὐτούς καί στούς συνεταίρους τους προδότες τῆς κλίκας τοῦ Τίτο. Μ' αὐτή τήν ἐσωτερική κατάσταση ἀρχίζει τίς ἐργασίες της ἡ συνέλευση τοῦ ΟΗΕ.

21 Σεπτέμβρη 1949

μενοι ἑτοιμάζονται νά γιορτάσουν τή διεθνή μέρα πάλης γιά τήν εἰρήνη. Τά δημοτικά συμβούλια ὁμόφωνα παίρνουν ἀποφάσεις γιά τήν ὀργάνωση διαδηλώσεων γιά ὑπεράσπιση τῆς εἰρήνης.

Στήν Ἀγγλία ἡ ἐπιτροπή κάλεσε ὅλες τίς ὀργανώσεις ν' ἀντισταθοῦν στούς ἐμπρηστές τοῦ πολέμου καί νά πάρουν μέρος στο γιορτασμό τῆς 2)10.

Στήν Αὐστραλία ἱδρύθηκε συμβούλιο ὑπεράσπισης τῆς εἰρήνης μέ συμμετοχή ἐπιφανῶν παραγόντων, καί ὀργάνωσε καμπάνια γιά τήν εἰρήνη.

Στήν Πολωνία σέ πολλά χωριά δημιουργοῦνται ἐπιτροπές ὑπεράσπισης τῆς εἰρήνης καί γίνονται μαζικές συγκεντρώσεις. Οἱ ἐργαζόμενοι προϋπαντοῦν τήν 2)10 μέ μεγάλες ἐπιτυχίες καί νέες ἐφευρέσεις στόν ἀγώνα τους γιά τήν ἐκτέλεση τοῦ τρίχρονου σχεδίου ἀνόρθωσης καί ἀνάπτυξης τῆς λαϊκῆς οἰκονομίας.

Τό πρωτοφανέρωτο στήν ἱστορία τῶν λαῶν γεγονός τῆς τεράστιας κινητοποίησης ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων, γιά τήν ἱερή ὑπεράσπιση τῆς εἰρήνης εἶναι μιά σοβαρή δύναμη στά χέρια τοῦ δημοκρατικοῦ στρατοπέδου πού ἐπικεφαλῆς του βρίσκεται ἡ ΣΕ καί ἐγγύηση γιά μιά νικηφόρα ἔκβαση τῆς μάχης γιά τήν εἰρήνη.

Ἡ 4η Σύνοδος τῆς Γενικῆς Συνέλευσης τοῦ ΟΕΕ

Στίς 20 τοῦ Σεπτέμβρη ἄρχισε τίς ἐργασίες της ἡ 4η Σύνοδος τῆς Γενικῆς Συνέλευσης τοῦ ΟΕΕ.

Σέ σχετικές δηλώσεις πού ἔκανε ὁ ἀρχηγός τῆς Σοβιετικῆς ἀντιπροσωπείας Βισίνσκυ, κατά τήν ἄφιξή του στή Ν. Ὑόρκη, εἶπε καί τά ἑξῆς: «Ἡ Σοβ. Ἀντιπροσωπεία ἔφτασε στή σύνοδο τῆς Γ.Σ. τοῦ ΟΕΕ μέ τή σταθερή ἐπιθυμία της νά προσφέρει τή συμβολή της στό ἔργο τῆς στερέωσης τοῦ ΟΕΕ. Ἡ ἀντιπροσωπεία μας κατέχεται ἀπ' τήν πεποίθηση ὅτι ὁ ΟΕΕ, ὅπως εἶπε ὁ ἀρχηγός τῆς Σοβ. Κυβέρνησης Στάλιν, εἶναι σοβαρό ὄργανο διατήρησης τῆς εἰρήνης καί τῆς διεθνοῦς ἀσφάλειας. Δέν χωρεῖ ἀμφιβολία ὅτι ἡ Γ.Σ. θά μπορέσει νά λύσει μέ ἐπιτυχία τά σπουδαῖα θέματα πού στέκουν μπροστά της ἄν τά μέλη τῶν ΕΕ δείξουν εἰλικρινή ἐπιθυμία νά συνεργαστοῦν μεταξύ τους καί ἐνεργήσουν σύμφωνα μέ τούς σκοπούς καί τίς ἀρχές τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ΟΕΕ».

Οἱ δηλώσεις αὐτές πού δείχνουν ὅλη τήν προσήλωση τῆς Σ.Ε. στίς ἀρχές τοῦ ΟΕΕ καί τίς φιλειρηνικές της προθέσεις, προκάλεσαν ζωηρή ἐντύπωση.

Ἡ Γενική Συνέλευση ἄρχισε τίς ἐργασίες της μέ τήν ἐκλογή προέδρου της. Ὕστερα ἀπό πίεση τῆς ἀμερικάνικης ἀντιπροσωπείας πάνω στίς ἀντιπροσωπεῖες τῶν κρατῶν πού εἶναι ὑποταχτικοί στίς Ε.Π.Α. πρόεδρος ἐκλέχτηκε ὁ Ρομοῦλο ἀντιπρόσωπος τῶν Φιλιππίνων καί πειθήνιος ἐκτελεστής τῶν ἐντολῶν τῆς ἀμερικανικῆς ἀντιπροσωπείας.

Ἡ Γέν. Ἐπιτροπή πού εἶναι πειθήνιο ὄργανο τοῦ ἀγγλοαμερικάνικου μπλόκ ἀποφάσισε νά περιληφθοῦν στήν ἡμερήσια διάταξη μιά σειρά ζητήματα πού εἴτε ἔχουν δημιουργηθεῖ τεχνικά εἴτε εἰσάγονται κατά παράβαση τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ΟΕΕ. Ἀνάμεσα σ' αὐτά εἶναι καί τό θέμα γιά δῆθεν «ἀπειλή κατά τῆς πολιτικῆς ἀνεξαρτησίας καί ἐδαφικῆς ἀκεραιότητας τῆς Ἑλλάδας». Ὁ Βισίνσκυ πρότεινε ν' ἀποκλειστεῖ τό θέμα αὐτό καί τόνισε ὅτι τό ζήτημα αὐτό εἰσάγεται στήν ἡμερήσια διάταξη τῆς Γεν. Συνέλευσης ἐδῶ καί μερικά χρόνια, τόν καιρό πού καμμιά ἀπειλή δέν ὑπάρχει γιά τήν Ἑλλάδα. Τό ζήτημα πρέπει ν' ἀφορᾶ ὄχι τήν ἀπειλή κατά τῆς πολιτικῆς ἀνεξαρτησίας καί τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητας τῆς Ἑλλάδας γιατί καμμιά τέτοια ἀπειλή δέν ὑπάρχει ἀλλά τό μεταπολεμικό χάος πού δημιουργήθηκε στήν Ἑλλάδα σάν ἀποτέλεσμα τῆς ἀνάμιξης τῶν Ἑνωμ. Πολιτειῶν καί τῆς Ἀγγλίας στίς ἐσωτερικές ὑποθέσεις τῆς Ἑλλάδας. Ἡ ἀπειλή κατά τῆς ἀκεραιότητας καί ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδας προέρχεται ὄχι ἀπό τίς χῶρες πού γειτονεύουν μ' αὐτή, ἀλλά πρίν ἀπ' ὅλα ἀπό τίς ΕΠΑ, πού στέρησαν τήν Ἑλλάδα ἀπό τά κυριαρχικά της δικαιώματα.

Ἡ Γεν. Συνέλευση, εἶπε ὁ Βισίνσκυ, πρέπει νά ἐξετάσει τό ζήτημα τῆς κατάπαυσης τῆς αἱματοχυσίας στήν Ἑλλάδα, τήν ἔξοδο τῶν ἀμερικανοάγγλων ἀπό τή χώρα αὐτή, τήν ἀποκατάσταση τῶν δημοκρατικῶν ἐλευθεριῶν, τό σταμάτημα τῆς τρομοκρατίας πού οἱ μοναρχοφασίστες ξαπόλυσαν μ' ἐντολή τῶν ἀμερικανοάγγλων.

Ἡ ὑποτίμηση τῆς λίρας καί τῶν ἄλλων νομισμάτων

Στίς 18 Σεπτέμβρη ἡ Βρεττανική Κυβέρνηση ἀνήγγειλε ὅτι ἀποφάσισε νά ὑποτιμήσει τή λίρα. Ἡ νέα τιμή τῆς Στερλίνας ὁρίσθηκε σέ 2 δολλάρια καί 80 σέντς, ἐνῶ ἡ προηγούμενη ἦταν 4 δολλάρια καί 3 σέντς.

Μέ τήν ὑποτίμηση τῆς λίρας ὁ γερασμένος καπιταλιστικός κόσμος δέχθηκε ἕνα γερό χτύπημα. Ἡ γενική κρίση πού δέρνει ὅλο τόν κόσμο τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ, ξέσπασε στή Μεγάλη Βρεττανία καί παρασέρνει μαζί μ' αὐτήν κι' ὅλες τίς μαρσαλοποιημένες χῶρες τῆς Εὐρώπης.

Ἐκτός ἀπό τήν Ἀγγλία καί ἄλλες 19 χῶρες ὑποτίμησαν τό νόμισμά τους. Ἀνάμεσα σ' αὐτές εἶναι καί ἡ Ἑλλάδα. Οἱ λακέδες τῶν ἀμερικανῶν ὕστερα ἀπό ἐντολή τῶν ἀμερι-

τικών τους υποτίμησαν τή δραχμή. Τό δολλάριο τώρα είναι ίσο μέ 15000 δραχμές και ή λίρα μέ 42.000. Ύποτιμήθηκε δηλαδή άπό 35 ο)ο-50 ο)ο.

Ή υποτίμιση τής λίρας θά όξύνει άκόμα περισσότερο τίς άντιθέσεις στόν ίμπεριαλιστικό κόσμο. Προβλέπονται μεγάλοι οικονομικοί άγώνες, γιατί οί έργαζόμενοι πού αύτούς κυρίως χτυπά αύτό τό μέτρο δέν πρόκειται νά δεχτούν άδιαμαρτύρητα νά πληρώσουν τά σπασμένα. Έπίσης θά όξυνθούν οί άντιθέσεις άνάμεσα στίς χώρες τού σχεδίου Μάρσαλ γιά τό ποιά θά έξάγει περισσότερα έμπορεύματα στήν Άμερική. Τή μεγαλύτερη όμως όξύτητα θά προσλάβουν οί άντιθέσεις άνάμεσα Μεγάλη Βρεττανία καί Ε.Π.Α. γιατί ή έπιδίωξη τής Άμερικής νά ύποτάξει μιά—μιά τίς χώρες τής Δ. Εύρώπης θά προσκρούσει στήν προσπάθεια τής Άγγλίας νά ύπερασπίσει τίς θέσεις της σ' αύτό τό χώρο.

Σχετικά μέ τήν ύποτίμηση τής λίρας, ό ραδιοσταθμός τής Μόσχας μετέδωσε σχόλιο τού Λεόντιεφ πού άναφέρει, ότι ή άγγλική κυβέρνηση συνθηκολόγησε μπροστά στίς άπαιτήσεις τών ΕΠΑ. Μέ τήν ύποτίμηση τής στερλίνας οί ΕΠΑ πέτυχαν τήν ύποτίμηση τού Εύρωπαϊκού συναλλάγματος. Οί χώρες τού σχεδίου Μάρσαλ θ' άγοράζουν πιό άκριβά τ' άμερικάνικα έμπορεύματα. Ή ζωή τών έργαζομένων θά είναι πιό άκριβή. Οί έργαζόμενοι τής Δ. Εύρώπης χάνουν τό 1)3 τών άποδοχών τους χωρίς νά μπορούν νά ζητήσουν αύξηση. Αύτοί είναι οί καρποί τής πολιτικής τού σχέδιου Μάρσαλ, τού Άτλαντικού Συμφώνου καί τής ύποταγής στίς ΕΠΑ. Ή Δ. Εύρώπη μεταβάλλεται σέ άμερικάνικη άποικία.

Νά τί σημαίνει ή ύποτίμηση τού Εύρωπαϊκού συναλλάγματος».

Κι' όλ' αύτά τή στιγμή πού στή Σ.Ε. καί στίς χώρες τής Λ.Δ. ή άνοικοδόμηση τού σοσιαλισμού προχωρεί μέ γοργούς ρυθμούς καί τό βιοτικό έπίπεδο τού λαού διαρκώς άνεβαίνει.

Ή Κίνα άνακηρύχτηκε σέ Λαϊκή Δημοκρατία

Στίς 21 τού Σεπτέμβρη, άνοιξε στό Πεκίνο, Λαϊκή-Πολιτική Συμβουλευτική Συνδιάσκεψη τής Κίνας γιά τήν άνακήρυξη τής Λαϊκής Δημοκρατίας στήν Κίνα καί τό σχηματισμό Κεντρικής Κυβέρνησης.

Ή Λαϊκή Πολιτική Συμβουλευτική Συνδιάσκεψη έκπροσωπεί όλα τά στρώματα τού Κινέζικου λαού. Παρευρίσκονται σ' αύτή 636 άτομα πού άντιπροσωπεύουν 45 άντιπροσωπευτικές όργανώσεις, όλα τά δημοκρατικά κόμματα καί παρατάξεις, τίς λαϊκές όργανώσεις, τό λαϊκό άπελευθερωτικό στρατό, τίς άντιπροσωπευτικές όργανώσεις τών κινέζων πολιτών τού έξωτερικού καί άλλων πατριωτικών στοιχείων.

Ή Συνδιάσκεψη άποτελεί ένα γεγονός έξαιρετικής σημασίας. Ό Πρόεδρος τής Κ.Ε. τού Κ.Κ. Κίνας, Μάο Τσέ-Τούγκ άνακηρύχνοντας στή Συνδιάσκεψη τήν Κίνα σέ Λαϊκή Δημοκρατία είπε άνάμεσα σ' άλλα:

«Αισθάνομαι ότι οί έργασίες τής συνδιάσκεψής μας θά γραφούν στήν ίστορία τής άνθρωπότητας. Τό 1)4 τού πληθυσμού τής γής τραβάει πιά μπροστά πρός τό μέλλον.. Ή Κίνα δέν θά είναι πιά καθυστερημένο Έθνος. Ή έξουσία τής δικτατορίας τής Λαϊκής Δημοκρατίας είναι ένα γερό όπλο γιά τή διαφύλαξη τής έθνικής μας έπανάστασης. Μπροστά στά 475 έκ. τού λαού μας άνοίγει εύρύ μέλλον... Μέ τή δικτατορία τής Λαϊκής Δημοκρατίας καί ένωμένοι μέ τούς διεθνείς φίλους μας θά νικήσουμε καί στό οίκονομικό πεδίο. Θά όργανώσουμε τήν άμυνά μας. Θά ένισχύσουμε τίς Λαϊκές ένοπλες δυνάμεις. Θά φτιάξουμε όχι μόνο ένα γερό στρατό άλλά καί ίσχυρό ναυτικό καί άεροπορία. Άς τρέμουν ή έσωτερική άντίδραση καί οί έξωτερικοί έχθροί τή δύναμη τού Λαϊκού Στρατού μας».

Στό μεταξύ ό λαϊκός άπελευθερωτικός Στρατός τής Κίνας συνεχίζει τή νικηφόρα του προέλαση πρός Νότο καί άπέχει 30 χιλιόμετρα άπό τό μεγάλο λιμάνι Άμόϋ καί 70 χιλιόμετρα άπό τήν Καντώνα. Μεγάλα παρτιζάνικα τμήματα δρούν στά μετόπισθεν τού στρατού τού Κουόμινταγκ, ένώ άλλα τμήματα τού Λαϊκού Στρατού χρησιμοποιώντας 1000 περίπου πλοία έκαναν άπόβαση καί κατέλαβαν τό νησί Πίγκ—Τάγκ πού βρίσκεται κοντά στή Ν.Δ. άκτή τής Κίνας καί θ' άποτελέσει άκόμα μιά βάση γιά τίς έπιχειρήσεις ένάντια στό νησί Φορμόζα.

Ή Δίκη τού Ράϊκ καί τής συμμορίας του

Άπό τίς 15 ώς 24 τού Σεπτέμβρη διεξήχθηκε στή Βουδαπέστη ή δίκη τού πρώην ύπουργού τών έξωτερικών τής Ούγγαρίας Λάσλο Ράϊκ καί τής όμάδας τών κατασκόπων πού έπικεφαλής τους ήταν ό Ράϊκ.

Ό Ράϊκ καί ή σπείρα του ήταν όργανα τού Τίτο καί τών άμερικανοάγγλων ίμπεριαλιστών καί μέ τή βοήθειά τους έπεδίωκαν ν' άνατρέψουν τό δημοκρατικό καθεστώς τής Λ. Δ. τής Ούγγαρίας καί νά διαπράξουν διάφορα έγκλήματα σέ βάρος τού ούγγρικού λαού. Όπως οί ίδιοι όμολόγησαν ήταν πράχτορες τής συνωμοσίας πού όργάνωσαν ή κυβέρνηση τού Τίτο καί τ' άφεντικά του στή Δύση. Ό Ράϊκ στήν άπολογία του δήλωσε ότι ήταν όργανο τής πολιτικής τού Τίτο καί συνεχιστής τής πολιτικής τού Χίτλερ στή Βουδαπέστη μέ τή βοήθεια τών άγγλοαμερικάνων ίμπεριαλιστών.

Τό ἔνοπλο πραξικόπημα πού ἑτοίμαζαν στήν Οὐγγαρία δέν ἀποτελοῦσε—ὅπως ὁμολόγησε ἕνας ἀπό τούς συμμορίτες—παρά μέρος ἀπό ἕνα εὐρύτερο σχέδιο ἐνάντια στίς Λ.Δ. πού ἐπεξεργάστηκαν οἱ Ε.Π. μέ ἀμέσως ἑπόμενο σκοπό τήν Πολωνία.

Ἔτσι ἕνα ἀπό τά σημαντικά ἀποτελέσματα τῆς ἀποκάλυψης τῆς συνομωσίας τοῦ Ράϊκ καί τῆς σπείρας του εἶναι ὅτι ξεσκεπάζονται τά στρατηγικά σχέδια τῶν ἰμπεριαλιστῶν καί οἱ μέθοδες πού χρησιμοποιοῦν στόν ἀγώνα ἐνάντια στίς Λ.Δ. καί τήν ΕΣΣΔ.

Ὁ ἀντίχτυπος ἀπό τή δίκη αὐτή ἦταν μεγάλος σ' ὅλες τις χῶρες. Τα ἀδιαμφισβήτητα στοιχεία καί οἱ ὁμολογίες τῶν κατηγορημένων ἀποκάλυψαν σ' ὅλον τόν κόσμο τούς ἀντισοβιετικούς καί ἀντιδημοκρατικούς σκοπούς τῆς κλίκας τοῦ Βελιγραδίου καί τῶν ἐμπνευστικῶν της ἰμπεριαλιστῶν τῆς Βάσιγκτων. Ὁ μεγάλος κατηγορούμενος στή δίκη τῆς Βουδαπέστης, μαζί μέ τό Ράϊκ καί τούς συμμορίτες του, ἦταν ὁ προδότης Τίτο μέ τή σπείρα του καί ὁ ἐγγλοαμερικάνικος ἰμπεριαλισμός.

Σχετικά μέ τήν ὑπόθεση Ράϊκ, ἡ ἐφημερίδα Πράβδα τῆς Μόσχας γράφει σέ κύριο ἄρθρο: «Τό γεγονός ὅτι στήν ὑπόθεση τοῦ Ράϊκ ἦταν ἀνακατεμένες ἡ Ἀμερικάνικη κατασκοπεία, ἡ Ἰντελιζένς Σέρβις καί ἡ γαλλική κατασκοπεία, δείχνει πόσο μεγάλη σημασία δίνει τό ἰμπεριαλιστικό στρατόπεδο στή Βαλκανική καί τή λεκάνη τοῦ Δούναβη. Τό καθοδηγητικό κέντρο ὅλης αὐτῆς τῆς συνομωσίας βρίσκονταν πέρα ἀπ' τόν Ἀτλαντικό, στήν Ἀμερική. Ὁ διεκπεραιωτής ὅμως τῆς ὑπόθεσης ἦταν ἡ κλίκα τοῦ Τίτο. Τώρα ἀποδείχτηκε ὅτι ἡ κλίκα τοῦ Τίτο ἀπό καιρό εἶχε προσληφθεῖ στήν ὑπηρεσία τῆς ἀμερικανικῆς κατασκοπείας. Τά σύρτα φέρτα τῶν ἀμερικανῶν κατασκόπων στόν Τίτο κατά τή διάρκεια τοῦ πολέμου ἀποκαλύπτουν τίς προσπάθειες τῶν ἰμπεριαλιστῶν νά χρησιμοποιήσουν τούς τιτικούς γιά τήν ἀποκατάσταση τῶν ἰμπεριαλιστικῶν συμφερόντων στή Βαλκανική καί τή λεκάνη τοῦ Δούναβη. Τα σχέδια ὅμως τῶν ἰμπεριαλιστῶν χρεωκόπησαν. Σήμερα ὅσο ποτέ ἄλλοτε εἶναι ἰσχυρή ἡ φιλία τῆς Σ.Ε. μέ τίς Λ. Δ.

Ἡ δίκη τῶν ἀπαίσιων αὐτῶν ἐγκληματιῶν, ξεσήκωσε τήν ὀργή καί τήν ἀγανάχτηση τοῦ λαοῦ τῆς Οὐγγαρίας. Στίς πόλεις καί στά χωριά ἔγιναν ἀμέτρητα συλλαλητήρια, καί πρωτοφανεῖς συγκεντρώσεις. Ἡ λαϊκή ὀργή φουντώνει παντοῦ. Ἀπό ὅλα τά μέρη τῆς χώρας στέλνονταν στούς δικαστές πολυάριθμα ψηφίσματα πού ζητούσαν τήν αὐστηρή τιμωρία τῶν προδοτῶν. Περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλη φορά ὁ Οὐγγρικός λαός συσπειρώθηκε αὐτές τις μέρες γύρω ἀπό τό Κόμμα τῶν ἐργαζομένων καί τή δημοκρατική του Κυβέρνηση.

Τό δικαστήριο καταδίκασε σέ θάνατο τό Ράϊκ καί δυό ἀκόμα συνενόχους του καί σέ διάφορες ἄλλες ποινές τούς ἄλλους.

Ἡ δίκη τοῦ Ράϊκ ἀποτελεῖ μιά νίκη τοῦ λαοῦ τῆς Οὐγγαρίας καί ὅλων τῶν φιλειρηνικῶν λαῶν.